Londyn, wtorek 2 maja 44r. <u>Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.</u>

<u>Front zach.:</u> Ub. nocy nalot RAF. na Niemcy i tereny okup. Radiostacja paryska doniosła dziś rano o ataku na połud. zach. i płn. zach. przedmieścia Paryża. Również szereg radiostacyj niem. doniosł o obecności samolotów sojusz. nad poszczególnymi okręgami.-

Wczoraj ofenzywa powietrz. sojuszników trwała od świtu aż do zmierzchu. Ogółem uczestniczyło w niej 3000 samolotów sojuszników wszelkiego typu, poczynając od ciężkich bombowców, a kończąc na myśliwcach. Atakowano 16 ważnych ośrodków kolejowych we Francji płn. i zach., w Belgii i w Niemczech. Natarcie rozpoczęła rano formacja ciężkich bombowców ameryk. średniej siły, co wg. przyjętej terminologii ameryk. oznacza liczebność 250-500 bombowców. Jak się obecnie okazuje, w nalocie uczestniczyło 250 " latających fortec" i "Liberator'ów" pod eskortą myśliwców. Przedmiotem natarcia był rej. Pas de Calais. Nie pojawił się ani jeden myśliwiec npl., wszystkie bombowce powróciły. Największy nalot został wykonany popołud. Uczestniczyło w nim 500 bombowców i 500 myśliwców. Atakowano głównie objekty na zach. Francji i Belgii, m. in. węzły kolej. Namour, Bruksela, Reims i Metz. Ze wszystkich tych operacyj nie powróciły 3 bombowce i 3 myśliwce. Zniszczono 5 samolotów npl.-

W nocy z niedzieli na poniedziałek ciężkie bombowce RAF. zbombardowały dworzec przetokowy pod Arras, oraz składy amunicji w Maintenon pod Paryżem, gdzie wywołano gwałtowny wybuch, ponadto Niemcy zach., wreszcie zakładano miny na wodach npl. Ze wszystkich tych nocnych operacyj nie powrócił jeden samolot.-

<u>Ocean spokojny :</u> Na Nowej Gwinei oddz. sojusz. posuwają się dalej wgłąb z pod świeżo zdobytych pozycyj Alexishaven i Madang. Pod Hollandia od chwili wylądowania oddz. ameryk. 10 dni temu zginęło 600-700 Japończyków.-

XVIII-ta armia japon.,odcięta pod Wewak, wycofuje się w górę biegu rzeki Sepik i większość jej sił grupuje się dokoła Marienberg, gdzie atakuje ją gwałtownie lotn. sojusz.-

Chiny : W płn.części prowincji Honnan Japończycy posuwają się naprzód i ostat. kom.z Czung-Kingu donosi o ewakuacji przez oddz. chińskie ważnej przełęczy Hulou, położonej na zach. od węzła kolej. Czeng-Czou / na zach. od Kaifong nad rzek. Hoang-Ho/. Po obu stronach przełęczy przebiegają wysokie grzbiety górskie. Była ona ośrodkiem gwałtownych walk, które trwały osiem dni. Bronił jej oddz. chiński, liczący wszystkiego 400 ludzi przeciwko miażdżącej przewadze Japończyków. Jego obrona trwała 6 godz. i miała na celu zyskanie czasu dla nadchodzących posiłków. Z całego oddz. tylko 3-ch żołnierzy ocalało, reszta zginęła. Japończycy stracili 600 zabitych. Obecnie Japończycy umacniają przełęcz w celu obrony przed ewent. atakami chińskimi. Na połud. i połud. zach. od Czeng-Czau dalsze postępy japon.-
W prowincji Annuei Japończycy wzięli miasto, którego położenie wskazywałoby na to, że próbują oskrzydlić pozycje chińskie w prowincji Honnan.-

Rosja : Coraz silniejsza działalność lotn. ros. Atakuje ono zaplecze frontu niem., przyczym wykonało w nocy z niedzieli na poniedziałek na Brześć n/Bugiem, wywołując tam liczne pożary, oraz zrzucając bomby między koncentracje oddz. niem. Koresp. z Moskwy zgodnie wskazują na wzmożoną akcję lotn.ros., jako na przygotowanie mającej niebawem nastąpić ofenzywy.-
Na lądzie walki o charakterze lokalnym na dwóch odcinkach, mianowicie pod Karpatami, gdzie rozbito jeden batalion niem., oraz na płn. od Jassów, gdzie dwa ataki niem. zostały odparte i Niemcy stracili 600 zabitych.-

Front Śródz.: Ang. dztwo sił zbroj. na Bliskim Wschodzie w Kairze donosi, że grupa oficerów bryt. wykonała raid na Kretę i wzięła do niewoli dowódcę XXIIej dywizji grenadierów pancer., gen. Kreipel /?/ nazwisko niezrozumiałe/.
Raid został wykonany przez same tylko siły bryt. bez jakiegokolwiek współdziałania ze strony miejscowej ludności.-
W nocy z niedzieli na poniedziałek przez trzecią noc z rzędu lotn. sojusz. atakowało Genuę, Spezia i Livorno, jak również ośrodki przemysł. i niem. bazy zaopatrz. w płn. Włoszech, w szczególności Medjolan. Atakowano również w ciągu dnia bazę niem. łodzi podwod. w Monfalcone. Ogółem wykonano wczoraj 1750 lotów i zestrzelono 12 samolotów niem., tracąc 5 własnych. Ogółem niecałe 40 samolotów niem. próbowało stawiać opór.-
W ciągu kwietnia lotn. sojusz. na Bliskim Wschodzie wykonało ogółem 40.000 lotów, tracąc 282 własne samoloty.-
Admiralicja donosi, że 9 bryt. łodzi podwod. zatopiło na Morzu Śródz. 22 statki niem., z czego 20 zatopiły ogniem z dział na Morzu Egejskim. Ponadto dalszych 7 statków uszkodzono, w tym 2 statki cysterny i 1 wielki zaopatrzeniowy.-
Na lądzie tylko działalność artylerii i patroli.-
Jugosławia : Oddz. powstańcze obsadziły w Macedonii miejscowość Kratowo / na wsch. od Skopłje/, okup. przez wojska bułgarskie.-
USA.: Amb. Halifax wygłosił wczoraj przemówienie na temat konieczności odbudowania przez W.Brytanię po wojnie jej mar. handl. oraz międzynarod. handlu. Jest to ważny problem, jeśli współpraca między Imperium bryt. a USA. ma być kontynuowana. Nie wierzę, by między obu mocarstwami miało dojść do jakiegokolwiek prawdziwego konfliktu goep. w jakiejkolwiek części świata, jednakowoż mogą powstać trudności i różnice.

W pierwszym rzędzie nastąpiły znaczne zmiany w sytuacji w dziedzinie układu sił w mar. handl. Ang. mar. handl. jest teraz mniejsza, niż była w r.1939, natomiast ameryk. znacznie się powiększyła. Byłoby bezcelowym zaprzeczać, że powstał stąd poważny problem. Drugim problemem jest sprawa produkcji ang. Zwracając cały swój wysiłek ku rozbudowie produkcji woj., W. Brytania obcięła swą produkcję pokojową do ostatecznych granic. Jej inwestycje zagr. również poszły na finansowanie potrzeb wojennych. Cały poziom jej życia uległ silnemu obniżeniu i po-wojnie W. Brytania musi dołożyć wysiłków w celu odbudowania tego poziomu. Odbudowa żeglugi handl. i handlu, to dla W.Brytanii nie jest tylko kwestią wysokiego poziomu życia, ale życia wogóle. Jeśliby poziom życia W.Brytanii miał zostać niski, to następstwa tego musiałyby dotknąć także i USA.-

Zmarły min. mar.Knox został pochowany z honorami wojsk. na cmentarzu zasłużonych w Arlington.-

Międzynarodowa konferencja pracy.

Koresp. radia bryt. w Filadelfii donosi, że mimo zarysywujących się w poszczególnych kwestiach różnic konferencja, w której uczestniczą delegaci 41 narodów doszła do porozumienia w sprawach zasadniczych, dotyczących wykonania zasad Karty Atlantyckiej przez podwyższenie warunków pracy, postęp gosp. i ubezpieczenia społeczne.-

Anglia : Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie premierów czterech Dominjów bryt. pod przewodnictwem Churchilla. Prace konferencji nie są skrępowane żadnymi formalnościami, ani jakimkolwiek szczegółowym programem. Wiadomo tylko, że oprócz aktualnych zagadnień woj. będą omawiane również liczne problemy powojenne jak lotn. cywil., sprawy emigracyjne, obrona, podnoszenie dobrobytu ludów kolonialnych.

Dzisiejszy "Manchester Guardian" w artykule wstęp. wykazuje różnorodne problemy, z jakimi mają doczynienie poszczególne dominja. Dwa z pośród nich, mianowicie Kanada i Płd. Afryka odznaczają się tym, że każde z nich jest utworzone przez dwie różne narodowości, które w przeszłości żyły ze sobą w niezgodzie. Kanada ponadto jest związana licznymi węzłami sąsiedzkimi z USA. Z drugiej strony Australię i Nową Zelandię możnaby określić, jako kraje graniczne ze względu na ich położenie w miejscu zetknięcia się dwóch odrębnych kompleksów geograficznych i politycznych. Jedynie sama tylko W.Brytania jest uzależniona bezpośrednio od rozwoju stosunków w Europie. Łatwo stąd wywnioskować, jak niebezpiecznym by było próbować ujęcia w sztywne ramy naszej federacji narodów, której głównymi znamionami są właśnie swoboda i elastyczność.-

T.zw."Komitet Reform" partyj konserwatywnych wypowiedział się na temat przyszłości bryt. rolnictwa. Kontrola publiczna nad rolnictwem winna być tak zorganizowana, by w możliwie najmniejszym stopniu krępowała jego swobodę. Najważniejszym celem winno być podniesienie poziomu uprawy. Ilości potrzebnych produktów rolnych winny być już zgóry na szereg lat ustalone z rynkiem przemysłowym, te produkty nabywającym. Będzie można również produkować w W.Brytanii więcej, niż dotychczas tego rodzaju artykułów rolniczych, które są trudniejsze do konserwacji i mniej sprowadza się z zewnątrz. Należałoby również pod egidą ministerstwa aprowizacji, które i po wojnie winno być zachowane, uzgodnić z przemysłem ceny produktów rolnych zarówno wytwarzanych w kraju, jak i importowanych.-

Partia pracy zgłosiła projekt uspołecznienia gospodarki węglowej, gazu i elektryczności. Po wojnie działy te winny podlegać zarządowi spec. komisji z udziałem przedstawicieli różnych interesów pod nadzorem min. opału.-

W związku z zapowiedzianym przez premiera Churchilla w jego przemówieniu radiowym programem budowy licznych domów prowizorycznych w najbliższym okresie po wojnie,otwarto w Londynie wystawę architektoniczną, na której wystawiono m.in. model domu, którego zmontowanie z części składowych może być przeprowadzone w ciągu trzech dni. Jest to domek na cztery osoby, składający się z dwóch pokoi, kuchni, z łazienki i garażu i liczący 60 mtr2 powierzchni.-

Dztwo IX-go korpusu lotn. USA. komunikuje, że w ciągu kwietnia lotn. transport. USA.wykonało manewry inwazyjne na wielką skalę, przeprowadzając m.in. w trakcie jednej tylko serii działań nocnych 30.000 lotów.-

Francja : Przedstawiciel Franc. Komitetu Narod. w Londynie doniósł o wzmożonej fali terroru we Francji. Całe wioski są równane z ziemią. W jednej z miejscowości Niemcy spalili kinematograf wraz ze wszystkimi,którzy się w nim znajdowali. Mimo tego ruch oporu wzrasta. W styczniu partyzanci francuscy wykoleili 58 pociągów i zniszczyli 96 lokomotyw.-

Szwajcarska " Tribune de Geneve" donosi o wysadzeniu przez partyzantów trzech pieców hutniczych w Bellegardzie. Wg. uzyskanych informacyj Laval ma jakoby przyrzekać zwolnienie generałom Weygandowi wzamian za poparcie chwiejącego się prestiżu marszałka Petaina.-

Szwecja : Prem.Hanson zdecydowanie podkreślił wolność zachowanie przez Szwecję neutralności, bowiem polityka neutralności jedyna potrafi Szwecję uchronić od wojny i zabezpieczyć jej niezależność. To stanowisko korzysta z poparcia olbrzymiej większości narodu. Są wprawdzie tacy, którzy chwieją się w swych zapatrywaniach zależnie od przebiegu wojny, mimo tego jednak neutralność pozostaje jedyną możliwością. Jest rzeczą zrozumiałą, że każda ze stron walczących próbuje wpływać na kraje neutralne, by tę neutralność porzuciły. Aczkolwiek Szwecji nie

grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo, to jednak wojna zbliża się do jej granic i Szwecja musi być stale w pogotowiu.-
Koresp radia bryt. w Sztokholmie podkreśla, że 83% swych dostaw Szwecja czerpie z Niemiec, w pierwszym rzędzie węgiel. Szwecja niewątpliwie chętnie utrzymywałaby stosunki handl. z aljantami, ale w swym obecnym położeniu nie posiada z nimi żadnej łączności.-
Do Sztokholmu zbiegł członek amb.japon. w Berlinie, attachè handl.Sagimura. Oświadczył on, że pragnie zaofiarować swą znajomość stosunków gosp. sojusznikom i że na jego decyzję wpłynęło przeświadczenie, że Niemcy i Japonia nie mogą wygrać wojny.-

Londyn,dnia 2 maja 44 r. Audycja poranna polska.

W sali posiedzeń Rady Narodowej w Londynie odbył się wczoraj obchód święta majowego. Przewodniczył min. Kwapiński, obecni byli min. Kot, prezes Najwyższej Izby Kontroli Tomaszewski, oraz przedstawiciele partyj socjalistycznych z szeregu krajów okup., m.in. Austrii, Francji, Włoch i Czechosłowacji. Obecni byli również przewodniczący międzynarodówki robotniczej Kamil Huysmans i genral. sekretarz ang.partii pracy I.S.Middleton, ludowców reprezentował Władysław Zaremba, ponadto byli obecni przedstawiciele Bundu / Blit ?/ i demokratów. Przemawiając w imieniu PPS, Adam Ciołkosz podkreślił zasługi niepodległościowe PPS i zaznaczył, że w przyszłości trzy ruchy będą miały największe znaczenie, mianowicie robotniczy, chłopski i inteligencji pracującej. Ich działalność musi się oprzeć na dwóch zasadach, mianowicie na ustroju demokratycznym i na współpracy wszystkich grup narodowościowych w obrębie Państwa Polskiego. Przedstawiciel Bundu wypowiedział się przeciwko ujmowaniu się czynników obcych za Żydami polskimi, gdyż sami

sami Żydzi wierzą w swą przyszłość w Polsce.
Antysemityzm w Polsce przed wojną był dziełem tylko cienkiej warstewki. Żydzi nie chcą, by obce czynniki rozstrzygały, w jakim wojsku mają służyć.-
Z kraju donoszą, że w Krakowie Niemcy zamazują litery "V", które swego czasu sami na murach pozamieszczali, jednakowoż obecnie litery te w dalszym ciągu się pojawiają.-
Wg. wiadomości z Polski Frank ofiarował niem. kościołowi w Krakowie ornat biskupa Łaskiego, skradziony Polakom. Pochodzący z tej samej epoki ornat biskupa Kmity również zniknął.-
W Majdanku Niemcy stracili cały oddział, złożony z 200 żołnierzy węgierskich - Żydów.-

Londyn, Środa, dnia 3 maja 44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.; Sprawozdanie dztwa lotn.ameryk. i ang. za miesiąc kwiecień wykazuje rekord w działalności lotnictwa obu sprzymierzonych. RAF.zrzuciła, atakując ze swych baz z W.Brytanii, 34.000 ton bomb na Niemcy i tereny okup. Największy ze wszystkich był nalot, wykonany w ~~xxxxxx~~ nocy z 20 na 21 kwietnia, kiedy na Kolonię, oraz objekty kolej. we Francji i Belgii zrzucono ponad 4500 ton bomb. Straty RAF. w kwietniu były niższe, niż w jakimkolwiek innym miesiącu w ciągu ub.dwóch lat, jeśli pominąć jeden z miesięcy, t.zn. znajdują się na drugim miejscu. Ilość min, założonych w ciągu kwietnia była prawie dwukrotnie większa, niż w ciągu marca.-
Lotn. ameryk., stacjonowane w W.Brytanii, oraz na Bliskim Wschodzie zrzuciło ogółem 38.000 ton bomb / wg. kom.polskiego 43.000/. W walkach powietrz.zestrzeliło ono 1282 niem. samoloty myśliwskie, a 450 dalszych samolotów zniszczyło na ziemi. Straty własne wyniosły : 537 bombowców, czyli niecałe 3%, oraz 191 myśliwskich, czyli ponad 1%.-Dla nalotów nocnych kwiecień posiadał najlepsze warunki atmosferyczne na przestrzeni ostat. 10-ciu lat. RAF. atakowała przez ~~xxxxxxx~~ 11 nocy.- Głównymi objektami nalotów ameryk. były objekty lotn., m.in. 29 fabryk samolotów.-
Niemcy w omawienym okresie wykonali na W.Brytanię 13 nalotów, z których jednak 4 były na większą skalę. Stracili oni przytym 43 samoloty.-
Wczoraj w ciągu dnia atakowano głównie objekty kolej. we Francji płn. i w Belgii, lotniska w Holandii i objekty w Pas de Calais. Lotn.niem. prawie, że zupełnie nie stawiało oporu.-
M.in.ponad 600 śred. bombowców ameryk. atakowało cele kolej. w Belgii i we Francji.-
W nocy z poniedziałku na wtorek silna eskadra RAF.

atakowała łącznie 8 objektów w Niemczech i w krajach okup., zrzucając ogółem 2500 ton bomb. Głównym celem był Ludwigshafen, będący drugim z rzędu pod względem znaczenia ośrodkiem produkcji chemicznej w Niemczech. Ponadto atakowano m.in. objekty kolej pod Paryżem i pod Malines w Belgii, wytwórnie silników na wschód od Lyonu, wytwórnie lotn. pod Tulonem i zakłady reperacyjne Vokke-Vulf pod Tours, wreszcie zakładano miny na szlakach npl żeglugi. Ze wszystkich tych operacyj nie powróciło 10 samolotów.-

Wojna morska : Na Morzu Śródz. zatonął statek ameryk., wiozący około 500 żołnierzy. Wobec braku wiadomości o ich losie należy się liczyć z tym, że wszyscy zginęli.-

Bryt. łodzie podwod., działające na Morzu Śródz. i na Atlantyku zatopiły w ciągu kwietnia 36 statków niem., a 23 inne uszkodziły silnie.-

Ocean Spokojny : Na Nowej Gwinei okręty i samoloty torped. sojuszników zatopiły 20 barek w pobliżu ujścia rzeki Sepik. Japończycy wycofują się z pod Madang na Alexishaven wgłąb lądu. Oddz. austral. posunęły się od Alexishaven na 5 mil ang. ku płn., nie napotykając wzdłuż wybrzeża na żaden opór.- Potężna formacja floty ameryk., złożona z pancerników, lotniskowców i krążowników, która ostatnio zaatakowała Hollandia, wykonała natarcie na trzy wyspy w archipelagu Karolinów. Głównym objektem była baza japon. w Truk, gdzie w sobotę, t.zn. w pierwszy dzień akcji bombowce, startujące z lotniskówców, zrzuciły 800 ton bomb. Ponadto na ziemi i w powietrzu zniszczono tego dnia 125 samolotów japon. Następnego dnia pojwaił się tylko jeden samolot japon., który jednak został zestrzelony. Nazajutrz, t.zn. w niedzielę zaatakowano wyspę Ponape we wsch.części Karolinów, oraz wyspę Satawa w grupie wysp Namoi /200 mil ang. na połud. od Truk/. Ani jeden z okrętów nie poniósł szkody, straty w samolotach nieznaczne.-

Kwatera gł.adm.Nimitza w Hawai donosi,że "Liberator`y" zrzuciły 100 ton bomb na wyspę Wake. Zauważono szereg myśliwców japon., ale żaden z nich nie stanął do walki.-

Chiny : Dalsze postępy japon. we wsch. części prowincji Honan na połud. od Żółtej Rzeki, jednakowoż Japończycy ponieśli znaczne straty.

Front śródz.: W nocy z poniedziałku na wtorek RAF. atakowała poraz pierwszy Aleksandrię w płn.Włoszech, ponadto Livorno i Spezia czwartą noc z rzędu. Na dworzec kolej. w Aleksandrii, który poprzednio już był w porze dziennej atakowany przez samoloty ameryk., zrzucono bomby dwutonowe. Wykonano ogółem w poniedziałek 1300 lotów. W ciągu dnia atakowano w poniedziałek również dworzec kolej. we Florencji, oraz komunikacje npl. w Jugosławii.-
Na lądzie nieznaczne postępy sojusz. nad rzeką Garigliano, oraz niem. pod Carrasto.-

Jugosławia : Oddz. partyzanckie, działające w Austrii w pobliżu Villach, zmusiły oddz. niem. do ucieczki. Była to formacja dość liczna. W Słowenii otwarto atak niem. formacji z ~~wsparciem~~ czołgów i artylerii.-
Do Londynu przybyli dwaj przedstawiciele gen.Tito, oraz szef bryt. misji wojsk. w Jugosławii, brygadier Mac Leane.-

Rosja : Główna działalność na froncie ujawnia się w walkach lotniczych. W nocy z poniedziałku na wtorek lotn. ros. wykonało drugi z rzędu nalot na Lwów, wywołując pożary szeregu pociągów z amunicją i wojskami. Pod Sebastopolem zatopiono 4 statki npl., a 5 uszkodzono.-
~~xxx~~ Na połud. od Tarnopola odparto atak niem. przyczym Niemcy stracili 400 zabitych. Pod Karpatami odparto dalsze ataki Niemców, którzy próbują wybadać słabe punkty w linjach ~~niem.~~ ros.

Rząd bryt. wyraził aprobatę dla układu między Czechosłowacją a Rosją.-
Z Waszyngtonu komunikują, że od dwóch lat piloci ros. przelatują szlakami płn. na samolotach ameryk., dostarczanych Rosji na podstawie ustawy "Lease-lend". Już w listopadzie 1942r. przeloty na tym szlaku osiągnęły maksymalną wydajność. Ameryk. gen. Bradley otrzymał od rządu ros. order Lenina za organizację transportów.-
<u>Sprawy polskie :</u> Serwis franc. przytacza treść telegramu prez. Roosevelta do prez. Raczkiewicza, oraz donosi, że Niemcy ustawili działa p.lotn. pod klasztorem na Jasnej Górze, nazwanym w audycji " Lourdes Europy wsch.".-
<u>Hiszpania :</u> Min. Eden doniósł, że między rządami USA. i W.Brytanii a rządem hiszpańskim doszło do porozumienia w sprawie exportu wolframu do Niemiec. Porozumienie ~~następuje~~ następujące punkty : 1/ w maju i czerwcu Hiszpania dostarczy Niemcom po 20 ton wolframu, w następnych zaś miesiącach po 40 ton. Te ilości wynoszą zaledwie jedną piątą dotychczasowych dostaw dla Niemiec. 2/ Zostaje skasowanym konsulat niem. w międzynarodowej strefie Tangeru, ponadto zostaną wydaleni wszyscy Niemcy z Tangeru, Marokka i rej. Gibraltaru. 3/ Rząd hiszpański złożył zapewnienie, że cała t.zw. "Dywizja Błękitna" zistała wycofana z frontu ros. Pozostali tam jedynie ranni z personelem lekarskim. 4/ Hiszpania wyda aljantom włoskie statki handl., których jeszcze nie zwolniła. Sprawa okrętów woj., przebywających w portach hiszpańskich, zostanie rozstrzygnięta w drodze arbitrażu.- Dzisiejszy "Times" zaznacza, że mNiemcy jedną trzecią wolframu otrzymywali z Hiszpanii, a dwie trzecie z Portugalii. Jest jednak mało prawdopodobne , by Hiszpania wobec zawarcia układu z aljantami zgodziła się na przepuszczanie transportów z ~~Hiszpanii~~ przez swój teren.-

Radiostacja turecka określa układ, jako najważniejsze wydarzenie ostat dni i jako jeszcze jedno zwycięstwo aljantów.- Bryt.expert gosp. zaznacza, że wolfram stanowi niezbędny składnik przy ekstrakcji tungstenu, który jest nieodzownym składnikiem wszystkich twardych stopów. Tungsten kraje najtwardszą stal, jak ciasto. Jest on niezbędny nietylko przy fabrykacji wystawionych na zwiększone tarcie części silników lotn., ale przedewszystkiem zakończeń pocisków, dzięki czemu tego rodzaju pociski przebijają pancerze nawet na krawędziach, na których zwyczajne pociski stalowe zeliźgują . Popyt na wolfram był tak wielki, że do końca ub.r. jego produkcja wzrosła w Hiszpanii dziewięć razy w porównaniu z przedwojenną, a ceny dwadzieścia siedem razy. Chociaż obcięcie dostaw nie będzie miało natychmiastowych skutków, to jednak jest bardzo dotkliwe dla Niemców w przededniu oczekiwanych wielkich operacyj wojsk. i Niemcy nie będą się mogły bez tych dostaw obejść.-

<u>Anglia :</u> Wczoraj odbyły się dwa posiedzenia konferencji premierów z udziałem szefów sztabów. Otwierając konferencję, prem. Churchill określił ją, jako jedną z najważniejszych wydarzeń w toku obecnej wojny. Dobrze się stało, że właśnie teraz Bryt. Imperium przypomniało się światu, jako zwarty blok wolnych narodów.-

Dwaj ministrowie indyjscy przedstawili na posiedzeniu obu Izb Parlamentu obecną sytuację w Indjach. Podkreślili oni zasługi Anglii w rozwoju instytucyj wolnościowych i demokratycznych w Indjach.-

<u>Francja :</u> Przedstawiciel Komitetu Narod. w Londynie oznajmił, że we Francji wykonywa się obecnie 1000-1500 aktów sabotażowych miesięcznie przeciwko niem. kolejom i urządzeniom przemysłowym. W celu zwalczania partyzantów w Sabaudii i Jura Niemcy rzucili tam 25.000 wojska, nie licząc oddz., pozostających na usługach rządu w Vichy.

Ocean Spokojny : Ameryk.i ang.łodzie podwod. zatopiły 17 jednostek morskich japon., w tym 4 okręty woj. W szczególności łodzie podwod. ameryk. zatopiły jeden lekki krążownik, 2 kontrtorpedowce, 1 wielki statek zaopatrujący, 1 wielki statek pomoc. i 7 statków śred. pojemn. Łodzie bryt., działające w pobliżu Cieśniny Malajskiej oraz wysp Andamanów na Oceanie Indyjskim zatopiły 1 kontrtopedowiec, 2 statki zaopatrz.śred. pojemn. i 2 mniejsze statki.-

Szwecja : Szwedzkie władze celne poraz trzeci wykryły szmuglowany przez Niemców map terytorium szwedzkiego. Tymrazem wykryto transport wporcie Haparanda na płn. Zatoki Botnickiej na pograniczu Finlandii. Mapy dotyczą terytorium na pograniczu Szwecji i Norwegii. Jest to trzeci incydent tego rodzaju, w obu poprzed. władze szwedzkie wykryły transport map w Szwecji połud., przeznaczonych dla Oslo. W związku z tym panuje w Szwecji wielkie i zdziwienie i zaskoczenie. Niemcy do tej pory nie udzielili odpowiedzi na notę szwedzką w sprawie poprzednich dwóch incydentów, wyrażającą zdziwienie i niezadowolenie.-

Uwaga słuch.: O Święcie Trzeciego Maja wspomniano tylko w porannej audycji franc. z dnia dzisiejszego, przytaczając treść depeszy prez.Roosevelta. Natomiast ani kraj. serwis ang. wieczorny z dn.2 b.m., ani poranny zamorski z dn.3 b.m., jak również codzienny, 10-cio minut. komentarz radia bryt. w serwisie zamorskim z dn.3 b.m. ani słowem o ~~txx~~ Święcie Narodowym nie wspomniały. W audycji porannej serwis zamorskiego nadano jedynie półgodzinny koncert muzyki polskiej,w wykonaniu filharmonii londyńskiej pod kierownictwem polskiego dyrygenta.-

Jak wynika z realacji KAR`u, radio moskiewski doniosło o przybyciu do Rosji i złożeniu wizyty Mołotowowi przez polskiego " księdza" Rozmańskiego. Najwidoczniej propaganda moskiewska próbuje sugerować, że chodzi o księdza rzym.-kat.-

Sprawę wyjaśnia ostatni numer "Naprzodu", w którym jest mowa o " wielebnym" Rozemańskim. Jest to dosłowne tłumaczenie na polski słowa "rewerend", używanego jako tytuł duchownych protestanckich, najwidoczniej więc chodzi o przedstawiciela jednej z licznych w Ameryce sekt.-

Londyn,środa,dn.3 maja 44 r. Audycja poranna polska.

Podczas, gdy inne narody za święto narodowe przyjmują rocznice zwycięstw oręża, naród polski przyjął za swe święto rocznicę zwycięstwa duchowego, w którym oczyścił swą rolę z chwastów przeszłości. Naród polski, jako jeden z pierwszych sformułował zasady życia demokratycznego. Po odzyskaniu niepodległości między rokiem 1918-39 zasady te pogłębił. Zarówno w 1791 r., jak i w r.1939 naród polski udowodnił, że należy do wspólnoty narodów demokratycznych nie tylko z nazwy, ale także i z ducha.-
Dzień Trzeci Maja był w Polsce tradycyjnie Dniem Daru Narodowego, dniem składania ofiar na czytelnie, szkoły i przedszkola Towarzystwa Szkoły Ludowej i Macierzy Szkolnej. Przywódcy tych organizacyj poginęli, ale został się duch i tradycja tych instytucyj. Z tym pozdrowieniem przybył do Londynu emisariusz z kraju. W związku z tym został wydany apel do Polaków na całym świecie, by wznowili zbiórkę na cele odbudowy szkolnictwa polskiego i zorganizowali ją we wszystkich skupieniach polskich zagranicą. Apel jest podpisany przez sześciu członków Prezydium Rady Narodowej z jej przewodniczącym prof. Stanisławem Grabskim na czele.-

Prez.Roosevelt w depeszy do prez.Raczkiewicza
składa najlepsze życzenia w dniu polskiego
święta narodowego i podkreśla, że nieustający
opór Narodu Polskiego przeciw najeźdcy jest
natchnieniem dla nas wszystkich. Nieustanna
walka narodów zjedn. przybliża chwilę wyzwole-
nia dla wszystkich narodów, miłujących wolność.
Gubernator Stanu Nowego Jorku i przypuszczal-
ny kandydat xxxxxxxxx republikański na sta-
nowisko prezydenta USA. Dewey wydał wczoraj proklamac
ję, w której podkreśla ogrom wkładu polskiego
w obecnej walce i wzywa wszystkich mieszkańców
Stanu do wywieszenia flag ameryk. i polskich.-
Dziś o godz. 19.45 będzie przemawiał do kraju
w audycji radia polskiego prez.Raczkiewicz,
w serwisie zaś europ. prem.Mikołajczyk wygłosi
również przemówienie do kraju. O godz.21-ej
w serwisie wewnętrz. ang.wygłosi przemówienie
w języku ang. prem.Mikołajczyk. Ponieważ
serwis kraj. jest przeznaczony dla rodowitego
audytorium ang., jet to pewnego rodzaju wyróż-
nienie - uwaga słuchającego.-
Armia krajowa stoczyła pod Rybnikiem dwie bit-
wy z oddz. SS i policji, trwające kilka go-
dzin, w toku których Niemcy próbowali zlik-
widować polskie oddziały. W toku walki oddz.
polskie wycofały się, zadając Niemcom duże
straty.- W związku z powtarzającymi się napa-
dami na niem. więzienia i transporty więźniów
polskich na Śląsku Niemcy oświetlają reflek-
torami więzienie w Mysłowicach, oraz budynki
sąsiednie.-

Londyn,dnia 4 maja 44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski.

Front zach.: Ub.nocy nalot RAF. na tereny okup. Brak jeszcze szczegółów. Radio Paryż donosi, że były atakowane okręgi płn.Francji i zach.Niemiec. Lekkie bombowce RAF."Moskito" wykonały jeden z najtrudniejszych nalotów precyzyjnych. Pewien czas temu dztwo ang. dowiedziało się, że w Hadze w jednym z budynków mieszczą się b.ważne dla Niemców tajne dokumenty. W związku z tym postanowiono wykonać nalot, mający za cel tylko ten jeden budynek, przyczym chodziło zwłaszcza oto, by nie trafić innych zabudowań, zamieszk. przez ludność cywilną. Do nalotu przygotowano spec. załogi i wybudowano model budynku, by załogi dokładnie się zaznajomiły z jego kształtem i wyróżniły go od innych. W oznaczonym dniu / data nie podana/ wyruszyło 6 samolotów "Moskito", z których każdy zabrał bomby 500-funtowe, oraz spec. zapalające typu ameryk. Chodziło też oto, by nalotu nie wykonać w porze śniadania, gdy ulice są zapełnione ludźmi. Mimo trudności, wynikających z konieczności wyszukania budynku w lesie kominów, cel zidentyfikowano. Był to budynek 5-cio piętrowy, wysok.90 stóp. Samoloty leciały jeszcze niżej, gdyż na wysok.50-ciu stóp. Budynek został trafiony z całą precyzją, przyczym dwie bomby trafiły wprost we wrota, dwie inne zaś w okna. W krótkim czasie z całego budynku została kupa gruzów. Ani jeden z budynków okolicznych nie został trafiony z wyjątkiem baraków, zajętych przez Niemców. Niem.obrona była tak zaskoczona, że prawie nie otwarła ognia. W drodze powrot. "Moskit'y" były eskortowane przez myśliwce.- Rzecznik bryt. oświadczył niedawno, że w rezultacie ustawicznych nalotów sojusz. na niem.system komunikac. u wybrzeży krajów okup.na całej przestrzeni na 160 km. od wybrzeży wgłąb węzły kolej. zostały tak silnie uszkodzone, że Niemcy nie mają możności zgromadzenia odpowiedniej ilości pociągów. W Ameryce zaznaczają, że byłoby błędnym mnie-

mać, że ofenzywa powietrz. doszła już do punktu kulminacyjnego. Dla porównania warto zaznaczyć, że w ciągu 11-tu miesięcy największych nalotów na Londyn Niemcy zrzucili z początkiem obecnej wojny 55.000 ton bomb, czyli znacznie mniej, niż sojusznicy w ciągu samego tylko kwietnia.-

Rosja : Ze strony ros.bruk potwierdzenia doniesień niem. o wielkich atakach na zach. od Jassów i na wsch. od Karpat. Rosjanie donoszą jedynie o lokalnych walkach na połud wsch. od Stanisławowa, natomiast.kom.ros. donósi o wzmożonej aktywności lotn. sowiec: Samoloty II-ej armii gen. Koniewa atakowały zaplecze niem., niszcząc 24 samoloty na ziemi.We wtorek naloty na lotniska mianowicie w miejscowości Roman nad Seretem, oraz pod Stanisławowem i Lwowem. Ogółem zniszczono we wtorek 90 samolotów na ziemi. W nocy z wtorku na środę naloty na objekty kolej. we Lwowie i Samborze gwałtowne pożary.-

Ocean Spokojny : Na Nowej Gwinei dalszy pościg za uchodzącymi Japończykami w rejonach Hollandii i Itape. Opór npl. słaby.- Ponowny nalot na wyspy Szouten na płn. od Nowej Gwinei.-

Koresp. lotn. radia bryt. xxxxxxxxxxx opisuje wielki rozrost potęgi lotn. aljantów na Pacyfiku. Obydwa ostatnie ataki na wyspę Truk zostały wykonane przy użyciu lotniskowców. Rok temu byłoby to uważane za niemożliwość. Zrzucono przytym taki sam mniejwięcej ładunek bomb, jak swego czasu Niemcy na Londyn. Można się domyślać, że ilość uczestniczących lotniskowców była znaczna. Z początkiem wojny lotniskowce amer. miały pomieszczenia na przeciętnie 60 bombowców, z których każdy mógł zabrać około 1 tony bomb. Obecnie xxxxxxx nośność bombowców uległa niewątpliwie zwiększeniu. Z początkiem wojny uważano w kołach mar., że lotniskowce nie mogą operować w większej odległości od swych baz, niż 200 mil ang. Teraz operują one w odległości znacznie większej. W ataku na Trukx uczestniczyło przypuszczalnie około 400-tu bombowców z eskortą myśliwską. Wogóle wyspy Truk były bombardowane

dotychczas dwadzieścia razy przez długodystansowe bombowce, operujące z lądu, niezależnie od samolotów morskich. Fakt, że lotniskowce, uważane za szczególnie łatwe do trafienia objekty wskutek pewnej ociężałości, oraz szerokiej powierzchni pokładu mogą odgrywać obecnie tak wielką rolę w działaniach woj. na Pacyfiku najlepiej świadczy o stopniu powietrznej przewagi aljantów na Pacyfiku. W ciągu kwietnia lotn. ameryk. zniszczyło na Pacyfiku połud. zach. 296 samolotów japon., a 300 statków zniszczyło bądź uszkodziło.-

Chiny : Prasa chińska podkreśla wielką wdzięczność dla W.Brytanii z powodu udzielonej pożyczki.50.000.000 funtów ster.-

Indje : Został opracowany plan 10-letni rozbudowy lotnisk, oraz powietrz. szlaków. Obecnie Indje posiadają 91 lotnisk, ich ilość ma być powiększona na 111.Przez cztery największe miasta mianowicie Kalkutę, Bombay, Madras i Karaczi ma przebiegać 11 wielkich linij, które będą łączyć Indje z całym światem.-

Konferencja naftowa.

Po dwutygodniowych obradach doszło do pełnego uzgodnienia między delegatami USA. i W.Brytanii, którzy się spotkali w Waszyngtonie w celu uzgodnienia programu w sprawach naftowych. Koresp. radia bryt. donosi, że doszło do zupełnego porozumienia w sprawie zasad. Obie strony uznają, że nieuzasadnione są obawy na temat grożącego jakoby w niedalekiej przyszłości wyczerpania zasobów światowych, oraz, że za podstawę należy przyjąć swobodę dostępu do złóż naftowych, oraz uwzględnienia interesów spożywców.-

Międzynarodowa konferencja pracy.

Przewodniczący konferencji wicepremier Nowej Zelandii Walter Nash oznajmił, że w ciągu ostat. 12-tu dni prace konferencji okazały się bardzo owocne. Cztery komitety opracowują szereg konkretnych zagadnień. Najbardziej w żywotnych sprawach osiągnięto prawie jednomyślność. Obrady dotyczył głównie programu przyszłej polityki organizacji, oraz jej międzynarodowego statutu.

Uzgodniono, że jeśli ofiary, ponoszone w obecnej
wojnie nie mają pójść namarne, to musi się dążyć do
zapewnienia wszystkim narodpm materialnego do-
brobytu i wolności dúchowej, równych szans roz-
woju, oraz pewności gospodarczej. Filadelfia, w
której 168 lat temu ogłoszono wiekopomną dekla-
rację niepodległości USA., stała się obecnie
miejscem ogłoszenia nowej karty swobód 41 naro-
dów, uczestniczących w konferencji, ogłoszenie
deklaracji tymrazem nie niezależności, lecz wpół-
zależności.

Przedstawiciel rządu bryt. oświadczył, że nie-
słuszne są zarzuty, jakoby rząd ang. tamował
prace konferencji i jej program, kierując się
względami materialnymi. W ub.roku rząd ang. po-
nosił niemniej, jak dwie trzecie całości kosztów
utrzymania organizacji. W przyszłości Anglia
zamierza wpełni uczestniczyć w pracach organi-
zacji, a nietylko poprostu podpisywać projekty,
opracowane przez sekretariat.-

Anglia : Międzynarodowy kongres związków zawod
który się miał odbyć za miesiąc w Londynie został
odwołany z powodu zakazu opuszczania Anglii, gdyż
rząd ang. nie mógł zagwarantować uczestnikom
delegacyj międzynarodowych zezwolenia na powrót.-
W ciągu pierwszych 3-ch dni konferencja premierów
zakończyła obrady nad zagadnieniami strategicz-
nymi i obecnie przechodzi do omawiania spraw po-
lityki zagr.oraz współpracy wewnątrz federacji
bryt.-
Premierów Nowej Zelandii i Australii spotka jedno
z największych wyróżnień, gdyż otrzymają oni
honorowe obywatelstwo Londynu/ prem.Churchill
otrzymał to obywatelstwo dopiero rok temu - uwaga
słuch./.-

Dania : W Kopenhadze rozległy się wczoraj
21 wybuchów. W ulotkach, które niebawem zostały
rozrzucone, organizacja ruchu podziemnego donios-
ła, że wobec niemożności uczczenia przyjścia na
świat jednej z księżniczek domu królewskiego
21 salwami, jak to zwyczaj przewiduje, patrioci
postanowili uczcić je 21 sabotażami.-

Z komentarza do komunikatu.

Wg. obliczeń tut. obserwatorów Niemcy trzymają obecnie we Francji, Holandii i Belgii około 50-ciu dywizyj. Licząc, że normalny stan dywizji wynosi 15.000 ludzi, siły ich wynosiłyby tutaj 750.000. W Norwegii trzymają około 12-tu dywizyj. W ten sposób na całym froncie zach.Niemcy posiadaliby około miljona ludzi.-
Na południu Niemcy mają 25 dywizyj we Włoszech, głównie na płud. od Rzymu, oraz drugie tyle na Bałkanach.-
W Rosji siły ich są obliczane na ok.200 dywizyj, przyczym jednak często stan jest znacznie niższy od normalnego, a niekiedy z poszczególnych dywizyj pozostały tylko szczątki. W Finlandii Niemcy mają 7 dywizyj. Ogółem trzymają w Rosji ponad 2.000.000 ludzi, do czego należy dodać oddz. rumuńskie, węgierskię,i fińskie. Nie ulega wątpliwości, że niem. zasoby ludzkie znajdują się pod nader silnym naciskiem potrzeb. W każdym razie jednak, reasumując,trzeba stwierdzić, że sojusznicy mają doczynienia z miljonem Niemców na zachodzie, 750.000 we Włoszech i na Bałkanach, oraz dwoma miljonami w Rosji, co ogółem stanowi siłę poważną.-

Sprawy polskie : W audycji wieczornej kraj. serwisu europ w dniu 3 Maja wygłosił przemówienie w języku ang. prem. Mikołajczyk. Kom.doniósł również o uroczystościach 3 Maja w Londynie, oraz o przemówieniu, wygłoszonym na akademii prze. min.pracy Bevina, członka ang.gabinetu woj., w którym dał wyraz podziwowi W.Brytani dla Polski i jej sławnego ruchu oporu.-
W dniu 4.V. serwis zamorski radia bryt. nadał recital w wykonaniu polskiego pianisty Sierowskiego.-

Londyn, dnia 4.V.44r. Z audycji porannej polskiej.

W dniu Święta Narodowego ks.biskup Radoński odprawił uroczystą mszę w obecności delegata apostolskiego Godfreya. Po-południu odbyła się w sali Central Hall akademia staraniem ang.-polskiego i szkocko-polskiego towarzystwa, oraz towarzystwa przyjaciół Polski. Obecni byli prez.Rzeczypospolitej, premier. członkowie Rady Narodowej z przewodniczącym, Naczelny Wódz i minister Bevin w imieniu rządu ang.Przemawiał min.Bevin, prem. Mikołajczyk i amb.Raczyński.-
W przemówieniu do kraju Prezydent Rzeczypospolitej podkreślił, że zgodnie z tradycją naród Polski obchodzi swą rocznicę, pomny zasad swobodnego współżycia narodów. Jest rzeczą jasną, że wielkość narodu nie może być obliczana w liczbach, jak to czyniono w wieku materialistycznym. Małe narody pragną tylko swobody rozwoju. Właśnie dlatego, że nie mają one tendencyj zaborczych, żądają gwarancji możności rozwoju narówni z innymi. Polska nie może się zgodzić na system podziału Europy na strefy większego i mniejszego bezpieczeństwa.-

Londyn, czwartek, dnia 4.V.44r. Audycja "Głos Ameryki" w języku ang., retransmitowana z Nowego Jorku przez serwis europ.

Rosja : Po krótkim omówieniu działań wojennych specker podkreśla znaczenie ostat. deklaracji Hulla, że jest zasadą polityki ameryk., by w krajach oswobodzonych narody miały pełną swobodę decyzji o formie rządu.-
W Ameryce jest rzeczą powszechnie znaną, że narody sprzymierz. winny w jaknajkrótszym czasie objąć administrację własnych terenów.-

Niemcy : Tomasz Mann, przebywający na emigracji w Ameryce od 1938 r. ogłosił w miesięczniku " Atlantic Monthly" znamienny artykuł, w którym składa hołd narodom, ujarzmionym przez hitlerowców. Jest jednym z najbezczelniejszych kłamstw propagandy hitlerowskiej, jakoby bronili oni świętego dobytku Europy przeciwko wrogom. Jest wręcz odwrotnie, właśnie owe narody uciemiężone bronią świętego dziedzictwa przeciw barbarzyństwu hitlerowskiemu. Narody te, to nasi najwięksi sprzymierzeńcy.-
Ta sama audycja, wygłoszona w języku niem. przytoczyła wpełni tekst depeszy Roosevelta na Trzeciego Maja do prez. Raczkiewiczaxx.-
Kom.połud.franc.serwis europ. z dn.4 maja 44.

Front zach.: Ub.nocy silne formacje RAF. atakowały Francję i Niemcy. W szczególności atakowano obóz wojsk. w Mailly pod Reims, składy amunicji w Montdidier w pobliżu Amiens, składy w pobliżu Orleanu, oraz zakłady xxxxxxxxx w Niemczech w Leverkusen, wreszcie zrzucano miny. Nie powróciło 41 bombowców.
Wczoraj w ciągu dnia ciężkie i śred. bombowce sojusz. atakowały Francję płn. i Pas de Calais. Myśliwce npl. oporu nie stawiały, wszystkie samoloty powróciły.-
W nocy z wtorku naśrodę lekkie bombowce "Moskito" Leverkusen. Wszystkie samoloty powróciły.-

Koła ang.określają ostatni nalot "Moskit`ów" na Hagę, jako najświetniejszy wyczyn precyzyjnego bombardowania w czasie obecnej wojny. Akcja została podjęta w ścisłym współdziałaniu z holend.ruchem podziemnym, który dostarczył informacyj. Ponieważ powtórzenie nalotu nie byłoby możliwe, przeto trzeba było tak zorganizować go, by cel został za pierwszym razem w zupełności osiągnięty. Istotnie zostało to uzyskane, mimo, że załogi samolotów zostały uprzedzone dopiero na 12 godz. przed nalotem.-

Front śródz.: Wczoraj w ciągu dnia lotn.sojusz. wykonało 1250 lotów, atakując Ventimiglia i Civita-Vecciu, oraz żeglugę u wybrzeży Dalmacji. Na lądzie bez zmian.-

Jugosławia : Gwałtowne walki w Słowenii. Na Dunaju zatopiono 4 statki.-

Głównodowodzący ang.na Bliskim Wschodzie, gen. Wilson przesłał marszałkowi Tito depeszę gratulacyjną z powodu ostat. zwycięstw.-

Sprawy polskie : Prem.Mikołajczyk w swym przemówieniu z okazji święta Narodowego dał wyraz uznaniu, iż narody Europy osiągnęły wystarczający stopień rozwoju, by współpracować ze sobą w zjednoczonej Europie. Całość duchowa, jaką Europa stanowi już dzisiaj,przekształci po wojnie w całość ekonomiczną. W okresie powojennym narody europ. winny utrzymać współpracę z USA., W.Brytanią i Rosją.-

W przemówieniu, wygłoszonym z tej samej okazji, ang. min.pracy Bevin oznajmił, że rząd ang. stoi na gruncie zasady bezpieczeństwa zbiorowego i że nie wchodzi w rachubę narzucanie woli innym krajom przez wielkie mocarstwa.-

5.V.44

Londyn, dnia 5.XV.44.r. piątek. Kom. ang. poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia samoloty ameryk. mianowicie "latające fortece" atakowały lotnisko niem. w Holandii. Do obrony wystartowało przeszło 100 myśliwców niem., największa ilość od szeregu tygodni. W starciu powietrz. myśliwce sojusz. zestrzeliły 9 npl., tracąc 3 własne maszyny. Wszystkie "latające fortece" powróciły.-
W tym samym czasie ameryk. lekkie bombowce atakowały Hannower i Brunszwik. Na miejscu pojawił się tylko jeden myśliwiec npl., który został zestrzelony.-
W czasie nalotu na Francję płn. w pobliżu Dijon jeden samolot "Moskito" został zaatakowany przez 4 npl. myśliwce i wszystkie zestrzelił.-
W czasie nalotu RAF. w nocy ze środy na czwartek zrzucono na koncentracje niem. wozów pancer. i ciężarówek w Mailly 1500 ton bomb.-
Ub. nocy nie było nalotów niem. na Anglię.-
Komentator radia bryt. omawia ostat. naloty sojusz. na niem. ośrodki produkcji lotn. Stwierdzić należy, że niem. przemysł lotn. odznacza się niewątpliwie wielką zdolnością odbudowy. Wynika to z trzech przyczyn : 1/ cały przemysł lotn. niem. jest zorganizowany z tą myślą, by mógł być w razie szkód lotn. jaknajszybciej uruchomiony z powrotem, 2/ posiada on pierwszeństwo przed wszystkimi innymi działami produkcji, o ile chodzi o przydział ludzi i materiału, 3/ wzmożone naloty sojusz. przypadły na okres wykonywania przez Niemców wielkiego programu rozbudowy produkcji lotn. Stąd zasoby ludzkie i materiałowe, przeznaczane do rozbudowy, mogą być z łatwością skierowane do dzieła naprawy szkód lotn.-
W lutym w dziedzinie redukcji niem. produkcji lotn. zostały osiągnięte nadzwyczajne rezultaty. Dobrze poinformowane źródło londyńskie stwierdza, że w następstwie w ciągu marca produkcja

niektórych typów myśliwców na 40% planowanych przez Niemców rozmiarów, pewnych typów zaś nawet na 20%. Mniej ucierpiała produkcja samolotów transportowych i bombowców. Są to wszystko rezultaty czasowe, gdyż trzeba się liczyć z częściową odbudową szkód przez organizację niem. Mimo tego jednak są to rezultaty b.dobre.-

Front środz.: W nocy z środy na czwartek RAF. atakowała dworce przetokowe w Bukareszcie, startując ze swych baz włoskich.-

Ub.nocy samoloty sojusz. atakowały ze swych baz włoskich objekty w Europie środkowej i połud. Agencja niem. donosi o gwałtownych starciach powietrz. nad Alpami i nad Dunajem. Radiostacje w Wiedniu i Budapeszcie powtarzały szereg razy ostrzeżenia przed nalotami.-

W ciągu środy samoloty sojusz. atakowały mosty kolej.we Włoszech płn.,port Ventimiglia i Cęvita Veccia, oraz trzy mosty kolej. między Rzymem a Florencją oraz linje łączności i żeglugę npl. u wybrzeży Dalmacji.-

Na lądzie oddz. hinduskie odparły ataki niem. na odcinku Adriatyku.-

Jugosławia : Oddz. partyzanckie oblegają Split, korzystając z pomocy floty sojusz., przyczym przecięto połączenia kolej. m.in. linję Split-Zagrzeb. Ponadto oddz. powstańcze otaczają Zagrzeb.-

We wsch. Bośni Niemcy, którzy ściągnęli tam dalsze posiłki, odzyskali jedno miasto. W Serbii oddz. powstańcze ze swej strony jedno miasto zajęły / nazwy nie wyszczególniono/.-

Szef misji wojsk. gen.Tito w Londynie, gen.Welewic /?/ oświadczył wczoraj, że siły zbroj. gen Tito liczą obecnie 300.000 mężczyzn i kobiet, przyczym kobiety pełnią służbę nietylko w szpitalach i przy zaopatrywaniu armii, ale również służbę zbrojną. W szeregach armii powstańczej walczą ramię przy ramieniu wszystkie narodowości i wyznania. Straty są jej znaczne, ale straty npl. są czterokrotnie

większe. Niema dnia, by nie wykolejono conajmniej trzech niem. pociągów wojsk., oraz, by Niemcy nie stracili paruset ludzi w zabitych i rannych.-
Król ang. przyjął na audjencji szefa ang.misji wojsk. w Jugosławii, gen.brygady Mac Leane.-
Włochy : Rząd gen.Badoglio przyśpieszył akcję oczyszczania administracji z urzędników, pozostałych z czasów reżimu faszystowskiego.-
Rosja : Pod Tyraspolem i Stanisławowem odparto ataki niem. Punkt ciężkości walk spoczywa w dalszym ciągu w działaniach powietrz. W nocy z wtorku na środę ang. bombowce dalekiego zasięgu atakowały Sebastopol, zmuszając do milczenia szereg bateryj npl., oraz atakując koncentracje wojsk i żeglugę. Był to pierwszy nalot ciężkich bombowców od połowy kwietnia, kiedy atakowały one Sebastopol jeszcze przed opanowaniem Krymu.-
Wczoraj w ciągu dnia silne naloty ros. na rej. Stanisławowa. Trzynaście samolotów niem. zniszczono.-
Francja : Oświadczenie min. Edena, złożone w środę w Izbie Gmin uważane jest w Anglii za jedno z najważniejszych wydarzenx politycz. Niejasność stanowiska rządów USA. i W.Brytanii wywoływała w opinii publicz. głosy ostrej krytyki. Minister Eden, odpowiadając na interpelację jednego z posłów, oświadczył, że rząd bryt. w zupełności akceptuje stanowisko min.Hulla i wskazał na na rozmowy, toczące się w Londynie między gen. Eisenhoverem a przedstawicielem gen.de Gaulle, gen.Koenigiem. Zapytanie posła dotyczyło uznania przez rząd ang. kompetencji w sprawie administrowania na oswobodzonych terytoriach. Odpowiedź min.Edena brzmiała :" Nie znam żadnej władzy poza Franc. Komitetem Wyzwolenia Narodowego, którejby przysługiwała kompetencja w sprawowaniu zarządu nad uwolnionymi terenami franc.".-
Koresp. dyplomatycz. radja bryt. stwierdza, iż oznacza to uznanie Komitetu, jako rządu faktycznego, aczkolwiek nie jest jeszcze uznanie de jure jak by sobie tego Francuzi życzyli. Komitet

będzie sprawował władzę aż do chwili, gdy naród franc. w drodze swobodnej decyzji powoła swą reprezentację.-
Komentując to oświadczenie, "News Chronicle" podkreśla, że Francja nie jest dziś bynajmniej tylko pionkiem w rozgrywce między przedstawicielami wolności a obozem faszyzmu, ale również spadkobierczynią wielkiej tradycji mocarstwowej. Silna i wolna Francja będzie przedewszystkiem miała wielkie znaczenie dla powojennego bezpieczeństwa Anglii. Anglia rzuci więc cały swój wysiłek w kierunku odbudowy potężnej Francji.-
Ocean Spokojny : Oddz. ameryk. wykonały dwa dalsze desanty u wybrzeża holend.Nowej Gwinei, mianowicie jeden o 12 mil.ang. na płn.zach., a drugi o 40 mil od Hollandia. W obu przypadkach nie było oporu japon. Część Japończyków z się poddała, inne oddz. zlikwidowane.-
Japończycy próbują odbudować swe siły powietrz. na wyspach Szouten naprzeciw wybrzeża holend., koncentrują tam zwłaszcza znaczne ilości samolotów morskich. W związku z tym stałe naloty sojusz. na te wyspy.-
Lotn. zrzuciło 200 ton bomb na Wewak, będącym ostat. wielką bazą japon.na wsch. części Nowej Gwinei.-
Dalsze naloty na Rabaul i Karoliny. W nocy z poniedziałku na wtorek nalot ameryk.na wyspę Truk.-
Na Oceanie Indyjskim działają u wybrzeży połud. Birmy liczne mniejsze jednostki królewskiej floty indyjskiej, spełniając ważne zadania zwalczania przybrzeżnej żeglugi japon. Są to statki niewielkie, liczące ok.100 ton pojemności. Obsady wyłącznie indyjskie. Marynarze hindusccy, mahometańscy, chrześcijanie, Parsowie walczą ramię przy ramieniu, wykazując poziom bojowy w niczym nie ustępujący sprawności sławnych oddz. piech. indyjskiej, które walczą w rej. śródziemnomorskim.-

W przeglądzie tygod. Wickham Steed przypomniał charakterystyczne zdarzenie z r.1905. Kilka dni przed bitwą pod Czuszimą rozmawiał w Wiedniu z jednymż najwybitniejszych dyplomatów japon., bratem adm.Togo. Poraz pierwszy w życiu widział wówczas Japończyka w stanie zupełnego rozstroju nerwowego. Zdawał on sobie sprawę z tego, że ważą się losy Japonii. Nad całą Japonią ciężyła wówczas zmora przecięcia komunikacyj morskich z lądem azjatyckim w razie klęski japon.floty i w następstwie przegrania całej wojny. Dyplomata ów oświadczył wówczas, że w ciągu 6-ciu tygodni poprzedzających adm.Togo posiwiał. Ta sama sytuacja, tylko w jeszcze groźniejszym stopniu powtarza się dzisiaj.-

Chiny : Opór chiński przeciw ofenzywie japon., prowadzonej na połud. od Żółtej Rzeki wzrasta. Lotn.chińskie powstrzymało swą akcja pochód szeregu kolumn japon.Celem dztwa japon. jest zlikwidowania klina chińskiego, przebiegającego na płn. od Żółtej Rzeki wzdłuż linii kolej. Pekin-Hankau. Ten klin, sięgający początkowo na 150 mil ang. na połud. od rzeki został do środy skrócony na 70 mil. Kolumny japon. rozszerzają się wachlarzowato na zach. od kolei, zagrażając chińskim pozycjom na płn. oskrzydleniem.-

Anglia :Po omówieniu zagadnień wojsk. konferencja premierów Dominjów przechodzi do spraw politycznych. Wg. opinii koresp. dyplomatycz. min.Eden złoży przed konferencją sprawozdanie z wyłaniających się na najbliższą przyszłość polityc. zagadnień europ. Premierzy będą mieli również sposobność omówienia warunków rozejmu, które zostaną podyktowane Niemcom. Omawiane będą zagadnienia nie tylko polityki światowej, ale również te,które bliżej obchodzą Imperium Brytyjskie, w szczególności transportu, wychowania, obrony , żeglugi i lotnictwa.-

Została zakończona trzydniowa konferencja w sprawach lotn. transport., w której uczestniczyli przedstawiciele 14-tu państw m.in.

W.Brytanii, USA. i Rosji. W końcowej deklaracji wypowiedziano się jednomyślnie za utworzeniem stałej organizacji, oraz za uniemożliwieniem ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ wznowienia po wojnie jakiejkolwiek działalności przez niem."Lufthanza". Wiceminister USA.spraw zagr.Stettinius powrócił do USA. po 15-tygodniowej bytności w W.Brytanii, oraz kilkudniowej w Afryce Płn.-

Prem.Curtin / Australia/ odbył dłuższą konferencję pras. odpowiadając na 66 pytań, postawionych mu przez dziennikarzy, ang., ameryk. i hinduskich. Podkreślił on dwukrotnie, że Imperium Bryt. jest najsprawniejszą organizacją bezpieczeństwa regjonalnego, jaką znają dzieje.-

Żegluga przybrzeżna ang., złożona z barek, jest w wielkiej części obsadzona przez kobiety. Dopomagając przeciążonym linjom rządowym, przewozi ona miesięcznie miljon ton.-

Projekt budowy prowizorycznych domów przewiduje, że będą one stanowiły własność publiczną, oddawaną mieszkańcom w użytkowanie. Koszt jednego domu wraz z całym urządzeniem i umeblowaniem ma wynosić ok.550 funtów ster.-

Dopuszczono sprzedaż mięsa w swobodnym handlu z wyjątkiem wołowiny. Jest to następstwem w pierwszym rzędzie wzrostu hodowli nierogacizny.-

<u>Międzynarodowa konferencja pracy.</u>

Delegacja przedsiębiorców bryt. sprzeciwiła się w przyjęciu zasady równej płacy i równych możliwości dla kobiet. Stanowisko swe uzasadniła tym, że, gdy w czasie wojny przedsiębiorcy przyjęli kobiety do pracy w fabrykach woj., zawarli układ ze związkami zawod., że po wojnie mężczyźni powrócą na swe pierwotne stanowiska i kobiety zostaną zwolnione. Sprzeciw przedsiębiorców został odrzucony 72 głosami na 30. Delegacja rządu ang. wstrzymała się od głosowania.-

Delegat rządu szwedzkiego zaproponował, by już obecnie przyjść z pomocą sprowizacyjną krajom okup., nie czekając na ich wyzwolenie. Przytoczył, jako przykład, iż gdy Niemcy odrzucili propozycję Szwecji, która pragnęła przyjąć 100.000 dzieci

norweskich, Szwecja rozpoczęła tym dzieciom dostarczać żywność w Norwegii.-
W obradach na temat poprawy stopy życia w koloniach biorą czynny udział przedstawiciele ludów kolorowych, wykazując znaczną inicjatywę.-
USA.: Po powrocie z Londynu z konferencji zkż-xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx organizacji narodów zjedn. dla odbudowy wychowania i kultury jej przewodniczący, członek Kongresu Fullberight złożył na konferencji pras.oświadczenie co do celów organizacji. W pierwszym rzędzie chodzi o odbudowę pomocy naukowych, zniszczonych w krajach okup. W dalszym ciągu o zorganizowanie na wielką skalę wymiany zarówno pracujących naukowo i słuchaczy, jak i dorobku naukowego. Tą drogą osiągnie się większe wyniki na polu budowy międzynarodowego bezpieczeństwa, niż przez wzajemną wymianę baz militarnych. Plany nie obejmują narazie państw osi, aczkolwiek w późniejszych fazach będą one mogły być do udziału dopuszczone. Przewodniczący podkreślił zasadnicze znaczenie, jakie dla demokracji przedstawia wychowanie. Koszty organizacji wyniosą mniej-więce jedną dziesiątą kosztów Unra.-
Państwa neutralne : W audycji z Ameryki speaker podkreśla wzrastające oburzenie opinii ameryk. przeciwko państwom neutralnym, które swymi dostawami przedłużają wojnę. Odczuwa się zwłaszcza żal w stosunku do Szwecji i Turcji. Finlandia cieszył się zawsze sympatią Ameryki, ale granice cierpliwości Ameryki zostały już osiągnięte. Państwa neutralne, podobnie, jak i Finlandia są przekonan o zwycięstwie aljantów, jeśli jednak przyłączą się do nich w ostat. chwili, to nie mogą liczyć na to, by zostały przyjęte, jako przyjaciele.-
Amb. ang. w Hiszpanii,Hoare przybył do Londynu.-
Kanada : Minister pracy oświadczył, że Kanada gotowa jest zaofiarować gościnę światowej konferencji związków zawod., wobec niemożności jej zeb nia się w Anglii z powodu zakazu przyjazdów i wyjazdów do tego kraju.-

Londyn, dnia 5 maja 44r. Z audycji porannej polskiej

Przemówienie wygłoszone przez min.pracy ang., Bevina zostało ze względu na jego wagę kilkakrotnie przez radio polskie przytoczone. Oto ważniejsze punkty : gdy w r.1939 Niemcy napadły na Polskę, W.Brytania stanęła po jej stronie. Podziwiamy waszą stałość, jako sprzymierzeńca. Byliście pierwszymi, którzy się Niemcom przeciwstawili. My wtedy niewiele mogliśmy wam pomóc. Wasza obrona wykazała wiele bohaterskich momentów Hel bronił się przez cały miesiąc przeciw bombardowaniu z powietrza i z morza, a wyprawa łodzi podwod. "Orzeł" przez Bałtyk znajdzie odpowiednie miejsce w bryt.podręcznikach historii. Flota polska odznaczyła się pod Narwikiem, polski kontrtorpedowiec odznaczył się w ataku na "Bismarck" a" , ostatnio polska łódź podwodna odniosła sukcesy na Morzu Śródz., polskie okręty ochraniały konwoje aljanckie przez Atlantyk i do płn Rosji, co również nie będzie pominięte. Armia polska w Anglii jest największą ze wszystkich europ.Prócz tego armia polska na Bliskim Wschodzie oczekuje wejścia w akcję, dwie dywizje walczą nad Adriatykiem, a przecież Stalin w swym rozkazie określił walki we Włoszech, jako niezwykle ważny wkład do zwycięstw ros. Nie zapomniemy lotn.polskiego i jego roli w bitwie o W.Brytanię, w której rozstrzygnęły się losy świata, ale może najważniejszy będzie opór polskiego ruchu podziemnego. W miarę zbliżania się armii ros. okaże się jego znaczenie. Dziś, gdy armia ros. wkracza do Polski zbliża się dzień uwolnienia, który zostanie ostatecznie osiągnięty w chwili, gdy do ofenzywy ros. przyłączy się uderzenie z zachodu. Armia polska i ruch polski współdziałają z armią ros.-

Miałem szczęście poznać wielkiego męża stanu i wojskowego gen.Sikorskiego, teraz mogę podziwiać cierpliwość, wytrwałość i walory męża stanu waszego obecnego premiera. Będąc oddalonym od kraju

polski premier stoi przed zadaniem, którego trudności łatwo niedocenić. Jest on uznany przez rząd ang., jako uprawniony do przemawiania w imieniu narodu polskiego. My sami uznaliśmy, jako absolutną konieczność utworzenie w czasie wojny rządu jedności narodowej i jesteśmy radzi, że wy też taki rząd utworzyliście, w którego skład wchodzą socjaliści i robotnicy. Zbiorowe bezpieczeństwo nie może być i nie będzie panowaniem samych wielkich narodów, oznacza raczej większą ich odpowiedzialność. Bezpieczeństwo to obejmuje nie tylko pole wojskowe, ale również i gospodarcze.-

Lewis 5.V.44 [illegible]

Londyn, dnia 5.V.44r. piątek. Kom. ang. wieczorny.
Serwis krajowy.

Birma : Na wszystkich odcinkach dokoła Kohima oddz. ang. przeszły do ofensywy, która skutecznie postępuje.–
W płn. części oddz. chińskie zajęły miasto, które blokowało drogę do Tamaing / na płn. zach. od gł. bazy japon. Myitkina nad górnym biegiem Irrawadi/.
Anglia : Wczoraj odbyła się w Izbie Gmin debata nad preliminarzem budżet. min. komunikacji. Parlamentarny podsekretarz stanu tego ministerstwa Noel Baker zapowiedział, że z chwilą otwarcia drugiego frontu będzie trzeba drastycznie zredukować użycie środków komunikac. na potrzeby cywilne. Preliminarz przewiduje znaczne podwyższenie wydatków, jednakowoż z powodu tajemnicy wojsk. szczegółów nie ujawniono, gdyż dotyczą one zwiększenia ilości lotnisk, dróg i t.p.
Wiceminister zaznaczył w każdym razie, że ruch pasażer. na kolejach wykazał wzrost o 106.000.000 pasażerów w porównaniu z r.ub., a niezależnie od tego kursuje dziennie 1000 spec. pociągów, przewożących robotników na miejsca pracy. W ciągu całej ub. wojny zginęło 12.000 marynarzy handl., w ciągu obecnej wojny dwa razy więcej. Wiceminister wyraził uznanie dla wysiłków przemysłu, oraz publiczności w celu zaoszczędzenia transportów, zaznaczył jednak, iż być może będzie trzeba żądać jeszcze większych ofiar.–
W czasie debaty poseł socjalistyczny Shinwell zaznaczył, że po wojnie SZA. będą miały dwa razy większą flotę handl. niż Anglia. Co w tej sytuacji zamierzamy podjąć ?
Poseł oświadczył, że nie jest zwolennikiem upaństwowienia żeglugi. Ten krok należałoby podjąć w pierwszym rzędzie w zastosowaniu do kolejnictwa, gdzie stosunki oddawna już do tego dojrzały. W żegludze należy przedewszystkiem poprawić warunki pracy żeglarzy. Będzie trzeba przewidzieć kompromis, polegający na zespoleniu kontroli państwowej z przedsiębiorczością prywatną. Będziemy potrzebowali po wojnie statków szybkich i

dalekosiężnych.-
Posłanka Lady Astor, nawiązując do zapowiedzi drastycznych ograniczeń w ruchu kolej. z chwilą rozpoczęcia inwazji zaznaczyła, że jeśliby drogi były przepełnione transportami, to możnaby zaopatrywanie zorganizować przez zrzucanie dostaw na spadochronach.-Kończąc debatę, wiceminister zaznaczył, że nie podziela pesymizmu posła Shinwella, co do sytuacji żeglugi bryt. po wojnie. Wiceminister przypomniał jeszcze raz konieczność liczenia się z wielkimi ograniczeniami i zapowiedział, że jeśli chodzi o robotników, to rząd będzie starał się dostarczać im autobusów z chwilą zarekwirowania kolei przez władze wojskowe.-
USA.: "News York" z czwartku donosi, że dwaj chemicy ameryk., liczący po 27 lat, odkryli sposób fabrykacji syntetycznej chininy, posiadającej identyczne własności z chininą naturalną. Gdy w r.1942 Japończycy okupowali Jawę, zdobyli w ten sposób źródła dostaw 95% światowego zapotrzebowania chininy. Obecne odkrycie jest więc równoznaczne z odzyskaniem Jawy, o ile chodzi o chininę - i stanowi bezcenną zdobycz dla wojsk sojusz., walczących na Dalekim Wschodzie.-

Londyn,dnia 6.V.44r.sobota. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski.

Front środz.: Lotn. sojusz.wykonało wczoraj nowy nalot precyzyjny, tymrazem na adriatyckim odcinku frontu włoskiego. Tymrazem celem były wielkie zapory wodne na rzece Pescara, położone na 20 mil ang. wgłąb od wybrzeża. Tamy wodne stanowią jedną z głównych źródeł zaopatrzenia w energię elektr.Rzymu, oraz znacznej części wsch. Włoch. Niezależnie od odcięcia w ten sposób tym okręgom dostaw energii elektr.dtwo sojusz. zmierzało nadto do dalszego celu, mianowicie

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

zalania niem. baz zaopatrz. i ośrodków koncentracji wojskowych. Zadanie było trudne, gdyż trzeba było trafić konstrukcje betonowe, ukryte pod powierzchnią wody. Nalot został wykonany w trzech falach, przyczym w pierwszej uczestniczyły lekkie bombowce "Mustang", a w dwóch następ. myśliwce bombardujące " Kitty Hawk". W 20 min. po trafieniu woda ze zbiornika zalała już jedną milę terenu. Załogi, które brały udział w tym nalocie RAF. przeszły spec. wyszkolenie. Obecny nalot przypomina nalot z przeszł roku na zapory rzeczne w Niemczech pod Möhne. Pozatym jednak, że w obu przypadkach objektami były zapory rzeczne, naloty te niewiele mają ze sobą wspólnego. W tamtym nalocie uczestniczyły największe bombowce typu "Lancaster", które wykonały atak przy świetle księżyca, podczas, gdy w obecnym wzięły udział najmniejsze ze wszystkich bombowców RAF., a atak wykonały w porze dziennej.-

Bombowce ameryk., stacjonowane we Włoszech wykonały wczoraj w ciągu dnia naloty na Ploesti i Turno-Severin.-

W nocy z czwartku na piątek ciężkie bombowce ameryk. atakowały Budapeszt, zrzucając szereg bomb dwutonowych na dworzec kolej. i niszcząc wiele pociągów.-

Ub.nocy radiostacja budapeszteńska uprzedzała o obecności samolotów npl.-

W uzupełnieniu należy dodać, że z nalotu na tamy pod Pescarą wszystkie samoloty powróciły.-

W dniu wczorajszym lotn. sojusz. atakowało również Podgoricę w Czarnogórze niedaleko granicy albańskiej. Ogółem wykonano 1100 lotów, z których tylko 4 samoloty sojusz. nie powróciły.-

Na Krecie Niemcy zarządzili po porwaniu przez ofic. bryt. niem. gen. dywizji Kreipe stan wyjątkowy.-

Partyzanci włoscy wykonali szereg udanych zamachów na niem. fabryki pod Genuą, oraz w płn. Włoszech pod Cuneo i Alessandria.-

Hiszpania : Rząd hiszpański w wykonaniu umowy z sojusznikami zamknął biura włoskich faszystów w hiszpańskim Tangerze. Konsulat niem. w Tangerze jeszcze funkcjonuje.-

Front zach.: Fatalna pogoda utrudniła wczoraj działania lotn. na zachodzie. Mimo tego zaatakowano trzy dworce kolej. we Francji w pobliżu granicy belgijskiej, wieczorem zaś "Moskit'y" wykonały patrole ofensywne, w czasie których zestrzeliły 4 samoloty niem. Strat własnych nie było.-
Ub. nocy niewielka ilość samolotów niem. przeleciała ~~[illegible]~~ ka płn.-wsch. wybrzeża Szkocji. Nie doniesiono o bombach.-
W nocy z czwartku na piątek nalot "Moskit'ów" na Niemcy zach.-
Dztwo RAF. donosi, że samoloty wywiad. dokonały 2.200.000 zdjęć wywiad., z t.zw. "wału atlantyckiego" na przestrzeni 4800 km.-
Książe Bernard holenderski odznaczył Niderlandzkim Krzyżem Lotniczym dowódcę eskadry "Moskit'ów", która wykonała nalot na niem. budynek w Hadze.
Ocean Spokojny: Naloty sojusz. od portugalskiej części wyspy Timor aż po archipelag Salomona.
Na Nowej Gwinei największe naloty na Wewak, skąd otoczone oddz. japon. próbują uchodzić w górę rzeki Sepik. Grupy wojsk japon. poddają się dobrowolnie.-
Dwa dalsze naloty ameryk. na wyspę Perimuszir w archipelagu Kurillów.-
Ameryk. expert lotn. Paul Schubert omawia rozwój strategii lotn. i morskiej na Pacyfiku. Jeszcze ~~[illegible]~~ kilka lat temu kwestionowano znaczenie lotniskowców, podkreślając ograniczenia zarówno co do ilości bombowców, jak i tonażu bomb, wynikające z niewielkiej powierzchni pokładu, służącego do startu i lądowania. Z początkiem wojny zawód, jaki spotkał entuzjastów lotnictwa, twierdzących, iż jedną bombą można zatopić okręt woj., wydawał się jeszcze dalszym wzmocnieniem argumentów obozu przeciwników wzgl. sceptyków, z którego padały główne zarzuty pod adresem lotniskowców. Istotnie doświadczenia wykazały, że samolotowi jest trudno nie tylko zatopić, ale nawet trafić bombą ruchomy cel tego rodzaju, jak okręt wojenny. Późniejsze doświadczenia wykazały, że najlepszą bronią

[illegible]

przeciw okrętom woj. są samoloty torpedowe. Ich atak winien być jednak poprzedzony przygotowaniem ze strony bombowców nurkowych, które najlepiej się nadają do oczyszczenia pokładu okrętu z dział, t.zn.do zmuszenia baterji do milczenia, by samoloty torped. mogły potym z bliska atakować bez ryzyka. Jeszcze dwa lata temu wielu rzeczoznawców twierdziło, że lotniskowce nie nadają się do inwazji z morza na ląd, gdyż są szczególnie narażone na ataki z powietrza i z chwilą, gdy zbliżą się tak znacznie do wybrzeża, by mogły być atakowane przez samoloty lądowe, to ryzykują prawie z całą pewnością zatopienie.Te obliczenia były może uzasadnione z tego względu, że opierały się na stanie naszej floty z przed Pearl Harbour, która liczyła wówczas wszystkiego siedem lotniskowców. Teraz, gdy liczy ona pięćdziesiąt, sytuacja gruntownie się zmieniła. Najlepszego dowodu dostarcza ostatni atak na wyspę Truk, największy ze wszystkich, dotychczas podjętych przez formację lotniskowców w czasie którego zrzucono 800 ton bomb.
Jeśli już teraz możemy rzucić do akcji 1000 samolotów z lotniskowców, to tymwięcej będziemy mogli zażyć w miarę rozrostu naszych eskadr i lotniskowców.-
Komentator radia bryt. przypomina niedawno oświadczenie prem.Churchilla, iż flota japon. straciła do tej pory 140-170 okrętów woj. Japonia do tej pory była wierna tradycji " fleet in being", t.zn. zasadzie samego potencjału morskiego, reprezentowanego przez potężne jednostki bojowe, których samo istnienie trzyma w szachu przeciwnika . Morska doktryna japon. stale stała na stanowisku trzymania tej floty w rezerwie aż do ostat. chwili. Wielką omyłką strategii japon. było niedocenianie znaczenia lotnictwa. Stąd bolesne braki i ograniczenie swobody manewru będące następstwem niedostatecznej floty lotniskowców. Wszystko wskazuje jednak na to

że dztwo japon. pozostanie wierne swej dotychczasowej doktrynie. Z drugiej strony jednak dla nas nie będzie niespodzianką, gdy się kiedyś dowiemy, że samoloty z naszych lotniskowców przystępują do ataku na samą metropolię.- W czasie konferencji dominjalnej premier Nowej Zelandii, Fraser złożył ciekawe oświadczenie na temat przypuszczalnej długości kampanii przeciw Japonii. Oświadczył on, że w razie pomyślnego rozwoju działań w Europie będzie się można liczyć ze zwycięstwem nad Japonią z końcem r.1945, w przeciwnym razie w r.1946. Jeszcze rok temu uważanoby tego rodzaju prognosy za wyraz przesadnego optymizmu. Punkt widzenia prem.Frasera pokrywa się z zapatrywaniem Churchilla, który w swym przemówieniu radiowym zaznaczył, że zwycięstwo nad Japonią może nastąpić wcześniej, niż to początkowo przewidywano.-

Birma : Operacje sojusz.przy granicy Assamu postępują pomyślnie. Sojusznicy zają korzystniejszą sytuację niż Japończycy dzięki krótszym i lepszym drogom zaopatrz., podczas gdy Japończycy cierpią na brak wody i żywności.-
Na odcinku połud. pod Arakan, gdzie ostatnio sojusznicy opanowali wzgórze, panujące nad drogą Maungdaw-Bouthingam również dalsze postępy.- Rachuby Japończyków na przecięcie linii łączności pod Kohima jeszcze przed nastaniem monsunów zawiodły, wobec czego próbowali atakować równinę Imfal. Przejście jednakowoż sojuszników do przeciwnatarcia z pod okręgu Kohima zniweczyło japon. plany strategiczne.-

Chiny : Kom z Czung-Kingu donosi, że Japończycy opanowali ważną stację kolej. Kija-Kio-Szan na linii Peking-Hankau, oddaloną o 160 mil ang. na południe od Żółtej Rzeki. Japończycy postępują obecnie w kierunkach na płn.i połud. wzdłuż tej linii, jak również na zach. od niej. Oddz.chińskie posiadają już tylko odcinek kolei dług.60-ciu mil ang.-

Rosja : Na lądzie bez zmian.- W dalszym ciągu ożywiona działalność lotn. sowiec. W atakach na odcinek rumuński zniszczono 34 samoloty npl., nad dolnym biegiem Dniestru sześć.-Pod Sebastopolem flota i lotn. ros. zatopiły pięć transportowców i sześć mniejszych statków.-
Indje : Dziś rano Gandhi został zwolniony z więzienia, w którym pozostawał od sierpnia 1942 r. z uwagi na swą działalność, zagrażającą działalności woj. przeciw Japonii. Przebywał on cały czas w pałacu w Puna, gdzie miał wszelkie udogodnienia. Zwolnienie nastąpiło wyłącznie z uwagi na stan zdrowia Gandhiego, który liczy 74 lat i ostatnio zachorował na malarię.-
USA.: Po powrocie do Waszyngtonu podsekretarz Stanu Stettinius oświadczył, że w czasie konferencji w Londynie omówiono wielką ilość problemów co do których szybko osiągnięto zupełne porozumienie i podkreślił, że wszystkie różnice, których usunięcie było utrudnione przy komunikowaniu się na odległość zostały usunięte w drodze osobistego kontaktu. Konferencje londyńskie miały tak pomyślny przebieg, iż żałuję, że nie zostały rozpoczęte wcześniej. Rządy Chin i Rosji były stale informowane.-

Międzynarodowa konferencja pracy.

Przedstawiciele przedsiębiorców w Argentynie nie zostali ponownie wybrani do zarządu. Na miejsce przedstawicieli rządu Hiszpanii i Japonii weszli w skład zarządu przedstawiciele xxxxx Peru i Grecji.- Koresp. radia bryt. donosi, że po sformułowaniu ogólnych zasad prace konferencji szybko postępują w drugiej fazie, dotyczącej konkretnego wprowadzenia tych zasad w życie. Tempo pracy jest w istocie zdumiewające, zważywszy na olbrzymią ilość i rozpiętość problemów, obejmujących wszelkiego rodzaju działy, począwszy od sprawy odbudowy po wojnie niem. związków zawod., a skończywszy na rekonstrukcji przemysłu w krajach okup. Jednym z największych rezultatów jest opracowanie zaleceń jednolitego schematu ubezpieczeń społecz. dla 41 krajów uczestniczących. Wystarczy sobie

uprzytomnić, że na opracowanie planów ubezpieczeń społecz. w jednym tylko kraju Sir William Beveridge zużył szereg miesięcy czasu. Tutaj plan Beveridge, ale w zwiększonej wersji międzynarodowej opracowano w ciągu jednego tygodnia. Sekretariat przedłożył wprawdzie gotową redakcję, ale niezbędne było wprowadzenie do niej szeregu poprawek. Obejmuje on przecież kraje o najróżnorodniejszych poziomach życia, poczynając od Nowej Zelandii, a skończywszy na krajach kolonialnych dotyczy tak różnych dziedzin, jak ograniczenie monopolów handl. i wzorowe kontrakty umów dla robotników kolorowych, czy też problem likwidacji pracy przymusowej, wprowadzonej przez Niemców. W 111 artykułach objęto zagadnienia, obejmujące nie tylko ubezpieczenia społeczne w ścisłym tego słowa znaczeniu, ale również kwestię zapewnienia pełnego zatrudnienia w okresie pówojennym.-

Anglia : Na konferencji pras. prem. Nowej Zeland Fraser oświadczył, że nie jest przeciwny utworzeniu stałego organu w postaci sekretariatu dla zapewnienia ciągłości i jednolitości w zagranicz polityce imperium. Premier podkreślił wielką rolę, jaką w wysiłku wojennym Nowej Zelandii odgrywają potomkowie krajowców, Maorisi. Podczas gdy w r.1896 liczyli oni 46.000 głów, to obecnie liczą 94.000 i dostarczają szeregu najwyżej kwalifikowanych jednostek.-

Komentator radia bryt. wyraża przypuszczenie, że za przykładem Australii inne Dominja wprowadzą również odrębne stanowisko ministra spraw zagranicznych. W ten sposób premierzy zostaną odciążeni z części swych dotychczasowych funkcyj i będą mogli więcej czasu poświęcać uzgadnianiu polityki imperialnej./ Jak wiadomo, propaganda niem. tłumaczy to jako " dalszy dowód rozkładu imperium" - uwaga słuch./.-

Szwecja : Do Sztokholmu przybył niem. expert go? Schurwe w celu rokowań na temat dostaw łożysk kulkowych. Donoszą również o przybyciu w tym samym celu spec. delegata szwedzkiego.-

Kenja : Dokonano jednego z najbardziej sensacyjnych nych odkryć archeologicznych. Odkryto mianowicie pokłady ze szkieletami zwierząt z przed paruset tysięcy lat. Odnaleziono szczątki dawno już wymarłych gatunków żyraf i słoni, jak również świń, dorównywujących rozmiarami dzisiejszym hipopotamom. Należy się również liczyć z odkopaniem licznych szkieletów ludzi z epoki kamiennej.-

Londyn, dnia 6.V.44r. Z audycji porannej polskiej.

Z okazji Święta Trzeciego Maja przewodniczący komisji dla spraw zagr. senatu USA., Sol Bloom złożył następujące oświadczenie :
"Przyjaciele Polski w Ameryce i 5.000.000 obywateli ameryk. polskiego pochodzenia obchodzą to święto w nadziei, że następne będzie już obchodzone w Wolnej Polsce. Prez. Roosevelt dał wyraz ścisłym więzom między obu narodami. Oba narody łączy nieprzerwana i długa przyjaźń, oba służą tym samym ideałom wolności. Nie jest to pierwszy raz, że walczymy ramię przy ramieniu i zawsze o wolność. Znamy wyczyny żołnierzy podziemnej armii kraj., jak również tych, którzy przebyli tysiące km. z kraju, by walczyć w Norwegii, Francji, W. Brytanii i w Afryce. Wymowne są czyny polskiego lotnictwa, liczącego 12.000. W W. Brytanii zestrzelili oni w czasie bitwy o Anglię 14% ze wszystkich zniszczonych maszyn npl. My Amerykanie jesteśmy dumni, że walczymy o Wolną i Niepodległą Polskę"-
W szwedzkim " Socialdemocraten" zamieścił długi artykuł Olborn, stwierdzając, że cele Narodu Polskiego są jasne i słuszne ;
" Odzyskanie wolności i dawnych granic".-
We Włoszech następca tronu odwiedził w dniu Trzeciego Maja polskie siły zbrojne i złożył życzenia dla nich i dla Polski.-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Londyn, niedziela dnia 7.V.44r. Kom.mus.popołud.
Serwis zamorski i europ.

Front zach.: Dziś w ciągu dnia bardzo silna formacja lotnictwa USA, licząca od 1500-2000 ciężkich bombowców i myśliwców atakowała Berlin oraz inne objekty w Niemczech, w szczególności Monastyr i Osnabruck. Opór myśliwców słaby, ogień artylerii p.lotn. gwałtowny. Nie powróciło 8 bombowców i 5 myśliwców.-
Ub.nocy naloty na rozliczne cele we Francji, w szczególności lotniska i dworce kolejowe. Ponadto atakowano Ludwigshafen i Niemcy zach., oraz założono miny na szlakach żeglugi npl. Nie powróciło 5 samolotów.-
Wczoraj wieczorem samoloty lotn.przybrzeżnego zaatakowały konwój niem. w pobliżu wysp Fryzyjskich. Trzy statki śred. pojem.zapalono, ponadto jeden statek został storpedowany. Jeden samolot nie powrócił.-
Ciężkie bombowce ameryk., oraz "Moskit'y" atakowały wczoraj okręg Pas de Calais i lotniska pod Rennes. Oporu myśliwców nie było.-
Ub.nocy niewielka ilość samolotów npl. nad Anglią połud. Szkód nie było.-
Jeden z asów lotnictwa bryt., lotnik-kanad. Johenson zestrzelił swój 28 samolot npl.-
Front śródz.: Ub.nocy nalot nocny RAF. na Bukareszt.- Wczoraj w ciągu dnia ponad 500 ciężkich bombowców ameryk. atakowało pięć ważnych ośrodków rumuńskich kolej. i naft., mianowicie Ploesti, Kraiowa, Turno-Severin / ważne też, jako port nad Dunajem/, Braszów i Campulung / 120 km. na płn.zach. od Bukaresztu/.-
W nocy z piątku na sobotę ciężkie bombowce RAF. trafiły szereg zbiorników nafty w Ploesti, gdzie ogółem znajdują się pomieszczenia na 200.000 ton. Jeden zbiornik został wysadzony w powietrze, ponadto wywołano trzy wielkie pożary. W Braszow trafiono również frabrykę lotniczą.-
Radio budapeszteńskie donosi, że szereg statków zatonęło na Dunaju z powodu min. Jest to tym dotkliwsze dla krajów bałkańskich, że wobec bombardowania linij kolej. znaczenie komunikac.

Dunaju wzrasta.- Informacje z Rumunii stwierdzają,że na linjach kolej.panuje coraz większy chaos. Podróżni z Gałacza do Bukaresztu muszą kończyć jazdę w odległ.20-tu km.od Bukaresztu, gdyż dalszy odcinek kolei jest nie do użytku. Ogółem w ciągu dnia wczorajszego wykonano dwa tysiące lotów, wliczając w to operacje nad Rumunią i Włochami. Straty własne 14 samolotów, npl.8.-
W ciągu piątku w czasie operacyj dziennych zestrzelono ogółem nad Rumunią 34 samoloty.-
Wielki zbiornik wody, położony nad rzeką Pescara, został wskutek trafienia zapory w czasie ostat. nalotu RAF. zupełnie opróżniony.
W następstwie Niemcy zostali pozbawieni jednego z najważniejszych źródeł energii elektr.-
Jugosławia : Po 10-tu dniach walk w Słowenii oddz. gen.Tito odniosły szereg sukcesów, zajmując m.in. dwie bazy niem. w odległ.10-ciu km. od Lublany. Na linii Lublana-Rybnica, na połud. wsch. od Lublany zadano znaczne straty niem. kolumnie zmotoryzowanej. Na linii kolej. Lublana-Triest, oraz połączenia z połud.wsch. wykolejono pięć pociągów npl. Działania ofenzywne w rej.Sandżaku,Czarnogóry i Hercegowiny rozwijają się pomyślnie.-
Rosja : Na Morzu Czarnym Rozjanie zatopili 6 statków niem., w tym 4 transportowce ogólnej pojemn.10.000 ton.Od początku walk na Krymie Rosjanie zatopili dotychczas 90 statków npl. ogólnej pojemn.115.000 ton.-
W walkach lądowych odparto pod Stanisławowem atak niem., zabijając 200 Niemców.-
Anglia : Drugi tydzień konferencji premierów Dominjów, które się rozpoczną w nadchodzący poniedziałek, ma być poświęcony głównie zagadnieniom gosp. Min.produkcji Lyttleton wygłosił przemówienie, w którym podkreślił znaczenie armii bryt. Silna armia nie stanowi niebezpieczeństwa w kraju demokratycznym. Armia bryt. nie jest ożywiona duchem podboju, nie stanowi też specjalnej kasty wojskowej. Mogą nadejść jeszcze czasy, gdy przyszłość Bryt.Imperium będzie zależała od bryt.piechoty. /!/.

Pokój nie jest koncepcją negatywną, ale pozytywną. Pokój nie może istnieć bez siły, a ta z kolei musi być oparta na szerokich masach ludowych. Pokój jest koncepcją dynamiczną, która może istnieć tylko w demokracji. Całe zagadnienie da się sprowadzić do dwóch haseł : Siła i wychowanie.-

<u>USA.:</u> Poraz pierwszy umieszczono na czarnej liście przedsiębiorstw, utrzymujących stosunki z państwami osi. 38 firm irlandzkich. Fakt ten jest żywo komentowany w dzisiejszej popołud. prasie ameryk., która ostro występuje przeciwko Irlandii i przypomina, że dyskryminacja firm, zamieszczonych na czarnej liście będzie trwała także i po wojnie. Ostatnia czarna lista wymienia również szereg firm z innych krajów, m.in. 4 szwedzkie, 21 szwajcarskich, 10 portugalskich i 32 Ameryki Połud.-

Dzisiejsza popołud."Newe York Herald Tribune" donosi, że na Międzynarodowej Konferencji Pracy w Filadelfii wywołało sensację oświadczenie bryt. delegacji rządowej, że rząd ang. nie podejmie żadnych kroków, co do ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ układów z państwami osi po wojnie bez uprzedniego porozumienia się z Rosją.-

Ten sam dziennik składa w artykule hołd armii gen.Tito, określając go, jako ważnego sprzymierzeńca i stwierdzając, że przyszły historyk stwierdzi może, iż los Niemiec został przypieczętowany w Jugosławii.-

<u>Birma :</u> Oddz.ang., które przeszły do ofensywy w rej. Kohima, osiągnęły już pierwsze zakreślone cele.- Na odcinku płn. oddz.chińsko-ameryk. pod dztwem gen.Stillwella osiągnęły dalsze postępy w kier.Kamaing.-

<u>Sprawy polskie :</u> W serwisie europ.radio londyńskie, przypomniawszy, że w dniu 3 Maja Polska obchodziła swe święto narodowe podkreśliło również, że przeszło sto lat temu Polska także walczyła o wolność w powstaniu listopadowym i nadało w wykonaniu polskiego chóru "Warszawiankę". Następnie doniosło o konkursie na pieśń Polski Podziemnej, zorganizowanym niedawno przez jedno z polskich tajnych pism i nadało

tę pieśń, która zdobyła w konkursie pierwszą nagrodę w wykonaniu polskiego chóru na kilka głosów.-

Londyn,dnia 7.V.44r. : Z polskiego kom.popołud.

Burmistrz Wellingtonu, stolicy Nowej Zelandii, oznajmił, że w jednej z sal ratuszowych zostanie umieszczony portret ś.p.prezydenta Warszawy Starzyńskiego. Niech to będzie wyrazem podziwu i uznania Nowej Zelandii dla jego bohaterstwa. W dniu 3 Maja min.Stańczyk, przemawiając w Nowym Jorku do Żydów polskich oświadczył, że wyzwolona Polska będzie krajem wolności, sprawiedliwości i tolerancji dla wszystkich. Minister zapowiedział odbycie niebawem konferencji z organizacją Żydów polskich w USA. w celu poinformowania jej o wysiłkach rządu polskiego, zmierzających do uratowania przed zagładą reszty Żydów Polskich.-
Sekretarz Stanu USA.Hull oświadczył, że ks. Orlemański, bawiący obecnie w Rosji nie otrzymał żadnego spec.upoważnienia ze strony rządu USA., który udzielił mu jedynie zezwolenia na wyjazd. Stalin przyjął go dwukrotnie na audjencji.-

Londyn,poniedziałek,dnia 8.V.44r. Kom.ang.poranny Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Ub.nocy nalot RAF.na tereny okup. Brak jeszcze szczegółów.- Zdjęcia z samolotów wywiad. wykazują, że w ciągu marca zniszczono bądź uszkodzono 74 fabryki woj. w Berlinie, m.in zakłady elektrotechniczne Siemens-Halske, oraz fabryki kabli AEG. We Frankfurcie n/Menem zniszczono przeszło 100 fabryk woj., szczególnie ciężkie szkody poniosły zakłady chemicz. I.G.Farbenindustrie, oraz zakłady broni pancer. Adler.-
Front śródz.: Ub.nocy radio budapeszteńskie przerwało audycję.- Wczoraj w ciągu dnia atakowano pod Belgradem most kolej. na jedynej linii, prowadzącej z Belgradu do Sofii.-
Na froncie włoskim rozpoczęło już działalność lotn. greckie.-
Jugosławia: Oddz. gen.Tito odzyskały we wsch. Bośni miasto Kładowo / naprzeciwko Turno-Severin/
Rosja: Na zach. od Jassów odparto atak niem.- W nocy z soboty na niedzielę kontynuowano masowe naloty na Sebastopol.-
Francja: W rocznicę wyzwolenia Tunisu i Bizerty gen.de Gaulle przyjął wielką defiladę wojsk franc., ang. i ameryk. W przemówieniu oświadczył że poraz pierwszy od 1918 r. Francuzi walczą ramię przy ramieniu z oddz. bryt. i ameryk. Generał wyraził żal z powodu ostat. zarządzeń ang. w sprawie przywilejów dyplomatycz., wskutek których została przerwana łączność między placówkami franc. w Londynie, a Komitetem Wyswobodzenia Narodowego. Generał zaznaczył, że w przyszłości Francja odegra na zachodzie rolę ośrodka współpracy. Droga i zaprzyjaźniona Rosja pozostanie trwałym sojusznikiem Francji. Francja pragnie jednak utrzymać braterstwo współpracy ze wszystkimi narodami, współpracę, o której marzą wszyscy ludzie.-
Wiceadmirał franc.,przebywający w Waszyngtonie z ramienia gen.de Gaulle oświadczył, że mar.fr weźmie niebawem czynny udział w wojnie, a po zakończeniu wojny w Europie będzie uczestniczyła w wojnie z Japonią.

w
USA. - W obozach jeńców USA. przebywa 133.000 Niemców i 50.000 Włochów.-
Ocean Spokojny : Nowy desant ameryk. na Nowej Gwinei, tymrazem w Zatoce Bougainville / nie mylić z wyspą/, w odległ.20-tu mil ang.na wsch.do Hollandia. Oporu npl. nie było.- Dalsze likwidowanie XVIII-ej armii japon., otoczonej między Wewak a Hollandia. Do soboty 750 Japończyków padło. Pod Hollandia, jak również pod Itape grupy Japończyków nadal się poddają.-
Naloty na pozycje japon., m.in. na Celebes i na wyspach Szouten.-
Chiny : Wzmagający się opór chiński we wsch.części prowincji Honan. Oddz. chińskie trzymają jeszcze odcinek dług.50-ciu mil ang.na gł.linii kolej.
Anglia : Pierwszy Lord Admiralicji Alexander oznajmił, że z początkiem wojny W.Brytania wytwarzała przeciętnie 2,5 samoloty na godzinę. W roku ub. produkowała wraz z Dominjami i USA. 14,5 samolotów na godz., 9 dział, 106.000 pocisków artyler. i 3.000.000 amunicji małokalibrowej. W ub.roku W.Brytania wraz z USA. i Dominjami wyprodukowała 127.000 samolotów.-
Australia : Prem.Australii i przywódca partii robotn. Curtin wygłosił wczoraj w serwisie kraj. przemówienie do narodu ang. Australia stanowi największy kompleks lądowy, zamieszk.przez rasę bryt. na połud. od Równika. Walczymy w obecnej wojnie w obronie bryt. instytucyj demokratycz. i bryt.trybu życia, jakie u nas panują. Gdyby Japonia była opanowała Australię i Nową-Zelandię, wszelki ślad bryt.wolności byłby zniknął na połud.Pacyfiku. Australia walczyła nietylko o swą egzystencję, ale również w charakterze pówiernika wszystkich ideałów reprezent.przez W.Brytanię. Broniliśmy jednak czegoś jeszcze więcej, bo całej cywilizacji, reprezentowanej przez narody zjednocz. w walce przeciwko fanatycznym, brutalnym, barbarzyńskim Japończykom. Japonia zaatakowała nagle Australię już po skierowaniu przez nią 3-ch dywizyj na front śródz., licz-

nych eskadr lotn. do W.Brytanii, gdzie brały udział w bitwie o Anglię, garnizonów na liczne wyspy w rej. Australii. Żaden kraj, nawet W.Brytania nie stanęła w obliczu większego niebezpieczeństwa, żaden nie miał mu do przeciwstawienia tak niewielkich sił. Czterem czynnikom zawdzięczamy ocalenie :
1/ dzielności austral. i ameryk. żołnierzy,
2/ zręczności dztwa, 3/ pomocy USA., 4/ wspaniałemu wysiłkowi narodu australijskiego.-
Nie muszę podkreślać, jak wdzięczni byliśmy W.Brytanii za pomoc, której nam dostarczyła, przez dostawę swych "Spitfir'ów", mimo, iż ciążyły na niej tak wielkie zadania gdzieindziej. Na Australii ciąży olbrzymi trud wyżywienia własnych i sojusz. sił zbroj., własnej ludności, dostarczania żywności W.Brytanii. Do jakiego stopnia nasza ludność jest przeciążona pracą, jak wielki jest nacisk na nasze zasoby ludzkie, tego najlepiej dowodzi fakt, że 40% naszej ludności pełni służbę w siłach zbroj., bądź też w pracy bezpośrednio pozostającej na usługach wojny. Dalsze 60% zajętych jest w produkcji, mającej znaczenie dla zaopatrywania nas, oraz sojuszników Ogółem biorąc 72% naszej ludności pełni służbę bądź w siłach zbrojnych, bądź w działach przedstawiających istotne znaczenie dla wojny.
W W.Brytanii odsetek ten wyraża się cyfrą 75 na 100. Prowadząc wojnę z Japonią nasza armia walczyła w warunkach gorszych, niż jakakolwiek inna armia gdziekolwiek na świecie, jak tylko daleko wstecz sięga pamięć ludzka. Walczymy za wolność wszystkich narodów, walczymy oto, by po nastaniu pokoju nigdzie ta wolność nie uległa ograniczeniu. Uznając zasadę strategiczną, że w pierwszym rzędzie należy pobić Hitlera, stoimy zarazem na stanowisku, że zasada ta, pociągając nieuchronnie za sobą przedłużenie wojny na Pacyfiku nie może doprowadzić do tego, by to przeciąganie wojny przekształciło się w zastój. Pod tym względem premierzy innych Dominjów bryt. są ze mną w zupełnej zgodzie. Kończąc pragnę podkreślić, jak

dumni jesteśmy z tego, że stanowimy gałąź tej samej rasy, która zamieszkuje Wyspy Brytyjskie. Poczytujemy sobie za zaszczyt, że możemy walczyć u boku W.Brytanii.-
Przekazując pochodnię następnym pokoleniom, mamy obowiązek zapewnienia im lepszego świata. Niema powrotu do " starych dobrych czasow", które niewątpliwie były stare, ale nie były dobre.-
Federację Bryt. nazwał ktoś niedawno lekcją swobodnego zjednoczenia. Pragnąłbym położyć nacisk na słowo " zjednoczenie". Postępowanie członków bryt. zespołu narodów w przyszłości może się stać wzorem, jak zapewnić szczęście ludzkości w przyszłości, które je czeka, jeśli natomiast ta wspólnota by zawiodła, następstwem mogą być niezmierzone nieszczęście. Niech Bóg wam wszystkim błogosławi.-

Londyn, dnia 8.V.44r. Z audycji porannej polskiej.

W dn.6 i 7 b.m. odbył się w Edynburgu zjazd ochotników z Kanady i USA., służących w polskich siłach zbroj., m.in. szereg weteranów z poprzed. wojny światowej. Dowódca bryt. sił zbroj., podkreśliwszy, że zgłosili się oni do wojska polskiego z własnej woli, zaznaczył, że trzy są dzisiaj podstawy walki o wyzwolenie Polski ;
1/ armia krajowa, 2/ siły zbrojne Rzeczypospolitej poza Polską, 3/ Polonia Amerykańska.-
W USA. wychodzi sto polskich pism, w tym dziewięć dzienników.- Bezpośrednio przed Kongresem Polonii Polskiej w Buffalo w dn.26 b.m. odbędzie się zjazd trzech syndykatów prasy polsko-ameryk., na którym ma być utworzone " zjednoczenie prasy polskiej w Ameryce". Kongres Polonii w Buffalo ma na celu :
1/ akcję na rzecz obrony interesów Polski, wykonania zasad Karty Atlantyckiej, oraz przyśpieszenie końca wojny.-

M.p.8.V.44r.

Londyn,dnia 4.V.44r. Kpt.Cyrill Falls : przegląd wojskowy.

Nie było jeszcze trudniejszej pory do opracowania komentarza wojennego. Na wszystkich ważniejszych frontach panuje niezwykły spokój,który jednak jest bardziej podniecający od nie jednej wielkiej kampanii. Poprzednio starałem się zawsze wyodrębnić pewien szczególny kż kompleks i na nim skupić główną uwagę. Obecnie niepodobna takiej próby powtórzyć. Przerwa w połączeniu z przygotowaniami znamionuje sytuację zarówno w Rosji jak i we Włoszech. Jedynie wojna powietrz. jest daleka od jakiegokolwiek zastoju. Jest to dziś dominujący rys sytuacji wojennej. Ofenzywa powietrz. sojuszników, która w ciągu ostat. tygodni przybrała taki rozmach nie jest czymś niezależnym od wielkich działań wojennych, jakie mają być podjęte. Te wielkie operacje,czekające nas w następnej fazie, zaprzątają po obu stronach najwięcej uwagi. Propaganda niem. stara się z jednej strony uspokoić własny naród, z drugiej wywołać zdenerwowanie w obozie sojuszników różnymi chwytami, sprowokować udzielenie informacji, przedstawiających wartość dla dztwa niem. Osobiście nie zamierzam wdawać się w spekulacje, gdyż sprawa jest zbyt poważna.
Dla każdego musi być jedno oczywiste, mianowicie że obecna ofenzywa sojusz. nie stanowi próby powalenia Niemiec przez samo bombardowanie. Daleko nawet do tego, by tą drogą można liczyć na wyczerpanie przeciwnika. Ofenzywa stanowi niezbędny wstęp do inwazji lądowej - mam na myśli ofenzywę powietrzną. Stanowi ona jednak nie tylko wstęp, ale również i akcję, współdziałającą w czasie trwania inwazji. Nawet to jednak w razie zupełnego powodzenia bynajmniej nie zamieni inwazji naszych wojsk na spacer. Jak już wspominiałem chodzi o przygotowanie, niezbędne dla

wszelkich operacyj, zwłaszcza zaś operacyj amfibijnych przez przeszkadzanie npl.przygotowaniom obronnym. Świadomie używam wyrazu przeszkadzanie, a nie paraliżowanie, które nie może wchodzić w rachubę tam, gdzie istnieje dobra sieć komunikacyjna. Tego rodzaju faktu nie było w przeszłości i niema co na niego liczyć w przyszłości. Nie wiemy, jakie rezerwy Niemcy trzymają w zanadrzu, chowając je tylko do obrony najbardziej żywotnych objektów. Nie jeden raz już widzieliśmy, jak nad terenami okup. ani jeden myśliwiec nie wystartował naprzeciw naszych formacyj, podczas, gdy nad Berlinem całe ich setki broniły się z furią.
Specjalne znaczenie przedstawia bombardowanie linij kolej. Tą drogą wprawdzie nie unicestwimy całego npl. systemu komunikac., ale będziem go mogli czasowo i lokalnie unieruchamiać i tymbardziej Niemcy będą zmuszeni korzystać na zachodzie z dróg kołowych, zresztą bardzo dobryc tym dla nas lepiej.-
Jest rzeczą jasną, że zarówno w Rosji, jak i we Włoszech pauza w działaniach lądowych sojusz.jest celowa. Rosjanie nie próbują nawet ponawiać prób zdobycia szturmem Sebastopola, a we Włoszech sojusznicy nie wyzyskują poprawy warunków atmosferycznych po nastaniu pory wiosennej.-
Jeśli chodzi o Rosjan, to zarysowują się tam liczne możliwości. Rosjanie mogą uderzyć w kier. Ploesti przez wrota między Morzem Czarnym i Dunajem a Karpatami, mogą próbować forsować Karpaty wprost poprzez przełęcze na Węgry i Czechosłowację, mogą uderzyć na odcinek między Karpatami a Prypecią, a wreszcie na płn.od Prypeci w kier. Brześcia.-
Potężny łańcuch górski Karpat stanowi bardzo znaczną przeszkodę , przełęcze nie są liczne, aczkolwiek nie są specjalne trudne. Rozważając możliwości frontalnego uderzenia na Karpaty, trzeba jednak pamiętać o tym, że żadna armia

nie będzie forsować wszystkich swych sił przez jedną poszczególną przełęcz, lecz raczej przez kilka równocześnie, by w ten sposób zmusić nieprzyjaciela do rozproszenia swych sił. Jak dotąd Rosjanie zbliżyli się tylko do jednej przełęczy.-
Na płn. od Karpat Rosjanie mogą próbować uderzenia między Karpatami a Prypecią wprost w kierunku samego serca Polski, wreszcie bezpośrednio na płn. od Prypeci w kier. Brześcia n/Bugiem.
Pozostają jeszcze odcinki Dźwina-Narwa i wkońcu front fiński, który jednak faktycznie nie łączy się z odcinkami pozostałymi. Należy pamiętać o tym, że Rosjanie są natyle silni, iż mogą sobie pozwolić na ofensywę na więcej, niż na jednym odcinku. Najprawdopodobniejsze wydaje się uderzenie równoczesne po obu stronach Prypeci. Pewien zawód sprawił przebieg działań na odcinku armii generała Watutina, gdzie losy długo ważyły się, to w jedną to w drugą stronę, aż w końcu zmiana pogody Niemców uratowała.-
Jeśli chodzi o Włochy, to mimo pewnych rozczarowań mamy wszelkie dane do trzeźwej ufności. Najbardziej atrakcyjne cele strategiczne znajdują się po zach. stronie Apeninów. Chociaż nie można oczekiwać we Włoszech takiego tempa pochodu, co swego czasu w Afryce, czy też obecnie na froncie ros., to jednak front włoski niewątpliwie odegra pełną rolę w ramach obecnej wojny.-
Na Oceanie Spokojnym byliśmy świadkami wielu świetnych operacyj, najświetniejszą jednak był ostatni desant na płn. wybrzeżu Nowej Gwinei już w części holend., przeprowadzony w dn.22.go Kwietnia.
Jest rzeczą jasną, że w toku działań na Nowej Gwinei nie chodzi o opanowanie terytorium, które jako takie jest bezwartościowe, lecz o kombinację opanowywania baz do ataku na następne pozycje japon. z otaczaniem japon. armij. W pierwszym rzędzie chodziło o bazy zarówno w japon., jak i holend. części Nowej Gwinei. Desant w Zatoce Tanamera o 500 mil ang. na płn. zach. od Saidoru był terenem ostat. wielkiej operacji amfibijnej, po-

łączonej z ominięciem baz japon., a zarazem odcięciem ich armij. XVIII-ta armia japon., odcięta obecnie w rej. Wewak, została zredukowana na 60.000 ludzi. Pozatym zostały odcięte oddz.na Nowej Brytanii, obliczane na 50.000 ludzi, na Nowej Irlandii, gdzie jest ich około 10.000 i wreszcie na największej z wysp archipelagu Salomona, mianowicie Bougainville, gdzie znajdują się już ok.22.000. Na tej wyspie odbywa się już właściwie likwidowanie Japończyków bez zbytniego zresztą wysiłku. Jednym z najważniejszych rysów obecnej kampanii jest zupełna przewaga powietrz. sojuszników, pozwalająca im na całkowitą swobodę manewrów wzdłuż płn.wybrzeża Nowej Gwinei.- Zarysowuje się ogólne posuwanie się naprzód na połud.,central. i płn. Pacyfiku. W centrum natarcie zmierza na rejon Truk-Palau i wszystko wskazuje na to, jak gdyby dojrzała już sytuacja do dalszych posunięć. Na horyzoncie strategicznym coraz bliżej zarysowują się już Filipiny.-
W Birmie, gdzie nasze sukcesy nie były tak zupełne, Japończykom jak dotąd nie powiodło się ich natarcie na równinę Imfal.
Pewien niepokój wzbudziła ich ryzykowna operacja w kier.łańcucha górskiego Czin, przypominająca podjęcie swego czasu uderzenie na Półwyspie Malajskim. Japończycy przeliczyli się jednak ze swoimi możliwościami, podejmując tego rodzaju akcję bez wystarczającego lotnictwa i będąc zdanymi na dostawy lądowe na mułach. Naogół biorąc, nie przypuszczam, by jeszcze w tym sezonie doszło w Birmie do większych działań. Główna ofenzywa sojusz. podąży niewątpliwie poprzez Pacyfik.-
Na zakończenie kilka słów jeszcze o momencie zaskoczenia. Na froncie zach. możliwości zaskoczenia są ograniczone, ale bynajmniej nie

przestały istnieć. W jeszcze większej mierze mogą wykorzystać moment zaskoczenia Rosjanie pod względem miejsca, chwili i metody ataku. Jedno nieulega wątpliwości : na zachodzie Niemcy oddawna przygotowują się do obrony przed inwazją i cała nonsensowność tkwiącego na dnie zachowania się niektórych ludzi przekonania, jakoby wojna była już tak dobrze jak wygrana, nie wymaga komentarzy.-

M.p.9.V.44r.

Londyn, dnia 3?.V.44r. David Wille : Tygod. przegląd ameryk.

Słyszy się tutaj często o ameryk. lotnictwie. Pragnąłbym tym razem zwrócić uwagę na ameryk. flotę i jej rolę, jaką odgrywa na odległych wodach Dalekiego Wschodu. Wiadomo oczywiście, że poważne siły naszej floty działają na Atlantyku na Morzu Śródz., eskortują konwoje, głównie jednak znajdują się na Oceanie Spokojnym, gdzie flota sojusz. składa się prawie wyłącznie z okrętów ameryk. Warunki walki zmusiły tam do zastosowanie spec. metod w dziedzinie organizacji zaopatrzenia. Nasza flota musi korzystać z ruchomych baz zaopatrz., licząc się z tym, że przez długie okresy czasu nie będzie mogła korzystać z baz lądowych. Jest to najwybitniejsza cecha obecnej fazy wojny na Pacyfiku i jej znaczenie będzie wzrastało w miarę dalszych postępów w kier. Japonii. Ile wysiłków nas kosztowało, zanim doszliśmy do tej naszej obecnej fazy, ilustruje najlepiej sprawozdanie głównodowodzącego floty USA. adm. Kinga, przedłożone ostatnio prez. Rooseveltowi. Rozpoczyna się ono od owego pierwszego, bohaterskiego lecz bezskutecznego wysiłku powstrzymania natarcia japon. na Indje holend. po opanowaniu Filipin. W czasie bitwy pod Jawą trzy krążowniki ameryk. i dwa ang. przepadły bez wieści. Japończycy zbliżali się coraz bardziej do Australii. Wtedy doszło w maju 1942 r. do bitwy na Morzu Koralowym, nie mającej precedensu w poprzedzających ją w dziejach wojny morskiej. Cała bitwa została stoczona przez samoloty, startujące z lotniskowców. Ani jeden okręt nie zbliżył się do drugiego na odległość strzału. Lotniskowiec stał się ośrodkiem, dokoła którego skupiały się inne jednostki floty wojennej. Tego rodzaju formacje są obecnie

nazywane w terminologii marynarskiej " lotniskowcowymi formacjami bojowymi". Od tej pory pojęcie Pacyfiku i lotniskowca stały się nierozłączne.-
W czerwcu 1942 r. doszło do bitwy pod Midway, która przejdzie do historii, jako jeden ze zwrotnych punktów w wojnie na Oceanie Spokojnym. Flota japon. po bitwie na Morzu Koralowym wycofała się narazie, ale wiadomym było, że niewątpliwie pojawi się znowu, niewiadomo tylko gdzie. Dztwo sojusz., rozpoczynając tę bitwę z całą świadomością wzięło na siebie ciężkie ryzyko. Opłaciło się ono sowicie. Flota japon. została pobita poraz pierwszy od 400-tu lat, kiedy poniosła klęskę pod Koreą.-
Desant nawyspy ~~xxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Gwadalcanar stanowił zakończenie okresu japon. przewagi. Przez długie miesiące ważyły się szale i oddz. ameryk. i austral. poniosły ciężkie straty. Raport adm. Kinga wyraźnie jednak podkreśla, że gdyby desant był nastąpił tylko o jeden miesiąc później, to w międzyczasie Japończycy byliby się na archipelagu Salomonów tak silnie usadowili, że trzebaby jednego roku więcej na to, by ich stamtąd wyrzucić. Rok 1942, to również okres wyścigu między naszą produkcją, a stratami w tonażu, zadawanymi nam przez Japończyków. Do połowy roku 1943 trwał pochód przez Gwadalcanar, w końcu listopada 1943 nastąpił desant na wyspie Tarawa w archipelagu Gilberta.-
Od rozpoczęcia wojny z Japonią zdwoiliśmy stan naszej floty wojennej. Obecnie mamy już za sobą pół drogi do ostatecznego celu, jakim jest flota woj. pojemn.5.000.000 ton. W obecnej chwili w wyborze celu naszych działań jesteśmy ograniczeni jedynie możliwościami dostaw. Adm.King wyjaśnił w swym raporcie, że cała kampania na połudn. i central. Pacyfiku rozgrywa się wyłącznie o bazy dla naszej floty i samolotów. Zadanie, które nas czeka nie ma równego sobie w dziejach świata.

Stoi przed nami droga dług.7000 mil do samego serca Japonii od Pearl Harbour. Na całej tej przestrzeni niema żadnych baz, wobec czego jedynym wyjściem jest zaopatrywanie całej floty przez transportowce. Jeśli chodzi o Pacyfik central., sytuacja przedstawia się podobnie. Zabezpieczenie połączeń między USA. a Australią a Nową Zelandią jest nieodzownym warunkiem powodzenia kampanii na Pacyfiku. Pod względem baz Japończycy posiadają nad nami niewątpliwą przewagę. W archipelagach Karolinóów,w rej. malajskim, w pozostałej im jeszcze części archipelagu Marshall'a,a wreszcie na wszystkich terenach, zdobytych w czasie wojny posiadają baz bez liku. My ze swej strony musimy przy pomocy statków zaopatrywać flotę w amunicję i paliwo, jak również umożliwić naprawy okrętów. Niedawno temu nasza flota woj. wykonała zadanie, nie mające precedensu w dziejach wojny morskiej, działające przez pełne dwa miesiące w odległości 6000 mil od swych baz i ani razu w tym okresie nie zawijając do portu. Wynikają z tego dwa wnioski : 1/ olbrzymie zapotrzebowanie floty USA. na flotę handl. już obecnie . 2/ dalszy wzrost tego zapotrzebowania w miarę tego, jak będziemy zbliżali się do Japonii. Wynika to z dwóch powodów : a/ im bliżej będziemy Japonii, tym silniejsza będzie pozycja floty japon., której linje łączności w odróżnieniu od naszych będą się stale skracać, b/ im dalej będą musiały docierać nasze statki zaopatrz., tym mniej będą mogły zabierać na pokład Przy tym wszystkim należy jednak pamiętać, że wzrasta zapotrzebowanie na flotę handl. również i ze strony innych odcinków : musimy dostawiać materiału do Birmy w związku z zarysowującą się perspektywą ofenzywy na Oceanie Indyjskim, musimy dostarczać materiału Rosji i W.Brytanii, a wreszcie co najważniejsze, przygotowujemy się do inwazji na Europę. Okazuje się stąd ścisła współzależność

między wszystkimi teatrami obecnej wojny światowej. Tylko ścisła koordynacja strategii i wysiłku aljantów może zapewnić właściwe uwzględnienie potrzeb każdego z tych licznych frontów.-

Londyn, wtorek, dnia 9.V.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski, i franc. europ.

Rosja : W niedzielę rano szturmowe oddz. ros. po intensywnym przygotowaniu artyleryjskim, oraz gwałtownych nalotach bombowców nurkowych, podjęły natarcie na Sebastopol. Zostały zdobyte wzgórza Mackenzie, panujące nad portem, oraz przedmieście Inkerman od płn. wschodu. Oddz. ros. wdarły się na 6 km. wgłąb przez umocnienia betonowe, gęste zasieki z drutów kolczastych i liczne inne umocnienia. Kontratak niem. został odparty. W ten sposób w ciągu 2-ch dni Rosjanie dokonali tego, na co Niemcy zużyli swego czasu 8 miesięcy, tracąc 100.000 ludzi. Walki nader zacięte, na jednym tylko odcinku padło 4000 Niemców. Miasto samo, do którego Rosjanie się zbliżyli tworzy nader silną pozycję obronną, z której zdobycie będzie wymagało wielkiego trudu.-

Komentator radia bryt. omawiając walki na froncie ros., stwierdza, iż liczne są w Londynie przewidywania, że Rosjanie przygotowują ofenzywę równocześnie z podjęciem inwazji od zachodu, tak, by oba uderzenia równocześnie nastąpiły. Obecny atak na Sebastopol byłby oczyszczeniem przedpola do ofenzywy na froncie ros.-

Kom. ros. donosi, że na zach. od Jassów odparto atak niem. Na lądzie naogół bez zmian.-

Front połud. wsch.: W nocy z niedzieli na poniedziałek ciężkie bombowce RAF. wykonały nalot na Bukareszt. Był to trzeci nalot na to miasto, wykonany w ciągu 24-ch godz. Lotnicy donieśli, że płonęły jeszcze pożary, wywołane ameryk. nalotem dziennym w niedzielę, w czasie którego zrzucono na miasto 1500 ton bomb.-

Dowódca ameryk. korpusu lotn. w W. Brytanii oświadczył, że już dotychczasowe naloty na kraje bałkańskie prowadzą do poważnych przerw w linjach łączności wojsk niem. na froncie ros., oraz zredukowania dostaw. Produkcja naftowa w Ploesti spadła na jedną czwartą produkcji normalnej. Trzy z największych rafinerii zostały zupełnie unieruchomione na szereg miesięcy, czwarta poniosła b. ciężkie szkody, także inne zostały silnie uszkodzone.

W ciągu ostat. 6-ciu tygodni zrzucono na Bukareszt, Budapeszt, Belgrad, na ośrodki naft. i węzły kolej. na Bałkanach 14.000 ton bomb.-
Komentator radia bryt., omawiając powyższe oświadczenie, zaznacza, że opinia ang. jest dość sceptyczna, jeśli chodzi o tego rodzaju obliczenia.
Z różnych stron miarodajnych słyszało się ostatnio np. szereg obliczeń na temat spadku produkcji myśliwców, wywołanego ostat. nalotami sojusz. na npl. ośrodki przemysłowe. Być może, że cyfra 75%, o które wydajność produkcji naft. w Ploesti miała spaść, jest wygórowana. W każdym razie jednak fakt jej silnego spadku nie może ulegać wątpliwości.-
Jugosławia : Z kwatery gł.gen.Tito donoszą o wzmożonych atakach niem. we wsch. Bośni.
W Czarnogórze oddz. powstańcze ponownie zajęły miejscowość, która kilkakrotnie już przechodziła z rąk do rąk. Linja kolej.Celia-Drawograd / nad rzeką Drawą na zach.od Mariboru/, została przecięta.-
W Albanii Niemcy ogłosili pięć odcinków wybrzeża za strefy zamknięte, m.in. rejony fortów Valona i Durazo.-
Wojna morska : Przy wybrzeżach norweskich zatopiono dwa niem. statki zaopatrz., oraz uszkodzono trzeci.-
Brazylijskie i ameryk. siły zbrojne zatopiły na połud. Atlantyku 8 npl. łodzi podwod., a 4 uszkodziły, ponadto zatrzymano 3 statki niem., płynące z Japonii z kontrabandą.-
Front zach.: Ub.nocy nalot RAF. na tereny okup. Radiostacje npl. donoszą o obecności samolotów sojusz. nad Niemcami połud.zach.-
Wczoraj w ciągu dnia drugi dzień z rzędu nalot sojusz. na Berlin i Brunszwik. Nalot został wykonany przez 2000 samolotów, w czym 750 ciężkich bombowców ameryk."Liberator`ów" i " latających fortec". Opór samolotów myśliwskich b.gwałtowny.

W walkach powietrz. samoloty ameryk. zestrzeliły 119 myśliwców niem. Straty własne:41 bombowców i 14 myśliwców.-
Wczoraj w ciągu dnia inne formacje atakowały objekty wojsk. w rej.Pas de Calais i Cherbourga. Ogień artylerii p.lotn.b.gwałtowny. Pięć bombowców nie powróciło.-Wczoraj w ciągu dnia ameryk. śred.bombowce i myśliwce bombardujące atakowały objkety kolej. na terenach okup., m.in. w rej. Rouen,Nantes, Namour, oraz pięć lotnisk we Francji płn., zrzucając ogółem 900 ton bomb. Nie powróciły 3 samoloty,1 samolot npl. zestrzelono.-
Komentator radia bryt. wskazuje na to, że naloty na zachodzie przybierają coraz bardziej już charakter nietylko taktyczny, ale wprost operacyj wstępnych, torujących drogę armii inwazyjnej. Atakowane są nietylko węzły kolej. i składy, ale nawet składy amunicji i sprzętu wojennego, jak np. ostatnio obozu czołgów pod Mailly. Nalot na gmach Gestapo w Hadze, gdzie podobno przechowywane wykazy Holendrów, podejrzanych o sympatie dla aljantów, wskazuje również na nawiązywanie łączności z ruchem podziemnym.-
Wg. nadchodzących informacyj Niemcy najsilniej umocnili odcinek między Cherbourgiem a Ostendą, rozbudowując umocnienia znacznie wgłąb, oraz zakładając u wybrzeży liczne miny.-
Expert lotn. radia bryt., E.Colston Sheppard podkreśla, że naloty, kierowane koncentrycznie z trzech stron na Niemcy, mianowicie od zachodu i południa przez lotnictwo anglo-amerykańskie, oraz od wschodu przez lotn.ros. w coraz większym stopniu skupiają się na objektach tego samego typu, mianowicie na dworcach towarowych. Cel jest zrozumiały. Podczas, gdy uszkodzenia linij kolej. dadzą się stosunkowo szybko naprawić przez drużyny ratownicze, to o wiele trudniej jest uzupełnić straty w razie poniszczenia warsztatów i urządzeń reperacyjnych, oraz zapasó części składowych. Pozostawiając dworce towar.

z zapełnionymi magazynami w pobliżu frontu, Niemcy skracają sobie linje dostaw, ale zarazem ryzykują wystawienie swych zapasów na ataki ros. W razie cofnięcia składów dalej wgłąb zwiększa się obciążenie linij kolej. i w następstwie konieczność posługiwania się w większym stopniu samochodami ciężarowymi, gdy właśnie ciężarówek i opon samoch. jest Niemcom coraz bardziej brak. Z kolei przerzucenie składów dalej wgłąb Niemiec prowadzi do ich zagęszczenia i tworzenia dogodnych celów dla strategicznego lotnictwa sojuszników. Nie należy sądzić jednakowoż, by przez atakowanie węzłów transport. i baz zaopatrz. macki niem. polipa mogły być poobcinane. Należałoby raczej powiedzieć, że zmuszamy je do zluźnienia ich chwytu.-

Ang. pisarz wojsk. Liddel Hart ogłasza w " Daily Mail" artykuł na temat ataków lotn. sojusz. W pierwszych latach wojny naloty nie miały charakteru nawet strategicznego w ścisłym tego słowa znaczeniu, gdyż były zwrócone przeciwko przemysłowi, nie mającemu często bezpośredniego znaczenia wojennego. Później nastąpiło przesunięcie punktu ciężkości na zakłady zbrojeniowe, a ostatnio zauważyliśmy znamienny zwrot w kierunku taktycznym przez atakowanie już nietylko linij kolej., ale nawet warsztatów reperacyjnych, czyli objektów, najbezpośredniej związanych z działaniami wojennymi. Zapatrywanie na skuteczność nalotów także uległy ewolucji w związku z doświadczeniami pierwszych czterech lat wojny. Okazało się, że wytrzymałość nieprzyjaciela na naloty jest znacznie większa, niż to przypuszczano. Intensywność tych nalotów wzrastała przytym nader silnie. W r.1940 RAF.zrzuciła 5000 ton bomb, w 1941 r. 20.000, w 1942 r. 37.000 ton bomb, w r.1943 135.000 ton bomb. Jeśli chodzi wreszcie o pierwszy kwartał 1944, to mimo

dalszego zwiększenia tonażu bomb wyniki, jak dotąd również nie wypełniły oczekiwań złamania Niemców nalotami. Jest w pewnym sensie rzeczą naturalną, że nagłe uderzenie więcej dezorientuje przeciwnika, niż stałe ataki, które powodują nie tylko przyzwyczajenie, ale pozwalają również na rozłożenie w czasie obrony. W ciągu kwietnia RAF. zrzuciła na Niemcy i tereny okup. 37.000 ton bomb, VIII-my korpus ameryk. 22.000 ton, jeśli wreszcie uwzględnić inne formacje, to ogółem tonaż zrzuconych bomb w kwietniu należy ocenić na 80.000 ton. Jednym z głównych celów nalotów, zwłaszcza na zachodzie jest zmniejszenie ruchliwości armii niem. Zasługuje na uwagę fakt, że w Środkowych Włoszech naloty pozostały bez rezultaty pod tym względem, że sieć komunikac. jest tam rzadka.-

Ocean Spokojny : Lotn. ameryk. zaatakowało wyspę Guan, zestrzeliwując połowę formacji ok.25 myśliwców japon., które wystartowały do obrony. Naloty na Truk i Ponape, bazy japon. w wyspach Marshall`a oraz na wyspy Szouten, poraz pierwszy atakowane pod eskortą myśliwców, które przypuszczalnie wystartowały z nowych baz pod Hollandia.
W Rabaul stwierdzono, że trzy czwarte urządzeń i budynków uległy zupełnemu zniszczeniu.-

Międzynarodowa konferencja pracy:

Delegat rządu chińskiego podkreślając dziś w przemówieniu konieczność podwyższenia poziomu życia w Chinach, zaznaczył, że niezbędne są do tego kapitały zagraniczne, gdyż tylko przy ich pomocy będzie można odbudować dawniejsze gałęzie przemysłu, oraz utworzyć nowe. W szczególności chodzi o rozbudowę kolei, portów, oraz regulację wodną dla ochrony przed powodziami.-
Min.spraw zagr.Czechosłowacji Jan Masarik przestrzegł dzisiaj przed jakimikolwiek bezmyślnymi tendencjami zawarcia z Niemcami pokoju na łagodnych warunkach. Przemówienie to, w którym Masarik poparł ang. punkt widzenia, było jednym z najbardziej oklaskiwanych na konferencji. Minister przypomniał, że przegraliśmy pokój, ponieważ nie uświadomiliśmy jasno Niemcom, że oni przegrali wojnę. Nie twierdzę, by wszyscy Niemcy byli

źli. Naród czeski jednak, który od tysiąca lat sąsiaduje z niemieckim miał sposobność zebrać dosyć doświadczeń co do ich wojowniczego charakteru. Jugosłowianie, Grecy, Polacy, Czesi, którzy zapoznali się z niem. obozami koncentrac. i torturami nie byliby w stanie pojąć, gdyby okazano mniej zrozumienia dla ich potrzeb, niż dla potrzeb Niemców. Pragniemy odrodzenia się Niemiec Kanta, Bethoveena i Goethego, ale do tego prowadzi tylko jedna droga, mianowicie przekonania Niemców, że agresja się nieopłaca. W związku z tym komentator radia bryt. przypomina otrzymane już po przemówieniu Masarika wiadomości o okrucieństwach niem. we wsi czeskiej Malin na Ukrainie, gdzie z pośród 400-tu osadników czeskich 370 rostrzelano, bądź spalono żywcem, w tym 40 dziewcząt niżej lat 14, a to wszystko z powodu pomocy w żywności, udzielonej jakoby jeńcom ros. To samo co Masarik powiedział o narodach połud. wsch., da się zastosować do okup. krajów Europy zachodniej.
My, którzy żyjemy bezpiecznie i nie zaznaliśmy jarzma okupacji mamy słabe kwalifikacje do orzekania opiń, jak należy postąpić z Niemcami.-
Minister pracy USA. panna Perkins podkreślała konieczność wprowadzenia przepisów o zabezpieczeniu pracy, jako jednego z głównych punktów traktatów pokojowych.-
Koresp. radia bryt. omawia zarzuty, jakoby delegacja rządu bryt. stosowała taktykę obstrukcyjną i przeciwstawiała się sięgającym dalej planom reformy społecznej. Na uczestnikach wspólnoty bryt. spoczywa zbyt wielka odpowiedzialność, by ryzykowały bez zastanowienia nieprzemyślane często projekty, wysuwane przez narody, których odpowiedzialność jest znacznie mniejsza.-
W tygod.przeglądzie ameryk. Alister Cook wskazuje na jasną i prostą stylizację uchwał konferencji, zwróconych wprost do prostego człowieka. Zostały one ujęte przez Komitet Narodów Zjedn. w pięć punktów :

1/ prawo każdego człowieka do pożytecznego i stałego zatrudnienia, 2/ ochrona pracy niewykwalifikowanej przed wyzyskiem, 3/ zniesienie pracy dzieci, 4/ podwyższenie poziomu wychowania przez zapewnienie zwłaszcza wszystkim możności kształcenia się, 5/ zabezpieczenie przed utratą zarobku z przyczyn tego rodzaju, jak wypadki w pracy, choroba, starość, lub niemożność zyskania zajęcia mimo starań.- Obecnie opracowuje się konkretne środki urzeczywistnienia tego programu, który jeszcze trzydzieści lat temu byłby przez wielu okrzyczany, jako rewolucyjny.-

USA.: Senat przedłużył większością głosów 66 na 1 na dalszy rok ustawę "Lease-lend", która zostanie przedłożona obecnie prezydentowi do podpisu. Do projektu rządowego wprowadzono poprawkę, przewidującą, że po wojnie prezydent nie będzie mógł zaciągać żadnych zobowiązań z tytułu tej ustawy bez ~~xxxxxxxxx~~ zgody Kongresu. Jeden z mówców zaznaczył, że do tej pory świadczenia USA. na mocy tej ustawy przedstawiają wartość dwunastu miljardów funtów ster.., t.zn. 20% całego majątku narodowego USA.-

Anglia : Na kongresie plenarnym, który się odbędzie w czasie Zielonych Świąt partia pracy będzie m.in. rozpatrywała wnioski 46-ciu organizacyj lokalnych o zerwanie już obecnie z rozejmem partyjnym, który teraz nie jest już uzasadniony koniecznościami wojennymi, oraz zobowiązanie się partii, że po zakończeniu wojny nie będzie uczestniczyła w żadnym rządzie koalicyjnym. W partii podnoszone są też żądania zmuszenia rządu do jasnego wypowiedzenia się w sprawie reform w dziedzinie ubezpieczeń społecz. i publicz. służby zdrowia, oraz odbudowy, jak również przedłużenie po wojnie kontroli rządowej nad finansami, cenami i gospodarką surowcową.-

Prem.Churchill powołał.komitet z udziałem m.in. dyrektorów największych muzeów, który ma współpracować z analogicznymi komitetami innych krajów nad rewindykacją dzieł sztuki, zrabowanych przez Niemców.-

Londyn, Środa, dnia 10.V.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Bezpośrednio po północy został ogłoszony spec. rozkaz Stalina, donoszący, że po 72-ch godz. walk oddz. ros. przełamały trzy pasy umocnień z betonu, zasieki z drutów kolczastych i min lądowych pod Sebastopolem i zdobyły port, oraz miasto.
W ten sposób cały Krym został już oswobodzony. Wiadomość została ogłoszona w Moskwie 24-u salwami z 324-ch dział. Wszystko wskazuje na to, że Niemcy sami nie oczekiwali tak szybkiej kapitulacji swych wojsk. Jeszcze po północy radio niem. donosiło o kontynuowaniu zaciekłych walk pod Sebastpolem.-
Prasa sowiec. podkreśla, że Rosjanie w ciągu 2-ch dni dokonali tego, na co swego czasu Niemcy i Rumuni potrzebowali 8-miu miesięcy, zdobywając Sebastopol kosztem 300.000 zabitych niem. i rumuńskich żołnierzy. Straty niem. i rumuńskie b. ciężkie, nie zostały jednak dotąd jeszcze ujawnione. W ciągu pierwszych 5-ciu dni kampanii krymskiej, która się rozpoczęła miesiąc temu, Rosjanie, jak wiadomo wzięli 38.000 jeńców.-
W nocy z poniedziałku na wtorek gwałtowne ataki na żeglugę niem. w porcie Sebastopola, przeprowadzone przez sowiec. lotn. i łodzie motorowe.-
Na innych odcinkach lądowych bez zmian.-
Naloty lotn. sowiec. na Tapa w Estonii / na wsch. od Talina/, oraz na Kotka w Finlandii nad Zatoką Fińską.
W wojsk. kołach sojusz. podkreślają wielkie znaczenie Sebastopola, jako największej bazy morskiej na Morzu Czarnym, w której mogłyby się pomieścić floty wszystkich krajów europ./?/, oraz bazy powietrz., oddalonej tylko o 350 km. od wybrzeży Rumunii.
Niemcy, nie posiadając floty we właściwym tego słowa znaczeniu na Morzu Czarnym, nie mogli wykorzystać bazy w Sebastopolu w odpowiedniej mierze.
Rosjanie natomiast będą mogli dzięki swej flocie czarnomorskiej wpełni ją zużytkować. Ponadto dzięki zajęciu Sebastopola i zakończeniu kampanii krymskiej IV-ta armia ukraińska gen. Tołbuchina będzie mogła być użyta na innych odcinkach. W skład tamt. oddz. ros. wchodzą również oddz. górali kaukaskich, specjalnie doświadczonych w bojach górskich i dzięki temu przedstawiających wielką wartość dla przysz-

łych walk w Karpatach.-
Komentator radia bryt., omawiając ros. zwycięstwo pod Sebastopolem podkreśla wielką przewagę Stalina nad przeciwnikami, wynikającą stąd, że on jeden wie kiedy, gdzie i jak aljanci uderzą na Niemców. Z drugiej strony jednak, jeśli Rosjanie są niecierpliwi oczekując na ofenzywę aljancką, to cóż dopiero powiedzieć o krajach okup.!
Front zach.: Ub.nocy nalot RAF. na tereny okup. brak jeszcze szczegółów, radiostacje niem. doniosły tylko o obecności formacyj sojusz.nad Niemcami płn.zach.-
Wczoraj w ciągu dnia ogółem ok.3000 samolotów soju atakowało objekty npl. Naloty były zwrócone. przeciwko różnorodnym i szeroko rozrzuconym objektom npl., mianowicie kolejom, lotniskom, składom amunicji i pozycjom artyler. Atakowano 8 lotnisk i 3 dworce kolej. we Francji, Belgii i Luxemburgu. Opór myśliwców nierównomierny. Ameryk. bombowce, które wystartowały w formacji 750-ciu ciężkich maszyn pod eskortą 1000 myśliwców napotkały na silny opór, natomiast myśliwce na b.słaby.-
Śred. bombowce ameryk. atakowały głównie lotniska. Myśliwce sojusz. ostrzeliwały z działek pozycje artylerii npl., zmuszając je w licznych natarciach do milczenia. Zniszczono 5 samolotów npl., straty własne 15 samolotów.-
W nocy z poniedziałku na wtorek ciężkie bombowce RAF. atakowały dworce towar. w Aisne St.Pierre w Belgii, bazę hydroplanową i moraka w Brest, oraz Osnabrück i objekty w Zagłębiu Ruhry. Nie powróciło 10 samolotów.-
Niemcy : Niem. rzecznik wojsk.gen.Ditmar w tygod. przeglądzie wojsk., wygłoszonym ub.nocy, oświadczył iż nie ulega wątpliwości, że Niemcy są oblęgane i że znajdują się w otoczonej fortecy. Jest rzeczą możliwą, że nastąpi inwazja równocześnie na wszystkich frontach. Aljanci poczynili przygotowania oddawna i rozporządzają olbrzymim sprzętem wojennym. Musimy być gotowi do bronienia się nawet wewnątrz fortecy. Niewiadomo przewidzieć, kiedy i skąd inwazja nastąpi.-

Komentator radia bryt.podkreśla, że relacje ang. służby wywiad. są zgodne co do tego, iż poziom bojowy niem. armii pozostaje wciąż jeszcze wysoki, aczkolwiek wśród ludności cywil. mnożą się oznaki depresji. To samo potwierdzają doświadczenia z żołnierzami niem., branymi w ostat. czasach do niewoli, którzy w dalszym ciągu zachowali postawę wyzywającą i pewną siebie.-

Front śródz.: Lewe skrzydło niem. na odcinku adriatyckim przeprowadziło nieoczekiwanie odwrót, wycofując się w niektórych punktach do 15-tu km. wgłąb. Niemcy wyprostowali w ten sposób swe linje obronne, przypuszczalnie jednak skłonił ich do odwrotu również wylew, wywołany wysadzeniem zapory wodnej pod Pescara.-

Działalność lotn. sojusz.ograniczona wskutek złej pogody. W poniedziałek wykonano ogółem tylko 700 lotów. Zauważono tylko 4 samoloty niem.-

Jugosławia : W poniedziałek w ciągu dnia lotn. sojusz. zniszczyło bazę npl. na Półwyspie Pelieszac. Między Triestem a Fume zniszczono dwa mosty kolej. W pobliżu granicy albańskiej od strony płn. oddz. powstańcze odzyskały miejscowość Berane. W Słowenii pomyślny przebieg operacyj.-

Wojna morska : Ogłoszony dziś rano wspólny kom. ang.-ameryk. donosi, że w ciągu kwietnia walka z npl. łodziami podwod. przyniosła znowu b.pomyślne wyniki. Podobnie, jak w poprzed. miesiącu ilość zatopionych npl.łodzi podwod. była wyższa, niż ilość statków handl., zatopionych przez łodzie npl.-

Portugalia : W poniedziałek doszło na przedmieściach Lizbony do strajków, które zostały zlikwidowane dopiero z chwilą wkroczenia policji.-

Anglia : Minister wojny gosp. oznajmił, że rząd ang. jest gotów przeprowadzić wszelkie kroki w celu udaremnienia niem. prób wydostania od Hiszpanii okrężnymi drogami wolframu.-

Wczoraj odbyło się posiedzenie bryt. gabinetu woj. z udziałem premierów Dominjów.-

Minister opału major Lloyd George oznajmił, że zapasy węgla, potrzebne dla przeprowadzenia inwaji są już przygotowane.-

Dowódca bryt. armii inwazyjnej, gen.Montgomery złożył oficjalną wizytę bryt. flocie bojowej /" Home fleet"/.-
Komentator radia bryt.przytacza informacje ze Sztokholmu, donoszące o coraz częściej wyrażanych pragnieniach uzyskania obywatelstwa bryt. przez mieszkańców krajów bałtyckich i skandynawskich. Dowodzi to wzrastającego zaufania ludności tych krajów do bryt. wspólnoty narodów i zarazem wzrastającego zwątpienia w znaczenie kontynentu europ. Objaw ten jest jeszcze jednym dowodem wielkiej odpowiedzialności, jaka spoczywa na W.Brytanii z tytułu zaufania, które do niej żywią mniejsze narody.-
Francja : Na połud. Francji Niemcy niszczą dzielnice w departamencie Narbonny ze względu na przygotowywania do działań wojennych.-
Min.informacji rządu Vichy, Henriot uskarżał się ostatnio na kler franc., zarzucając mu, że podważa autorytet rządu Petaina i dopomaga ruchowi podziemnemu. Władze legalne są ośmieszane, w szczególności marszałek Petain jest nazywany więźniem niem., a Laval niem. sługusem. Nie brak również niepochlebnych epitetów o samym Henriot, oraz min.Deat.-
W czwartą rocznicę niem. inwazji na Holandię i Belgię królowa Wilhelmina wygłosiła przemówienie do kobiet holend., a premier Belgii Pierlot,przebywający w Londynie, złożył oświadczenie, w którym podkreślił niezłomną wolę oporu narodu belgijskiego, oraz nieuchronną klęskę Niemców.-
USA.: Do San Francisco przybyli głównodowodzący floty ameryk.adm.King, głównodowodzący floty na Pacyfiku adm.Nimitz, oraz komendant floty na Pacyfiku połud. adm.Halsey. Spotkanie nastąpiło z okazji nadania nowego odznaczenia adm.Nimitz'owi.-
Prez.Roosevelt wystosował pismo do Panamerykańskiego Komitetu rozbudowy z wezwaniem do opracowania planów organizacji przemysłu ameryk. na okres przejściowy po zakończeniu działań wojennych.-
W Waszyngtonie stwierdzają, że ostatnia misja podsekretarza Stanu Stettiniusa w Londynie okazała

się nader pożyteczna. Omówił on w czasie swego pobytu czterdzieści różnych problemów.-
Koresp. radia bryt. stwierdza, że po powrocie z czterotygodniowego wypoczynku prez. Roosevelt jest w świetnej formie.-
Ocean Spokojny : Ponowny nalot ameryk. "Liberator'ów" na bazy npl. na wyspach Szouten.- Pod Hollandia zginęło do tej pory 900 Japończyków , a 200 dostało się do niewoli.-
Oddz. austral., postępujące wgłąb lądu z pod Wewak nie napotykają żadnego oporu. Potwierdza to przypuszczenie, iż Japończycy skupiają swe siły dokoła Wewak, położonego między oddz. ameryk. a austral.-
Birma : RAF. przeprowadziła w tych dniach precyzyjny nalot, mianowicie 4 lekkie bombowce typu "Mustang" przebyły ze swych baz na tyłach japon. 800 mil ang. w obu kierunkach, by w ciągu dnia zrzucić z wysok. kilkudziesięciu stóp bomby na most kolej. na rzece, prowadzącej do Bahmo nad granicą birmańsko-chińską i rozbić całkowicie jedno przęsło.-
Kilka dni temu radio ang. podało wiadomość o ewakuowaniu Bouthingdawn na odcinku Arakan w połud. Birmie przez oddz. bryt. Miejscowość ta straciła znaczenie strategiczne wobec opanowania przez oddz. ang. wzgórza, dominującego nad drogą z wybrzeża do Maungdaw.-
Chiny : Z Czung-Kingu udała się do Indyj wojskowa misja chińska.-
Irlandia połud. : W czasie głosowania nad ustawą o organizacji transportu, przewidującą przyznania kredytu 20.000.000 funtów ster. na przejęcie przez administrację rządową linij kolej. na południu Irlandii, rząd de Valery poniósł porażkę, gdyż projekt ustawy został odrzucony 64-ma głosami na 63. W związku z tym rząd podał się do dymisji i zapowiedział zarazem nowe wybory, które przypuszczalnie odbędą się w dn. 30-go b.m. Skład izby posłów jest następujący : partia rządowa de Valery 67 mandatów, opozycja 32, partia pracy 17, partia rolników 14, niezależni 8.-

W związku z tym rząd de Valery.-
Szwecja : Przedstawiciel rządu ameryk., który przybył do Sztokholmu, oznajmił, że w sprawie dostaw łożysk kulkowych dla Niemiec nie będzie się porozumiewać z rządem szwedzkim, lecz przeprowadzi rozmowy na platformie czysto handl. bezpośrednio z odnośnymi firmami szwedzkimi.- Kierownik znanej wytwórni łożysk kulkowych "SKF" zaprzeczył, jakoby Niemcy posiadali wpływy w przedsiębiorstwie, zaznaczając, że wg. ustaw szwedzkich kontrola spoczywa wyłącznie w rękach szwedzkich udziałowców.-

Londyn, środa, dnia 10.V.44r. Z audycji porannej polskiej.

Koresp. PAT'a w Filadelfii donosi, że w czasie obrad komisji programowej i statutowej delegat rządu polskiego na Międzynarodową Konferencję Pracy , min. Stańczyk podkreślił fatalne skutki, jakie w okresie powojennym musiałby pociągnąć za sobą nawrót do przedwojennej gospodarki, zamiast przejścia na gospodarkę planową. Stanęlibyśmy się znowu wobec paradoksu bezczynnych rąk do pracy i leżących odłogiem surowców, a walka o rynki zbytu musiałaby doprowadzić do obniżenia zarobków i spożycia w poszczególnych krajach. Jestem wdzięczny delegatowi rządu bryt. za opis warunków życia w krajach okupowanych. Polska, Czechosłowacja, a częściowo także i Rosja znajdują się w innym położeniu, niż kraje nie zniszczone. Rąk do pracy jest poddostatkiem, natomiast brakuje maszyn, urządzeń i surowców. Zaradzić można temu jedynie przez rozpoczęcie wielkiego programu budowy szos, dróg wodnych, szpitali, szkół, budynków mieszkalnych, jednym słowem tych wszystkich działów pracy, gdzie można przy minimum narzędzi zatrudnić maximum robotników.

Byłbym wdzięczny, gdyby konferencja uchwaliła rezolucję, zalecającą natychmiastową pomoc krajom, wyniszczonym przez okupację. Nas Polaków ogarnia przerażenie na myśl o sytuacji po wojnie. Zastaniemy kraj w gruzach, bez najbardziej prymitywnych i niezbędnych przedmiotów. Odbudowa jest nietylko warunkiem sprawiedliwości, ale też ważna dla państw, rozporządzających potrzebnymi urządzeniami. Niemożliwy jest postęp gosp., gdy istnieje podział na kraje biedne i bogate. Braki w jednych krajach muszą wywołać depresję gosp. i masowe bezrobocie w państwach bogatych.-
"News York Times", omawiając podróż ks.Orlemańskiego do Rosji na zaproszenie i koszt rządu sowiec. podkreśla zamęt w umyśle ks. Orlemańskiego, najlepiej podkreślony przez jego sprzeczne oświadczenia. Oto one : 1/ jestem neutralnym obserwatorem, 2/ jestem praktycznym Amerykaninem, 3/ przemawiam do Polaków,jakodo rodaków, 4/ zarazem przemawiam do rodaków amerykańskich.-
Nie ulega wątpliwości, że ks. Orlemański nie posiada kwalifikacyj do przemawiania ani imieniem Amerykanów ani Polaków. Zamęt w jego umysłowości stanowi ostrzeżenie dla innych,którzy się znajdą w podobnej sytuacji.-
W dn.8-go b.m. radio bryt.we wszystkich swych audycjach powtórzyło kom.sztabu Naczelnego Wodza o działaniach akcji krajowej, w których toku dostarczono pomocy oddz. sowiec., a kilka z nich nawet oswobodzono.-

Londyn, czwartek, dnia 11.V.44 r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: Ub. nocy nalot RAF. na tereny okup. Brak jeszcze szczegółów.-
Radiostacje niem. doniosły właśnie, że dziś w czas rano samoloty sojusz. pojawiły się nad Niemcami połud. zach.- Wczoraj w ciągu dnia ok. 2000 samolotów sojusz różnego typu atakowało w 18-tu falach 14 dworców przetokowych w płn. Francji i Belgii, a ponadto lotniska, pozycje baterji artyler. i objekty w rej. Pas de Calais. Same tylko śred. bombowce amerykańskie typu "Marauder" zrzuciły w jednym miejscu 450 ton bomb. Opór myśliwców silniejszy, niż zazwyczaj. Dziewięć maszyn npl. zniszczono, w tym cztery na ziemi, tracąc siedem własnych.-
W nocy z poniedziałku na wtorek RAF. atakowała objekty przemysłowe i wojsk. we Francji, w pierwszym rzędzie fabrykę łożysk kulkowych w Annecy nad granicą szwajcarską. Ponadto atakowano fabrykę silników lotn. pod Paryżem, a samoloty "Moskito" wykonały skoncentrowany nalot na Berlin. Zakładano również miny na szlakach żeglugi npl. Ze wszystkich tych działań tylko 7 samolotów nie powróciło.-
Dztwo RAF. komunikuje, że w ciągu pierwszego kwartału b.r. RAF. [w] działaniach nad terytorium niem. i krajami okup. 258 samolotów.-

Front śródz.: Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk. wykonały ze swych baz włoskich nalot na zakłady lotn. Messerschmidta w Wiener-Neustadt. Był to szósty nalot na tę miejscowość. Silny opór myśliwców. Samoloty ameryk. zestrzeliły pewną ich ilość, dotąd nieustaloną. Mimo obrony trafiono okręg fabryczny, jak również w sąsiednie lotniska.-
Tego samego dnia ameryk. "Liberator'y" atakowały dworzec przetokowy w Knin na wybrzeżu dalmatyńskim. Na odcinku adriatyckim oddz. bryt. posunęły się dalej naprzód, zajmując w ten sposób od soboty teren powierzchni 125 km2.-
W nocy z wtorku na środę RAF. atakowała Genuę, Livorno, oraz mosty na połud. od Florencji. Z 1100 lotów które wykonano w ciągu doby nie powróciło 8 samolotów.-

Jugosławia . W walkach pod dwoma miastami w Styrii w pobliżu granicy jugosłowiańskiej oddz. powstańcze zadały Niemcom ciężkie straty.-
Rosja : Sowiec. lotn.morskie zaatakowało na Morzu Czarnym konwój, przypuszczalnie wiozący oddz.hpl. z Sebastopola do Rumunii. Zatopiono dwa transportowce łącznej pojemn.4000 ton. Na lądzie tylko większa utarczka pod Stanisławowem, gdzie odparto atak niem.- Atak na Sebastopol był największą, podjętą dotychczas przez Rosjan operacją skombinowaną, podjętą równocześnie z lądu, morza i powietrza. Podczas, gdy lądowały z barek oddz.ros. na lądzie zdobywano równocześnie fortyfikacje.- Amb. ang. w Moskwie wręczył wczoraj 200-tu żołnierzom i ofic. ros. odznaczenia bryt.-
Prem.Churchill podał wczoraj dane co do pomocy, udzielonej Rosji przez W.Brytanię. Od 1-go października 41 r. do 31-go marca 44 r. W.Brytania dostarczyła Rosji ponad 5000 czołgów, z których jedna czwarta została wykonana w Kanadzie, oraz 5778 samolotów. Oprócz tego tysiące motorów i maszyn wszelkiego rodzaju, jak również wielkie ilości żywności. Eskortując konwoje przez Ocean Lodowaty, mar.woj.ang. poniosła największe straty. O ile chodzi o żeglugę handl., to straty obciążają głównie żeglugę sojuszników, w pierwszym rzędzie USA. W ciągu ostat. 6-ciu miesięcy dostarczono Rosji przez Ocean Lodowaty 1.250.000 ton dostaw. 98% statków dotarło z ładunkiem na miejsce przeznaczenia. Ogólna wartość dostaw W.Brytanii w ciągu ostat. 2-ch lat wynosi 75.000.000 funtów ster.-
W związku z tym dzisiejszy "Daily Mail" podkreśla, że W.Brytania kontynuowała dostawy dla Rosji wtedy, gdy sama prowadziła ofensywę w Afryce Płn. i we Włoszech i sama potrzebowała dla siebie jaknajwięcej czołgów i samolotów.-
W tygod. koresp. z Moskwy z dn.3 b.m. Aleksander Worth, koresp. radia bryt.odpowiada na częste zapytania co do znużenia wojną społeczeństwa ros. Podkreśla on, że niewątpliwie znać wyczerpanie fizyczne, do tego dołącza się żałoba, która nie ominęła prawie żadnej rodziny ros. natomiast jed-

nak przeważa zadowolenie i powszechna ufność co do przyszłości, jaka czeka Rosjan po wojnie. Panuje przekonanie, że dadzą się uniknąć po wojnie poważniejsze nieporozumienia. Za objaw dodatni uważano jest porozumienie z Czechosłowacją, wzrost znaczenia gen.Tito, oraz ruchy powstańców w innych krajach wreszcie wzrastające odosobnienie i stopniowy upadek znaczenia polskiego rządu. W następnej korespondencji tygod. z dn.10 b.m. koresp. ameryk. zestawia swe wspomnienia z obecnej i poprzedniej wojny światowej w Rosji i przeciwstawia niedołęstwu i korupcji rządu carskiego xxxxxxxxxxxxxxxxxx zapał wojenny i pracowitość najszerszych mas ros. w obecnych Sowietach, opisując xxxxxxxxxxxxx na podstawie własnej obserwacji tego rodzaju fakty, jak przenoszenie na plecach całymi milami dostaw, dostarczanych do portów płn. i to w czasie najcięższych mrozów. W zimie 1940/41 przez dzień wzgl. dwa nie było wogóle w Moskwie chleba. Fakty te nie były ukrywane przed własną ludnością, jednak cenzura zabroniła korespondentom zagr. wspominania o nich, by nie dodawać nadziei Niemcom.-

xxxxxxxxxxxxx Prasa bryt. podkreśla ogromną rolę, jaką odgrywają obecnie szlaki komunikac., prowadzące z Zatoki Perskiej, którymi przesyłana jest większa część dostaw, podczas, gdy trzy lata temu zaledwie nadawały się do użytku.-

Wojna morska : Niem. transportowiec "Odin" pojemn.10.000 ton, płynący do Niemiec z transportem rudy żelaz. ze Szwecji najechał w pobliżu Narwiku na minę i zatonął w kilka minut, przyczym 70 ludzi załogi straciło życie.-

Francja : Z Algeru donoszą, że podziemna armia franc. liczy 175.000 ludzi. Zgromadzenie prowizoryczne w Algerze uchwaliło zwiększoną pomoc materialną dla franc.ruchu oporu.-

Belgia : Rząd ustanowił spec. odznaczenia dla zasłużonych w walce podziemnej w postaci krzyża na wstążce o barwach czarnych / żałoba/ i zielonej / nadzieja/.-

USA.: Nominacja dotychczasowego podsekretarza Stanu w departamencie mar., Forestalla na następcę sekretarza Knoxa, spotkało się z powszechną aprobatą. Nowy minister odegrał istotną rolę w dziele budowy floty wój. na dwa oceany, podjętym przez Knoxa. W odróżnieniu od Knoxa jest on członkiem partii demokratycznej i w życiu cywil. zajmował wysokie stanowisko w kołach w Wallx Street. W poprzed. wojnie był oficerem lotn. morskiego. Obecnie obserwował osobiście inwazję na wyspy Marshall'a.-

Londyn,dnia 11.V.44r. Z audycji porannej polskiej.

W dn.7-go maja odbyło się z okazji Święta Narodowego zebranie 100.000 Polaków w Humbolt Park w Chicago. Udział brali m.in. prezes Rady Narodowej Swietlik, jeden z senatorów USA, burmistrz Chicago Kelly i gubernator Stanu Illinoys Green. Senator zaznaczył, że bohaterski opór polski obudził cały świat z ponurego letargu. Zebranie uchwaliło pełne poparcie dla prez. Roosevelta, zarazem zwróciło się do prezydenta o pomoc dla Polski, złożyło uznanie prez. Raczkiewiczowi i polskiemu rządowi, stwierdzając, że reprezentuje on cały Polski Naród.-
W depeszy gratulacyjnej z okazji święta 12-go pułku ułanów Podolskich Wódz Naczelny życzył żołnierzom pułku rychłego powrotu do rodzinnego miejsca pułku.

Londyn,piątek,dnia 12 maja 44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Ub.nocy siódmą noc z rzędu nalot ciężkich bombowców RAF. na tereny okup.-
Wczoraj w ciągu dnia ponad 2000 bombowców ameryk. i ang. atakowało 24 objekty kolej.we Francji,Belgii, Luxemburgu i Niemczech zach., w szczególności Belfort, Miluzę, Bethune, Brukselę, Leodium, Gandawę i Charleroi. W Luxemburgu silny opór myśliwców niem. Osiemnaście z pośród nich zniszczono, straty własne 16 bombowców i 13 myśliwców.-
W nocy z środy na czwartek RAF. atakowała objekty, mianowicie dworce przetokowe w Luxemburgu, Courtraie Gandawie, ponadto Ludwigshaven, oraz zakładały miny na szlakach żeglugi. Pietnaście samolotów nie powróciło.-
W akcji przeciwko komunikacjom npl. współdziałają partyzanci francuscy, którzy między 27 lutego, a 18 marca uszkodzili 500 lokomotyw.-
We wczorajszym komunikacie wkradła się omyłka, mianowicie w pierwszym kwartale b.r. straty RAF. wyniosły nie 258, lecz 2158 samolotów.-
Front śródz.: W nocy z środy na czwartek ciężkie bombowce RAF. atakowały ze swych baz we Włoszech dworzec towar. w Budapeszcie.-
W środę w ciągu dnia lotn. sojusz. wykonało 2000 lotów, atakując głównie połączenia kolej. na płn. i połud. od Rzymu. Trzydzieści trzy samoloty nie powróciło, zniszczono 13 npl.-
Rosja : Kom.sowiec. donosi o pierwszych większych walkach w ciągu ostat.3-ch tygodni poza walkami o Sewastopol. Na zach. wybrzeżu Dniestru Niemcy przypuścili gwałtowny atak z użyciem wielkiej ilości piechoty i czołgów. Niemcy twierdzą, że zlikwidowali przyczółek ros. na prawym brzegu Dniestru, kom.ros. donosi jednak, że ataki zostały odparte z wielkimi stratami dla nieprzyjaciela.-

Pod Sewastopolem Rosjanie zdobyli olbrzymie ilości sprzętu woj., nagromadzone przez Niemców z widocznym zamiarem długiego bronienia się.-
Ameryk.komentator radiowy Raymond Swing podkreśla wielkie znaczenie zdobycia Sewastopola w związku ze zbliżającą się chwilą szturmu na fortecę europ. Podczas, gdy Rosjanie bronili Sewastopola przez 250 dni, Niemcy oddali go po trzech dniach, mimo, iż nie tylko odbudowali poniszczone umocnienia, ale dodali do nich liczne nowe. Nie jest optymizmem wyciągnięcia wniosku o bezwarunkowej przewadze broni ofenzywnej na defenzywną. Hitlerowcy nie więcej mogą polegać na swych fortyfikacjach dzisiaj, niż aljanci cztery lata temu.-
USA.: Ameryk. zakłady lotn. produkują obecnie samych ciężkich bombowców ponad 1000 miesięcznie.-
Hiszpania : Dzisiejszy"Times" zwraca uwagę na to, że do tej pory władze hiszpańskie nie usunęły niem. konsulatu z Tangeru i wyzywające zachowanie się niem. konsula, który zapowiada, że ustąpi tylko w razie użycia siły, jest obrazą dla rządu hiszpańskiego.-
Turcja : Rząd niem. założył protest z powodu wstrzymania dostaw chromu.-
Wojna morska : Fregata ang. zatopiła na Morzu Płn. dwie niem. łodzie podwod., zmuszając je bombami głębinowymi do wynurzenia się, a następnie otwierając ogień z dział. 61 ludzi załogi wyratowano.-
U wybrzeży holend. lekkie jednostki mar.bryt.zaatakowały silny zespół uzbrojonych trawlerów niem. Jeden został zatopiony, dwa silnie uszkodzone. Straty własne w ludziach nieznaczne, szkody na okrętach powierzchowne.-
~~Z zatopionych dwóch łodzi podwod. wyratowano 61 ludzi załogi.-~~
Omawiając ostat. oświadczenia prem.Churchilla i Lorda Admiralicji Alexandra,komentator włoski radia bryt.wspomina ogólnie o udziale innych mar.sojusz. w eskortowaniu konwojów do Rosji płn. i wymienia tylko jedną z nich, mianowicie polską, której udział spotkał się z najwyższym uznaniem. Komentator przypomina znane szczegóły akcji polskiego kontrtorpedowca "Garland".

Narody zjednoczone. Wczoraj ogłoszono w Londynie o powołaniu po szeregu miesięcy przygotowań sojusz.komisji dla pomocy w administracji terenów oswobodzonych. Obok szeregu urzęd. i oficerów, którzy przeszli długie przeszkolenie w celu zaznajomienia się ze stosunkami w odnośnych krajach wchodzą w skład komisji również liczni lekarze i specjaliści z różnych działów. Zadaniem komisji będzie jaknajprędzej umożliwić ludności terenów oswobodzonych wznowienie administracji we własnym zarządzie, dopóki jednak będą trwały działania wojenne, ostatni głos we wszystkich sprawach będzie miał gen.Eisenhover. Komisja jest przewidziana narazie dla krajów Europy zach. Czechosłowacja i Bałkany nie są ją objęte. We Francji Holandii, Belgii, Luksemburgu i Norwegii komisja będzie nadto miała za zadanie we współdziałaniu z przedstawicielami danych krajów oczyszczenia administracji z elementów, narzuconych przez Niemców, wzgl. quislingowskie rządy. Dania będzie traktowana, jako kraj sojusz. ze względu na opór, jaki stawiała Niemcom. O ile chodzi o Niemcy, to cała władza będzie spoczywała wyłącznie w rękach gen. Eisenhovera, jako wojsk.gubernatora Rzeszy i o jakiejkolwiek współpracy administracji aljanckiej z hitlerowską niemcy.-

Została powołana do życia organizacja informacyjna wszystkich narodów zjedn., t.zw."Unio" od początkowych liter / United Nations Informations Organisation/. W jej skład wchodzą przedstawiciele 18-tu narodów zjedn.- W.Brytania i USA. przystępują w Holywood do opracowania szeregu filmów propagand., przeznaczonych dla celów pedagogicznych w krajach oswobodzonych. Będą one nagrywane w 23-ch językach.

Anglia : Wczoraj wygłosił przed połączonymi obu Izbami parlamentu ang. przemówienie prem.Kanady Mackenzie King. Podkreślił on wielki udział Kanady w obecnej wojnie i wskazał że samej W.Brytanii Kanada dostarczyła od początku wojny materiałów woj. wartości 900.000.000 funtów ster. i to nieodpłatnie, oprócz tego dostarczała broni Rosji sowiec. , Chinom, Australii i W.Brytanii stosownie do potrzeb woj.

Dziś walczymy w Europie, jutro będziemy walczyć przeciw Japonii. Kanada walczy o wolność i tę walkę doprowadzi do końca. Naród kanad. potrzebuje w swej walce ufności w jaśniejszą przyszłość. Wszyscy potrzebujemy wizji nowego ładu, o który walczymy. My wszyscy, podobnie, jak wszystkie narody świata posiadamy niezapomniany dług wobec W.Brytanii, która w 1940 r. tą wolność obroniła i siłą wolności zapewniła czas na zorganizowanie się. Nie zamierzam wdawać się w rozróżnienie między terminami " Brytyjskie Imperium", czy też "Bryt. Wspólnota Narodów", stwierdzam jedynie, że wszyscy z podziwem i przywiązaniem spoglądamy na to braterskie połączenie się ludzi wszystkich ras i narodów, które jest wzorem dla organizacji całego świata, jaka w przyszłości powstanie. Jeszcze raz się okazało, jak silnie spajającym czynnikiem jest wolność. Te same słowa zostały już wypowiedziane 37 lat temu przez męża stanu, którego sława nie zostanie przez żadnego innego przewyższona. Wypowiedział je prem. Churchill w r.1907. Potrzebujemy niewątpliwie jeszcze większego stopnia współpracy, koordynacji i wzajemnego komunikowania się. Prawdą jest, że nie działa w Londynie stały gabinet woj. całego imperium, trwa jednak bez przerwy konferencja rządów poszczególnych Dominjów i decyzje zapadją nie w drodze rozstrzygnięć poszczególnych premierów, ale rządów, działających zgodnie z wolą parlamentów. Musimy starać się o usprawnienie współpracy, ale nie w formie, któraby naszym narodom mogła się wydawać ograniczeniem ich swobody. Prem.Churchill określił kiedyś nasze imperium, jako " inkluzywne", nie zaś ekskluzywne. W tym tkwi jego siła w przeszłości i widoki na siłę w przyszłości. Zasada współpracy gwarantuje możliwość dalszego rozszerzenia współpracy i w tym tkwi siła tej zasady. Dzięki temu we współpracy będą mogły uczestniczyć także inne narody. Bezpieczeństwa nie da się osiągnąć w drodze izolacjonizmu, czy to jakiegoś narodu poszczególnego czy też grupy narodów. Nie tylko zresztą bezpieczeństwo, ale również i pomyślność narodów ~~xxxxx~~ jest niepodzielna. Od szeregu lat stosunki Kanady z USA. są szczególnie przyjazne.

Kanada stanowi przykład małego narodu, żyjącego bezpiecznie u boku potężnego sąsiada. Kanda będzie w dalszym ciągu pracować nad zacieśnieniem stosunków między W.Brytanią a USA. i ufa, że oba te kraje osiągną tak bliskie zjednoczenie, jak nigdy jeszcze dotychczas. Co więcej ufamy, że będziemy współpracować w coraz liczniejszym towarzystwie.-

Ocean Spokojny : Lotn. ameryk. bombardowało wyspy Truk z obu swych baz, mianowicie z wysp Salomonów, oraz wysp Marshall'a. Ponadto atakowało wyspę Wake. Tylko nad wyspą Truk opór myśliwców japon.-

Na wyspach Admiralicji wg. dotychczasowych obliczeń zginęło od początku walk w lutym ponad 3000 Japończyków.-

Na Nowej Gwinei oddz. austral. posunęły się na 16 mil ang. wgłąb pod Alexishafen.- Pod Hollandia i Itape uwolniono 700-jeńców, między którymi obok Hindusów i Japończyków byli również Czechosłowacy.-

Chiny : Cała linja kolej. Peking-Hankau została opanowana przez Japończyków, dla których przedstawia istotne znaczenie, jako połączenie między Chinami płn. i środkowymi. Z Chung-Kingu donoszą, że oddz. chińskie, które zostały odcięte na wsch. od kolei będą kontynuować walkę partyzancką. Obecnie Japończycy zagrażają wprost ważnemu miastu Lo-Yang / na niektórych mapach pod nazwą Ho-Nan-Fu, wzgl. ~~xxxx~~ Ho-Nan /, położonemu o 70 mil ang. na zach. od Kantonu i na połud. od Żółtej Rzeki, oraz przebiegającej równolegle ważnej linii kolej. w kier. zach. Japończycy przekroczyli Żółtą Rzekę od strony prowincji Szan-Si na 45 mil ang. na płn.-zach. od Lo-Yang.-

Birma : Koresp. radia bryt. opisuje przebieg ostat. walk. Ośrodek Kohima jest rozrzucony na szeregu pagórków. Gdy Japończycy wdarli się w rejon Imfal, zajęli wszystkie wzgórza z wyjątkiem, na którym się mieści garnizon bryt. Z chwilą nadejścia odsieczy

dwa dalsze ważne wzgórza zostały odzyskane.
Szwecja : Jak się obecnie okazuje incydent z przymusowym lądowaniem samolotu niem. był w rzeczywistości wypadkiem wybuchu wielkiej bomby, poruszanej napędem rakietowym. W następstwie wybuchu powstał lej o Ø 6 stóp i głęb. 3-ch. Wiadomo że Niemcy posiadają ośrodek doświadczalny z tego rodzaju bombami na duńskiej wyspie Bornholm.-
Międzynarodowa Konferencja Pracy : Projekt światowego planu ubezpieczeń społecz. został uchwalony przygniatającą większością wbrew stanowisku delegata rządu bryt., który nazwał ten plan typowym pobożnym życzeniem, nie mającym szans realizacji i skazanym na schowanie do szuflady. Jego stanowisko poparł delegat przedsiębiorców ameryk. Zwolennicy planu wskazywali ze swej strony na rozczarowanie, jakie by niewątpliwie zapanowało w masach robotn. w razie odrzucenia planu. Koresp. radia bryt. podkreśla ogromne znaczenie uchwały, będącej nie jedną ze stereotypowych międzynarodowych rezolucyj, ale prawdziwą kartą społeczną, ustalającą powszechną zasadę minimum egzystencji i prawa zbiorowych układów pracy.-
Uchwalono również kartę kolonialną, zapewniającą minimalne warunki pracy i opieki zdrowotnej dla ludów kolonialnych. Przedstawiciel W.Brytanii podkreślił, że karta nie wyprzedza faktycznych osiągnięć, uzyskanych w koloniach bryt. w ciągu ostat. 40-tu lat i należy ją traktować nietyle jako zabezpieczenie przeciw nadużyciom, co jako wstęp do poprawy bytu ludów kolonialnych.- Karta przewiduje również wzmożenie działalności związków zawod. w koloniach. Obecnie opracowuje się szczegóły planu, mającego zapewnić pełne zatrudnienie w przejściowym okresie powojennym. Dalszym ważnym zagadnieniem jest zapewnienie praw z ubezpieczeń społecz. robotnikom cudzoziemskim, zmuszonym do pracy w Rzeszy.-

Koresp. radia bryt. zaznacza, że gdyby tylko skończyło się na uchwaleniu karty ubezpieczeń społecz., to tegoroczna konferencja byłaby usprawiedliwiona.-

Anglia : Powszechną uwagę zwraca konflikt wewnątrz Partii Pracy między jej urzęd. kierownictwem, pozostającym pod faktycznym wpływem min.pracy Bevina i związków zawod., a frakcją lewicową, której przewodzi poseł Bevan.
W związku z jego ostat. wystąpieniem przeciw ustawie antystrajkowej kierownictwo partii postawiło wniosek o wyłączenie posła Bevana, który jednak spotkał się z nieoczekiwanym sprzeciwym i został odrzucony. W związku z tym koresp. radia bryt.podkreśla, że wewnątrz partii toczy się obecnie rozgrywka między bardziej konserwatywnymi związkami zawod., a grupą lewicowej inteligencji. Można śmiało powiedzieć,iż toczy się walka o duszę partii.-
Komitet wykonawczy Partii Pracy ogłosił swe zalecenia w sprawie okresu powojennego. Na pierwszym miejscu stawia ścisłą współpracę W.Brytanii z USA. i Rosją i zaleca nawet zespolenia ich sił zbroj. w jedno. Partia zaznacza nierealność pacyfizmu. Rozbrojenie Niemiec i Japonii musi być totalne i oba kraje muszą być na dłuższy okres czasu okupowane. Nad Niemcami trzeba rozciągnąć kontrolę, obejmującą gosp., finansowe i socjalne sfery ich życia.-
W krajach, jak Afryka, Azja Połud.Wsch. i Pacyfik połud. zach., gdzie sąsiadują z sobą rządy różnych krajów, należy powierzyć kierownictwo w zarządzie koloniami grupom regjonalnym, złożonym z przedstawicieli zainteresowanych w danym rejonie mocarstw.-

Londyn, piątek dnia 12.V.44r. Kom. ang. wieczorny. Serwis zamorski i franc. europ.

Front śródz.: Ogłoszony dziś rano kom. spec. kwatery gł. gen. Alexandra doniósł, że wczoraj o godz. 23-ej oddz. sojusz. na całym froncie włoskim rozpoczęły ofenzywę na t.zw. linję Gustawa, przebiegającą wpoprzek półwyspu Apenińskiego, od rzeki Garigliano, aż po masywy górskie w środk. i zach. części. Opór niem. nader gwałtowny.-

W rozkazie do żołnierzy gen. Alexander zaznaczył, że armie sojusz. czeka zadanie zupełnego zniszczenia sił niem. i na froncie włoskim oddz. sojusz. przypadł w udziale zaszczyt wymierzenia pierwszego ciosu Niemcom.-

Dowódca VIII-ej armii, gen. Leathy bezpośrednio przed rozpoczęciem natarcia oświadczył w wywiadzie pras., że armie sojusz. rozpoczynają działania w terenie, możliwie najtrudniejszym do ataku i idealnym do obrony. Góry przedstawiają doskonałe warunki naturalne dla broniących się, a Niemcy w ciągu ostat. miesięcy obronę jeszcze bardziej umocnili. Poza linją Gustawa przebiega t.zw. linja Hitlera, którą przez dwa miesiące Niemcy umacniali. Armia bryt. nigdy jeszcze w czasie całej obecnej kampanii nie miała do przezwyciężenia tak silnych linij obronnych. Postępy armij sojusz. będzie trzeba mierzyć nie na km., ale na ilość przełamanych linij npl., zdobytych umocnień i zabitych npl. żołnierzy.-

Dowódca V-ej armii gen. USA. Clark oświadczył w rozkazie do żołnierzy: Niemców pokonać możemy i pokonamy.-

Przygotowanie artyler. przewyższało gwałtownością bombardowania nawet sławny ogień zaporowy pod El-Alamein, gdzie otwarło ogień 800 dział. Tym razem pod stronie V-ej i VIII-ej armii wystąpiła artyleria, licząca łącznie 2400 dział. Dosłownie setki ciężkich bombowców atakowały zaplecze npl., a pozatym również wielkie ilości bombowców średnich i lekkich.-

W walkach uczestniczą oddz.bryt., Dominjów, ameryk. franc. i polskie. W ciągu ostat. 2-ch miesięcy dokonano zupełnej reorganizacji i przegrupowania oddz. Każda z dywizji zmieniła swe miejsce. W związku z tym komentator radia bryt. podkreśla, że gen.Alexander, zarządzając przerzucenie VIII-ej armii na front zach. powtórzył manewr, przeprowadzony swego czasu w Tunisie, gdzie również VIII-ma armia została przerzucona ze wsch. odcinka przybrzeżnego na płn.zach., obsadzony przez V-tą armię. Podobnie, jak wówczas, tak i teraz przegrupowanie nastąpiło tak zręcznie, iż nieprzyjaciel do ostat. chwili o nim nie wiedział i został zaskoczony. Podczas, gdy jednak w Tunisie końcowy atak wykonano na tereny otwarte, to obecnie walka toczy się w najtrudniejszym terenie górzystym. Szczególne trudności przedstawia posuwanie się doliną Garigliano, nad którą po obu stronach znajdują się pozycje niem. na górach, panujących nad doliną.-
Ostat.depesze koresp. donoszą o korzystnym rozwoju operacji. Na jednym z odcinków posunięto się o przeszło milę ang. O gwałtowności niem. oporu świadczy, że na jednym tylko odcinku w pobliżu Cassino przypuścili pięć kontrataków w ciągu dwóch godzin. Niemcy pozakładali bardzo liczne miny lądowe, pozatym używają miotaczy płomieni.-
Rosja : Ogłoszony dziś kom.spec.donosi, że resztki oddz. npl. na zach. od Sewastopola zostały zlikwidowane. Od 8 kwietnia, t.zn. od początku kampanii krymskiej nieprzyjaciel stracił 61.5000 jeńców i 50.000 zabitych, 300 czołgów i dział na ciągnikach, 600 samolotów, 3000 dział i 7000 ciężarówek. Ponadto zatopiono 191 statków, w tym 69 transportowców, wyładowanych wojskami i sprzętem wojennym. Tylko bardzo niewielu zdołało się wyratować. W ciągu samych tylko 6-ciu dni straty wyniosły 20.000 zabitych, i 25.000 jeńców, między którymi znajduje się również dowódca V-ej armii niem.-

Na płn.zach.od Tyraspola Niemcy przypuścili bardzo gwałtowny atak, który jednak został odparty, przyczym Niemcy stracili 100 czołgów i 4000 zabitych.- Ub.nocy skoncentrowany nalot lotn.ros.na Lublin, gwałtowne pożary w składach amunicji, dwa samoloty nie powróciły. Władze ros. wypuściły na wolność 2000 Francuzów, którzy byli wcieleni przymusowo do armii niem i dostali się na froncie do niewoli ros. Pochodzą oni przeważnie z Alzacji i Lotaryngii. Franc.agencja pras. w Moskwie podkreśla decyzję rządu ros., jako dowód jego dobrej woli w stosunku do Francji. Żołnierze udadzą się do Płn.Afryki, gdzie zostaną wcieleni do armii franc.-

Sateliści Niemiec : Dziś wieczór rządy W.Brytanii, Rosji i USA. zwróciły się z uroczystym wezwaniem do Węgier, Rumunii, Finlandii i Bułgarii,by wykorzystały jeszcze ostatnią sposobność i dały dowód dobrej woli. Kraje te zdają sobie sprawę z nieuniknionej klęski Niemiec, ale dzięki dostarczaniu Niemcom pomocy materialnej, oraz w swej postawie politycz. przyczyniają się do przedłużenie wojny. Przez dalszy udział po stronie Niemiec państwa te narażają swe kraje na dalsze zniszczenia, biorą na siebie konsekwencje przegranej, które się ujawnią w tym ostrzejszych warunkach pokoju. Nadeszła chwila decydująca,by jeszcze od Niemiec się odłączyły i przeciwstawiły się im wszelkimi środkami.-

Sprawy polskie : Prezydent Rzeczypospolitej ogłosił dziś dekret o amnestii dla żołnierzy pochodzenia żydowskiego, skazanych za zbiegostwo. W uzasadnieniu dekretu zaznaczono, że chodzi o umożliwienie wzięcia udziału w ostatecznej i decydującej fazie wojny nawet tym, którzy zostali uznani winnymi.-

Kom. zaznacza, że sprawa traktowania Żydów w armii polskiej była swego czasu przedmiotem interpelacji w Izbie Gmin.-

Londyn, sobota, dnia 13.V.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Front śródz.: Ostat. depesze koresp. woj. donoszą, że w szeregu punktów oddz. V-ej i VIII-ej armii posunęły się o 2-3-ch mil ang. W szczególności sforsowano rzekę Rapido pomiędzy ujściem Garigliano a rzeką Liri na froncie szer. 8-miu mil ang. Niektóre z pozycyj górskich, zdobytych przez aljantów, oddano wskutek wściekłych kontrataków przeciwnika. W szczególności oddz. ameryk. zostały zmuszone do wycofania się z niektórych zdobytych pozycyj.- Kom. franc. podkreśla wielką zaciętość, z jaką walczą oddz. polskie.-
Gen. de Gaulle zaznaczył, że oddz. franc. odgrywają ważną rolę zarówno z uwagi na odsetek, jaki stanowią w stosunku do armii sojusz., jak i na bezwzględną liczebność.-
Lotn. sojusz. atakowało m.in. porty Piombino, San Stefano, oraz San Ferraio na Elbie. Ponadto siedzibę kwatery gł. niem. na 20 km. od Rzymu.- Okręty woj. sprzymierz. ostrzeliwały Gaeta.- Wspomniany we wczorajszym kom. rozkaz generała Alexandra został wydany w języku ang., franc., włoskim i polskim. W rozkazie tym gen. Alexander zaznacza również, że walka będzie ciężka i być może długa, nad wszystkim jednak góruje zdecydowana wola pobicia wroga.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia ponad 2000 samolotów sojusz. atakowały objekty w Niemczech, Francji i Belgii. Najsilniejszy był atak 750-ciu ciężkich bombowców ameryk. w asyście tyluż myśliwców, zwrócony przeciw czterom fabrykom benzyny syntetycznej w rej. Lipska, m.in. Zwickau i Leuna, oraz przeciwko piątej fabryce benzyny syntetycznej, położonej już w Czechosłowacji, niedaleko

granicy niem. w miejscowości Most. Opór myśliwców niem. nader gwałtowny. W toku walk ameryk. bombowce zestrzeliły 84 myśliwce niem., eskortujące ~~też~~ myśliwce dalszych 66, czyli łącznie 150. Straty własne 42 ciężkie bombowce i 10 myśliwców. Inne formacje atakowały lotniska, linje kolej. i różne objekty wojsk. we Francji i Belgii. Jedna tylko formacja śred. bombowców ameryk. zrzuciła 650 ton bomb.- W nocy z czwartku na piątek nalot RAF. na dworce Boulogne i Lowanium w Belgii. Niektóre maszyny powróciły z ładunkiem bomb, gdyż z uwagi na silną mgłę piloci nie chcieli ryzykować trafienia budynków mieszkalnych. Szesnaście bombowców nie powróciło. Ub. nocy nalot RAF. na tereny okup.-
Pilot RAF., mający największą ilość zestrzałów, zestrzelił wczoraj 29-ty samolot niem. Wczoraj również jeden z ciężkich bombowców "Lancaster" powrócił ze swej setnej wyprawy.-
W ciągu kwietnia zginęło w W.Brytanii wskutek nalotów ~~przeszło~~ 146 osób, w tym 81 kobiet i dzieci, a 225 odniosło ciężkie rany. W marcu ilość zabitych i rannych wynosiła 900. Od początku wojny zginęło w Anglii wskutek nalotów ogółem ponad ~~xxxxxxxxxx~~ 50.000 osób, a poniosło rany 64.000.-
Anglia : W dniu wczorajszym prem. Churchill w towarzystwie premierów Smutsa, Kinga i prem. Połud. Rodezii odwiedził formacje armii inwazyjnej, przyczym okazano mu nową broń sojuszników, która będzie służyć do zwalczania przeszkód wału atlantyckiego.
Francja : Komisarz dla spraw zagr. Massigli złożył wczoraj przed Komitetem Wyzwolenia Narod. sprawozdanie z sytuacji zagr. Już w listopadzie ujawniła się ewolucja w ustosunkowaniu się sojuszników do Komitetu. Ostatnie deklaracje ministrów Edena i Hulla podkreśliły ją jeszcze. Uznano Komitet za jedynie powołany do obrony terytorium Francji, a do wzrostu jego prestiżu przyczynił się niewątpliwie udział armii franc. w ostat. walkach. Jeśli chodzi o stosunki z Włochami, to zmiana w składzie rządu Palermo nie

zmieniła naszej postawy wobec tego rządu, skoro Badoglio nie potępił do tej pory agresji z r.1940 ani zdezawuował warunków rozejmu z Francją.
W przededniu upadku Niemiec nie jest do pomyślenia by warunki rozejmu z Niemcami były ustalone bez współudziału Francji. Pokój niewątpliwie wzmocni Dyrektoriat wielkich mocarstw i w takim razie Francja winna do tego Dyrektoriatu być dopuszczona. Nie może jednak dojść do absolutnej władzy ze strony wielkich mocarstw. Organizując pokój, mocarstwa te muszą same poddać się tym regułom, od których przestrzegania trwałość pokoju zależy.-

Hiszpania: W audycji, przeznaczonej dla Hiszpanii radiostacja niem. w szczególnie ostrej formie wystąpiła przeciw rządowi hiszpańskiemu z powodu wstrzymania dostaw wolframu.-

Jugosławia : We wsch. Bośni oddz. gen.Tito obsadziły miejscowość Wołowo. Na wybrzeżu Dalmacji Niemcy odzyskali port Starograd.-

Grecja : W nieoznaczonym miejscu na Bliskim Wschodzie odbyło się zebranie 19-tu delegatów z Grecji, reprezentujących cztery organizacje, prowadzące walkę z Niemcami. Oczekuje się wyników o b.wielkim znaczeniu.-

Chiny : Walki o miasto Lo-Yang / inaczej Ho-Nan-Hu stolicę prowincji Honan zbliżają się do punktu kulminacyjnego. Nacierają cztery kolumny japon., mianowicie od połud., połud. wsch. i wschodu, podczas gdy czwarta kolumna przecięła połączenia miasta na tyłach.-

Międzynarodowa organizacja pracy.

Obrady konferencji w Filadelfii zostały zakończone. Ostatnia rezolucja, uchwalona jednogłośnie przestrzega ponownie Niemcy przed dalszą akcją niszczycielską w krajach okup. i podkreśla konieczność pociągnięcia wszystkich winnych do odpowiedzialności.-

Argentyna : Rząd pociągnął do odpowiedzialności jedną z radiostacji za powtórzenie ubliżających jakoby uwag radia brytyjskiego.-

N.p.12.V.44r.

Londyn, dnia 6.V.44r. Wickham Steed : Z przeglądu tygodniowego.

Między zagadnieniami Europy powojennej jedno z najważniejszych miejsc zajmuje sprawa odbudowy krajów okup. i to nie tylko pod względem materialnym, ale również i moralnym w najszerszym tego słowa znaczeniu. My tutaj nie xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx możemy nie wiedzieć o warunkach, jakie będą panowały po wojnie na terenach oswobodzonych. Przedewszystkiem nie jesteśmy w stanie wyobrazić sobie warunk-ów, w jakich one żyją obecnie. Nie wiemy zupełnie, co to znaczy być ustawicznie szpiclowanym, żyć pod grozą najścia Gestapo i tortur, widzieć swych krewnych i przyjaciół łapanych w obławach ulicznych i wywożonych do obozów koncentracyjnych. Nawet, gdy te potworne stosunki ustaną, trudno nam będzie uwierzyć, że wogóle istniały. Gdy kraje te zostaną oswobodzone pierwszym naszym obowiązkiem będzie starać się przywrócić je do stanu normalnego w znaczeniu zarówno fizycznym, jak i psychicznym. Najważniejszym problemem jednak będzie postąpienie ze zbrodniczym narodem niem. Zapisano już bez liku stron papieru na ten temat. Osobiście zaznaczam, że od 50-ciu let studjuję naród niem. i nie jestem w stanie dać odpowiedzi na pytanie, jak przeprowadzić reedukację narodu niem. Prawdę powiedziawszy, to nie sądzę, by tej odpowiedzi potrafili udzielić także i ci, którzy tyle na ten temat się rozpisują. Rządy sprzymierz. niewątpliwie zdają sobie sprawę z trudności problemów. W każdym razie mają czas przygotować się na to, by nie dać się wprowadzić w błąd pozorami uległości i skruchy ze strony Niemców, których setki, tysiące i miljony ze łzami w oczach będą wypierały się jakiejkolwiek odpowiedzialności za zbrodniem. Niektórzy z pośród nich będą niezawodnie

szczerzy. Olbrzymia większość jednak posiada umysłowość gruntownie spaczoną przez długoletnią propagandę hitlerowską. Prawdziwe zło jest oczywiście znacznie dawniejsze. Imperializm pruski, owoc ścisłego współdziałania pruskiego militaryzmu z ciężkim przemysłem tkwi swymi korzeniami w pangermanizmie i przekonaniu o wyższości narodu niem. a hitleryzm jest tylko najwyższym wyrazem tego ducha. Naszym naczelnym obowiązkiem jest czuwać nad tym, by Niemcy po klęsce nie rozpoczęli z właściwą sobie przebiegłością i pilnością przygotowywać czwartej Rzeszy. Przypomina mi się ogłoszony dwa lata temu wiersz wybitnego poety ang., piszącego pod pseudonimem "Sagittarius". Komu Opatrzność Boska powierzy straż nad Renem. Niemcy ta rasa bez charakteru, to trzoda baranów, uległe podążających zawsze za czarnymi owcami. Nie mogą oni żyć bez wodza. Kto będzie następnym? Wiersz ten wciąż jest aktualny. Mowy nie ma o tym, by Niemcom pozwolić znowu na utworzenie jakiegoś Reichu czy imperium. Nikt nie zamierza odmawiać im prawa do życia, ale jeszcze wyższym jest prawo innych narodów obrony przed niem. tyranią. Niemcy muszą być dopiero nauczeni tego, jak sobie zasłużyć na wolność. Jedyna droga do tego jest odkupienie winy. Musimy stworzyć pewność, że tym razem ta sposobność nie zostanie zmarnowana.-

W.p.dnia 13.V.44r.

Londyn,dnia 13.V.44r.Gen.Sir Douglas Brownrigg : przegląd wojskowy.

Upadek Sewastopola stanowi zakończenie ofenzywy, rozpoczętej przez Rosjan na południu jeszcze w lipcu, Przy tej sposobności warto rzucić okiem na trzy lata wojny na froncie ros. Wątpię, czy ktośkolwiek z tych, którzy obserwowali przebieg wojny w ciągu trzech lat, a w szczególności jej pierwszą fazę, gdy Rosjanie nieustannym odwrotem okupywali ratunek swej armii i zapewniali sobie możność nawrotu do podjęcia kontrofenzywy - czy ktośkolwiek z tych właśnie obserwatorów, uważających tą metodę ros. za oczywistość zdawał sobie sprawę z ogromnych ofiar, jakie dotąd ros. świadomie i celowo akceptowało : ofiar w ludziach, którzy dostawali się pod niem. jarzmo, w żyznych obszarach, a wreszcie wyniszczonych przy odwrocie urządzeniach przemysł., które Rosjanie z tak olbrzymim nakładem wysiłków pobudowali!
Rosjanie sami nigdy się zresztą nad tym nie roztkliwiali. Z ich strony był to tylko nawrót do taktyki Kutuzowa z r.1812.-
Przy ocenie całokształtu sytuacji na froncie wsch. najdogodniejszym punktem wyjścia jest rejon Prypeci, rozdzielający front na oba wielkie kompleksy płn. i połud. Na płn. Niemcy osiągnęli mimo wszystko mniejsze sukcesy, niż na południu, gdzie dotarcie do Stalingradu było kulminacyjną fazą ich sukcesów. Na południu jesteśmy od 5-ch tygodni świadkami zastoju, przerwanego jedynie zdobyciem Sewastopola, na które nawiasem mówiąc Rosjanie zużyli trzy tygodnie, podczas, gdy swego czasu Niemcy osiem miesięcy. Zarysowują się obecnie trzy możliwe kierunki natarcia ros.:

1/ III-cia armia ukraińska pod dztwem gen. Malinowskiego uderzyć może w kier.bramy gałackiej między Morzem Czarnym a Karpatami, gdzie v.Kleist gorączkowo przygotowuje swą rozbitą armię. Jego sytuacja w niejednym przypomina sytuację Rommla pod El-Alamein.-
2/ Nad Bugiem, Prutem i Seretem II armia gen. Koniewa, która już nawiązała łączność z armią Malinowskiego, bada narazie możliwości sforsowania przesmyków przez Karpaty i rozprzestrzenienia się stamtąd po nizinie węgierskiej.-
3/ I-sza armia gen.Żukowa między Karpatami a Prypecią stoi przed najważniejszym celem jakim jest Lwów. Tylko na tym odcinku Niemcom udało się wykonać przeciwnatarcie, które, trzeba to przyznać, zostało dobrze przeprowadzone.-
Ze zrozumiałych powodów nie posiadamy żadnych danych co do rozmiarów sił Rosjan. Jeśli chodzi o Niemców, to siły na połud. od Prypeci są oceniane na 90 dywizyj, których stan jednak tak znacznie ucierpiał, że wartość bojowa nie może być oceniana wyżej, niż na połowę 90-ciu dywizyj o normalnym stanie.-
Na płn. od Prypeci aż po wybrzeże bałtyckie trzymają Niemcy ok. 100 dywizyj.-
Zastanawiającym wydaje się względny zastój na płn. odcinku, datujący się od chwili wyswobodzenia Leningradu. Można by przytoczyć różne powody, z których najważniejszym jednym są warunki atmosferyczne. Tegoroczna zima w Rosji była najłagodniejsza od szeregu lat. W następstwie krócej trwały roztopy wskutek mniejszej ilości śniegu i wezbrane rzeki szybciej opadły. W rezultacie teren szybciej obeschnął i wg. ostat. wiadomości pod Sewastopolem był już zupełnie twardy, a nawet pojawił się tam kurz.

Niebawem możemy oczekiwać w związku z lekkim przebiegiem zimy, szybszego obeschnięcia gruntu także i na północy i rozpoczęcia ofensywy na tamtym odcinku, która ze względu na krótsze linje komunikac. może mieć szybki przebieg.-

Nie pomniejszając w niczym słusznego podziwu dla wielkich sukcesów Rosjan należy stwierdzić, iż znaczny udział przypada w nich również i W.Brytanii. Ofensywa lotn. na zachodzie wiąże 4/5 niem. lotnictwa myśliwskiego. Dzięki temu ros. Szturmowiki zdobyły sobie panowanie w powietrzu. Nie ulega wątpliwości, że bez tego postępy Rosjan nie odbywałyby się w takim tempie, kto wie nawet, czy byłyby wogóle możliwe. Dalsza okoliczność, to wyrównanie przez USA. i W.Brytanię ros. strat w sprzęcie wojennym. Sama tylko W.Brytania dostarczyła przez Ocean Lodowaty 5000 czołgów i blisko 7000 samolotów. Wartość dostaw ameryk., wykonanych w ramach ustawy " Leas land" wyraża się imponującą cyfrą 527.000.000 funtów ster. Obecnie nieco ponad 50% armii niem. stoi na wschodzie, podczas, gdy reszta rozdzielona jest między południe i zachód, a dztwo niem. zmuszone jest do zgadywania, gdzie padnie następny cios.-

Londyn, dnia 13.V.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Koresp. radia bryt. we Włoszech, opisując walkę oddz. polskich w czasie obecnie podjętej ofenzywy, stwierdza, że chociaż unika porównań, by nie robić złej krwi, to jednak pragnie stwierdzić, że Polacy walczą bardzo dzielnie i na swych stanowiskach biją się jak lwy. Koresp." News Chronicle" donosi również, że Polacy walczą pod własnymi dowódcami ze świetnym rozmachem.-

W dekrecie z dn.12 maja 44r. Prezydent Rzeczypospolitej udzielił amnestii wszystkim żołnierzom ~~[illegible]~~ pochodzenia żydowskiego, oraz przybyłym z Ameryki Połud., którzy opuścili szeregi. Dekret został wydany po wysłuchaniu zdania Naczelnego Wodza. Obecnie, gdy nadchodzi końcowa i decydująca faza wojny należy dać możność uczestniczenia w walkach nawet żołnierzom, którzy zostali skazani. Wszyscy współczują z ogromem cierpień, które spadły na Żydów polskich i rozumieją wpływ, jaki te cierpienia wywarły na psychikę żołnierską. Wysłannicy z kraju donieśli niedawno o imponującej pomocy, udzielanej przez społeczeństwo polskie Żydom za cenę największych ofiar i ryzyk.- Jak wiadomo między 19 a 28.IV. przeprowadzono proces przeciw dwum grupom żołnierzy, którym wymierzono najniższy ustawowy wymiar kary w granicach od roku do półtora pozbawienia wolności na zasadzie art.46 kar.kodeksu wojsk., dotyczącego samowolnego oddalania się. W związku z pogłoskami, jakoby w szczególności żołnierze, którzy zbiegli do szeregów polskich z armii niem. dopuszczali się wybryków antyżydowskich, należy stwierdzić, że takich faktów było tylko dwa, przyczym winni zostali zasądzeni na kary : po dwa miesiące więzienia, a jeden z oficerów usunięty ze stanowiska. Dla badania tych wybryków, w szczególności obraźliwego traktowania żołnierzy żydowskich, o czym ci żołnierze zeznali w czasie procesu, została powołana spec. komisja z udziałem dwóch przedstawicieli Żydów polskich, zasiadających w Radzie Narodowej.-

Londyn,niedziela,dnia 14.V.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front środz.: Pomyślne postępy ofenzywy sojuszników którzy na wszystkich odcinkach rozszerzają i konsolidują swoje pozycje mimo nader zaciętego oporu niem. Oddz. VIII-ej armii rozszerzają przyczółek, utworzony na zach., t.zn. prawym wybrzeżu rzeki Rapido, przepływającej pod Cassino i liczący 6 km.dług. Zdobyto wzgórze San Angelo, będące drugim z kolei pod względem strategicznym wzgórzem po Monte Cassino. Na płn.od Cassino zajęto grzbiet górski, znany pod nazwą : góra Fidmo.-
Oddz. V-ej armii, przekroczywszy rzekę Liri walczą na przedmieściach miasteczka Castel Forte. Oddz. ameryk., wchodzące w skład V-ej armii, walczą pod wspomnianym miasteczkiem, oraz zdobyły cztery wzgórza przy wybrzeżu zach. na odcinku Minturno. Oddz. franc., wchodzące w skład V-ej armii zajęły Monte Faito.-
Koresp. prasowi stwierdzają, że mimo obiecującego początku ofenzywa nie dotarła jeszcze do głównych pozycyj obronnych nieprzyjaciela. Postępy niepodobno obliczać w km. Umocnione pozycje npl. są porozrzucane po najróżniejszych punktach i nie tworzą linii ciągłej, przebiegającej w jednym kierunku.-
Lotn.sojusz. wykonało wczoraj 2750 operacyj, w ciągu których atakowało 14 objektów kolej., położonych głównie między Brenerem a górami Apeninów i doliną rzeki Pad. Spotkano wszystkiego 25 myśliwców niem. Straty własne 18 samolotów. Porto Ferraio na wyspie Elbie w ciągu ostat. 48-miu godz. bombardowany bez przerwy dniem i nocą.-
Dowódca V-ej armii USA. gen.Clark podkreślił w depeszy do głównodowodzącego oddz. franc. ważną i istotną rolę, jaką te oddz. w obecnych walkach odgrywają i zaznaczył, że V-ta armia jest dumna z tego, że walczy u boku oddz. franc.-
Jugosławia : Gwałtowne walki w Bośni i Chorwacji, gdzie Niemcy starają się za wszelką cenę przywrócić połączenia kolejowe.-

Włochy : Radiostacja w Bari donosi, że minister Sforza objął kierownictwo resortu prowadzenia dochodzeń w sprawie zbrodni wojennej, popełnionej przez faszystów.-
Front zach. : Wczoraj w ciągu dnia ok.2000 samolotów sojusz. kontynuowało ofenzywę lotn. na Niemcy i tereny okup. Myśliwce sojusz. dotarły najdalej od początku wojny, dolatując do Polski, gdzie stoczyły utarczki z myśliwcami niem. Atakowano dworzec przetokowy i warsztaty reperacyjne lokomotyw w Osnabruk, ponadto objekty nad Bałtykiem, m.in. pod Szczecinem. Ameryk. myśliwce zestrzeliły 54 myśliwce npl., a bombowce 1. Straty własne 18 bombowców i 10 myśliwców. W ten sposób w ciągu 2-ch ostat. dni Niemcy stracili 213 myśliwców.-
Śred. i lekkie bombowce atakowały węzły kolej. w płn.Francji i w Belgii.-
Rosja : Na lądzie bez zmian.-
W piątek lotn. sowiec. zaatakowało na północy konwój i zatopiło 2 transportowce, 4 jednostki eskortujące i 2 mniejsze, dalsze zaś 2 transportowce i 2 kontrtorpedowce uszkodziło.-
W nocy z piątku na sobotę lotn. sowiec.atakowało koncentracje wojsk. w Dynaburgu i Dorpacie.-
Wojna morska: W piątek rano lekkie jednostki bryt. wywołały pożar na dwóch statkach niem.u wybrzeży franc., a dwa dalsze uszkodziły.-
Japonia : W periodycznej publikacji mar.USA. omówiona jest japon. strategia morska na Dalekim Wschodzie. Jest ona nadar ostrożnie obliczona, z myślą o jakdalej idącym unikaniu ryzyka ze strony bojowej floty japon., rezerwującej sobie do ostat. chwili wybór pory i miejsca akcji. Japończycy dwano już sobie z tego [zdały] sprawę, że ich flota woj. niedorównywa ameryk. na Pacyfiku i ich propaganda, przeznaczona dla kraju, otwarcie to przyznaje. Przewaga powietrz. sojuszników również nie ulega wątpliwości.-

Chiny : Oddz. japon. przecięły na zach.od miasta Lo-Yang linję kolej., przebiegającą na zach. od Kayfong. Sytuacja Lo-Yang jest krytyczna. Miasto to było w przeszłości już sześć razy stolicą Chin.-
Szwecja : W ofic.deklaracji rząd szwedzki stwierdza, że dostawy łożysk kulkowych dla Niemiec na r.1944 zostały zmniejszone o połowę. Ostatnio xxxxxxxxxxx pokrywały one tylko 3% zapotrzebowania niem. Nie mogą one wyrównać zmniejszenia wydajności fabryk niem. łożysk kulkowych, wywołanego nalotami i nie nadają się do użytku przy fabrykacji samolotów.-

Londyn,poniedziałek,dnia 15.V.44r. Kom.ang.poranny.. Serwis zamorski i franc.europ.

Front śródz. Na froncie, ciągnącym się od Cassino, aż po wybrzeże walczą na prawym skrzydle nad rzeką Liri oddz. ang.,na odcinku środkowym oddz. franc., na lewym, t.zn.pod Minturno oddz. ameryk.-
Oddz. franc. zdobyły na połud. od doliny rzeki Liri górę Monte Majo. Przyczółek na przeciwległym brzegu rzeki Rapido został rozszerzony. Francuzi przecięli zarazem drogę, przebiegającą od Cassino na północ.-
Oddz. ameryk. zajęły na zach.krańcu linii Gustawa wioskę Santa Maria Infante, panującą nad drogą z Cassino, przeciętą przez Francuzów. Zdobyli oni również wioskę Castel Forte.-
U ujścia rzeki Liri zdobyto miejscowość San Angelo i oddz., które przekroczyły rzekę Liri rozprzestrzeniają się wachlarzowato przez dolinę.-
Pod Minturno, gdzie walczy 44-ta dywizja niem. i gdzie zajęto miejscowość Santa Maria Infante, pierwsze linje niem. zostały przełamane. Pozostaje jednak szereg dalszych, znacznie silniejszych.-
Na wschod. skrzydle oddz. bryt., posuwające się w górę wzgórzx na płn. od Cassino są narazie izolowane i muszą zdobywać dosłownie jedną piędź gruntu za drugą w walce z wyborowymi oddz. niem. spadochroniarzy.

Koresp.ang.i ameryk.podkreślają bohaterstwo i godne najwyższego podziwu wysiłki oddz. franc. w nieprawdopodobnie trudnym terenie górzystym. Koresp. zaznaczają również, że kontrataki niem. nie osiągnęły jeszcze najwyższego natężenia.-
Ponad 750 ciężkich bombowców ameryk. atakowało Ferrarę, Padwę, linję kolej. Bolonia-Wenecja, objekty kolej. pod Rzymem, linję kolej. Rzym-Florencja, Mediolan, Orvieto i Arezo.-
Wczoraj rano 20 bombowców niem. zaatakowało Neapol. Trzy zostały zestrzelone.-

Albania : Świetne sukcesy powstańców, którzy opanowali Elbasan, Berat i Koreza. Ponadto została przecięta linja kolej., przebiegająca wzdłuż wybrzeża Albanii od Jugosławii do Grecji.-

Jugosławia : W Słowenii oddz. powstańcze opanowały Żużemperg / po niem. Seisenberg na 40 km. na płn.wsch. od Lublany/, oraz Trebiez. /?/
W Macedonii otoczona przez Niemców formacja wyswobodziła się. W Chorwacji lokalne sukcesy niem.-
W wywiadzie pras. gen. Tito oświadczył, że głównym celem Niemców jest porozbijanie oddz. powstańczych na drobne grupy, któreby w następstwie były pozbawione zapasów amunicji. Amunicja, zrzucana przez lotnictwo sojusz. z powietrza stanowi wprawdzie tylko kroplę w morzu, ale mimo tego nie jeden raz umożliwiła uratowanie się jednostkom, odciętym od łączności. Armia jugosłowiańska będzie kontynuować walkę po wyswobodzeniu Jugosławii. Gdyby ono nastąpiło już obecnie, Jugosławia mogłaby przeznaczyć 150.000 ludzi do walki na innych terenach. W późniejszym okresie ilość ta będzie mogła ulec podwojeniu.-

Rosja : Na płn.zach. od Tyraspola zostały odparte ponowne ataki nieм.- Lotn. sowiec. zatopiło transportowiec 2000 ton w porcie fińskim Kotka, 2 statki pod Narwą, u wybrzeży Rumunii 2 transportowce łącznej pojemn. 5000 ton., oraz 7 mniejszych jednostek.-

W nocy z soboty na niedzielę naloty sowiec. na koncentracje wojsk i składy amunicji w Brześciu n/Bugiem, Połocku i Narwie. Wywołano gwałtowne wybuchy. Dwa samoloty nie powróciły.-
Koresp.radia bryt. w Moskwie Winterton donosi, że następstwem Sewastopola jest zdobycie kontroli morskiej nad całą płn.zach.częścią Morza Czarnego. Wskutek zniszczeń Sewastopol nie będzie wprawdzie przez pewien czas jeszcze nadawał się do użytku, ale lekkie jednostki już teraz będą mogły z niego korzystać. Niemcy, którzy w ciągu ostat. 5-ciu tygodni stracili 200 statków nie mogą reszty swej floty trzymać nadal w Constancy, gdzie stało się już za gorąco wskutek ciągłych nalotów ros. i koncentrują obecnie swą flotę w Warnie. Jej rola ogranicza się do kontroli wybrzeży. Jakże sytuacja się odmieniła od tych czasów, kiedy to flota ros. była zdana jedynie na swoje bazy w Noworosyjsku i Batum ! Wszyscy w Rosji są przekonani, że uderzenie na Niemcy od wschodu i zachodu jest zgóry skoordynowane. Obecna przerwa w działaniach lądowych jest niewątpliwie wykorzystywana przez Rosjan do podjęcia największej ze wszystkich ofenzyw ros.Poraz pierwszy panuje w opinji ros. przekonanie, że inwazja na zachodzie jest kwestią najbliższej przyszłości. Panuje również opinja, że Niemcy będą atakowane równocześnie ze wszystkich stron.-

Bułgaria : Z Ankary donoszą, że bułgarska rada ministrów obraduje od 5-ciu dni w permanencji. Przedmiotem obrad są nowe żądania niem., dotyczące dostarczenia przez Bułgarię dalszych oddz. do kupacji Grecji i Jugosławii w celu zwolnienia stacjonowanych tam oddz. niem.-

Front zach.: Warunki atmosferyczne utrudniły wczoraj działalność lotnictwa, stacjonowanego w W.Brytanii. Wykonano patrole ofenzywne nad Francją oraz atakowano z powodzeniem konwoje niem. przy wybrzeżach Holandii i Francji.-

Anglia

Ub.nocy naloty niem. na armię połud. i połud.zach. Niewielka ilość ofiar w ludziach, oraz szkody. Zestrzelono 14 samolotów niem., a 1 nad Francją.- Samolot "Mockito", wypuszczony przez fabrykę w Kanadzie pobił rekord, przebywając przestrzeń 2200 mil ang. z Kanady do Anglii w pięć i pół godz.

Francja : Kardynałowie i arcybiskupi francuscy zwrócili się w apelu, podanym przez radio Vichy do katolickiej hierarchji w Ameryce i Anglii z prośbą o interwencję u odnośnych rządów, by w w związku z ofiarami wśród franc.ludności cywil., ostatnio poniesionymi, oszczędzać w czasie nalotów objekty cywilne i unikać strat wśród ludności cywilnej zarówno we Francji, jak i w innych krajach europejskich. W związku z tym przypominają w Londynie, że jeszcze w dn.16 kwietnia radio bryt. nadało ostrzeżenie do ludności, by opuszczała okręgi w pobliżu linij kolej., gdyż mimo największej staranności w celowaniu nie da się uniknąć przy wzrastającym natężeniu nalotów szkód i strat wśród ludności.-

W całej Afryce Płn. obchodzono w dniu wczorajszym uroczyście święto Joanny d'Arc. W Algerze odbyła defilada przed gen.Cartroux.-

Wojna morska : Król ang. złożył bryt. flocie boj. przed jej wyruszeniem do boju czterodniową wizytę w czasie której był na pokładach 14-tu okrętów różnych typów, oraz oglądał pokazywane mu gatunki nowych, tajnych typów broni. M.in. pokazywano mu "torpedy ludzkie", oraz miniaturowe łodzie podwod. Torpedy mają 26 stóp dług., z czego 5 przypada na sam ładunek wybuchowy. W dwóch budkach / " cok-pit siedzą dwaj nawigatorzy, z których przedni kieruje torpedą, mogącą się zanurzyć na 100 stóp głębokość, drugi zaś siedzący z tyłu ma za zadanie przyczepienia ładunku do kadłuba okrętu i przecinania sieci, zakładanych przeciwko łodziom podwodnym.- Miniaturowe łodzie podwod. mają 50 stóp dług. i posiadają załogę, złożoną z 4-ch ludzi. W czasie inspekcji król rozmawiał z marynarzami i oficerami z najróżniejszych stron Imperium Brytyjskiego.

W pożegnalnym rozkazie król zaznaczył, że cały naród pokłada niezachwianą ufność we flocie ang., która już wielkie zadanie wykonała, a stoi przed znacznie jeszcze większymi w najbliższej przyszłości. Niech Bóg Wam błogosławi.-

Ze Szwecji donoszą, że miny, zrzucane na Morzu Bałtyckim są nowego typu, łącząc właściwości min magnetycznych i akustycznych i uszkadzają one nawet poławiacze min.-

Chiny : Oddz.chińskie odzyskały dwa miasta, z których jedno położone przy linii kolej.Pekin-Hankau. Pod miastem Lo-Yang oddz.japon. przełamały się w trzech punktach.-

Ocean Spokojny : W czasie nalotów użyto poraz pierwszy bombowców nurkowych nowego typu, uzbrojonych w działa rakietowe. Zatopiły one 40 barek japon.-

Birma : Oddz. bryt. zajęły wszystkie sześć wzgórz panujących nad Kohima. Japończycy trzymają się jeszcze na ostat. grzbiecie górskim, gdzie cierpią na brak wody, tak, iż zbierają ją z deszczów nocnych do spadochronów. Anglicy zrobili sobie specjalny sport dziurawienia spadochronów kulami.

Anglia : Arcybiskup katolicki Westminsteru, arcybiskup anglikański Cantebury i moderator wolnych kościołów szkockich we wspólnej odezwie wezwali Anglików do modłów na intencję floty bryt. w dniu 12 lipca.- Koresp. polityczny radia bryt.podkreśla wielkie znaczenie wygłoszonej ostatnio mowy premiera Kanady Kinga. Położył on specjalny nacisk na jedność wewnątrz Imperium Bryt. Dzięki temu okazała się bezpodstawność licznych nieporozumień co do jego postawy w związku z jego pozycją przeciw ustanowieniu trwałego organu konsultatywnego dla Imperium. Na uwagę zasługuje podkreślenie przez premiera, że związek narodów bryt. nie powinien być ekskluzywny, lecz przeciwnie otworzyć drogę wszystkim narodom, skłonnym do współpracy.-

Londyn,poniedziałek,dnia 15.V.44r.

Z audycji porannej polskiej.

Biskup diecezji Springfield w Stanie Massachussets w USA. pozbawił ks. Orlemańskiego prawa wykonywania obowiązków kapłańskich na nieograniczony czas.

Z porannego przeglądu prasy londyńskiej.

Gen.Martin " Daily Telegraph" analizuje sytuację we Włoszech. Gen Alexander oznajmił zamiar zniszczenia armii niem. we Włoszech. Dysponuje on rezerwami, [illegible] o sile, wystarczającej do utrzymania natężenia obecnego ataku. Niemcy trzymają we Włoszech 25 dywizyj. Z tej siły 6 dywizyj przypada na Włochy płn. Dalszych 10 tworzy XIV-tą armię niem. pod Anzio. Pozostałych 9 tworzy X-tą armię na głównym froncie na południu. Już samo związanie tych dywizyj stanowi wielką usługę na rzecz drugiego frontu. Ten rozdział sił nie jest jednak stały i mogą w nim nastąpić wielkie zmiany. Przerzucenie sił z armii XIV-ej do X-ej może nastąpić w kilka godzin, przerzucenie zaś rezerw do X-ej armii z Francji i Włoch płn. w kilka dni. Pojemność kolej włoskich jest oceniana na 100.000 ton dziennie. Zapotrzebowanie Kesserlinga wynosi 10.000 ton dziennie. Trzeba by zatym 90% kolej włoskich doprowadzić do stanu, niezdatnego do użytku. W istocie osiągnięto więcej bo przez kilka tygodni włoskie koleje były w 100% do użytku niezdolne. Kesserling był zmuszony do używania dróg kołowych i morskich, by tych 10.000 ton otrzymywać.-

Na froncie włoskim na południu od przesmyku można wyróżnić trzy odcinki :
1/ górski masyw na prawym skrzydle, przebiegający środkiem półwyspu włoskiego, 2/ skrzydło- środkowe wzdłuż doliny rzeki Liri, 3/ górski masyw przy zach. wybrzeżu morskim.-

Prawdopodobne cele gen.Alexandra są następujące :
1/ przełamanie linii Gustawa w miejscu, gdzie przebiega Liri równolegle do drogi do Rzymu, t.zn.między Cassino a Liri.

2/ przełamanie linii Custawa na szerszej linii między Pidymonto / w masywie górskim Matesa/ na wschód od Volturna / i Pontecorwo / na połu zach. od Cassino/, 3/ pochód wzdłuż rzeki Sacc stanowiącej przedłużenie Liri w celu dotarcia aż po Frosinone. Z tą chwilą armie na południu dotarłyby tak blisko do przyczółka Anzio, że obie armie mogłyby podjąć działania skoordynowane i nawiązać z sobą kontakt. Konieczne jest więc wywalczenie przejścia doliną Liri.-

Np.16.V.44r.

Londyn, dnia 14.V.44r. Raymond Gram Swing ; tygod. przegląd amerzyk.

W USA. podobnie, jak i w W.Brytanii cały kraj żyje formalnie pod obsesją inwazji. W ciągu ostat. 14-tu dni atmosfera stała się napięta nie do zniesienia, a wiadomość o rozpoczęciu ofensywy we Włoszech jeszcze zaostrzyła nastrój oczekiwania. W tej sytuacji zajmowanie się wszelkimi innymi zagadnieniami jest tylko zapełnianiem okresu wyczekiwania. Na pierwszym miejscu w rzędzie wszystkich innych tematów poza inwazją znajduje się osoba prez. Roosevelta. Gdy cztery tygodnie temu udał się na urlop opuścił Biały Dom, jako stary i znużony człowiek. Nie potrzeba wyjaśniać, że stan jego zdrowia jest sprawą pierwszorzędnego znaczenia w toku obecnej wojny. gdy na prezydenta spada tak wielka odpowiedzialność nie tylko w stosunku do samych USA., ale również i wszystkich narodów zjednoczonych. Dalsze pytanie, to czy siły pozwolą mu na to, by pełnić swój urząd przez okres następny, czterechletniej kadencji. Gubernator Dewey, przypuszczalny kandydat republikański na stanowisko prezydenta, uczynił niedwuznaczną aluzję do stanu zdrowia prez. Roosevelta, wskazując na konieczność zastąpienia zmęczonych ludzi w Waszyngtonie ludźmi świeżymi. Prezydent Roosevelt spędził swój czterotygodniowy urlop w Połud. Karolinie w majątku senatora Barucha, oddając się swemu ulubionemu sportowi rybołóstwa. Jego trofea nie były wprawdzie tym razem imponujące, ale za to miał sposobność do odespania się i korzystania ze słonecznej pogody. Gdy po powrocie zwołał pierwszą konferencję pras., sala była przepełniona po brzegi dziennikarzami, którzy przybyli nie tyle po to , by prezydenta słyszeć, co w tym celu, by go oglądnąć. Wszyscy zgodnie stwierdzają, że znajduje się w doskonałej formie, zmarszczki zmęczenia koło oczu zniknęły, powrócił charakterystyczny dla niego ruch głowy w chwilach energii i przedsiębiorczości. Nikt nie wątpił, że będzie on

Kandydatem partii demokratycz. przy następnych wyborach. Zarówno przewodniczący partii demokratycznej, jak i przywódca frakcji demokratycznej w Senacie złożyli pod tym względem zupełnie jednoznaczne oświadczenia. Teraz właśnie są wybierani delegaci do konwentów partyjnych, które mają desygnować kandydatów obu partyj na stanowisko prezydenta. Już do tej pory w konwencie partii demokratycznej posiadają większość delegaci, którzy zostali wybrani z instrukcją głosowania za kandydaturą Roosevelta. W ostat. czasach słyszało się przypuszczenia, że powodzenia republikanów w poszczególnych Stanach stanowią objaw zwrotu w kierunku konserwatywnym, który nie ominie także i połud. Stanów demokratycznych i ujawni się w opozycji także i części demokratów, przeciwko Rooseveltowi i jego programowi reform. Przewidywania te okazały się zupełnie błędne i tendencje konserwatywne w obozie demokratów rozwiały się w nicość.-

Charakterystycznym był przebieg dyskusji w senacie nad przedłużeniem na następny rok ustawy "Lease lend", jak wiadomo uchwalone 64-ma głosami przeciwko jednemu. Jakiś tuzin senatorów wypowiadał się w czasie dyskusji przeciwko przedłużeniu ustawy, natomiast ani jeden senator nie wystąpił przeciwko ich poglądom. Zwolennicy ustawy uważali poprostu, że na znalezianie argumentów jej przeciwników szkoda czasu. Sprawa została już wyczerpująco omówiona w komisjach parlamentarnych i dalsze jej wałkowanie uznano za bezcelowe. W związku z tym podniósł się jednak znamienny głos w postaci artykułu w dzienniku " Washington Post". Autor stwierdza, że w szerokich kołach opinii panują błędne poglądy co do istoty tranzakcyj, dokonywanych na mocy ustawy. Przypuszcza się mianowicie że następstwem będzie zadłużenie się wobec USA. licznych odbiorców dostaw, które będą musiały być po wojnie spłacone. Autor przestrzega swych rodaków, że jeśli te błędne wyobrażenia nie zostaną sprostowane, to następstwem może być głęboko

sięgające niezadowolenie i bezpłodne rekryminacje. Jednym z charakterystycznych objawów życia politycznego w Ameryce jest wielki rozgłos, z jakiego zarówno wewnątrz kraju, jak i poza jego granicami zawsze korzysta hałaśliwa opozycja. Rozgłos ten nie pozostaje w żadnym stosunku do jej realnego znaczenia. Przyczyna jest natury typowo dziennikarskiej, gdyż agresywna mniejszość zawsze przedstawia wskutek gwałtowności i ekscentryczności swych poglądów wdzięczniejszy temat dla publicystyki, niż rozsądna większość. O tym zawsze należy pamiętać czytając o opozycji ameryk.-
W senacie toczą się rozprawy na temat t.zw. podatku wyborczego. W ośmiu Stanach - są to wszystko Stany południowe o licznej ludności murzyńskiej - ustawodastwa stanowe uzależniają prawo udziału w wyborach na prezydenta od wykazania przez wyborców pewnego minimum dochodu. Cel ustaw jest jasny, gdyż chodzi o uniemożliwienia głosowania ubogiej ludności murzyńskiej. Większość senatu jest tym ustawom przeciwna, jednakowoż mniejszość może z powodzeniem stosować obstrukcję parlamentarną, przewlekając debaty w nieskończoność. Senat może wprawdzie większością 2/3 uchwalić zamknięcie debaty, ale senatorowie niechętnie sięgają do tego drastycznego środka, gdyż każdy z nich obawia się, że stworzy w ten sposób precedens, który może się obrócić przeciwko niemu, gdy kiedyś z kolei on sam znajdzie się w mniejszości. Wszystko więc wskazuje na to, że i tym razem projekt ustawy federalnej o zniesieniu podatku wyborczego powędruje do biurka.- Odgrywają rolę jeszcze dwa dalsze momenty, mianowicie obawa przed zaognieniem obecnie momentów rasowych, oraz niejasność sprawy pod względem konstytucyjnym ze względu na sporność kompetencji poszczególnych Stanów z jednej, a federacji ameryk. z drugiej strony. Jak dotąd dwa ze Stanów połud. mianowicie Luisiana i Florida podatek ten skasowali, w Stanie Tennessee ustawa została uchylona przez miejscowy trybunał, jako niekonstytucyjna

a w dwóch innych prowadzona jest akcja za uchyleniem ustawy.-
Najważniejszym problemem wewnętrznym USA. jest rozbicie ruchu robotniczego, wyrażającey się w istnieniu 4-ch organizacyj zawodowych. Są nimi : American Federation of Labour / w skrócie AFL /, Congress of Industrial Organisations / t.zw. CIO /, zjednoczenie kolejowców / t.zw. Railways Brotherhood / i wreszcie związek górników węglowych / United Miners /. Ta ostatnia organizacja została utworzona przez Johna Lewisa, zaciętego przeciwnika Roosevelta i stanowi secesję z grupy CIO, również swego czasu przez Lewisa zorganizowanej i wyodrębnionej z AFL, poczym jednak sam Lewis, jak już wspomniałem z utworzonego przez siebie CIO wystąpił, organizując górników. Obecnie zgłosił on prośbę o przyjęcie go z powrotem z organizacji górników w skład AFL. Prośba została odrzucona. W ruchu robotniczym panuje więc w dalszym ciągu rozłam na tle walki o prawo wyłącznego reprezentowania mas pracujących. Ostatnia organizacja Lewisa dążyła do ambitnego celu stworzenia organizacji ogólno pracowniczej bez względu na zawód, gdyż rozszerzyła swój zasięg mimo nazwy " Związek Górników Węglowych" także i na robotników przemysłu chemicznego, a ostatnio nawet i na rolników. Ruch robotniczy będzie więc w dalszym ciągu podobnie, jak w przeszłości szukał poparcia dla swych postulatów za pośrednictwem istniejących partyj politycznych. Ta postawa niewątpliwie zaważy w najbliższych latach na zmianach gosp. wewnątrz USA.-

Londyn,wtorek,dnia 16.V.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Front śródz.: Ostat.depesze koresp., otrzymane dziś rano donoszą, że po przełamaniu linii Gustawa oddz. sojusz. posuwają się w kier.linii Hitlera. Przed północą oddz.franc. zdobyły wzgórze San Giorgio, znajdujące się nad doliną Liri i posuwają się obecnie po obu stronach tej doliny wraz z oddz. bryt.i indyjskimi. Ponadto uderzają one w kierunku Esperia, położonego między doliną Liri a wybrzeżem i oddalonego o 8 km. ang.na zach. od linii Hitlera. Oddz. ameryk., działające wzdłuż wybrzeża, opanowały pozycje górskie w masywie Orunei, przebiegającym równolegle do wybrzeża i przecięły połączenia między Orsogna a Formi. Koresp.prasowi podkreślają wspaniałego ducha bojowego Francuzów, którzy mimo nieprawdopodobnych trudności terenowych dokonali największego przełomu wgłąb linii Gustawa.-
Oddz.VIII-ej armii rozszerzają przyczółek na prawym wybrzeżu rzeki Rapido. Został on powiększony o dalszą milę ang. na dług.4-ch mil ang. Od początku ofenzywy wzięto ponad 2000 jeńców, z czego przeszło połowę wzięły oddz.franc.- Na płn. i połud. od doliny Liri setki czołgów wspomagają ogniem oddz. sojusz. które szturmują wzgórza po obu stronach doliny.-
Silne zamglenie znacznie ograniczyło w dniu wczorajszym działalność lotn. sojusz., mimo tego jednak prawie wszystkie samoloty, jakie się pojawiły w dn. wczorajszym nad polem bitwy należały do lotn.sojusz. W niedzielę wykonano 2500 lotów, atakując objekty w dolinie Padu, oraz w rej.Rzymu i Florencji.-
Jugosławia : Gen.Tito oświadczył wczoraj na konferencji pras., że połowa terytorium Jugosławii została już wyswobodzona i Niemcy nie posiadają wystarczającej ilości oddz., by zwalczać skutecznie armię jugosłowiańską. Jeśli aljanci dostaczą wystarczającej pomocy, to umożliwią zmobilizowanie całych zasobów ludzkich w Jugosławii w wysok.600.000 ludzi.-
Na wybrzeżu dalmatyńskim odzyskano port Starggrad, niedawno temu zajęty przez Niemców.-

Rosja: Na zach. od Tyraspola ataki ros. na pozycje niem.- W nocy z soboty na niedzielę morskie lotn. ros. zaatakowało u wybrzeży płn. Norwegii pod Kirkenes konwój niem., złożony z 16-tu statków zaopatrz. i 25-ciu eskortujących. Trzy statki zaopatrz.łącznej pojem.19.000 ton zostały zatopione, na trzech dalszych wzniecono pożar, jeden został zmuszony osiądnięcia na mieliźnie, dwa uszkodzono, ponadto część jednostek eskortujących zatopiono bądź uszkodzono.- W nocy z niedzieli na poniedziałek lotn. ros.atakowało Rawę Ruską, Stryj i Dźwińsk.-

Bułgaria : Wczoraj wieczorem radiostacja niem. doniosła o mobilizacji wszystkich Bułgarów, zaznaczając, że obejmuje ona również tych, którzy są zatrudnieni w Niemczech i w razie nie zgłoszenia się grozi kara śmierci lub więzienie.-

Radiostacja turecka przytacza pogłoski, wg.których po zajęciu Sewastopola przez Rosjan rząd niem. miał wystosować do bułgarskiego tajną notę.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia wznowiono naloty na Francję płn. i Belgię, w szczególności na rej. Pas de Calais. Myśliwców niem. nie napotkano.Jeden samolot sojusz. nie powrócił.-

Rzecznik aljancki zwrócił się przez radio franc. z ponownym ostrzeżeniem do ludności franc., zaznaczając, że musi się ona liczyć z długimi i coraz bardziej wzmożonymi nalotami, zwłaszcza na objekty kolej.w ciągu najbliższych tygodni i w związku z tym wezwał ich do czynienia wszystkiego co tylko w ich mocy celem opuszczania tych rejonów, gdyż mimo najdalej posuniętej precyzji w bombardowaniu ofiary wśród mieszkającej w pobliżu ludności cywilnej są nie do uniknięcia.-

Ub.nocy nalot niem. na połud. Anglię, była pewna ilość ofiar w ludziach, oraz szkód materialnych.-

Koresp. jednego z pism szwedzkich w Paryżu donosi o ciekawej fotografii " Pariser Zeitung ", z której by wynikało, że głównodowodzącym na froncie zach. nie jest już Rommel, ale ponownie v.Runstedt. Fotografia przedstawia posiedzenie sztabu niem., na którym przewodniczy Runstedt, a po jego prawej

stronie zasiada Rommel.-

Francja : Tymczasowe Zgromadzenie Narodowe w Algerze powzięło wczoraj jednomyślną uchwałę, na podstawie której Franc.Komitet Wyswpbodzenia Narodowego został przemianowany na prowizoryczny rząd Republiki Francuskiej. Gen.de Gaulle oświadczył, iż uchwała opiera się na fakcie, że Komitet jest wyrazicielem całego narodu franc., uczestniczącego w walce przeciwko najeźdźcy. Rząd współdziała ściśle z podziemnym ruchem oporu. Pozycję prowizorycznego rządu należy oceniać w świetle wkładu Francji w wojnie sojuszników przeciwko osi. Od tej pory zadaniem rządu będzie udział oprzecowywaniu warunków rozejmu i pokoju, oraz strzeżenie suwerenności i integralności Francji. Jeśli chodzi o dalszy program, to rząd wypowiada się za utrwaleniem podstaw organizacji międzynarodowej, obejmującej wszystkie narody. Należy jednak przytym uwzględniać również konieczności geograficzne, uzasadniające porozumienie regjonalne. Niezbędnym założeniem pokoju światowego jest zapewnienie postępu gosp. i społecz. i skoordynowanie produkcji.-

Ocean Spokojny : Działalność lotn.sojusz. na szeroką skalę, obejmująca naloty na lotniska, bazy i koncentracje oddz. npl. na wyspę Szimuszir w archipelagu Kurillów, Truk, Ponape i japon.bazy w archipelagu Marshall'a.-

Birma : Ponad 20.000 wojsk chińskich przekroczyło w płn. Birmie górny bieg rzeki Salwin i posuwa się po obu stronach drogi birmańskiej. Są one oddalone o 150 mil ang. od doliny Mogaung, gdzie oddz.chińskie, pozostające pod komendą gen.USA. Stillwella postępują w toku akcji, przeciwko Japończykom.-

Anglia : Komitet wykonawczy Partii Pracy ogłosił plan zapewnienia pełnego zatrudnienia na okres powojenny. Projekt stwierdza, że ludzie, będący obecnie w wieku średnim przeżyli dotychczas tylko dwukrotnie okresy pełnego zatrudnienia, a to obydwa razy w czasie wojny. Kluczem zagadnienia jest utrzymanie siły kupna społeczeństwa. Z chwilą, gdy grozi depresja należy siłę kupna powiększyć, a nie

ograniczać. Projekt opowiada się za utrzymaniem kontroli nad prywatną działalnością finansową, cenami, zwłaszcza żywności i szerokim programem robót publicznych. Projekt kategorycznie zastrzega się przeciwko powrotowi do waluty złotej. Bank Angielski nie powinien być niczym więcej, jak zwyczajnym resortem Ministerstwa Skarbu. Należy bezwzględnie dążyć do zacieśnienia stosunków z Dominjami, USA. i Rosją, jak również z innymi krajami. Plan podaje środki podwyższenia eksportu o 50%. Opowiada się również za stabilizacją relacji kursów walut.-
Zarządy linij kolej. wezwały do ograniczania dalszych podróży ze względu na zapotrzebowanie linij kolej. dla celów wojskowych.-
Zebranie przedstawicieli wszystkich kościołów chrześcijańskich obradowało nad odbudową 14.000 kościołów i budynków religijnych, zniszczonych bądź uszkodzonych w czasie niem. nalotów na Anglię.-

Londyn,wtorek 16.V.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Koresp."Times'a" przy gł.kwaterze aljusz.we Włoszech, omawiając sytuację wojsk.,stwierdza, że wyniki ofenzywy V-ej i VIII-ej armii przeszły najśmielsze oczekiwania. Korpsu franc. opanował wzniesienia w San Giorgio, dominujące nad doliną Liri, oddz. ameryk. przecięły połączenia między Orsogna a Formia, na prawym zaś skrzydle sojusznicy przekroczyli rzekę Rapido na 2 km. Oddz. polskie walczą na płn.zach. od Cassino i ubezpieczyły zdobyte pozycje kosztem ciężkich walk i ofiar. Cassino wraz ze wzgórzem klasztornym zostały ominięte i należy się spodziewać, że niebawem wpadną w ręce sojuszników, jak dojrzały owoc.

Koresp.przypomina wywiad,udzielony przez gen. Alexandra po bitwie pod El-Alamein, kiedy taktykę przełamywania linii apl. porównał z przebiciem muru żelaznym taranem. Obecnie można wyróżnić cztery takie tarany :
1/ oddz. polskie, 2/ bryt., 3/ franc., 4/ ameryk. Polacy przebijają się, Anglicy i Francuzi poszerzyli wyłom, Amerykanie znajdują się już poza wyłomem. Wspaniałe są osiągnięcia Francuzów, osiągnięcia tak znaczne, że w ich następstwie mur będzie pękał także w innych punktach.-
Koresp. radia bryt. podkreśla, że Polacy otrzymali najtrudniejszy odcinek i mieli do odparcia najsilniejsze przeciwuderzenia niem.-
W Senacie USA. jeden z senatorów złożył hołd żołnierzom polskim we Włoszech, podkreślając ważną i znaczną rolę II-go korpusu polskiego. Wielu żołnierzy polskich ma już za sobą kampanię we Francji pod Narwikiem i w Afryce. Żołnierze polscy walczą ramię przy ramieniu z ameryk. na drodze do Polski.-
Koresp.PAT'a na froncie włoskim opisuje w korespondencji z dn.13-go b.m. ciężkie i zacięte walki na naszym odcinku z wyborowymi oddz.spadochroniarzy niem. Muszą oni zdobywać jeden za drugim niem. blokhausy i schrony betonowe, walcząc często na bagnety. Do tej pory Polacy wzięli kilkudziesięciu jeńców i zdobyli kilka czołgów.-
Min.Stańczyk ogłosił w numerze "New York Times" z dn.14-go b.m. list otwarty z odpowiedzią na korespondencję londyńskiego koresp.tego pisma, Daniela, który powołując się na bliżej nieokreślone, miarodajne wiadomości podał w wątpliwość sam fakt istnienia polskiego ruchu podziemnego.
W odpowiedzi minister stwierdza, iż cały świat wie, że w Polsce trwa opór od początku wojny, sabotaże i walki partyzanckie i że Polska jest jedynym krajem okup., który nie wydał żadnego Quislinga.-

Dziennik polski "Dziennik Żołnierza", omawiając ostatni dekret amnestyjny prez.Rzeczypospolitej, zwracają uwagę na fakt, że dekret ukazał się w dn.12-go b.m., gdy II-gi korpus polski we Włoszech przystąpił do natarcia, a skutki jego działają od dn.3 b.m.włącznie. To nawiązanie do daty Konstytucji Trzeciego Maja jest symboliczne i stanowi apel do tych, których akt amnestii dotyczy, by wejrzeli wgłąb własnego sumienia i wypełnili swój obowiązek żołnierski.-

Koresp."daily Telegraph" w Nowym Jorku donosi, że ks. Orlemański widocznie poddał się zarządzeniu biskupa, gdyż nie odprawił ani jednej ze czterech Mszy świętych, które w ostat. niedzielę były celebrowane w kaplicy Matki Boskiej Różańcowej w Springfield.-

Londyn, dnia 17.V.44r. Środa. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front Środz.: Postępy na wszystkich odcinkach mimo silnego oporu npl. Największe postępy uzyskali Francuzi. Po zdobyciu miejscowości San Giorgio opanowali dalsze wzgórza, górujące nad dolinami Garigliano i Liri i posuwają się obecnie po dwóch stronach grzbietu górskiego, znajdującego się w odległ. tylko 2-ch mil ang. od Esperia. Koresp. podkreślają niesłychanną dzielność strzelców marokańskich, którzy szerzą popłoch wśród nieprzyjaciela. W rozkazie dziennym głównodowodzący oddz. franc., gen. Juin oświadczył: " Wczorajszy wspaniały sukces jest zobowiązaniem się do zwycięstw jutrzejszych. Naprzód !".-

Od zdobycia San Giorgio Francuzi posunęli się o 3 mile ang. Pojawiają się gdzie nie gdzie oznaki rozstroju w szeregach niem. Francuzi rozbili prawie zupełnie dwa pułki, zaskoczywszy je, tak, iż kwatery dowódców obu pułków zostały z całym urządzeniem zdobyte. Dowódca jednego z pułków został wzięty do niewoli.-

Na połud. od odcinka, zajętego przez Francuzów Amerykanie posunęli się naprzód, zajęli wioskę Spinio i przecięli drogę, prowadzącą do Formia.-

Oddz. bryt. i hinduskie rozszerzają przyczółek po prawym brzegu rzeki Rapido, który obecnie sięga już na dwie mile ang. wgłąb i jest zapełniony czołgami i sprzętem woj., ustawicznie przeprawianym na drugą stronę rzeki. Oddz. bryt. zagrażają przecięciu drogi pomiędzy Cassino a Rzymem, t.zw. Via Casselina, lub też " droga Nr.6", posuwając się od strony rzeki Liri, podczas, gdy równocześnie oddz. hinduskie, zajmujące płn. część przyczółka grożą odcięciem z drugiej strony, wbijając klin pomiędzy wspomnianą drogą, a doliną Cassino.-

Dalsze współdziałanie ze strony okrętów woj., oraz lotnictwa, które wykonało w poniedziałek 1800 lotów atakując oprócz celów przyfrontowych również żeglugę npl. u wybrzeża jugosłowiańskiego, oraz objekty w Jugosławii.-

Do tej pory wzięto do niewoli 3000 Niemców.-
Front zach.: Ub.nocy nalot "Moskit'ów" RAF. na Berlin. Wszystkie samoloty powróciły.-
Ub.nocy nie było samolotów npl. nad Anglią.-
W nocy z poniedziałku na wtorek w czasie nalotu na Anglię połud. zniszczono 6 samolotów npl.-
Wczoraj patrole ofenzywne "Moskit'ów". Pilot austral. na jednym z tych samolotów w niewiele więcej niż 15 min.zestrzelił 5 samolotów niem. w pobliżu Szczecina, ponadto zaś uszkodził na ziemi jeden bombowiec, oraz w porcie jeden hydroplan.-
W nocy z poniedziałku na wtorek nalot "Moskit'ów" na Ludwigshafen, gdzie zrzucono bomby dwutonowe, na cele w Niemczech płn.zach., na jedno lotnisko franc., ponadto zakładanie min na npl. szlakach żeglugi. Cztery samoloty nie powróciły.-
Rosja : Na lądzie w dalszym ciągu bez zmian. Na płn.zach. od Tyraspola odpartoatak piech.niem., zadając jej ciężkie straty.-
W nocy z poniedziałku na wtorek nalot na Połock.-
W czasie próby nalotu niem. myśliwców na front leningradzki zestrzelono 15 samolotów.-
Sprawy polskie : W serwisie franc.powtórzono kom. polskiego sztabu o działalności armii kraj.-
Administracja w krajach oswobodzonych :

Rządy W.Brytanii i USA. zawarły układ z rządami Norwegii, Holandii i Belgii w sprawie organizacji administracji w miarę wyswabadzania tych terytoriów. W pierwszej fazie wszelkie decyzje będ, spoczywały w ręku głównodowodzącego sił aljanckich.Komisarz odnośnego kraju będzie miał za zadanie dopomagać przez organizowanie administracji cywil. oddz. sojusz. w wykonywaniu ich zadań. Jak tylko okoliczności na to pozwolą, administracja zostanie poddana xxrz rządowi, powołanemu do władzy zgodnie z konstytucją danego kraju. Przy zawarciu układu z Holandią i Belgią zasiągnięto opinii u Rosji, która wyraziła swą zgodę. Równocześnie rząd ros. zawarł ze swej strony układ z Norwegią ze względu na możliwy

udział Rosji w wyswobodzeniu tego kraju. W imieniu Angli układ podpisał Eden, w imieniu USA. gen. Eisenhover.-

Rokowania w sprawie zawarcia analogicznego układu z Francją toczą się z przedstawicielem gen. de Gaulle w Londynie, gen. Koenigiem.-

Szwecja : Wykryto poraz trzeci transport map szwedzkich, wysłanych przez terytorium szwedzkie do oddz. niem. w Norwegii. Min. spraw zagr. wyrasił z tego powodu już po pierwszym incydencie swe zdziwienie i niezadowolenie wobec posła niem. Na przyszłość Szwecja zabroni transportów niem. przez jej terytorium, oraz zniesie wszystkie ułatwienia poczt., z których dotąd Niemcy korzystali. Dowództwo niem. złożyło dwa wyjaśnienia różnej treści. W pierwszym twierdzi, że przesyłane mapy były objęte normalną działalnością dztwa niem., w drugim zaś zaznacza, że przesyłanie map jest wynikiem okoliczności, które mogą nastąpić niezależnie od rządu niem.-

USA.: Admirał Cochrane oznajmił imieniem dztwa ameryk floty woj., że liczy ona obecnie 1200 okrętów woj. i 43.000 jednostek pomoc. W ciągu ostat. 18-tu miesięcy wybudowano 100 lotniskowców różnego typu. W pierwszym kwartale bież. flota woj. została powiększona o 1.050.000 ton, o 185 dalszych okrętów woj., oraz 15.000 jednostek pomoc.-

Prez. Roosevelt oświadczył na konferencji pras., że w związku z pomyślnym rozwojem sytuacji w ciągu ostat. 6-ciu miesięcy budżet wojsk. na najbliższy rok zostanie zmniejszony o 1.200.000 funtów ster. Pomyślny rozwój ujawnia się w tym, że stracono mniej statków handl., niż to było przewidywano, stracono mniej dział, a te, które znajdują się w akcji, są utrzymywane na większym stopniu sprawności.-

Depart. mar. oznajmił, że samoloty, startujące z lotniskowców poniosły 2/3 tych strat, z jakimi się liczono.-

Birma : Po 40-dniowych walkach, w których zginęło 3000 Japończyków oddz. bryt. zajęły wszystkie sześć wzgórz, panujące nad Kohima. Japończycy, którzy byli świetnie okopani bronili się fanatycznie. Obsady dział, t.zw."samobójcze", skazane zgóry na stratę, musiały być po kolei wybijane do nogi. Straty ang. wysokie, zwłaszcza wysoki odsetek strat oficerów, straty japon. jednak jeszcze wyższe.-
Poniżej Imfal samoloty bryt. spodowały zasypanie drogi, prowadzącej na połud. ku Tiddim.-
Obydwie kolumny oddz.chińskich gen.USA.Stillwella posuwają się koncentrycznie w dół doliny Mogaung.-
O 150 mil ang. dalej na wschód oddz. chińskie, które przekroczyły górny bieg rzeki Salwin zajęły pozycje na płn. i połud. od drogi birmańskiej.-
Anglia : Wczoraj odbyło się ostat. posiedzenie konferencji premierów Dominjów. Wzięli oni później udział w posiedzeniu gabinetu woj.-
Premierowie Australii i Nowej Zelandii udadzą się do Kanady, a następnie odwiedzą prez.Roosevelta.

Londyn, czwartek, dnia 18.V.44r. Kom. ang. poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front środz.: Dziś rano Niemcy donieśli o opuszczaniu Cassino, podając jak zwykle, że ewakuacja nastąpiła stosownie do planu w toku akcji skracania linij. Do tej pory brak potwierdzenia ze źródeł sojusz. Cassino stanowiło najważniejszą pozycję na linii Gustawa.- Natarcie na Cassino rozpoczęły wczoraj o świcie oddz. bryt. po największym przygotowaniu artyler., jakie dotychczas miało miejsce na tym odcinku. Przez cały czas poparcie czołgów i samolotów. Niemcy walczyli zacięcie o każdy yard gruntu.-
Koresp. radia bryt. w serwisie zamorskim opisuje atak oddz. polskich, równocześnie podjętych na płn. zach. od Cassino. Napotkali oni na najzacięt szy opór wybor. oddz. niem. spadochroniarzy. Okazali się wpełni równymi partnerami, mimo, iż musieli walczyć w trudnych warunkach. Polacy mają już za sobą pięć dni zawziętych walk.-
Na połud. od rzeki Liri Francuzi kontynuują pochód w kier. linii Hitlera i znajdują się już o 4 km. poza San Giorgio, zbliżając się do Esperia, gdzie wedle ostat. wiadomości dotarły już patrole. Pochód franc. był tak szybki, że Niemcy nie mieli czasu usunąć drogowskazu.-
Koresp. radia bryt. podkreśla, że przełamanie linii Gustawa jest b. wielkim osiągnięciem, ale z drugiej strony nie należy go przeceniać. Pozostaje jeszcze do przebycia wielka ilość nader silnych umocnień. Schrony i pozycje strzelnicze liczą się na setki i stanowią większą przeszkodę, niż betonowane okopy, gdyż nie można ich ani obejść dokoła, ani też wyniszczyć bombardowaniem, a rozmieszczone są tak zręcznie, że umożliwiają pokrycie ogniem całego bez wyjątku przedpola.-
Dalej na południe oddz. ameryk. V-ej armii posuwają się na połud. zach. od Spinio, oraz zajęły górę San Agelo, oraz wioskę Castel Onorato.-
Oddz. franc. w dolinie rzeki Liri zajęły również Pignataro.-

Ilość jeńców i strat niem. w dalszym ciągu wzrasta.-
Lotn.sojusz.oprócz współdziałania z oddz.lądowymi atakowało prty Piombino i San Stefano, oraz Porto Feraio na Elbie. We wtorek pojawiło się tylko 10 samolotów niem.-
Do Kairu został przewieziny niem generał dywizji Kreipe, pojmany na Krecie przez bryt.oddz. szturmowe.-
Jugosławia : Kom.gen.Tito donosi o ciężkich walkach obronnych we wsch. części Bośni. Niemcy stracili tutaj 1500 zabitych. Straty jugosłowiańskie wysokie.-
Hiszpania : Władze hiszpańskie zamknęły konsulat niem.w Tangerse, pozostawiając Niemcom pewien okres czasu do zlikwidowania agend.-
Min.Eden oznajmił wczoraj w Izbie Gmin, że rokowania z rządem hiszpańskim w sprawie zaprzestania dostaw wolframu dla Niemiec postępują zadawalająco.-
Front zach. : Nad Kanałem La Manche w dalszym ciągu wyjątkowe chłody i niespokojna pogoda.-
Wczoraj w ciągu dnia lekkie bombowce RAF "Mustan[g]" zaatakowały na połud. od Aalborg w Danii 15-cie[...] bombowców niem na lotnisku. Siedem zniszczono napewno. jeden przypuszczalnie, dalsze uszkodzo[...]no. Straty własne dwa samoloty.-
W czasie nalotu na Berlin z wtorku na środę "Moskit'y" RAF. nie poniosły żadnych strat.-
Zdjęcia wywiad. wykazują szkody, wyrządzone w czasie nalotu ameryk. na fabryki benzyny syntetycznej w dn.12-go b.m. W miejscowości Most w Czechosłowacji, posiadającej największe w całej Europie okup. fabryki benzyny syntetycznej uszk[o]dzono silnie generatory i składy, oraz inne budynki. W miejscowości Zwickau pod Lipskiem uszk[o]dzono lotnisko, dworzec przetokowy, oraz zakład[y] reperacyjne samolotów.-

Wojna morska : Cztery fregaty bryt., wybudowane w stoczniach USA., zatopiły w czasie pierwszego patrolu na płn.Atlantyku dwie niem.łodzie podwod., zmusiwszy je bombami głębinowymi do wynurzenia się. Jedna fregata zatonęła. U wybrzeży Norwegii na połud.od Christiansund samoloty bryt., startujące z lotniskowców zaatakowały niem. konwój, wiozący przypuszczalnie rudę żelazną. Na dwóch transportowcach wywołano ogień, dwie jednostki eskortujące uszkodzono. Lotniskowce przez szereg godzin operowały tuż przy wybrzeżach norweskich, zanim samoloty niem. odważyły się na atak. Zmuszono je do zrzucenia bomb przed dotarciem do okrętu i dziewięć z pośród nich zestrzelono.Straty własne pięć samolotów.-

Rosja : Na lądzie nieznaczne utarczki, na płn. zach. od Tyraspola, oraz w pobliżu Karpat, gdzie Rosjanie odnieśli lokalne sukcesy.-

W nocy z wtorku na środę ciężkie bombowce ros. atakowały Mińsk i Chełm.-

W Zatoce Finlandzkiej lotn.zatopiło trzy szalupy i dwie jednostki eskortujące, oraz zestrzeliło pięć samolotów.-

Sprawy polskie : Serwis franc.przytacza obszernie sprawozdanie, złożone wczoraj na konferencji pras. w Londynie przez trzech przedstawicieli polskiego ruchu oporu. Stosunki między ruchem oporu a rządem polskim w Londynie przypominają stosunki między fran ruchem oporu, a Franc.Komitetem Wyzwolenia Narod. w Algerze. Pod kierownictwem delegata rządu pracuje 14-cie komisyj, odpowiadających pod względem rozdziału kompetencji ministerstwom. Tajna administracj polska liczy 30.000 ludzi, z których wielu oczywiści może poświęcić swym zadaniom tylko część czasu, pozostającego poza zajęciami zarobkowymi. Odbywają oni często zebrania, z natury rzeczy w nielicznym gronie Komisja rolnicza ma za zadanie niszczenie niem. zapasów żywności, oraz chronienia polskich zapasów przed zabieraniem przez Niemców. Wobec braku w Polsce tego rodzaju rozległych terenów górzystych, jak w Jugosławii akcja wojskowa nie może przybierać takich

rozmiarów, co działalność partyzantów w Jugosławii. Mimo tego stale się powtarzają ataki na niem. pociągi i składy amunicyjne. Jedynie na pograniczu oddz. polskie utrzymują kontakt z ros. Prem Mikołajczyk oświadczył, że administracja otrzymała nakaz pozostawania na miejscu i przygotowania się do współpracy z dztwem ros.-

Konferencja premierów Dominjów :

Wczoraj został ogłoszony kom.końcowy z zamknięcia konferencji, stwierdzający zupełne i serdeczne porozumienie co do strategii i polityki zagr. Uczestnicy konferencji potwierdzają ponownie niezłomną wolę prowadzenia wojny z Japonią i Niemcami aż do zwycięskiego końca i podjęcia wszystkiego w celu skrócenia cierpień kraków oku Konferencja wyraża hołd USA. i Rosji za ich udział w wojnie, jak również wszystkim krakom, walczącym o wyzwolenie. Walka się nie skończy, dopóki wszystkie kraje nie zostaną wyswobodzone. Wszystkie kraje będą miały swobodę w ustanowieniu rządów demokratycznych. Wszystkie narody Imperium Bryt.stwierdzają ponownie, że nie mają zamiaru poszukiwać jakichkolwiek korzyści kosztem innych krajów. Uczestnicy konferencji wyrażają przekonanie, że dojdzie do utworzenia organizacji światowej, wyposażonej w siłę zapobieżenia dalszym agresjom.-

Prem.Churchill oznajmił :"Wszyscy będziemy kroczyć ramię przy ramieniu, dopóki pokój światowy i sprawiedliwość nie zostaną oparte na trwałych podstawach.".-

Premier Afryki Połud.Smuts mający za sobą doświadczenie szerego konferencyj imperialnych oświadczył,że żadna z nich nie była tak doniosła jak obecna.-

Dzisiejsza prasa bryt. omawia obszernie wyniki konferencji " Daily Telegraph" podkreśla ponowne potwierdzenie Karty Atlantyckiej przez przypomnienie, że uczestnicy konferencji nie poszukują dla siebie korzyści i dążą do dobrobytu i postępu

społecz.we wszystkich krajach.-
Socjalistyczny "Daily Herald" uważa za najważniejszy punkt kom. podkreślenie swobody poszczególnych krajów do wyboru formy przyszłego rządu demokratycz.
Pod tym względem kom. jest bardziej sprecyzowany, niż Karta Atlantycka i ta okoliczność zasługuje na szczególne podkreślenie zwłaszcza teraz, gdy w niektórych krajach okup.czynniki antydemokratyczne liczą na możność powrotu do władzy po wojnie.-
"Daily Mail" podkreśla ustęp, przewidujący utworzenie organizacji światowej, wyposażonej w siłę i autorytet w celu zapobieżenia agresji.-
Anglia : Prem. Australii Curtin na zebraniu unii parlamentarnej podkreślił egzamin, jaki ustrój parlamentarny zdał w obecnej wojnie, zapewniając z jednej strony prawa mniejszości politycznych, z drugiej zaś szybkość działania, gdy okoliczności tego wymagały.-
Ukazała się ofic.broszura min.pracy pod tytułem " Zasoby ludzkie w wojnie". Streszcza ona uzyskane na tym polu wyniki od historycznego dnia 22-go maja 1940 r., gdy W.Brytania przestawiła się na wymogi totalnej wojny. Wówczas to parlament w trzy godz. uchwalił pełnomocnictwa, umożliwiające ministrowi pracy swobodne rozporządzanie siłami ludzkimi. Od tej pory zdołano zmobilizować 24.000.000 ludzi do wysiłku wojennego. Z końcem ub.roku samych kobiet było 7.750.000 w siłach zbroj.i przemyśle. W związku z tym powiększeniem zatrudnienia pojawiły się liczne nowe zadania. Trzeba było zorganizować 10.000 kantyn przy fabrykach, które wydają dziś 1.000.000 obiadów dziennie oraz przygotowywać pomieszczenia dla ludzi, przerzucanych na nowe miejsca pracy. Po Dunkierce fabryki woj. pracowały po 24 godz.na dobę i 7 dni w tygodniu. Robotnicy pracowali po 76 godz. na tydzień.-

Izba Gmin powzięła wczoraj uchwałę, która przejdzie do historii, jako jeden z najważniejszych aktów w rozwoju konstytucji ang. Została powołana spec.komisja parlamentarna w celu nadzorowania wykonywania przez rząd powierzonych mu funkcyj ustawodawczych.Harrison podkreślił przy tej sposobności giętkość konstytucji ang., która pozwoliła usprawnić działalność ustawodawczą stosownie do wymogów wojny. Obecne uprawnienia ustawodawcze rządu są w obecnym zakresie objawem wyjątkowym, ale niewątpliwie część będzie trzeba zachować i po wojnie, by podołać wymogom chwili i szybciej w drodze ustawodawczej czynić zadość wymaganiom sprawiedliwości.- Nowa komisja będzie miała prawo wzywać przedstawicieli poszczególnych resortów do składania sprawozdań z wyjątkiem ministrów, których wzywanie należy do uprawnień kompletu Izby Gmin.-
Ocean Spokojny: Na Nowej Gwinei oddz. ameryk. posunęły się wgłąb na 34 mile ang. od Itape.- Nowy sekretarz mar.USA. Forestall oświadczył, że t.zw.zewnętrzny pierścień obronny Japonii dawno już przestał być zewnętrznym. Flota ameryk działa na 2500 km. wewnątrz tego pierścienia.

<u>Miedzynarodowa organizacja pracy :</u>

Wczoraj została zakończona w Waszyngtonie Międzynarodowa Konferencja Pracy. Przewodniczący, przedstawiciel Nowej Zelandii Nash podpisał imieniem konferencji uchwały, zawierające ujęcie jej socjalnych celów. Prez.Roosevelt zaznaczył, że poraz pierwszy konferencja powzięła uchwały w formie, umożliwiającej ich wejście w życie w postaci traktatu.-
Koresp.radia bryt. podkreśla charakterystyczną cechę konferencji, jaką była zmiana w kierunku pozytywnym postawy szeregu krajów Ameryki Połud i Środkowej, które w przeszłości często zachowywały dystans w stosunku do pracy organizacji.

W.Brytania i USA. wykazały wysoki stopień sprawności i fachowości, kraje Europy okup. zgodnie ze sobą współpracowały. Jednym z najważniejszych momentów była nieobecność Rosji. Dopóki Rosja do organizacji nie przystąpi, cały szereg decyzyj będzie pozbawiony charakteru międzynarodowego, pozostając raczej znakami zapytania.-
Po długich dyskusjach odrzucono wniosek w sprawie przywrócenia działalności niem.związków zawod. po usunięciu z Niemiec reżimu hitlerowskiego. Przedstawiciel ang. związków zawod.,Sir Walter Citrine oświadczył, że wielka część robotników niem. niewątpliwie ponosi odpowiedzialność za utrzymanie się reżimu hitlerowskiego wskutek biernej postawy, a nawet wykonywania pracy dla niem. maszyny wojennej.-
Norwegia : W związku z narodowym świętem Norwegii prez.Roosevelt wyraził nadzieję, że następne święto Norwegia będzie obchodziła, jako kraj wolny.-
Francja : Ogłoszono dwa nowe dekrety, z których pierwszy uchyla cenzurę wiadomości politycz.i dyplomatycz., zachowując jedynie cenzurę w wypadkach, których tego wymaga bezpieczeństwo narodowe - a nadto drugi dekret, który w związku ze zwiększeniem swobody prasy na tereny Francji w miarę jej wyswobadzania zaostrza z drugiej strony sankcje karne za rozszerzanie fałszych wiadomości i oszczerstwa.-

Londyn, dnia 18.V.44r. Z audycji porannej polskiej.

Koresp. "Daily Mail" opisuje atak, podjęty przez oddz. polskie w nocy z wtorku na środę na wyżynę Albenete na płn. zach. od Cassino. Walki były zawzięte i krwawe i odbywały się wręcz. Polacy atakowali ze swymi " Tommy-gun", bagnetami i granatami ręcznymi, przeciwko nim zaś walczyli Niemcy ze swymi długimi nożami. Niemcy usiłowali wyprzeć Polaków, ale ogień artylerii bryt. z doliny rzeki Liri powstrzymał ich i Polacy ruszyli naprzód, posługując się nawet drabinkami i klamrami.-
Koresp. "Daily Telegraph" donosi, że rozmawiał z wspaniałymi żołnierzami Dywizji Karpackiej. Zostali oni wyszkoleni do prawie nadludzkich czynów. Wdrapywali się w czasie ataku na Cassino na skały miejscami prawie prostopadłe.-
Premier Mikołajczyk odbył konferencję pras. dla przedstawicieli pism bryt. i zagr., na której przy udziale ruchu podziemnego w kraju opisywano działalność organizacji administracji cywilnej i jej współpracę z wojskową.-
Anglopolskie towarzystwo kościołów chrześcijańskich odbyło zebranie pod przewodnictwem anglikańskiego premiera Anglii, arcybiskupa Centenbury. Obecni byli prez. Rzeczypospolitej, premier, przedstawiciele Rady Narodowej i rządu. Arcybiskup Centenbury przemawiał następnie na temat wolności jednostki i narodu, premier Mikołajczyk zaś o polskich tradycjach wolności i tolerancji, przypominając statut z r.1264, pierwszy w Europie, dający prawa wolnościowe Żydom. Polska będzie również w przyszłości stosowała zasadę tolerancji wobec wszystkich, premier przypomniał jednak, że niem. mniejszość wyznaniowa nadużywała swych swobód, stając się narzędziem niem. polityki.- W dniu 13-go maja prez. Rzeczypospolitej w towarzystwie admirała Świrskiego odwiedził jedyny polski krążownik "Dragon".-

N.p.19.V.44r.

Londyn, dnia 27 kwietnia 44r. i 18 maja 44r. A.J. Mac Whinnie. Przegląd morski.

Wiadomości z ostat. tygodni donoszą, że Niemcom coraz trudniej wyrównywać straty w swych myśliwcach. Słuchacz odpowie mi zapewne z niecierpliwością, że to przecież należy nie do mojego zakresu, lecz do działu komentatora wojny powietrz. Przekroczenie mej kompetencji jest tylko pozorne. W istocie ta wiadomość łączy się z drugą, mianowicie, że straty w naszych konwojach nie sięgają jeden pro mille. Jeden i drugi sukces byłby niewątpliwie nie do pomyślenia bez naszej przewagi lotniczej, ale tę z kolei zawdzięczamy dostawom nafty poprzez Atlantyk, umożliwionym przez nasze panowanie na morzu. Rozdział między siłami na morzu, w powietrzu i na ziemi nie istnieje. Jeśli mówimy o skombinowanych operacjach wojennych wszystkich trzech działów broni, to nie mamy na myśli ich współdziałanie w jakiejś poszczególnej oznaczonej akcji, lecz całą wojnę, która nie jest niczym innym, jak jedną gigantyczną, skombinowaną operacją. Ba i lotnicy są uzależnieni od dostaw, paliwa przesyłanych morzem, żołnierze przebywają do baz W.Brytanii czy też na fronty walki również morzem. Lotnicy z USA., którzy przybywają do W.Brytanii, są ochraniani przez flotę. Lotnicy, którzy przybywają z W.Brytanii do Kanady na kurs przeszkolenia w ramach planu imperialnego są chronieni przez flotę. Gdy powracają stamtąd do W.Brytanii, są chronieni przez flotę. Są to fakty tak oczywiste, że skłonni jesteśmy zbyt często je pomijać. Od czasów Nelsona potęga morska, jako podstawa egzystencji W.Brytanii stała się dla nas czymś zrozumiałym samo przez się. Niemcy z drugiej strony nigdy dla istoty potęgi morskiej nie posiadali zrozumienia. Interesowały ich pewne odcinki zagadnienia, jak np. sprawa blokady, nigdy jed-

nak nie wznieśli się do ogarnięcia całości zagadnienia. Możecie mi wierzyć lub nie, ale fakt faktem pozostaje, że między rokiem 1871 a 1918 między głównodowodzącymi niem. floty woj. znajdowali dwaj byli generałowie armii lądowej !
Niemcy byli zawsze " lądowcami", a Hitler jest największym z nich. Jeden był tylko człowiek w Niemczech, który dla potęgi morskiej miał zrozumienie, a mianowicie adm.Tirpitz. W r.1892 wystąpił on z programem budowy potężnej floty woj., przewidującym wybudowanie do roku 1920 38-miu pancerników. Rozumiał on zasadnicze znaczenie potęgi morskiej, wyrażające się ~~między~~ w tezie, że aby wygrać wojnę na lądzie, trzeba wprzód wygrać wojnę na morzu. To jest najbardziej podstawowa ze wszystkich zasad strategicznych, potwierdzona przez doświadczenia wieków. Hitler tego nie rozumiał. Wyobrażał on sobie, że dla osiągnięcia swych celów wystarczą mu łodzie podwodne, samoloty i miny, przy których pomocy poprzecina szlaki morskie, łączące W.Brytanię ze światem i podetnie w ten sposób podstawy jej morskiej potęgi. Sądził on, że dla tego rodzaju wojny, jaką zamierza prowadzić, pancerniki są niepotrzebne. W.Brytania i USA. zajmowały odwrotne stanowisko. Pozostały one wierne zasadzie budowania wielkich jednostek wojennych, wyznawanej jeszcze przez Nelsona. Dopiero po niewczasie Niemcy przekonali się o swym błędzie. Gdyby mieli potęgę morską, to mogliby wymieniać z Japonią swe produkty przemysłowe wzamian za jej surowce, nie byliby odcięci od świata, lecz pozostawaliby w ustawicznej łączności z rynkami światowymi. Ile razy słyszymy, że nasze samoloty pojawiły się nad Niemcami, mamy w ręku namacalny dowód klęski niem. łodzi podwodnych. Gdyby nie ta klęska, nie bylibyśmy w stanie dowieść paliwa do W.Brytanii i dostarczać go naszym samolotom. Historia długiego odwrotu niem. z Rosji, to też w wielkiej mierze historia naszej przewagi morskiej, umożliwiającej nam zaopatrzenie armii czerwonej w broń bryt. i ameryk.

Z dnia na dzień czekamy na sygnał do rozpoczęcia lądowania w Europie. Gdy rozpoczniemy inwazję, dostarczymy [illegible] końcowego ogniwa w szeregu dowodów na tezę bryt. : wojnę wygrywa się potęgą morską.-

Istnieją w języku ang. trzy magiczne słowa, z których zawsze płynie dla nas pokrzepienie : " The Home Fleet " / flota metropolitalna/. W maju 1940 r. pocieszaliśmy się, że nawet, gdyby Niemcom się powiodło na Wyspach Brytyjskich wylądować, to przecież na tym jeszcze nie koniec, bo Niemcy muszą zorganizować dowóz dla swej armii inwazyjnej, a wtedy zabierze głos nasza flota metropolitalna. W obecnej wojnie wykonała ona swe zadania, polegające na tym, by użyciem siły bądź też samym jej zagrożeniem przepędzić npl.żeglugę handl. ze szlaków morskich, a zabezpieczyć je dla naszej żeglugi. Niem. flota wojenna i handl. została zmuszona do chronienia się w portach. Pancerniki, to dzisiaj monarchowie oceanów. Swą siłą potopiły one większe jednostki niem., samym faktem istnienia zmuszają pozostałe do trzymania się z respektem na uboczu.-
Wiadomość o ostat. wizycie królewskiej w bazie naszej floty na płn.Anglii ponownie przypomniała wszystkim wielkie zadania, jakie czekają w najbliższej przyszłości naszą flotę. Wiele rozprawia się o znaczeniu ciężkiej artylerii okrętowej, której nośność sięga na 20 mil. W inwazji będą oczywiście uczestniczyły także i lżejsze jednostki. Nie bylibyśmy jednak mogli ich zachować w czasie wojny, [illegible], gdyby nie niewidoczna, ale potężna opieka czuwających nad nimi ich starszych sióstr, gotowych w każdej chwili do pójścia z pomocą. Niech sobie zresztą Hitler łamie nad tym głowę, gdzie, kiedy i jak nasza flota wystąpi. My ze swej strony mamy tylko świadomość, że niepodobnaby powierzyć przygotowania inwazji w pewniejsze ręce.

Admirał Ramsay, głównodowodzący floty sojusz. na zach. Europy pod naczelnym zwierzchnictwem gen. Eisenhovera, jako komendanta wszystkich sojusz. sił zbroj.ma za sobą doświadczenie ewakuacji z pod Dunkierki, a następnie organizowania floty inwazyjnej przy przeprowadzaniu desantu w Afryce Płn., na Sycylię i na Włochy . Niedawno temu byłem w jego kwaterze głównej. Niepodobna oprzeć się wrażeniu spokojnej pewności siebie, którą tchnie zarówno jego postawa, jak i jego podkomendnych.-
Musimy zawsze pamiętać o znanym powiedzeniu, że armia bryt., to pocisk, wystrzelony przez bryt. flotę woj. Gdy w 1805 r. Napoleon odwiedził Boulogne wykrzyknął : " Sześć godz. panowania nad Kanałem La Manche a wyląduję w Anglii !".Brak tych sześciu godz. go zgubił. W 10 lat później mar. bryt. wypaliła swój pocisk : ang. armia wylądowała w Europie. Jesteśmy największymi specjalistami w dziedzinie wojny amfibijnej, jakie zna historia. Zawdzięczamy to zrozumieniu potęgi morskiej. Dzięki temu pobiliśmy Napoleona , pobiliśmy Kaisera. Dziś stoimy przed największym zadaniem;pobicia Hitlera.

M.D. dn.19.V.44r.

Londyn, dnia 17.V.44r. Aleksander Worth : korespondencja z Rosji.

Sewastopol to dla Rosjan coś więcej, niż nazwa miasta. To symbol zarazem wielki i tragiczny. Jedenastomiesięczne oblężenie w czasie wojny krymskiej rozrosło się do rozmiarów narodowej legendy, której zewnętrznym wyrazem jest wzgórze Małakowa nad portem. Ośmiomiesięczna obrona Sewastopolu w 1942 r., a obecnie zdobycie go w trzy tygodnie opromieniło legendą dalszymi blaskami. Oddz.ros. po zdobyciu Sewastopola znalazły na miejscu rozkaz niem. komendanta z 3 b.m., tchnący ufnością w możność długiej obrony twierdzy. W rozkazie tym generał stwierdza, że oblężenie nastręcza wyjątkową sposobność gruntownego wykrwawienia armii ros. Fortyfikacje są tak daleko wgłąb rozbudowane, że oddz. ros., któreby przedarły się przez pierwsze linje zostaną natychmiast wzięte w potrzask i pozbawione możności wycofania się. Do jakiego stopnia szybkie opanowanie Sewastopola Niemców zaskoczyło, tego najlepiej dowodzi fakt, że nie mieli czasu zniszczyć za sobą nawet tak ważnego objektu, jak elektrownia. Reszta miasta jest wprawdzie w ruinach, ale pochodzą one jeszcze z czasów oblężenia jeszcze w r.1942. Wtedy to Niemcy, upojeni trjumfem, głosili z niezachwianą pewnością siebie, że już nigdy nie oddadzą słonecznego Krymu.-

Powszechnym jest w Rosji przekonanie, że najbliższa ofenzywa ros. będzie największą ze wszystkich i nie zatrzyma się przed Berlinem. To słowo "Berlin" staje się zawołaniem, coraz częściej powtarzanym. Wiele wskazuje również nat to, że nastąpi ona równocześnie z uderzeniem od zachodu.-

Teraz kilka słów na inny temat. W ostatnich czasach słyszeliśmy często o t.zw." szkołach im. Suworowa", którego kult przybiera w Rosji coraz więk-

sze rozmiary. W tych dniach właśnie odwiedziłem Kalinin pod Moskwą. Przed wojną miasto ~~miasta~~ liczyło ćwierć miljona ludności i było wielkim ośrodkiem przemysłu włókienniczego. Obecnie ludność spadła o 2/3, a dopiero 20% przemysłu włókienniczego odbudowano. Głównym celem mych odwiedzin było jednak co innego, mianowicie niedawno otwarta szkoła im. Suworowa, jedna z 9-ciu nowych szkół tego typu, założonych w wyswobodzonych terenach ros. Przypomina ona przedwojenne ros. szkoły kadeckie i zmierza do tego samego celu, mianowicie do wychowania elity. Mimo, że jest to szkoła wojsk., to jednak wychowankowie po jej ukończeniu mają zupełną swobodę w wyborze zawodu. Przeważająca większość wybiera jednak zawód wojskowy. Program przypomina program innych szkół ogólnokształcących, jest jednak wszechstronniejszy i odznacza się wyższymi wymaganiami. Uczniowie muszą opanować dobrze dwa obce języki, poza tym program obejmuje języki klasyczne, poetykę, a nawet naukę tańca. Wychowankowie są traktowani przez nauczycieli z poszanowaniem. Nauczyciel mówi zawsze do nich "wy" nigdy "ty". Całe koszta utrzymania ponosi państwo. Każdy uczeń otrzymuje pięć mundurów, w tym jeden paradny ze złoceniami. Z drugiej strony praca jest większa, wakacje w ciągu całego roku trwają tylko miesiąc, a nie trzy miesiące, jak w innych szkołach. Wielu chłopców w wieku 13-tu i 14-tu lat posiada już odznaczenia za walki w oddz. partyzanckich. Dwie trzecie, to sieroty po poległych na wojnie, reszta, to prawie wyłącznie dzieci żołnierzy. Jeden z uczniów był świadkiem zamordowania w jego oczach matki i rodzeństwa. Inny, Żyd był jedynym, który ocalał z ludności żydowskiej miasteczka, zabranego przez Niemców. Odznaczył się później walcząc w oddz. zwiad. partyzantów pod Orłem. Uczniowie są wychowywani w kulcie dla tradycyj klasycznych.

Żywoty Plutarcha stanowią część lektury obowiązkowej. Wprowadza się w czym znane hasło Suworowa : Wybierzcie sobie za wzór jakiegoś starożytnego bohatera, a potym naśladujcie go, starajcie się mu dorównać, starajcie się go przewyższyć !
Przy powszechnej w Rosji świadomości roli, jaka w Europie powojennej przypadnie Rosji w udziale, zrozumiałym jest nacisk, jaki się kładzie na wykształcenie wysoko postawionej elity. W samym tylko Kalininie na 1000 miejsc w szkole Suworowa wpłynęło 14.000 zgłoszeń. We wszystkich 9-ciu szkołach tego typu, o których wspominałem jest łącznie tylko 4500 miejsc.-

Londyn, piątek, dnia 19.V.44r. Kom.franc.poranny. Serwis europ.

Ogłoszony wczoraj wieczorem kom.spec.sojusz.kwatery gł.donosi, że cała linja Gustawa została już przez sojuszników sforsowana. Oddz.polskie wzięły szturmem wzgórze klasztorne, na który powiewają teraz sztandary polskie i bryt. Zdobywając Cassino sojusznicy wykonali z powodzeniem manewr oskrzydlający, w którego wyniku pozycja npl. stała się nie do utrzymania. ~~Pierwsza~~ niem. dywizja spadochronowa, która broniła Cassino straciła przeważającą część swego sztabu, oraz prawie cały ekwipunek. Jedynie tylko kwatera dztwa, oraz artyleria, umieszczona na tyłach linij zostały wyratowane. Wzięto do niewoli 1500 żołnierzy.-

Oddz.franc., działające na południe od rzeki Liri zdobyły Esperia i wysunęły się już na 5 km. poza tę pozycję. Wzięto również wzgórza na zach.od Esperia.- Dalej na odcinku przybrzeżnym oddz.ameryk. zdobyły Formia. Od początku ofenzywy, t.zn. od 6-ciu dni wzięto dotychczas ponad 7000 jeńców i zdobyto 400 dział.-

Radiostacja szwajcarska donosi o przymusowej ewakuacji szeregu miejscowości w górnych Włoszech, m.in. Genui i Rapallo. Nie usłuchanie wezwania grozi więzieniem.-

W Kairze ujawniono szczegóły porwania niem.dowódcy dywizji na Krecie, gen.Kreipa. Oficerowie bryt. zaczaili się w pobliżu kwatery generała w Herakliom. Gdy wieczorem nadjechał samochód, wiozący generała, oficerowie wyskoczyli z kryjówki, sterroryzowali rewolwerami obsadę i kazali szoferowi wieźć się na wybrzeże, gdzie czekał już bryt. okręt woj., ukryty w ciemności. Ponieważ samochód jechał z chorągiewką generalską, przeto wyminął bez trudności 22 posterunki wojsk., napotkane po drodze.-

Jugosławia : Koresp. jednego z dzienników ang. opisuje, jak w jego obecności samoloty bryt. zrzuciły w ciągu 4-ch godz. 25 ton amunicji i środków leczniczych. Nastąpiło to w ciągu jednej nocy i

na jednym tylko odcinku. Można sobie stąd łatwo wyobrazić, jak poważnie już obecnie przedstawiają się dostarczane tą drogą dostawy sojuszników.-
Rosja i front połud.wsch.: Kom.sowiec.z ub.nocy donosi ponownie, że na lądzie bez zmian.-
Radio Moskwa donosi, że na połud. wsch. od Stanisławowa lokalne natarcie sowiec. doprowadziły do opanowania kilku wzgórz, a na płn.zach.od Tyraspola niem.próby odzyskania utraconych pozycyj zakończyły się niepowodzeniem.-
Wczoraj w ciągu dnia 750 ciężkich bombowców ameryk atakowało pod eskortą myśliwców Ploesti, dworzec towar. w Belgradzie, oraz węzeł kolej.Nisz. Brak jeszcze dotychczas szczegółów.-
"Czerwona Gwiazda" przypomina, że wskutek zdobycia Sewastopola bazy sowiec. znajdują się już w odległ.35-ciu km. od Varny i zaznacza, że obecna polityka bułgarska powoduje stan niepewności w dyplomatycz. stosunkach między Bułgarią a Rosją.-
Grecja : Narady między przedstawicielami partyj grec., uczestniczących w oporze przeciw Niemcom, odbywają się w górach Libanu i mają pomyślny przebieg. Zakończenie oczekiwane jest w sobotę.-
Turcja : Radiostacja turecka donosi, że zaciemnienie obowiązuje obecnie w trzech miastach, mianowicie Ankarze, Istambule i Ismirze. Jeśli interes Turcji będzie wymagał przystąpienia jej do wojny, naród turecki musi być do tego przygotowany.-
Front zach.: Wczoraj patrole ofenzywne myśliwców sojusz. nad Belgią i Francją, gdzie dotarły aż po Paryż. Zniszczono 3 samoloty npl., w tej liczbie 1 został zestrzelony przez polskiego lotnika.-
Zdjęcia wywiad.z nad Düsseldorfu wykazują silne szkody w rej.fabrycz. zakładów ~~Rheinmetall~~ Rheinmetall Borsig, obejmujący 38 budynków.-
Wczoraj w Waszyngtonie min.wojny Stimson oznajmił na konferencji pras., że z chwilą rozpoczęcia inwazji kom.woj.będą ogłaszane dwa razy dziennie, mianowicie o godz.11-ej i 23.30.-

Holandia : Jeden z dziennikarzy, współpracujących z Niemcami użala się gorzko na wielkie powodzenie, jakim się cieszy w Holandii literatura franc.i ang. Na miejscach publicz. ludzie ostentacyjnie czytają te książki, chociaż jest rzeczą notaryczną, że większość z nich ani słowa z tych językównie rozumie. Istnieje natomiast inna literatura, której daremno byłoby szukać na wystawach, a dopytywanie się o nią z reguły naraża na impertynenckie odpowiedzi, jest to literatura hitlerowska.-

Sprawy polskie : Rada Jedności Narodowej zwróciła się do rządu polskiego w Londynie z żądaniem, by na przyszłość funkcje prezydenta Rzeczypospolitej i głównodowodzącego sił zbroj. nie mogły być wykonywane przez tę samą osobę. Jak wiadomo obecny Wódz Naczelny, gen.Sosnkowski jest przewidziany na zastępcę prezydenta Rzeczypospolitej.-

Birma : Oddz. ameryk. i chińskie zdobyły lotnisko na połud. od Myitkina, głównej bazy japon. nad górnym biegiem rzeki Irrawadi, ustawicznie atakowanej i bombardowanej przez sojuszników.-

Londyn, dnia 19.V.44r. piatek. Kom. ang. popołud.
Serwis zamorski i europ.

Sprawy polskie : Serwis zamorski przytacza depeszę koresp. radia bryt. na froncie włoskim, Tolberta, opisującą walkę oddz. polskich pod Cassino. Koresp. stwierdza, że Polacy dokonali wspaniałego wyczynu. W czasie szturmu na wzgórze klasztorne tylko ci pozostawali po drodze, którzy poginęli, byli ranni, lub w stanie ostatecznego wyczerpania. Koresp. był obecny w kwaterze gł. ang., gdy polski oficer przybył z depeszą o zajęciu wzgórza klasztornego. Moment był wzruszający. Na depeszy widniała tylko jedna litera : ~~xxxxxxx~~ "V".-

USA. : Ofic. organ katolików ameryk., omawiając sprawę księdza Orlemańskiego zaznacza, że jeśli Stalin pragnie porozumienia z kościołem kat., w takim razie najprostszym będzie wysłanie do Rzymu przedstawicieli upełnomocnionych, którzy napewno będą serdecznie przyjęci. Winien on jednak szukać kontaktu z kościołem za pośrednictwem jego zwierzchnika, a nie nieupoważnionych organów podrzędnych.-

Anglia : Gen. Smuts wygłosił dzisiaj w ratuszu w Birmingham przemówienie z okazji nadania mu obywatelstwa honorowego tego miasta. Oto poszczególne punkty jego przemówienia.

1/-Strategia sojusznicza : Niem. forteca europ. jest dziś atakowana przez Rosjan od wschodu, przez oddz. ameryk. i bryt. na Morzu Śródz., przez ameryk. i bryt. lotn. w zach. Europie, czyli na odcinku, zwanym " drugim frontem", aczkolwiek nazwałbym go raczej frontem trzecim z uwagi na drugi, istniejący na Morzu Śródz. Ten front trzeci właściwie już powstał w postaci największej ofensywy lotn., jaką znają dzieje. Nastąpi po niej niebawem inwazja. Otwarcie drugiego frontu tak dawno przepowiadano, tyle o nim mówiono, że łatwo można dojść do wyrobienia sobie zniekształconego obrazu rzeczywistości.

Jakkolwiek wielki by on był, to jednak pozostanie tylko jednym z trzech frontów. Decyzja zapadnie nie na jednym, ale na wszystkich trzech połączonych frontach. Mogą być pauzy, okresy zastoju i wstrzymanie pochodu, ale " trójkątna wojna" będzie mimo tego postępowała. Front Śródz. może znowu nieść w zarodku wielkie decyzje. W czasie ostat. wojny światowej tutaj nastąpiło pierwsze załamanie się nieprzyjaciela. Mimo tego jednak działania na wszystkich trzech frontach muszą być traktowane, jako tworzące jedną całość.-

2/ Europa : Europa to serce sprawy dzisiejszej ludzkości. Jej upadek byłby stratą dla nas wszystkich. Jej roli nie może w przyszłości przejąć Ameryka, a tym mniej Azja. Tutaj znajduje się duchowa ojczyzna ludzkości, siedziba wolności sumienia i swobody. Ocalenie i odbudowa Europy, to najważniejsze z naszych powojennych zadań. Nie może ona być przepołowiona, rozczłonkowana, rozbita na chaos fragmentów. Winna tworzyć raczej jakieś Stany Zjednoczone, czy też Wspólnotą Europejską. Tylko w ten sposób potrafi zachować swą całość i szacunek dla siebie samej, które umożliwią jej odegranie ponownie roli kolebki prawa i wolności. W.Brytania powinna przytym odegrać należną jej, przywódczą rolę.-

3/ Organizacja Świata : Drugim zadaniem w okresie powojennym będzie utworzenie organizmu światowego, mającego za zadanie zabezpieczenie przed wojną. Na wielkich mocarstwach będzie w pierwszym rzędzie spoczywała odpowiedzialność za utrzymanie tego pokoju, podobnie jak teraz za prowadzenie wojny. ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Te mocarstwa mogą korzystać z poparcia ze strony ugrupowań poszczególnych narodowości. Porozumienie między USA. i W.Brytanią będzie przedstawiało dla tego rodzaju organizacji największą wartość. Porozumienie to nie może być jednak ekskluzywne, w szczególności nie może być mowy o takiej ekskluzywności w stosunku do Rosji.

W.Brytania, USA. i Rosja, to trzy filary przyszłej struktury międzynarodowej.-

4/ Federacja Bryt.: Nasza Wspólnota Narodów Bryt. nigdy nie była jeszcze w lepszej formie, niż obecnie. Narody wszelkich ras i wyznań dają w nim przykład współpracy. Bryt. Wspólnota Narodów, to najlepsza odpowiedź pod adresem pesymistów. Ta struktura nie zawdzięcza jednak swej spoistości żadnej mistycznej tajemnicy. Opiera się ona na prostych zasadach uczciwości, wspólnych wszystkim ludziom. Opiera się ona na rzetelności we wzajemnych stosunkach, na chętnym udzielaniu każdemu, comu się należy, na sprawiedliwości. xxxxx nią prawo poza którym stoi poparcie ze strony całego społeczeństwa. Federacja okazała się dla nas wszystkich błogosławieństwem.-

5/ Długość wojny : W piątym roku wojny jedno pragnienie góruje nad wszystkimi innymi, doprowadzić wojnę do końca tak prędko, jak to tylko możliwe. Sytuacja, w jakiej się znajdują kraje okup. jest tego rodzaju, że zwłoka może przynieść następstwa niepowetowane.-

6/Sprawa socjalna : Po tej wojnie powinniśmy wystawić pomnik prostemu człowiekowi, który płaci teraz rachunek za grzechy i krótkowzroczność swych przywódców przed wojną i nie cofa się przed żadnymi ofiarami na rzecz wspólnej sprawy. Tym pomnikiem będzie zapewnienie wyższego poziomu życia i lepszych możliwości dla wszystkich. Niema znamienniejszego objawu w toku obecnej wojny, niż powszechna determinacja zapewnienia po wojnie lepszej struktury socjalnej, zapewnienia każdemu pracy, dachu nad głową, wyżywienia, oświaty. Jeśli zrealizujemy postęp społeczny, to stworzymy tym samym podstawy dla międzynarodowej społeczności, w której wojna zniknie, jako barbarzyński przeżytek. Okres obojętności wobec praw społecznych przejdzie do przeszłości, nastanie okres lepszych warunków życia dla każdego obywatela. W ten sposób stworzymy nie tylko bezpieczeństwo socjalne, ale również zabezpieczymy się przeciwko wojnie.-

Front zach.: Komentator lotniczy serwisu europ. podkreśla, że przy obecnych rozmiarach lotn.ciężkiego zbyt łatwo zapomina się o najważniejszym zadaniu lotnictwa, którym nadal pozostaje działalność wywiadowcza. Gdy w 1940 r. W.Brytania pozostawała w defenzywie w walce lotn., mimo tego jej lotn.wywiad. ani na chwilę nie zaprzestało działalności nad kontynentem europ. Gdy wykryliśmy konwoje barek na linjach komunikac.rzecznych, natychmiast przystąpiliśmy do ich atakowania. Dziś role się odwróciły i Niemcy przeszły do defenzywy podobnie, jak w defenzywie znajdowała się W.Brytania na początku wojny. Na tym jednak analogia się wyczerpuje. Niem samoloty wywiad. nie ośmielają się zapuszczać się ponad W.Brytanią. Naloty są podejmowane tylko w porze nocnej i to naślep. Być może, że Niemcy rezerwują sobie lotn.lekkie na inwazję sojusz. Obrona na wielką skalę przed inwazją nie jest jednak do pomyślenia bez działalności wywiad., gdyż tylko na niej może być oparta.

Londyn,dnia 20.V.44r.sobota. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front śródz.: W depeszy koresp.z dziś rana donoszą o dokonaniu pierwszych wyłomów w linii Hitlera. Rzecznik aljancki oznajmił wczoraj wieczorem, że na południe od rzeki Liri, gdzie atakują oddz. franc. odwrót niem. odbywa się bezładnie. Porzucają oni znaczne ilości ciężkiego sprzętu. Na płn.od Liri Niemcy również się wycofują, ale w większym porządku. Miejscowość Pontecorvo jest atakowana koncentrycznie od płn. przez oddz. bryt., od połu zaś przez oddz. franc., które zajęły wioskę San Olivar, oddaloną o 6 km. od Pontecorvo. Oddz.franc przebyły dotąd 30 km. w linii powietrz., czyli osiągnęły największe zyski terenowe. Należy jednak przytym uwzględnić teren wyjątkowo trudny.

Oddz.franc. znajdują się już poza Formia i rozprzestrzeniają się wachlarzowato w kier.Itri. Droga, prowadząca z Itri do Pico / 5 km.na zach. od Pontecorvo/, znajduje się pod obstrzałem artylerii franc. i ameryk., działającej ze zdobytych ostatnio wzgórz.-
Polacy kontynuują swe świetne sukcesy /określenie serwis franc./, posuwając się na płn. od Monte Cassino w kier. Piedimonte, od którego wczoraj wieczór znajdowali się o 2 km. Równocześnie oddz. bryt.i kanad. atakują tę samą miejscowość od strony drogi "Nr.6", łączącej Cassino z Rzymem.-
Korespondenci donoszą, że droga, którą posuwają się oddz. bryt. doliną rzeki Liri wciąż jeszcze znajduje się pod panowaniem artylerii npl., usadowionej na wzgórzach po obu stronach doliny.-
Koresp.radia bryt. donoszą o wielkiej roli, jaką odegrały przy zdobyciu wzgórza Cassino oddz.pancerne nowozelandzkie. [illegible], otworzyły ogień na drogę "Nr.6" i odcięły w ten sposób niem. oddz. w Cassino odwrót, zupełnie je izolując, w czego następstwie upadek Cassino stał się nieunikniony.-
Komentator radia bryt., przypominając, że t.zw. linja Hitlera nie stanowi ciągłej linii obronnej, tylko kompleks gniazd obronnych, podkreśla następujące jej cechy :
1/ liczne betonowane schrony, bądź też gniazda karab. maszyn., drążone w litej skale i pokrywające przedpole we wszystkich kierunkach,
2/ gęste pola minowe, zwłaszcza na drogach, co utrudnia stronie atkującej organizację łączności,
3/ samowystarczalność poszczególnych gniazd, posiadających obfite zapasy żywności i amunicji, w czego następstwie mogą się one utrzymać nawet w razie przecięcia przez lotn. sojusz. połączeń z zapleczem na dłuższy czas.-
Ze względu na górzysty teren czołgi nie mają wiele pola do popisu, główna ich rola polega na popieraniu piechoty swym ogniem.

Jeśli chodzi o przyczółek pod Anzio, to mimo chwilowego zastoju oddaje on znaczne usługi sojusznikom wiążąc siły niem. Jest rzeczą możliwą, że wogóle od początku miał spełniać rolę kowadła, podczas, gdy młotem miała być armia, nacierająca od południa. Należy w końcu podkreślić koordynację strategii na całym froncie połud. wsch. Ofenzywa we Włoszech, działania armii gen:Tito, wreszcie gotujący się cios armii ros. w kier. Bramy Gałackiej, to wszystko części jednej akcji, zwróconej przeciwko bałkańskiej bazie Hitlera.-

Front zach.: Ub.nocy nalot RAF. na tereny okup. Brak jeszcze szczegółów. Niemcy donoszą, że było atakowane Tours.-

Wczoraj w ciągu dnia 500 ciężkich bombowców amerykan. pod osłoną myśliwców atakowało Berlin i Brunszwik. Silna obrona myśliwców niem. W walkach powietrz. bombowce amerykan. zestrzeliły 53 myśliwce npl., a myśliwce dalsze 72. Ponadto zniszczono pewną ilość samolotów na lotniskach. Straty własne 25 bombowców i 19 myśliwców.-

Bombowce śred.i lekkie atakowały wczoraj lotniska i linje komunikac. w płn.Francji i Belgii. W szczególności zrzucono znaczną ilość bomb na urządzenia wewnątrz portu Dieppe.-

Król ang. w towarzystwie królowej i następczyni tronu, oraz gen.Eisenhover odbyli inspekcję armii, przeznaczonej do inwazji. Odbyto w ich obecności największe dotychczas ćwiczenia szybowcowe, a ponadto wielkie manewry spadochronowe.-

Wojna morska : Admiralicja doniosła o największym konwoju, który dotarł do Rosji przez Ocean Lodowaty. Cały ładunek 250.000 ton, w którego skład wchodziły czołgi i samoloty, jak również żywność i lekarstwa dotarł do przeznaczenia. W czasie całej drogi w obu kierunkach ani jeden ze statków nie zatonął. Jedyną stratę stanowi kontrtorpedowiec "Maratta", który zatonął po storpedowaniu.

Zatopiono dwie niem. łodzie podwod. napewno, przypuszczalnie dwie dalsze, ponadto szereg ich uszkodzono. Warunki były wyjątkowo ciężkie, szwał i temperatura niżej zera, obsady niektórych samolotów były czynne przez całą dobę.- Dowódca bryt. floty łodzi podwod. oznajmił, że na Daleki Wschód skierowano szereg nowowybudowanych bryt.łodzi podwod., skonstruowanych specjalnie dla warunków tropikalnych. Ze względu na tkliwy punkt, jakim są dla Japończyków ich wydłużone linje komunikac., łodzie te mogą się okazać b.skuteczne. Również pod Norwegią działają obecnie liczne łodzie podwod., zapuszczające się wgłąb fiordów i torpędujące niem. transporty rudy żelaz.

<u>Rosja :</u> Na płn wsch. od Stanisławowa odparto niem. ataki.- Wczoraj nalot na port Kotka w Finlandii, gwałtowne pożary.-

Koresp. donoszą, że pod Karpatami oddz. węgierskie coraz liczniej się poddają,przechodząc na stronę ros. zwłaszcza nocami.-

<u>Anglia :</u>Min.Eden złożył wczoraj oświadczenie w Izbie Gmin w sprawie 47-miu oficerów RAF., oraz lotnictw sojusz., rozstrzelanych przez Niemców w Stalagu Nr.2 dla lotników. Rozstrzelanie nastąpiło w dn.22-go marca w związku z próbami ucieczki, a państwo, któremu Anglia powierzyła ochronę swych interesów w Niemczech zostało zawiadomione o tym dopiero w dn.17 kwietnia. Rząd ang. zwrócił się do rządu tego państwa z prośbą o zażądanie od Niemiec szczegółowego wyjaśnienia, zwłaszcza zwłoki w poinformowaniu mocarstwa, któremu Anglia powierzyła ochronę swych interesów.-

<u>Birma :</u> Oddz. chińskie posuwające się od płn. i pozostające wraz z ameryk. strzelcami pod dztwem gen.Merrill zajęły zachod. część miasta Myitkina nad górnym biegiem rzeki Irrawadi, równocześnie zaś oddz. bryt. zablokowały drogę, prowadzącą na połud.zach.w kier. Mogaung, gdzie walczą inne oddz. japońskie.-

Komentator radia bryt. podkreśla, że również w Birmie występuje wyraźna koordynacja strategii sojusz. XVIII-ta dywizja japon., walcząca pod Imfal została zagrożona przez oddz. spadochronowe gen. Wingate, które wylądowały na połud. na jej tyłach i przecięły jej połączenia, podczas, gdy równocześnie od północy natarły oddz. gen. Merrill po dwudziestodniowym marszu, stanowiącym również niemały wyczyn, gdyż nie zostały zupełnie przez przeciwnika zauważone. Oddz. te przedarły się od strony Chin zachod. Niezależnie od tego nacierają od północy od strony Ledo oddz. ameryk. i chińskie pod dztwem gen. USA. Stillwella.-

Koresp. radia bryt. opisuje inny wyczyn na froncie birmańskim, mianowicie przerzucenie całej 5-tej dywizji hinduskiej z pod Arakan na rejon Imfal. Cała przestrzeń 230 mil ang. została przebyła w ciągu 36-ciu godz. nie zginął ani jeden żołnierz, nie stracono ani jednego samolotu, przerzucenie nastąpiło bowiem powietrzem. Jest to pierwszy wypadek w historii, by cała dywizja została przerzucona samolotami.-

Ocean Spokojny : Na wyspach, położonych naprzeciw wybrzeża holend. Nowej Gwinei oddz. ameryk., zaskoczywszy nieoczekiwanym desantem Japończyków, opanowały lotniska.-

Na Rabaul wszystkich pięć lotnisk zostało wskutek nalotów unieruchomionych.-

Mowa gen. Smutsa : Dzisiejsza prasa londyńska mowę tę szeroko omawia. M.in. "Times" poświęcił jej wstępny artykuł.- " News Chronicle", popierając koncepcję gen. Smutsa co do przyszłej struktury europ. zaznacza jednak, że bezpośrednio po wojnie główne zadanie strzeżenia pokoju przypada wielkim mocarstwom.-

USA.: Sekretarz Stanu Hull oświadczył, że USA. we własnym interesie muszą podjąć inicjatywę w celu rozbudowania po wojnie międzynarodowej wymiany gospodarczej. USA. nie mogą korzystać z bez-

pieczeństwa gosp., jeśli inne narody będą doprowadzone do rozpaczy przez nędzę. Należy w tym celu zastosować następujące środki :
1/ urzeczywistnić prawdziwą współpracę gosp.,
2/ przeprowadzić stabilizację kursów międzynarod i ułatwić tranzakcje finansowe między poszczególnymi krajami,
3/ rozwinąć możliwości inwestycyj zagr., by umożliwić poszczególnym krajom rozwój gosp.,
4/ usunąć różnice w traktowaniu poszczególnych narodów w stosunkach gosp., oraz obniżyć wygórowane stawki celne.-
Prez.Roosevelt zapowiedział zwołanie konferencji międzynarodowej z udziałem delegatów 30-tu narodów w celu omówienia planu stworzenia międzynarodowego funduszu dla stabilizacji kursów walutowych.-

Londyn,sobota,dnia 20.V.44r.Kom.polski poranny.

1/ Przegląd prasy londyńskiej. Spec.koresp.woj. "Times'a" na odcinku VIII-ej armii stwierdza,że narazie trudno określić sytuację na prawym odcinku. Zarówno linja Gustawa, jak i linja Hitlera opierają się o Monte Cairo, dominujący nad doliną rzeki Liri i drogą do Cassino. Ostatnim ogniwem linii Gustawa są pozycje na płn.zach od Cassino. Pozycje obronne na tym odcinku są rozbudowane daleko wgłąb, a w ich skład wchodzi również Piedimonte, na płn.od Cassino, od którego oddz. polskie są oddalone o 2 km. Niemcy będ niewątpliwie zacięcie bronić tego punktu, umożliwiającego obserwację okolicznych równin.-
Spec. koresp. "Daily Telegraph" przy kwaterze gł gen.Andersa opisuje, jak głównodowodzący VIII-ej armii, gen.Leese przybył we czwartek do kwatery gł. gen.Andersa, by armii polskiej pogratulować jej pierwszego wielkiego zwycięstwa we Włoszech.

Oświadczył on gen.Andersowi, że będzie to wielki dzień w historii polskiej. Gen.Anders odpowiedział gen.Leese wszystkie pańskie plany zostały przeprowadzone dokładnie, jak było przewidziane. Gen. Anders określił walki, jako wyjątkowo zacięte. W chwili ataku Niemcy zmieniali właśnie oddz. i w rezultacie Polacy musieli walczyć z podwójną ilością. Dzięki temu jednak padła też podwójna ilość Niemców. Jak trudne były warunki walki, tego dowodzi, że każdy Niemiec, walczący w Cassino otrzymał Żelazny Krzyż. Setki zabitych i rannych żołnierzy niem.pokrywają zbocza góry. Oddz.polskie były zaopatrywane przy pomocy mułów. Gen. Anders oświadczył : nie mam słów dla tych oficerów bryt., którzy zaopatrywali nasze wojska. Nic nie zdołało powstrzymać ich bohaterstwa. Koresp. opisuje gen.Andersa, jako szczupłego, wysokiego oficera o surowym wyrazie twarzy. Uśmiechnął się jednak, mówiąc, że Hitler oświadczył, iż Cassino nie jest do zdobycia. Trzeba mu to będzie od czasu do czasu przypominać.-

2/ Z audycji porannej polskiej :

Koresp. PAT'a donosi, że w czasie walk Niemcy przypuszczali wściekłe kontrataki, by nie dopuścić do połączenia się oddz.polskich z bryt., walczącymi w dolinie Liri. W czasie walk zginął jeden dowódca brygady, oraz dwaj podpułkownicy, dowodzący batalionami. Gen.Lis oświadczył gen. Andersowi, że zdobycie klasztoru Cassino jest wielkim czynem, posiadającym ogromne znaczenie dla całokształtu operacyj.-
Gen.Sosnkowski w związku ze zwycięstwem Polaków wydał specjalny rozkaz Nr.9, który został odczytany we wszystkich jednostkach.-
Rada Narodowa w dn.19 maja powzięła jednomyślnie uchwałę z wyrazami hołdu dla żołnierzy polskich. Koresp. radia bryt.Tolbert nadał długą depeszę z opisem walk polskich, powtórzoną we wszystkich audycjach radia bryt.-

Piątkowe dzienniki ameryk. są pełne opisów walk oddz. polskich.-
Znany komentator radia ameryk., Raymond Gram Swing oświadczył we czwartek wieczorem : decydujący manewr o-skrzydlający pod Cassino powiódł się dzięki akcji wojsk polskich. Polski żołnierz jest najlepszym ze wszystkich, jakich wytworzyła obecna wojna.

M.p.20.V.44r.

Londyn 20.V.44r. Wickham Steed : Z przeglądu tygod.

Nie mogę tym razem narzekać na brak materiału. Kampania we Włoszech, pomyślne postępy sojuszników w Birmie, konferencja premierów Dominjów w Londynie, uchwała Izby Gmin o powołaniu komisji parlamentarnej dla kontroli pełnomocnictw ustawodawczych, udzielonych rządowi - każdy z tych faktów nadawałby się na temat dla oddzielnego przeglądu. Sądzę jednak, że w najistotniejszy ton uderzył gen.Alexander w swym rozkazie dziennym, wydanym do V-ej i VIII-ej armii. W rozkazie tym oświadczył: "Ze wschodu i zachodu, z północy i południa padną ciosy, które doprowadzą do zupełnego zniszczenia hitlerowców, przyniosą wyzwolenie Europie, a dla nas wszystkich przyśpieszą pokój. Nam przypadł w udziale zaszczyt wymierzenia pierwszego ciosu". Gen. Aleczander jest człowiekiem nader powściągliwym i nie ma zwyczaju rzucania słów na wiatr. Jego oświadczenie oznacza, że wielka bitwa o wyzwolenie Europy już się zaczęła. Francuzi i Polacy okryli się sławą. Pochód oddz. ameryk. i bryt. doprowadził do przełamania linii Gustawa i okazał się zbyt potężny, by niem. obrona potrafiła go powstrzymać. Niemcy w dalszym ciągu wprawdzie powtarzają swą tezę xo planowym odsadzaniu się od przeciwnika, ale ich kom. nie tchną już tonem wyzywającym, jaki dawniej je odznaczał. Niemcy mieli już przedsmak tego, co ich czeka w starciu z Francuzami i Polakami, których wrodzonej dzielności uczucie zemsty za okrucieństwa, jakich dopuścili się Niemcy na ich rodakach przydało jeszcze siły i ostrości.- Ważnym wydarzeniem było również porozumienie między rządami sojuszników, a rządami Norwegii, Holandii i Belgii w sprawie zorganizowania administracji na ich terenach w miarę wyswabadzania z okupacji npl.-

W szczególności porozumienie z Norwegią stwierdza, że wprawdzie w pierwszym okresie dztwo sojusz. musi mieć władzę w stosunku do administracji cywil., wynikającą z okoliczności wojennych, ale jak tylko sytuacja na to pozwoli, administracja ma być przekazana rządowi, odpowiedzialnemu konstytucyjnie przed przedstawicielstwem własnego kraju. Na podkreślenie zasługuje okoliczność, że rząd norweski zaprosił Rosję do przystąpienia do porozumienia, oczekuje się bowiem, że w niedalekiej przyszłości Rosja podejmie ofenzywę i jej oddz. mogą wkroczyć w toku operacji przeciwko Finlandii na terytorium norweskie. W tym tkwi powód, dla którego w porozumieniu, zawartym z Norwegią jest mowa o przekazaniu pełni władzy sojusz. dowódcom, podczas, gdy w porozumieniu z Holandią jest mowa tylko o głównodowodzącym aljanckim, którym jest gen. Eisenhover. Rosja bez wahania przyjęła zaproszenie i wyraziła aprobatę na układ sojusz. z Holandią i innymi krajami w Europie zach. Rosja, podobnie, jak USA. i W.Brytania wie o tym, jak ważną rzeczą jest udzielenie krajom okup. zapewnienia, że zarząd wojsk. będzie miał charakter tylko prowizoryczny i normalny zarząd cywilny, sprawowany przez władze danego kraju zostanie możliwie najszybciej przywrócony.-
Ważnym wydarzeniem była również wizyta złożona przez króla naszej flocie metropolitalnej. W rozkazie pożegnalnym podkreślilibyśmy dwa zwroty :
" Przed bitwą ", tak bowiem król się wyraził, żegnając swą flotę, oraz " w bliskiej przyszłości", gdy wspomniał o większych jeszcze zadaniach, jakie czekają flotę ang.-
Przygotowania do inwazji zostały prawie zakończone, a nalot na fabryki benzyny syntetycznej pod Lipskiem i w Czechosłowacji był, jak gdyby godnym finałem tej wstępnej fazy. Niemcy niewątpliwie nagromadzili wielkie zasoby nafty, ale perspektywa spadku produkcji nafty zarówno naturalnej, jak i syntetycznej napewno nie jest im przyjemna.-

Uchwała konferencji premierów Dominjów wymienia wśród celów woj. swobodę wyboru przez wszystkie kraje demokratycznej formy rządów. Dzięki temu wprowadzono pożyteczne wyjaśnienie jednego z punktów Karty Atlantyckiej, który niewątpliwie mógł dawać pole do różnych iterpretacyj i powodować słuszne obawy. Ów punkt Karty Atlantyckiej zapowiadał, że będzie poszanowane prawo każdego narodu, wybrania sobie formy rządu, pod jaką pragnie żyć. Jeśliby zatym Niemcy pragnęli znowu wprowadzić u siebie jakiś despotyczny reżim militarny, to w myśl dosłownego tekstu należałoby im na to pozwolić. Nic dziwnego, że wobec tego wielu ludzi uważało, że jeden z głównych celów wojny nie zostałby osiągnięty. Dzięki ostatniej uchwale nadano Karcie Atlantyckiej przez użycie słowa " demokratyczny" ścisłe i zadawalające brzmienie. Ponieważ w czasie konferencji bawił w Londynie podsekretarz Stanu USA. Stettinius, który wielokrotnie konferował z prem. Churchillem i innymi mężami Stanu, przeto nie wyobrażam sobie, by to słowo było użyte bez aprobaty ze strony USA będących współtwórcami Karty Atlantyckiej.- Dalszy ważny punkt w uchwale konferencji premierów, to podkreślenie konieczności wyposażenia przyszłej organizacji międzynarodowej w autorytet i siłę, mogące przeciwdziałać stosowaniu w życiu międzynarodowym agresji i przemocy.-Tymczasym odpada jedna z głównych przeszkód na drodze skutecznego zwalczania międzynarodowego bandytyzmu, mianowicie koncepcja neutralności. Teraz niema na nią miejsca. Trzeba było przezwyciężyć nie byle jakie przeszkody, gdyż idea neutralności posiadała na swą obronę cały arsenał argumentów tradycyjnych z których najcięższym był argument suwerenności. Teraz na tego rodzaju wybiegi nie będzie miejsca neutralność bowiem wobec walki między prawem a zbrodnią jest popieraniem zbrodniarza.- Ub.tydzień nie był więc zły. Można powiedzieć, że abstrakcyjnym ideom daliśmy zęby - a skutki tego odczują nasi wrogowie w najbliższym czasie na własnej skórze.-

Londyn, niedziela, dnia 21.V.44r. Kom. franc. i ang. poranny. Serwis europ.

Front śródz.: Największe postępy zostały osiągnięte na obu krańcach frontu, mianowicie na połud. i na płn. Na południu oddz. ameryk. V-ej armii oczyściły cały Półwysep Gaeta, oraz zajęły Itri, przecinając w ten sposób boczną drogę niem., przebiegającą od wybrzeża ku płn. wschodowi i mniejwięcej prostopadłe do doliny Liri. Oddz. ameryk. znajdują się tutaj w odległ. 35-ciu mil ang. od przyczółka Anzio. Oddz. franc. zajęły wzgórza, dominujące nad drogą Spico do Pontecorvo. Posuwają się one wzdłuż długiego frontu.-
Na płn. od rzeki Liri oddz. bryt. zajęły Aquino.
Na płn. od drogi, łączącej Cassino z Rzymem oddz. polskie zajęły szereg miejscowości, mianowicie wioski Villa San Lucia, San Germano i Piedimonte. W ten sposób zdobyły one przed. pozycje linii Hitlera. Koresp. donoszą, że Niemcy zmienili obecnie nazwę linii Hitlera na "linję Oro".- (Zero?)
W dn. wczorajszym lotn. sojusz. wykonało 2300 lotów, tracąc 10 samolotów. Po stronie niem. ukazały się w akcji tylko 20 samolotów.-
Włochy: Arcybiskup Mediolanu, kardynał Ascalesi wezwał wiernych do składek na fundusz na rzecz tych, którzy walczą z okupacją niem. we Włoszech płn. i zapowiedział poparcie akcji ze strony podległego mu duchowieństwa.-
We Włoszech płn. wzmaga się działalność partyzantów. W ub. tygodniu wykonano szereg sabotaży, zwłaszcza na przełęczy Breneru. Ośrodkami ruchu są prowincje Piemontu i Lombardii, zwłaszcza okręg Udine. Oddz. składają się wyłącznie z Włochów, ale podlegają rozkazom gen. Tito. W działalności bywają przerwy, ale mimo tego ich skutek jest widoczny i ujwania się zarówno w podminowywaniu niem. ducha, jak i w szkodach materialnych. Utarczki przybierają niekiedy znaczne rozmiary, jak np. ostatnio na linii między Genuą a Alessandrio, gdzie zginęło 300 policjantów faszystowskich.-

Jugosławia : W czasie walk we wsch. Bośni zginęło 1500 Niemców. Partyzanci zajęli port Nowygrad w pobliżu Zara.-

Grecja : Zebranie przedstawicieli grec. ruchów wolnościowych, które odbyło się w górach Libanu, zostało zakończone. Uchwalono program, złożony z 8-miu punktów. Przewiduje on m.in. reorganizację wszystkich grec.sił zbroj.pod grec.flagą narod., zaprzestanie porachunków między poszczególnymi odłamami partyzanckimi, zabezpieczenie osobistej wolności, oraz bezpieczeństwa, by umożliwić narodowi greckiemu powzięcia swobodnej decyzji co do formy rządów, pociągnięcia do odpowiedzialności współpracowników Niemiec, dostawy żywności, wreszcie uwzględnienia słusznych żądań narod.greckich. Deklaracja przyjęła z uznaniem do wiadomości oświadczenie króla, iż swój powrót do kraju uzależnia od swobodnie wyrażonej zgody narodu.-

Bułgaria : Rząd podał się do dymisji. Rzecznik niem.MSZagr.oświadczył, że zmiana powstała jedynie na tle zagadnień polityki wewnętrznej.-

Radiostacja w Ankarze podaje, iż jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że zmiana jest następstwem zwrotu w opinii publicz. pod wpływem ostat. wezwania W.Brytanii, Rosji i USA.-

Radiostacja moskiewska przytacza długie wyjątki z prasy ros., ostro atakującej rząd bułgarski. M.in. dziennik " Wojna i Klasa Robotnicza" stwierdza, że sytuacja ros.przedstawicili dyplomatycz. w Sofji stała się nie do zniesienia.-

"Prawda" stwierdza, że władcy Bułgarii od dłuższego czasu uprawiają niebezpieczną politykę.Tylko siebie samych będą musieli potępić, jeśli Bułgaria podzieli los hitlerowców.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia lotn.sojusz. wykonało 4000 lotów nad Francją płn., Belgią,Holandią i Niemcami, atakując m.in. osiem lotnisk i trzynaście stacyj kolej., oraz urządzenia wewnątrz portu Dieppe. Siedem samolotów nie powróciło.-

Ub.nowy nalot lekkich bombowców "Moskito" na Niemcy zach., oraz zakładanie min na npl.szlakach żeglugi.

Wszystkie samoloty powróciły.-
W nocy z piątku na sobotę nalot ciężkich bombowców RAF. na cztery wielkie węzły kolej. we Francji, mianowicie Orleans, Boulogne, Le Mans i Tours, oraz lekkich bombowców "Moskito" na Kolonię. Siedem samolotów nie powróciło.-
Wczoraj rzecznik kwatery gł.gen.Eisenhovera poraz pierwszy udzielił urzęd.instrukcyj ludności zach. terenów okup. w związku ze zbliżającą się inwazją. Dztwo sojusz. przykłada nader wielką wagę do współdziałania ze strony ludności. Hasło do podjęcia czynnego oporu zostanie we właściwym czasie wydane. Narazie najważniejszą rzeczą jest zbieranie informacyj,dotyczących rozmieszczenia poszczególnych formacyj npl., ich liczebności, uzbrojenia, kierunków marszu, jak również rozmieszczenia składów i ważnych objektów, jak elektrownie, radiostacje, posterunki obserwacyjne i t.d.-
Następna instrukcja zostanie nadana w poniedziałek.-
Radiostacja z Ankary komentuje te zarządzenia w związku z wczorajszym wielkim nalotem na cele taktyczne, jak lotniska i komunikacje, jako zapowiedź inwazji w najbliższych dniach.-
Wojna morska : Wczoraj rano jednostki lotnictwa i floty sojusz.zatopiły niem. szalupę, oraz uszkodziły kontrtorpedowiec i dwa poławiacze min.-
Birma : Oddz. chińskie, posuwające się z zach. Chin przez górny bieg rzeki Salwin przedarły się przez przełęcz pod Momein i posuwają się od płn. w kier. drogi burmańskiej. Są to oddz., walczące pod dztwem gen.Cziang-Kai-Czeka. Równocześnie oddz. chińskie i ameryk.,walczące pod dztwem gen.Merrill atakują drogę burmańską od południa, oraz uderzają na Meyitkina, znajdując sięo ćwierć mili ang.od miasta. Wreszcie oddz. partyzantów, t.zw.Czindid, wchodzące w skład oddz., przerzuconych swego czasu lotnictwem przez gen.Wingate, operują w odległ. 160-ciu mil ang. na połud. zach. od Meyitkina i

przecięły z tamtej strony linje łączności, zaopatrujące japon. garnizon Myitkina od południa.- Dzięki zdobyciu lotniska w tym mieście, posiadającego betonową bieżnię, sojusznicy uzyskali bazę lotn., nadającą się do korzystania także w porze monsunów i do udzielenia ochrony myśliwskiej konwojom powietrz. przewożącym z Burmy dostawy dla Chin. Okazuje się jeszcze raz wielkie znaczenie przewagi sojuszników w powietrzu. Ponieważ równocześnie Japończycy nie posiadają dostatecznej floty, by chronić swe konwoje u wybrzeży Birmy, przeto inwazja japon. na Indje straciła wszelkie widoki powodzenia.-

Chiny : Sukces Japończyków, polegający na opanowaniu kolei Pakin-Hankau w znacznej mierze zawiódł oczekiwania, gdyż linja prawie zupełnie nie działa wskutek zniszczeń.-

Ocean Spokojny : W piątek wieczór ustał wszelki opór japon. na wyspach Wakde naprzeciw wybrzeży holend. Nowej Gwinei. W czasie tych operacyj Amerykanie stracili 10-ciu zabitych, 83-ch rannych i 2-ch zaginionych, Japończycy zaś 550 zabitych.-

Azja Połud. Wsch. W środę połączone siły lotn. adm. Mountbatten, gen. Nimitz a i gen. Mac Arthura wykonały atak na port Surawaya na Jawie, stanowiący gł. bazę japon. w Indjach holend. Lotniskowce sojusz. były eskortowane przez okręty ameryk., bryt. franc. i holend. W porcie trafiono 10 statków, dwa doki pływające, oraz wszystkie warsztaty reperacyjne. Tylko trzy samoloty nie powróciły.-

Norwegia : W Oslo gwałtowne utarczki uliczne w związku z powołaniem przez Niemców do przymusowej służby pracy mężczyzn, ur. w latach 1921-23.-

Dania: Patrioci zabili 4-ch Duńczyków, konfidentów Gestapo.-

USA. : Wiceprez. Wallace wyjechał do Chin. Zapowiedział on, że USA. dostarczą Chinom wszelkiej możliwej pomocy.-

Anglia : Na najbliższe dwa tygodnie została zwołana konferencja 150-ciu delegatów 12-stu narodowości z udziałem "Unra" w celu przygotowania pomocy żywnościowej dla krajów wyzwolonych. Zostanie przeszkolony spec. korpus urzędników, przeznaczony do administrowania działem wyżywienia. Szczególny nacisk jest położony na organizację systemu przydziałów i zwalczania pokątnego handlu.-

Londyn, dnia 22-go V.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front śródz. : Wczoraj wieczorem oddz. ameryk. zajęły u wybrzeża miejscowość Fondi na drodze appijskiej. W ten sposób przebyły one w ciągu ostat.doby 12 km.-
Pontecorwo jest koncentrycznie atakowane od połud. przez Francuzów, którzy znajdują się tylko o 1000 yardów od tej miejscowości, oraz od płn. przez oddz. kanad. VIII-ej armii. Niemcy rzucili tutaj do przeciwnatarcia 50 czołgów, ich atak został jednak udaremniony przez sojusz.myśliwce i artylerię. Amerykanie wzięli również Campodimele na drodze z Itri.-
W ciągu całej soboty nad polem bitwy nie pojawił się ani jeden samolot niem. W ub.tygodniu lotn. sojusz.wykonało 14.000 lotów, zrzucając 8500 ton bomb. Straty własne 74 samoloty. W tym samym okresie lotn. niem. wykonało 109 lotów.-
Na płn.od Cassino oddz. włoskie zajęły ważny łańcuch górski.-
Jak się obecnie okazuje w przeddzień ofenzywy pilot połud.afryk. wykonał szereg zdjęć wywiad. z niem. pozycyj, przelatując nisko na dług.2,5 mil. Niemcy słabo go ostrzeliwali, nie chcąc zdradzać pozycji swej artylerii p.lotn. Zdjęcia te oddały później ogromne usługi.-
Koresp. radia bryt. pod Anzio donosi, że aczkolwiek wszyscy koresp. mają już wyżej uszu ciągłych opowiadań o załamaniu się ducha niem., to jednak

nie ulega wątpliwości, że w armii niem. ujawnia się kryzys pod względem zasobów ludzkich. Wśród jeńców coraz większy odsetek stanowią chłopcy do lat 18-tu, z drugiej strony zaś mężczyźni żonaci powyżej 35-ciu lat. Wielu jest także żołnierzy, rannych w Rosji, których po wyleczeniu przysłano do Włoch. W zachowaniu ujawnia się wyraźna różnica w porównaniu z końcowym okresem kampanii w Tunisie. Podczas, gdy wtedy niem. jeńcy odmawiali wdawania się w rozmowy, oświadczając, że to nie licuje z godności niem. żołnierza to teraz są gadatliwi i skłonni do wywnętrzania się. Przeważna ich część wierzy jeszcze w możność zawarcia kompromisowego pokoju, oraz w nową tajemniczą broń, jaką dztwo niem. rezerwuje do decydującej walki.-

Włochy : Pod Veroną partyzanci włoscy wykoleili dwa pociągi niem., pod Arezzo podpalili fabrykę, w rej. Wenecji i Florencji ciągłe starcia z Niemcami.-

Kwatera gł.gen.Alexandra, współpracując z naczelndztwem włoskim wydaje stale instrukcje dla oddz. partyzanckich jugosłowiańskich i włoskich, które walczą w płn. Włoszech, wiążąc tam 6 dywizyj niem.

Jugosławia : W Chorwacji wielkie straty niem. Do Serbii napływają liczne niem.posiłki. W Istrii ofenzywa niem. wstrzymana. Koresp. radia bryt. przy kwaterze gen.Tito donosi, że armia gen.Tito składa się obecnie z z 11-tu korpusów, obejmujących 34 dywizje i liczy ogółem 300.000 ludzi. Najbardziej wyborowym jest t.zw.I-szy Korpus Proletarjacki, który powstał w lecie 1941 , jako zalążek dzisiejszej armii gen.Tito. Przeciętny wiek żołnierzy wynosi 24 lat, nie brak jednak chłopców w wieku lat 14-tu i starców wyżej lat 60-ciu, jak również kobiet. Głównodowodzącym jest generał w wieku 30-tu lat, który przed wojną był znanym w Belgradzie poetą z grupy surrealistów. Oddz. odznacza się w wysokim stopniu ruchliwości i siły natarcia.-

Grecja : Po konferencji w górach Libanu przedstawiciele wszystkich trzech partyj grec.,mianowicie partii Wyswobodzenia Narod., partii t.zw. EAM, oraz komunistycznej wysłali do prem.Churchilla depeszę z wyrazami wdzięczności za poparcie grec. ruchu niepodległościowego. Nawiązując do ostat. wypadków oświadczają, że walka niepodległościowa przedstawia większe znaczenie,niż postępowanie nieodpowiedzialnych ludzi. Wszystkie partie są zgodne co do konieczności zrealizowania jedności narod.wśród Greków.-

Front zach.: Ub.nocy nalot silnej formacji RAF. na Niemcy, w pierwszym rzędzie na Duisburg, będący największym rzecznym portem w Europie.-

Wczoraj w ciągu dnia największa ze wszystkich dotychczasowych formacja sojusz. myśliwców i myśliwców bombardujących atakowała komunikacje drogowe, kolejowe i fabryki od wybrzeży franc.aż po okolice na wsch. od Berlina. W ataku uczestniczyły samoloty II-go korpusu taktycznego RAF. i obrony myśliwskiej RAF., jak również VIII-go i IX-go korpusu USA. Zniszczono ponad 70 lokomotyw, a dalszych 200 w Niemczech ostrzelano. Opór myśliwski słaby, ogień artylerii p.lotn.gwałtowny. Szereg objektów pozostawiono zupełnie w gruzach. Równocześnie"latające fortece" atakowały płn Francję, zwłaszcza rej.Pas de Calais i Belgię, a "Moskit'y" RAF. towarzyszyły im w tych działaniach.Ostrzeliwano z karab. maszyn.liczne konwoje rzeczne. Zestrzelono 20 samolotów w powietrzu, a nadto zniszczono pewną ilość na ziemi. Sojusznicy stracili 55 myśliwców, wszystkie bombowce powróciły.-

Głównodowodzący lotn.USA.gen.Arnold oświadczył wczoraj, iż jest przekonany, że Niemcy rezerwują swe siły lotn. do jakiegoś przedsięwzięcia.Decyzja była dla Niemców niewątpliwie trudna, ale musiała już zapaść. Dztwu sojusz. wiadomo, iż Goering wydał swym lotnikom rozkaz, by nie atakowali poszczególnych samolotów sojusz., ale tylko zwarte

formacje. Lotnicy, którzy się nie zastosują do rozkazu zostaną wysłani na front ros.-
Ub.nocy nalot niewielkiej ilości samolotów niem., głównie na Hrabstwo Kent. Ofiary w ludziach nieliczne.-
Rosja :.Na lądzie bez zmian. Pod Tyraspolem i Stanisławowem odparto ataki niem.-
W ciągu soboty zniszczono 52 samoloty niem.-
W nocy z soboty na niedzielę samoloty torpel. ros. floty bałtyckiej zatopiły w Zatoce Fińskiej 5 statków npl. W tym 1 transportowiec pojemn.6000 ton.-
Koresp radia bryt. w Sztokholmie donosi o znamiennym artykule, jaki się ukazał w jednym z dzienników monachijskich. Artykuł donosi o fortyfikowaniu pozycyj niem. w Prusach Wschod.i podkreśla wielkie znaczenie tych robót ze względu na to, że Prusy Wschod. stały się już teraz rejonem przyfrontowym.-
Artykuł ten pozostaje w sprzeczności z dotychczasową propagandą niem., która twierdziła zawsze, że mimo strat terytorialnych przewidująca strategia niem. potrafiła właściwe Niemcy pozostawić poza terenem walk.-
Niem. rzecznik lotn.omawiając ostat. naloty ros. na Łotwę i Litwę stwierdził, że dały zdumiewające wyniki.-
Koresp. niemieccy donoszą, że Rosjanie gromadzą wielkie rezerwy w rej. bałtyckim, gdzie przygotowują nową ofenzywę i że zrzucają wielkie ilości spadochroniarzy.-
Ocean Spokojny : Pod Hollandia i Itape likwidowanie niedobitków japon. Japończycy stracili 400-tu zabitych. Na 11-tu Japończyków 10-ciu walczy do upadłego a jeden się poddaje.-
Birma : Trzecia część miasta wyitkina została już zajęta. Japończycy walczą, jak osaczone bestie. W 24 godz. po zajęciu lotniska wylądował na nim głównodowodzący gen.USA.Stillwell, któremu podlegają obecnie również oddz. partyzanckie, zrzucone z powietrza podczas desantu wojsk gen. Wingate na połud. Birmy.
Kanada : Prem.King po powrocie z Londynu oświadczył, że konferencja premierów dominjalnych była wielkim sukcesem.-

Londyn,poniedziałek,dnia 22.V.44r.Z audycji porannej polskiej.

Oddz.polskie walczące pod Cassino wzięły do tej pory 300 jeńców.-
Gen.Alexander skierował do gen.Leese, dowódcy VIII-e armii orędzie następujące treści z prośbą o przekazanie go gen.Andersowi : " Będę wdzięczny, jeśli Pan zechce dać wyraz memu głębokiemu uznaniu dla wspaniałych wartości żołnierskich oddz. polskich i ich waleczności przy zajmowaniu pozycyj, które Niemcy określili, jako nie do zdobycia. Był to dzień chwały dla Polski. Cześć sztandarowi polskiemu, który dumnie powiewa na wzgórzu klasztornym"-
Szef sztabu general.W.Brytanii, gen.Sir Allan Brook złożył w orędziu dla gen.Andersa swe serdeczne życzenie.-
Dowódca IX-ej armii bryt., w skład której poprzednio wchodził korpus gen.Andersa zadepeszował :
" Swietne wyniki - wiedziałem , że je osiągniecie".
Spec. koresp. Reutera przy VIII-ej armii donosi,że jak się okazuje,Niemcy, którzy walczyli na wzgórzu klasztornym byli przerażeni perspektywą dostania si do polskiej niewoli. Jeszcze teraz wciąż się poddają wychodząc ze swych kryjówek, chociaż oddz. polskie posunęły sie już o 7 km. Gdy siły główne się wycofały wielu Niemców schodziło na dół i poddawało się Anglikom, byle się nie dostać w ręce Polaków .-
Koresp. radia kanad. donosi, że najtrudniejszym było zdobycie nie góry klasztornej, lecz t.zw.wzórza "Nr.593". Koresp stwierdza, że nigdy jeszcze przedt nie widział równie sztraszliwego widoku, jak na tym wzgórzu. Obok żołnierzy, którzy wzgórze zdobywali, leżały tam trupy tych, którzy polegli jeszcze przed kilku miesiącami. Walka toczyła się wśród niepogrzebanych zwłok.Obok niem. miotaczy płomieni leżały zwęglone trupy żołnierzy, którzy zdobywali niem.pozycje głównie przy użyciu granatów ręcznych.-
Znany publicysta ameryk. Walter Lippman stwierdza w artykule " Sunday Times", że atak sprzymierz. na Europę nie jest pod względem politycz równie dobrze przygotowany, jak pod względem militarnym. Główne drogi do Europy prowadzą przez Francję i Polskę,ale

zagadnienia obu tych państw nie zostały rozwiązan
W oczy się rzuca, że zwycięstwo nad Niemcami nie
się utrzymać bez silnej Francji i Polski. W.Bry-
tania, Rosja i U A. nie podołają same zadaniom,
jakie je czekają po wojnie. Rosja potrzebuje siln
niezależnej i przyjaznej Polski i nie może się be
niej obejść.-
"Daily Herald" podkreśla we wstęp.artykule znacze-
niu faktu, że franc. i polskie wojska odegrały
tak wielką rolę. Bryt. żołnierz dawno udowodnił,że
przewyższa hitlerowskiego, gdy ma broń. Teraz to
samo można powiedzieć o żołnierzu franc. i polskim
chociaż niem. broni się odważnie i z determinacją.
Fakt, że wszystkie oddz. tak dobrze walczą pod je-
nym dowództwem, posiada znaczenie, sięgające dalej
niż wojna obecna. Jest to odpowiedź pesymistom,
nie wierzącym w utworzenie przyszłej armii między-
narodowej.-

Londyn, dnia 23.V.44r. wtorek. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i front.europ.

Front źródz.: 7-ta armia niem. na połud. Włoch, któ liczyła pierwotnie 7 dywizyj, została ostatnio powiększona o 5 dalszych, ściągniętych z Włoch płn., z pod przyczółka Anzio i z pod odcinka adriatyckiego. Kontrataki niem. przybierają na sile.-

Na zach. wybrzeżu oddz. ameryk. znajdują się w odległ. 5-ciu km. od Terracino. Ich patrole, które dotarły do miejscowości, zostały odrzucone kontratakami niem. Koresp. radia bryt. donosi, iż wiele wskazuje na to, że niebawem na tym odcinku dojdzie do dalszych postępów, później jednak będzie się trzeba liczyć z przeciągłymi walkami na błotach pontyjski które mogą być przez Niemców łatwo zalane.-

Na płn. od Terracino oddz. franc. zajęły Monte San Biaggio, oraz przecięły połączenia szosowe między Pico, a Pontecorvo, zadając na tym odcinku Niemcom ciężkie straty. W pobliżu Pico Francuzi odebrali Monte Leucia, chwilowo odebrane im przez Niemców. Oddz. bryt. i franc. dotarły do przedmieści Pontecorvo, gdzie toczą się zacięte walki.

Na płn.wsch. od tej miejscowości oddz. kanad. wdarł się w kilku punktach w linję Hitlera.-

Najgwałtowniejsze walki toczą się na płn. od Cassin gdzie walczą oddz. bryt. i polskie. Oddz. polskie, walczące na płn. od drogi "Nr.6" zajęły miejscowość powyżej Piedimonte, gdzie wczoraj toczyły walki uli uliczne z austrjackimi oddz. alpejskimi. Polacy wzięli do niewoli licznych Austrjaków.-

Jugosławia : Oddz. gen. Tito rozbiły w Sandżaku niem kolumnę w Słowenii prowadzą gwałtowne ataki.

W Chorwacji zacięte walki. Kwatera gen. Tito donosi, że wskutek nalotów sojusz. uległy zupełnemu zniszczeniu dworzec kolej. i składy w mieście Bihacz.-

Grecja : Król powierzył ustępującemu premierowi Papandreu utworzenie nowego gabinetu Jedności Narod. Przedstawiciel grec. oddz. powstańczych gen. Serafini oświadczył, że w ciągu ub. 2-ch lat oddz. grec. zadał wojskom okupac. włoskim, bułgarskim i niem. straty, sięgające 15.000 zabitych, rannych i jeńców.-

Front zach.: Ub.nocy nalot ciężkich bombowców RAF. na Niemcy i tereny okup. Niemcy donoszą, że atakowany był Dortmund, drugi co do znaczenia pod Duisburgu port śródlądowy.-
Wczoraj w ciągu dnia rozległe ataki na objekty komunikac. i lotniska npl. Ameryk."latające fortece" atakowały bazę w Kilonii i stoczyły nad Niemcami walkę z 80-ciu myśliwcami. W płn.zach.Niemczech i we Francji atakowały lotniska, inna zaś formacja rej. Pas de Calais. Opór myśliwców b.słaby. Nie powróciło 5 ciężkich bombowców i 8 myśliwców, straty npl. 28 samolotów.-
W dn.wczorajszym inna formacja sojusz., złożona z 600 śred.i lekkich bombowców, oraz myśliwców bombardujących atakowała szosy i linje kolej., oraz lotniska we Francji. Jeden bombowiec nie powrócił.-
W poniedziałek nad ranem RAF. zrzuciła 2000 ton bomb wybuchowych i zapalających na Duisburg, a ponadto atakowała Hannower, lotniska w Belgii i zakładała miny na npl.szlakach.30 samolotów nie powróciło.-
W dn.wczorajszym rzecznik gen.Eisenhovera zwrócił się z drugą instrukcją przez radio londyński do ludności krajów okup. na zach.Europy.-
Eksperci USA. oceniają obecną produkcję miesięczną niem.przemysłu lotn. jak następuje :
300-400 myśliwców jednomotorowych, 200 dwumotorowych, 700 bombowców, samolotów wywiad., oraz wszelkich innych typów.- W ub.miesiącu wg.opinii tych kół Niemcy więcej myśliwców stracili, niż wyprodukowali. Nie ulega wątpliwości, że w ciągu ostat. 4-ch miesięcy lotnictwo niem. zostało poważnie osłabione.-
Birma : Oddz.gen.Czlang-Kai-Czeka w coraz większych ilościach przybywają z Chin zach., przekraczając górny bieg rzeki Salwin. Oczyściły one w tym rejonie od Japończyków jeden z głównych grzbietów górskich.-

Pod Myitkina deszcze utrudniają dalsze działania, mimo tego jednak od płn. oddz. sojusz. dotarły do drugiego lotniska. Oddz. japon. pod Mogaung i Kamaing zostały prawie zupełnie odcięte.-

Rosja : Lokalne walki pod Tyraspolem i Stanisławowem.-

Przedstawiciel bryt. min.informacji w Moskwie oznajmił znaczne powiększenie obsługi informacyjnej,mianowicie zwiększenie w Moskwie nakładu publikacyj bryt. w języku ros.-

Szwecja : Koresp. radia bryt. w Sztokholmie donosi o wzroście czujności w opinii szwedzkiej wobec groźby niem. inwazji. Liczni obserwatorzy w Sztokholmie stwierdzają wzmożenie się niem. przygotowań wojsk. w rej. przyległych do Szwecji. Ponadto zwróciła ostatnio powszechną uwagę ciekawa zbieżność w wypowiedziach prasowych. Z jednej strony chodzi o artykuł niem. rzeczoznawcy wojsk., Fritze Bongartza w jednym z pism niem. na temat możliwości desantu aljanckiego w Danii. Wybrzeże duńskie przedstawia pod tym względem wiele korzystnych warunków. Desant pociągnąłby za sobą również znaczne zmiany polityczne w Skandynawii. Z drugiej strony jeden z dzienników szwedzkich prohitlerowskiej orientacji stwierdza, że w " Wale Atlantyckim" istnieje tylko jedna przerwa, mianowicie między Norwegią a Danią. W związku z tym należy się liczyć z możliwością desantu aljanckiego na zach. wybrzeżu Szwecji. W razie desantu na połud. wybrzeżu aljanci mogliby nawiązać łączność z Rosjanami, którzy ze swej strony mogliby zrzucić desant spadochronowy. W następstwie Finlandia byłaby odcięta. Te okoliczności mogą tłumaczyć treść niem. wyjaśnień w sprawie incydentu przesyłania do Norwegii map terytorium szwedzkiego. ~~xxxxxxxx~~ Wspominając o okolicznościach, które mogą powstać niezależnie od rządu niem. i uzasadniają konieczność posiadania map szwedzkich, Niemcy mieli prawdopodobnie te właśnie ewentualności na myśli.-

Te wszystkie momenty wywołują zrozumiałe zainteresowanie w szwedzkiej opinii publicznej, która nie zapomniała o tym, iż Niemcy poprzednio swe wypadki

agresji na kraje neutralne zawsze usprawiedliwiali koniecznością uprzedzenia napaści ze strony aljantów. Do Szwecji wciąż napływają informacje o koncentracjach niem. w portach bałtyckich, zwłaszcza w Szczecinie, Gdyni i Gdańsku.-

Norwegia : Przedstawiciele norweskiego ruchu oporu, którzy przybyli do Londynu ogłosili deklarację, popartą przez króla i rząd z wymienieniem celów norweskiego ruchu oporu. Są nimi : odzyskanie przez Norwegię wolności i niepodległości, odbudowa instytucyj demokratycznych i swobód indywidualnych, uchylenie wszystkich hitlerowskich ustaw i zlikwidowanie instytucyj, odszkodowania na rzecz ofiar terroru, pociągnięcie do odpowiedzialności w prawidłowym postępowaniu przed trybunałami członków rządu Quislinga i tych wszystkich, którzy ze współpracy z Niemcami zdobyli dla siebie osobiste korzyści. Deklaracja stwierdza w zakończeniu, że obecnie, gdy wojna się zbliża do rozstrzygającej fazy, jedność i dyscyplina są konieczniejsze, niż kiedykolwiek indziej.-

Francja : Min. pełnomocny Kanady w Algerze podkreślił w przemówieniu cenną rolę, przypadającą Kanadzie z uwagi na jej tradycje franc. w zacieśnieniu więzów między Anglią a Francją. Mówiąc o walce Francji o wyswobodzenie, minister oświadczył :"Wybaczcie nam, że nie ponieśliśmy takich ofiar i cierpień, jak wy". Po tych słowach całe zgromadzenie ustawodawcze do którego minister przemawiał,powstało, by dać wyraz uczuciom wdzięczności za porywające przemówienie.- Do Rabatu w Marokku przybył z wizytą do rezydenta general.gubernator Gibraltaru, wznawiając w ten sposób dawną tradycję.-

Radiostacja franc. w Algerze zwróciła się do mieszkańców Francji z ostrzeżeniem, że w związku ze zobowiązaniem się Lavala do dostarczenia Niemcom 1.000.000 robotników przewidziane są na najbliższe dni olbrzymie branki. W szczególności zagrożone są rejony Tulonu, Montpellier i Limoges. Ponadto komisarz dla spraw bezpieczeństwa w rządzie Vichy, Darnand przygotowuje aresztowania hiszpańskich zbiegów, przebywających we Francji, jak również Żydów

franc., oraz z innych krajów.-
Anglia : Król ang. odbył wczoraj inspekcję armii inwazyjnej, pozostającej pod komendą gen. Montgommery, spędziwszy cały dzień w jego kwaterze.-Towarzystwa kolej zapowiedziały dalsze drastyczne ograniczenia w ruchu pasażerskim. Coraz częstsze są wypadki, że odejście pociągów jest w ostat. chwili odwoływane.-
USA.: Prez.Roosevelt złożył wczoraj przed Kongresem 15-ty raport z wykonywania ustawy "Lease lend", obejmujący okres od 1-go stycznia do 31-go marca 44r. W okresie tym Ameryka dostarczyła sojusznikom m.in. 23.000 samolotów. Wartość całych dostaw wynosiła cztery miljardy dolarów, z czego połowa przypada na sprzęt woj. Ponad 90% dostaw przypada na W.Brytanię, Rosję i Chiny. Ilość dostaw, między 1-ym stycznia 43r. a 1-ym stycznia 44r. była o 60% większa, niż w roku poprzednim. Świadczenia Ameryki, wykonywane na podstawie ustawy, stanowią 14% jej ogólnej produkcji wojennej. Raport podkreśla również świadczenia wzajemne, w pierwszym rzędzie W.Brytanii, która na samo tylko utrzymanie ameryk. sił zbroj.w Indjach wydała w ciągu roku 150.000.000 dolarów.- Raport zaznacza, że nie można stosować do ustawy czysto rachunkowych kryterjów, gdyż nie służy jej za podstawę rachunek długów i wierzytelności, ale zasada zjednoczonego wysiłku wszystkich narodów. Raport zaznacza również, że W.Brytania jest drugim po USA. producentem sprzętu wojennego. Od początku wojny do końca 1943r. wyprodukowała ona 90.000 samolotów i 1.000.000 ciężarówek. W ub.roku jej dostawy dla USA. i innych narodów zjedn. przedstawiały wartość dwóch miljardów dolarów.-
W dniu wczorajszym obchodzono w USA. święto mar. handlowej. W związku z tym przewodniczący komisji morskiej w USA., adm. Lang oświadczył, że USA. są dzisiaj największą potęgą morską świata i posiadają największą mar. woj. i flotę handlową. Ta flota w ub.roku przewiozła

350.000.000 ton.-
Koresp. radia bryt. w Waszyngtonie donosi, że w związku z tym omawiana jest żywo sprawa żeglugi ameryk. w okresie powojennym. Przed wojną flota handl. USA. liczyła 7.000.000 ton, w ub. roku wybudowano 20.000.000 ton, a program na rok bież. przewiduje budowę 30.000.000 ton.-
Były amb. USA. w W.Brytanii Jozeph Kennedy wypowiedział się za tym, by na okres powojenny ustalić górną granicę tonażu na 10.000.000 ton, a całą nadwyżkę przekazać innym państwom bądź też zużyć jako złom. Ameryka nie jest bezpośrednio zainteresowana w posiadaniu tak potężnej floty handl. i nie jest to dla niej kwestią życia, jak np. dla W.Brytanii czy też Norwegii.-
Dziennik "Chikago Sun" stwierdza, że pod Cassino oddz. polskie musiały krwawo walczyć przeciwko przeważającym siłom npl. szturmując niesłychanie trudne pozycje. Ich porywająca odwaga przypomniała jeszcze raz, że celem narodów zjedn. jest odbudowanie silnej i niepodległej Polski.-
Na czarną listę wciągnięto 30 firm szwedzkich i zapowiedziano wciągnięcie dalszych.-
Kanada : Premier King oświadczył w Izbie Reprezentantów, że nie istnieją żadne wątpliwości co do wyników oczekiwanych działań sojusz. na zach. Europy, ale walki mogą być trudniejsze i dłuższe niż my sobie wyobrażamy. Będą to największe walki w historii świata. Konferencja premierów dominialnych nie tylko odznaczyła się jednomyślnością, ale dostarczyła światu przykładu jedności między narodami.-

Londyn, dnia 23.V.44r. Z audycji porannej polskiej.

Koresp. "Daily Mail" zaznacza, że Pontecorvo i Piedimonte stanowią najważniejsze punkty oporu linii Hitlera. Pierwsza z tych miejscowości tworzy zarazem punkt odgałęzienia się rezerwowej linii umocnień, przebiegającej do Terracino. Są to dwie fortece naturalne, które odgrywają poważną rolę w linii Hitlera. Gdy one upadną, to upadną również inne pozycje. Kesserling może nam jeszcze sprawić dużo kłopotu swą artylerią, umieszczoną na Monte Cairo. Polacy walczą na zboczu tej góry i utrzymując łączność z oddz. "Nr.6", próbują ją otoczyć. Inny koresp. tego pisma donosi, że Polacy oskrzydlili od płn. Piedimonte i wczoraj jeszcze oczyszczali teren z niedobitków niem.-
Szwedzki dziennik "Afton Tidningen" donosi, że w General. Gubernatorstwie wszyscy Niemcy w wieku od 15-tu do 65-ciu lat zostali uzbrojeni. Ludność niem. przechodzi intensywne przeszkolenie strzelnicze i ci którzy osiągnęli dobre wyniki przechodzą przeszkolenie w walkach ulicznych. Dziennik ogłasza rozmowę z dwoma Polakami, którzy w marcu zostali wywiezieni do Niemiec, a następnie zbiegli do Szwecji. Opowiadają oni, że Niemcy są bezsilni wobec sabotażu i działalności partyzanckiej ze strony polskiej ludności. Ludność polska często z narażeniem własnego życia ukrywa Żydów. W akcji eksterminacyjnej w stosunku do Żydów uczestniczą także Ukraińcy, należący do organizacji, współdziałających z Niemcami.-

M.p.23.V.44r.

Londyn, dnia 19.V.44r. Gen. Sir Walter Kirk : Przegląd wojskowy.

Głównymi wydarzeniami na froncie ros. w ub.6-ciu tygodniach było, jak wiadomo, zajęcie Odesy i Krymu. Pierwsze z nich było nieuniknione, co do drugiego zaś zagadką pozostaje niem. decyzja tak długiego trzymania się na Krymie. Być może, iż dztwo niem., widząc, że Krymu nie da się utrzymać, postanowiło poprostu wykorzystać sytuację w miarę swych możliwości i jaknajdłużej wiązać możliwie największą ilość sił.ros. W zarządzeniach niem. dztwa ujawniło się jednak pewne niezdecydowanie, gdyż podczas, gdy z jednej strony wywozili z Krymu swe oddz. na statkach, to równocześnie dowozili tam inne. Zdobycie Krymu nie wprowadziło wielkiej zmiany w położeniu strategicznym. Najważniejszym skutkiem jest zwolnienie 10-15 dywizyj ros. do zadań na innych odcinkach. W międzyczasie Rosjanie organizują swe linje łączności, Niemcom zaś powiodło się ustabilizować linję frontu. Kontrataki pod Lwowem i Tyraspolem zmierzają do przeszkodzenia ros. przygotowaniom do ofenzywy. Jest to stała metoda, którą Niemcy stosowali już pod Kijowem, pragnąc likwidować tam ros. klin. Wówczas skończyła się ona fiaskiem, gdyż Niemcy tak się wyczerpali w przeciwnatarciach, że gdy doszło do wznowienia natarcia ros., byli już zbyt wyczerpani, by stawiać mu opór.-

Na froncie włoskim przerzucenie VIII-ej armii z odcinka adriatyckiego pod Cassino, oraz nieoczekiwana gwałtowność przygotowania artyler. stworzyły moment zaskoczenia, który oddz. franc. i ameryk. w pełni wykorzystały. Przed podjęciem ofenzywy gen. Alexander uprzedził nas, że zmagania będą żmudne, postępy okazały się jednak szybsze, niż oczekiwano. Pod El-Alamein stworzenie wyłomu zajęło 10 dni czasu, acz kolwiek nieprzyjaciel

nie rozporządzał tam naturalnymi przeszkodami i nie posiadał rozbudowanych na tyłach obronnych pozycyj. We Włoszech walka będzie bez porównania cięższa, gdyż cały ich teren, to jedna wielka przeszkoda naturalna. W szczególności trzeba podkreślić wielką liczbę świetnych posterunków obserwacyjnych, jakimi tam rozporządzają Niemcy. To jest przyczyna, dzięki której sforsowanie rzeki Rapido było takim świetnym wyczynem. Był nim również manewr kleszczowy bryt. i polskich oddz.VIII-ej armii przeciwko Cassino, przeprowadzony z największą dzielnością. Zbliżamy się teraz do linii Hitlera. Przygotowanie artyler. będzie musiało i w tym przypadku zająć sporo czasu, jeśli nasze straty mają być utrzymane na równie niskim poziomie, jak do tej pory.-
Działalność armii gen.Tito stanowi część ogólnego planu strategicznego aljantów w rej. śródziemnomorskim. Streszczając zaś sytuację w całej Europie, ni[e] sposób nie podkreślić jej głównej cechy, jaką jest utrata przez Niemców inicjatywy na wszystkich frontach.-
W Birmie celami naszej ofenzywy zimowej i wiosennej było zajęcie lotniska w Myitkina celem zapewnienia ochrony lotn. konwojom powietrz. do Chin, w drugim zaś rzędzie zadanie Japończykom możliwie najcięższ[ych] strat. Także i w Birmie można stwierdzić znakomitą koordynację poszczególnych działań. Myitkina była zaatakowana równocześnie od płn. przez oddz. chińsk[ie] i ameryk. gen.Stillwella, postępujące doliną Hukong[u] od zachodu przez oddz. chińskie, które przekroczyły górny bieg rzeki Salwin, a wreszcie od południa od[dz.] spadochronowe ze znacznym udziałem krajowców Czindi[tów], którzy poprzecinali połączenia Myitkiny od południa. Nie wolno również zapominać o pracy inż.ameryk., k[tó]rzy od pół roku budują drogę poprzez dolinę Hukong[u]. Przyszłość wykaże, czy ta droga będzie się nadawała do użytku we wszystkich porach roku. W każdym razie posiada tę właściwość lotnisko w Myitkina, miasto z[aś] samo przedstawia jeszcze tę korzyść, że zapewnia d[...]

warunki zdrowotne także w porze deszczowej. Przebieg operacyj na tym odcinku był dla Japończyków niespodzianką i będzie rzeczą ciekawą przekonać się, jak oni na to zareagują. W każdym razie nie ulega wątpliwości, że pora deszczowa także i Japończykom będzie przeszkadzała. Jeśli chodzi o drugi cel, to straty japon. były znacznie większe od naszych. Dotyczy to również działań na połud. Birmy pod Arakan. Ewakuacja Budheydaung nastąpiła z całkiem przekonywujących powodów, gdyż z chwilą opanowania nowych pozycyj baza ta stała się zbędną, a natomiast jej warunki klimatyczne były fatalne. Na okres zaś najbliższych 6-ciu miesięcy największe znaczenie przedstawia dla nas stan zdrowotny naszych wojsk. Ogółem biorąc, kampania birmańska zakończyła się lepiej, niż to oczekiwaliśmy.-

M.p.24.V.44r.

Londyn,dnia 24.V.44r. E.C.Colston Sheppard ; przegląd lotniczy.

Przy omawianiu obecnej kampanii we Włoszech słyszy się często zdziwione zarzuty pod adresem dztwa niem., iż marnuje swe rezerwy, tłocząc je na małych odcinkach, zamiast rzucić je do kontrataków. Na pierwszy rzut oka ta zmiana w niem. taktyce istotnie wydaje się zadziwiająca. Pamiętamy wszyscy kontrataki Mansteina w połud. Ukrainie, a pozatym możnaby przytoczyć z tuzin innych przykładów, gdy generałowie niemieccy ściągali rezerwy z różnych odcinków i nawet dłuższy czas pozostawali w pozornej bezczynności, by później nagle z całym rozmachem uderzyć wszystkimi siłami na jeden punkt. Była to taktyka, zupełnie zgodna z niem. tradycją wojskową. Zrozumiałym jest zatym pytanie; czemu przypisać zmianę tej taktyki we Włoszech ? Jak wiademo, Niemcy mają tam 25 dywizyj, czyli conajmniej ćwierć miljona ludzi. Dlaczego więc używają setek ludzi zamiast tysięcy ? Odpowiedź jest łatwa. Kesserling ma poddostatkiem wojsk, poddostatkiem dział, ale nie ma możności szybkiego ich przerzucania. ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Przyczynę tego pragnę właśnie omówić w dzisiejszym przeglądzie. Jest nią odizolowanie oddz. frontowych niem. od zaplecza dzięki działalności naszego lotn. O tej działalności izolacyjnej lotnictwa często się wspomina, ale mało kto zdaje sobie sprawę z rozmiaru jej skutków. Obecna kampania włoska dostarcza pierwszego przykładu tak daleko posuniętego odizolowania od swych baz ~~xxxxxxx~~ armii,posiadającej z nimi połączenia lądowe . Dotychczasowa wojna dostarczyła już wprawdzie przykładów izolacji. W Tunisie Niemcy musieli dostarczać swe dostawy przez morze, opanowane przez aljantów. Nawet w czasie kampanii sycylijskiej armia niem. była oddzielona od swych baz lądowych Cieśniną Messyńską, przyczym zresztą posługiwała się dla transportów

morskich głównie trasą Neapol-Palermo. W czasie obecnej kampanii we Włoszech doszło jednak poraz pierwszy do tego, że nieprzyjaciel został odcięty od swych baz, mimo, że posiada z nimi połączenia lądowe. Jest rzeczą ważną zrozumieć właściwe znaczenie tego stereotypowego już zwrotu w komunikatach : " przecięcie komunikacyj". Jeśli donosimy, że przerwano jakąś linję kolej., to nie oznacza to, by przeciwnik stracił wszelką łączność. Został on jedynie zmuszony do posługiwania się połączeniami zastępczymi, a tymsamym do korzystania na pewien okres czasu z linij o znacznie mniejszej pojemn., ponadto zaś do związania pewnej ilości ludzi przy pracach reperacyjnych. Niektóre jednostki wojsk., jak np. czołgi mogą posuwać się także i naprzełaj, wyjąwszy teren górzysty. Takie nieoczekiwane, przejściowe zmniejszenie możliwości transport., powiedzmy o 50% może pozostać bez poważniejszych następstw, gdy na frontach panuje sytuacja ustalona. Co innego jednak, gdy przecieciecięcie komunikacyj zbiegnie się z nagłym wzmożeniem działań wojskowych. Tego rodzaju przykładu dostarcza obecne położenie we Włoszech. Przez ostat. 2 mies. dzień w dzień powtarzał się z regularną monotonnością w naszych kom. zwrot o bombardowaniu linii kolej.Rzym-Florencja. Przez cały ten okres ta linia kolej. ani jednego dnia nie funkcjonowała. W rezultacie przeważną część transportu musieli Niemcy przesyłać drogami kołowymi, które również były atakowane z powietrza, przeważnie w porze dziennej, ale także i w nocy. Przed podobnym problemem stoją dziś dowódcy niem walczący pod Esperia, czy też na płn.od Cassino. By przerzucić dwie dywizje, trzeba użyć około tysiąca pojazdów. Muszą się one posuwać jeden za drugim w odległości conajmniej 50-ciu yardów, by uniknąć większych strat w razie nalotu. Jeśli pochód odbywa się nocą, to brak świateł przy pojazdach także utrudnia posuwanie się.-

Jednym słowem takie przerzucanie oddz. nie może się odbywać szybko, jeśli dztwo nie zapewni sobie najważniejszego w-runku, mianowicie ochrony szlaków komunikac. przez lotn.myśliwskie. Tu dochodzimy do kardynalnego punktu zagadnienia. Ochrona myśliwska, to najtrudniejszy problem niem. we Włoszech. Trudności wynikają z szeregu przyczyn. Obrona frontu zach. przed nalotami sojuszników wiąże wielkie ilości myśliwców, stałe naloty na zakłady lotn. obniżyły ich produkcję w starciach powietrz. straty w myśliwcach są nieuniknione, lotn.bazy są stale atakowane, coraz więcej daje się odczuwać brak części wymiennych i zapas., przyczym zwłaszcza wielką rolę odgrywa zmniejszenie produkcji łożysk kulkowych. Nad wszystkim zaś panuje jeden moment : obawa przed inwazją. Zbieramy teraz plony ~~wszystkich~~ oddawna prowadzonych, zakreślonych na długą metę i z wielkim nakładem trudów wykonywanych wysiłków dztwa lotn. sojuszniczego.-

M.p.24.V.44r.

Londyn, dnia 15.V.44r. : Dawid Thompson. Trzecia bitwa o Francję.

Po Dunkierce gen. de Gaulle oświadczył, że Francja przegrała bitwę, ale nie przegrała wojny. Następne wypadki wykazały jak dalece to określenie było słuszne. Po pierwszej bitwie o Francję, zakończonej Dunkierką rozpoczęła się druga, ciągnącej się już czwarty rok, w której jeden front reprezentuje ruch oporu, prowadzący akcję sabotażową, jak i walkę zbrojną, drugą zaś rząd w Vichy. Ten okres 4-ch lat możnaby podzielić na dwie części, przyczym granicą stanowi kwiecień 1942 r., t.zn. powrót Lavala do rządu w Vichy. Jak wiadomo, poraz pierwszy Laval wstąpił do rządu w lipcu 1940r. po Dunkierce, gdy przeważało w świecie mniemanie, że upadek W.Brytanii jest sprawą najbliższych trzech tygodni. Gdy te przewidywania zawiodły, admirał Darlan usunął Lavala z rządu. Francja, a ściśle biorąc jej flota mogły wtedy odgrywać rolę języczka uwagi, gdyż flota włoska była jeszcze wtedy nietknięta i stanowiła dla nas poważne niebezpieczeństwo. W tej sytuacji ówcześni władcy Francji postanowili zająć postawę wyczekującą. Gdy w kwietniu 1942 r. Laval powrócił do władzy, było to oznaką ponownej zwyżki akcji niem. Istotnie, sytuacja sojuszników była wtedy ciężka. Dla Malty nastał najkrytyczniejszy okres. W Afryce Wavell odepchnął wprawdzie Rommla, ale w miesiąc później ponownie musiał się sam wycofać. W kwietniu padło Singapoore, niedługo później Japończycy zajęli Filipiny. Kampania birmańska zbliżała się do swego nieszczęśliwego końca. W tym momencie, gdy równocześnie Hitler przygotowywał swą ostateczną, jak mniemał, ofenzywę w Rosji, więcej niż kiedykolwiek potrzebował zabezpieczenia swych tyłów we Francji, gdzie ruch oporu wzrastał. Darlan, który

Laval

został wtedy z powrotem powołany do rządu, stanął przed dwoma zadaniami : dostarczenia kwalifikowanych robotników niem. przemysłowi i zduszenia ruchu oporu we Francji. Nasze raidy na Boulogne i St. Lazaire przyczyniły się właśnie do niemałego wzmożenia tego ruchu. Laval ze swej strony nie zasypiał gruszek w popiele. Gdy poraz pierwszy wszedł w skład rządu po Dunkiercе, pracowało w Niemczech 20.000 robotników franc. Gdy do rządu powrócił, liczba ich wynosiła 60.000. Ta cyfra powiększyła ośmiokrotnie do marca 1943 r., a dwunastokrotnie do grudnia 1943r. Do tej cyfry należy jeszcze doliczyć 400.000 Francuzów, pracujących przy drogach we Francji w organizacji Todta.
Z końcem roku 1943 rozpoczęła się trzecia bitwa o Francję. Niemniej, niż 250.000 Francuzów znajdowało się już wtedy w otwartej walce z rządem w Vichy. Tym większe wysiłki podjął ze swej strony Laval. Na Nowy Rok 1943 wprowadził on do swego gabinetu nowych zwolenników kursu współpracy z Niemcami, z których najbardziej notorycznym był Józef Darnand, xxxxxxxx minister bezpieczeństwa i porządku publicznego. Od lutego objął on nadto resort rozdziału żywności, skupiając w ten sposób w swym ręku najskuteczniejsze środki presji. Poza policją i wojskiem pozostaje na jego usługach 250.000 milicjantów, między którymi nie brak notorycznych przestępców, jak np. Korsykanin Carbone, wielki gangster w stylu chicagowskiego Al Capone. Rozpoczęły się represje w postaci brania i rozstrzeliwania zakładników. W marcu bież.roku wszedł w skład rządu inny notoryczny poplecznik Niemców, Marcel Deat, który objął tekę ministra pracy. Rozciągnął on obowiązek pracy na rzecz Niemców na wszystkich mężczyzn w wieku od lat 16-tu do 60-ciu i kobiety bezdzietne w wieku od lat 18-tu do 45-ciu.-

Okazuje się z tego wszystkiego, że Laval nie był w stanie sam jeden podołać obu obowiązkom, jakie na siebie przyjął wobec swych niem. rozkazodawców, t.zn. dostarczenia Niemcom rąk roboczych i zdławienia akcji oporu.-
Charakterystycznym był proces o zdradę stanu, wytoczony w Algerze b.ministrowi przemysłu, a później spraw wewnętrz. w rządzie Vichy, Pucheu. Był on ministrem jedynie pod Darlanem, nigdy natomiast nie współpracował z Lavalem. Mimo tego został uznany winnym współpracy z nieprzyjacielem. Jest to bardzo wymowny precedens na przyszłość.-
Francja osiągnęła teraz stopień jedności, jak nigd jeszcze poprzednio . Poraz pierwszy w skład rządu, mianowicie Komitetu Narodowego weszli nawet dwaj komuniści. Cała władza została skupiona w rękach jednego człowieka, gen.de Gaulle, równocześnie głównodowodzącego franc.sił zbrojnych. - człowieka x który w najcięższej dla Francji chwili wyrzekł prorocze słowa, że Francja przegrała bitwę, ale nie wojnę.-

Londyn, dnia 24.V.44r. Środa. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski.

Front śródz.: Na przyczółku pod Anzio V-ta armia pod dztwem gen.USA.Clarka rozpoczęła w poniedziałek o godz.20.30 ofenzywę. Została ona poprzedzona bombardowaniem z okrętów woj., oraz nader gwałtownym przygotowaniem artylerii ameryk. Uderzenie postępuje na trzech odcinkach, mianowicie na wybrzeżu atakują oddz.bryt., które rozpoczęły natarcie, następnie rozpoczęte uderzenie w centrum, a na prawym skrzydle w dwie godz.później przystąpiły do natarcia oddz. ameryk. Koresp.radia bryt. opisuje nader gwałtowny ogień artylerii ameryk. na połud. od Cisterna. Po przygotowaniu artyler. Amerykanie rzucili tam do natarcia potężne formacje czołgów. Kom.sojusz. stwierdza, że walki na przyczółku pod Anzio weszły w nową fazę. Umocnienia npl., rozbudowywane od początku marca są potężne. Koresp.oceniają ich rozległość w poszczególnych kompleksach na 3000 yardów wgłąb. Zastanawiające jest bardzo słaba reakcja artylerii niem. Aczkolwiek wiadomo, że do natarcia pod Anzio musiało dojść, to jednak można było odnieść wrażenie, że nieprzyjaciel został ogniem artyler.zaskoczony. Przewaga w powietrzu zupełna. Koresp. ameryk. opisuje charakterystyczny fakt, mianowicie bezpośrednio przed rozpoczęciem ofenzywy dotarł do Anzio potężny konwój ameryk. z wielkimi posiłkami w ludziach i materiale. Niemcy nie próbowali nawet wysadzeniu konwoju przeszkadzać. Równocześnie na odcinku VIII-ej armii oddz.bryt. przy użyciu wielkiej ilości czołgów wdarli się głęboko w linję Hitlera na odcinku między Pontecorvo, a Aqino. Oddz. polskie oczyszczają z niedobitków npl. okolice Piedimonte.- Dalej na połud. Francuzi toczą zacięte walki o Pico, oraz położone dalej ku płn.wsch. Lenola.- Nad wybrzeżem wreszcie oddz. ameryk. atakują Monte Croce.-

Włochy: Radiostacja w Algerze donosi, że pod przełęczą Św.Bernarda patrioci włoscy nawiązali łączność z franc. powstańcami w Subaudii i prowadzą

wspólną akcję przeciwko Niemcom. Komentator radia bryt.podkreśla tę wiadomość, jako szczególnie wymowną. Jeszcze nie tak dawno nikt nie byłby we współpracę między Francuzami a Włochami uwierzył wòbec świeżych uraz i zresztą całkiem uzasadnionych, jakie Francuzi żywili wobec Włochów za ich zdradziecki cios w plecy w r.1940. Akcja partyzantów włoskich na płn.Włoch jest czymś więcej, niż zwyczajnym nękaniem przeciwnika, skoro wg.słów gen.Alexandra zmusza ona Niemców do trzymania pełnych 6-ciu dywizyj na płn., podczas, gdy ogółem w całych Włoszech rozporządzają 25-ciu dywizjami.- Radiostacja w Algerze doniosła również, że w Neapolu współpracują przedstawiciele armii bryt., ameryk. i włoskiej, wydając wspólnie instrukcje dla oddz. włoskich, walczących na płn.-

<u>Grecja :</u> Nowy premier grecki oświadczył w Kairze, że nowy rząd zostanie utworzony w ciągu najbliższy[ch] 2-3 dni. Obecnie prowadzone są rozmowy z przedsta[wi]cielami greckiego ruchu oporu, którzy wejdą w skład rządu.-

<u>Bułgaria :</u> Misję utworzenia nowego rządu otrzymał przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Bajkow. Turecki dziennik " Tan" określa go, jako zupełnie oddanego Niemcom i notorycznego hitlerowca.- Z Turcji donoszą również o zaaresztowaniu xxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx 300 oficerów bułgarski[ch]

<u>Front zach.:</u> Wczoraj w ciągu 12-tu godz. 4000 samolotów sojusz.atakowało łącznie 14 objektów np[l] tracąc 40 samolotów.- W szczególności wielki atak wykonały ciężkie bombowce ameryk. w liczbie 750, które posiadały największą eskortę myśliwców, jak[a] kiedykolwiek brała udział w operacjach na zachodzi[e] w poszczególnej operacji, gdyż liczyła ponad 1000 samolotów. Atakowane były objekty w Niemczech zac[h]. i we Francji. Brak sprzeciwu niem. myśliwców. Z t[ej] operacji tylko 4 samoloty nie powróciło. Inne formacje aljanckie atakowały we Francji niem. pocią[gi] i instalacje radiowe. Jeden samolot nie powrócił.

W nocy z poniedziałku na wtorek ponad 1000 ciężkich bombowców RAF. zrzuciło 3000 ton bomb na Dortmund, Ludwigshafen, Brunszwik i dworce przetokowe we Francji.-
Dziś rano potężne formacje sojusz. kontynuowały ofenzywę na zachodzie. Szczegółów jeszcze brak, wiadomo jednak, że radiostacja we Frankfurcie n/Menem przerwała audycje.-
Anglia : Prem.Churchill otworzy dziś w Izbie Gmin debaty nad polityką zagr. Oczekuje się mowy o wielkim znaczeniu.-
Król ang. z okazji dzisiejszego Dnia Imperium wydał rozkaz do kolonij bryt., w którym podkreśla waleczność wojsk kolonialnych, walczących u boku sojuszników.-
Birma : Oddz. chińskie, nacierające od zach. Chin zdobyły miasto Czeng-Kong oddalone o niecałe 20 mil ang.od granicy birmańskiej i odcięły w ten sposób garnizon japon.w mieście Lung-Ling, stanowiącym zakończenie drogi birmańskiej.-
Na płn. i wsch. od Kohima dalsze postępy sojusz.
Chiny: W prowincji Honan oddz. chińskie pod Loyang przeszły do przeciwnatarcia.-

Londyn,24.V.44r.Środa. Z audycji porannej polskiej.

Kom.sztabu Wodza Naczelnego donosi, że w dn.22-go maja oddz.polskie dotarły na 2,5 km. na połud. wsch. od Monte Cairo i odparły kontrataki niem. w rej. Piedimonte.-
Koresp."Daily Mail" donosi, że na prawym skrzydle VIII-ej armii Niemcy w ciągu nocy z poniedziałku na wtorek wdarli się z powrotem do jedynej pozycji, jaką jeszcze trzymają w Piedimonte, mianowicie do największego w tej miejscowości gmachu.

Głównodowodzący IX-ej armii bryt.na Bliskim Wschodzie w której skład swego czasu wchodził II-gi korpŝu polski, gen.Sir Maytland Wilson przybył w towarzystwie swego zastępcy, gen.USA.Deversa do kwatery gł. gen.Andersa, któremu oświadczył : " Przybyłem, by złożyć serdeczne gratulacje z okazji wielkiego sukcesu i zwycięstwa".-
Najsławniejszy dowódca nowozelandzki gen.Frajberg komendant oddz.nowozelandzkich we Włoszech zadepeszował do gen.Andersa : " Trzy okrzyki na cześć armii polskiej ! Najserdeczniejsze gratulacje z powodu waszego wielkiego zwycięstwa".-
"News York Times" cytuje za agencją "American Press" obszerne opisy walk. oddz.polskich.-
" Detroit Free Press" stwierdza:Flaga polska na Cassino symbolizuje coś więcej niż determinację Polaków do walki o wolność ; dowodzi ona, że nie można podbić duszy człowieka tak łatwo, jak ziemię.-

Londyn,dnia 24.V.44r.środa. Kom.franc.połud.

Front śródz.: Dzisiejszy kom.kwatery gł.sojusz. donosi : Walki wkroczyły w drugą fazę. Wczoraj rano atakowano równocześnie na odcinku V-ej armii oraz na odcinku VIII-ej armii w dolinie Liri. Na odcinku V-ej armii kontynuowano z powodzeniem natarcie na prawe skrzydło npl. Na odcinku VIIIej armii po zaciętych walkach dokonano wyłomu w linii Hitlera na płn. od Pontecorvo.-Pod Anzio okręty woj. ostrzeliwały z dobrymi rezultatami pozycje npl. Lotn.sojusz. wykonało wczoraj ponad 2000 lotów, atakując npl. komunikacje, pozycje artyler. i koleje żelaz. aż po Włochy środkowe. Koresp.donoszą, że wczoraj na samym odcinku pod Anzio na dług.24-ch km. atakowało 500 ciężkich bombowców sojusz.-

Nr

Pod Liri fala czołgów i piechoty sojusz., głównie kanad. wdziera się w wyłom, dokonany w linii Hitlera. Przed atakiem ogień otwarło 700 dział na odcinku 2000 mtr. następnie ruszyła do natarcia formacja czołgów typu "Sherman", których działa 75 mm. porozbijały npl. gniazda karab.maszyn.i betonowane schrony. Teren był gęsto zaminowany, ale nieliczne czołgi, które z tego powodu ~~xxxx~~ utknęły, były natychmiast w miarę możności urachamiane przez obsady, a przednie formacje piech. oczyszczały teren z min. Dotarłszy do linij npl. piechota rozpoczęła walkę przy użyciu granatów ręcznych i bagnetów.- Sojusz. kwatera gł.donosi, że na płn.Włoch partyzanci włoscy przełęcz Św.Bernarda opanowali, a ponadto toczą walki w rej.Mediolanu, Florencji i Sieny.-

Jugosławia : Z kwatery gł.gen.Tito donoszą, że w dniu wczorajszym wysadzono 6 wojsk pociągów niem., mianowicie jeden w Chorwacji, trzy w Słowenii niedaleko granicy austriackiej i dwa Bośni zach. Niem. straty w ludziach i sprzęcie b.ciężkie, w jednym tylko pociągu zginęło 150 żołnierzy. Oddz.partyzanckie zajęły na pograniczu Serbii i Sandżaku Nowy Bazar, miejscowość Lubisz / 25 km.na wsch.od Priboj/

Front zach.: Ub.nocy nalot "Moskitów" na Berlin i Dortmund, oraz objekty kolej. Ponadto zakładano miny. Wszystkie samoloty powróciły.-

Anglia : Dziś rano na posiedzeniu Izby Gmin prem. Churchill złożył deklarację w sprawie polityki zagr. Tekst jeszcze nie ogłoszony.-

Rosja : Kom.ros.donosi o ożywionej działalności wywiad. w związku z przygotowywaną ofenzywą. Na połud. Stanisławowa zdobyto ważne wzgórze.- Radio Moskwa donosi o ożywionej działalności partyzantów na zach. od Mozyrza, gdzie zagrażają Pińskowi Lotn.sowiec. zatopiło dwa transportowce w Zatoce Fińskiej.-

Bułgaria : Nowy premier Bajkow utworzył rząd, który niewątpliwie przyjmie wszystkie żądania niem.- Dziennik szwedzki " Svenska Dagbladet " donosi,że

mnożą się wypadki dezercji z bułgarskich wojsk okupac. w Jugosławii i Grecji. Szereg oficerów bułgarskich aresztowano pod zarzutem spisków przeciw bezpieczeństwu państwa.-

Francja : Dzisiejszy "Times" stwierdza w art. wstęp., że mowa prem. Churchilla dostarczy sposobności do rozproszenia różnych niejasności w stosunkach z Francją. Chodzi głównie o dwa punkty : 1/ doprowadzenia do porozumienia między W.Brytanią, USA. i Komitetem Franc., co do tego, kto będzie wykonywał administrację cywil. we Francji z chwilą wylądowania sojuszników, 2/ kwestia statutu Komitetu Franc., który przyjął miano tymczasowego rządu Republiki Francuskiej i ogłosił niebawem odpowiedni dekret. W.Brytania i USA. nie zamierzają bynajmniej narzucać Francji jakiegoś rządu, nie ulega jednak wątpliwości, że uznanie Komitetu za tymczasowy rząd doda otuchy patriotom franc., a z drugiej strony nie będzie przez nich uważane za próbę skrępowania swobody decyzji w sprawie przyszłego rządu.-

Znany pisarz sowiec. Ilja Erenburg wygłosił w Moskwie odczyt na temat dzisiejszej Francji. Franc.Komitetowi Wyzwolenia Narodowego powiodło się zjednoczyć wszystkie odłamy, poczynając od prawicy, a kończąc na skrajnej lewicy. W przededniu walki o wyzwolenie swego kraju Francja chce być traktowana jako towarzysz broni, a nie jako rekonwalescent. Świat potrzebuje Francji silnej, niezależnej i wolnej, potrzebuje jej twórczej myśli i jej koncepcyj. Rosja nie zapomni, że pierwsz formacją sojusz., jaka walczyła u jej boku była franc. eskadra lotn." Lotaryngia", który przybyła w listopadzie 1942 r. w chwili, gdy inne narody wątpiły w zwycięstwo Rosji. Cześć bohaterom franc., którzy zginęli pod Orłem i Smoleńskiem.-

Londyn, czwartek, dnia 25.V.44r.

Mowa prem. Churchilla, wygłoszona na posiedzeniu Izby Gmin w dn.24-go b.m./ zestawione z komunikatów : z ang. w serwisie zamorskim i europ., franc. i polskiego/.

1/ Niemcy : Na konferencji premierów dominjalnych uzgodniliśmy, że będziemy walczyli, dopóki Niemcy nie zostaną zmuszone do bezwarunkowej kapitulacji, podobnie jak Japonia, a narodowy socjalizm zostanie doszczętnie wytępiony. Karta Atlantycka nigdy nie była pomyślana, jako propozycja kapitulacji, ani też podstawa do przetargu. Karta Atlantycka stanowi wprawdzie jeden z głównych drogowskazów Narodów Zjednoczonych, ale nie przyrzeka żadnych praw Niemcom ani też nie nakłada na nas w stosunku do nich żadnych zobowiązań. Niemcy nie będą mogli powoływać się przy swej kapitulacji na zasady Karty Atlantyckiej, jak swego czasu na 14 punktów Wilsona. Nie dawaliśmy nigdy Niemcom jakiejkolwiek gwarancji na podstawie Karty Atlantyckiej nieprzeprowadzania zmian w ich obszarze terytorialnym. Przeciwnie zmiany takie zostaną przeprowadzone, jeśli zapewnią większą stabilizację i bezpieczeństwo w Europie. Złoczyńcy, którzy wyruszyli na podbój świata i Europy, muszą być ukarani, podobnie jak ich wspólnicy.-

2/ Stosunki polsko-ros. : Wraz z min. Edenem od dłuższego czasu dążymy ze wszystkich sił do wznowienia stosunków między rządem ros. a rządem polskim, który uznajemy i zawsze uznawaliśmy. Jeszcze za życia gen. Sikorskiego starania te podejmowaliśmy. Dotąd nie powiodło się nam do wznowienia stosunków doprowadzić. Rozpoczęliśmy wojnę, ponieważ Niemcy dopuściły się na Polsce niesprowokowanej napaści. Wojsko polskie wyróżnia się we Włoszech u boku naszej armii / oklaski/, w Polsce działa ruch podziemny, wojska polskie walczą także u boku wojsk ros.
Z Rosją jesteśmy związani dwudziestoletnim traktatem przyjaźni, który stanowi podstawę naszej polityki. Spotkałem się z ludźmi, którzy przybyli z Polski, jako przedstawiciele ruchu podziemnego. Zależy nam

na tym, by ruch podziemny w Polsce nie popadł w konflikt z armią ros., ale jej dopomagał. Rząd polski wydał rozkaz ruchowi podziemnemu, by armii ros. dopomagał. Stosunki polsko-ros. nie przedsta- wiają się jednak tak źle, jak by się mogło napozór wydawać. Sprawą zasadniczą jest uregulowanie pols- kich granic wschodnich. Polska otrzyma wzamian za to inne obszary kosztem Niemiec, zapewniające jej obszerny dostęp do morza. Dobre, odpowiednie i rozsądne granice [redacted] otrzyma Polska w ramach, w których będzie mogła żyć bezpiecznie. Nie potrzebuję dodawać, że my sami powitamy z ra- dością porozumienie między Rosją a Polską. Może ono dojść do skutku bezpośrednio, bądź też za pośrednictwem innego państwa. Pragnąłbym się ogra- niczyć do tych uwag i zaznaczyć zarazem prośbę, by ci, którzy w tej sprawie pragnęliby się wypowie- dzieć pamiętali o tym, że najważniejszą rzeczą jest jednolita akcja wszystkich Polaków, solidar- na z jednolitą akcją wszystkich Rosjan.-

3/<u>Rosja :</u> W Rosji Sowiec. dokonały się głęboko sięgające zmiany. Komunizm typu trockistowskiego został doszczętnie wytępiony, zwycięstwa podniosły potęgę państwową Rosji i rozszerzyły jej horyzonty. Życie religijne w zadziwiający sposób się odrodzi- ło. Warunki Rosji w stosunku do Rumunii były pod wielu względami wielkoduszne, w stosunku do Fin- landii Rosja wykazała dalekoidącą cierpliwość.-

4/ <u>Włochy :</u> Posiadam pełne zaufanie w stosunku do rządu marszałka Badoglio, który uczynił wszyst- ko co w jego mocy, by popierać sojuszników w ich walce z Niemcami. Rząd ten jest już oparty na sze- rokich podstawach, które ulegną jeszcze dalszemu rozszerzeniu z chwilą, gdy w jego skład wejdą przedstawiciele Włoch płn. Król zobowiązał się powrócić do życia prywatnego z chwilą wyswobodze- nia Rzymu. Z chwilą wyswobodzenia Włoch naród włoski będzie miał pełną swobodę obrania sobie demokratycznej formy rządu, monarchicznej, czy te republikańskiej. Zaznaczam przy tej sposobnoś-

ci, że jesteśmy zdecydowani nie tolerować żadnej jakiejkolwiek formy faszyzmu w krajach, z którymi prowadzimy wojnę. Flota i lotn. włoskie już nam oddały pełne usługi.-

5/ Turcja: Trzy miesiące upłynęły od mej ostat. deklaracji w sprawie polityki zagr. Od tej pory zdecydowaliśmy się zaprzestać dostaw sprzętu woj. dla Turcji. W ciągu r.1943 USA. i W.Brytania dostarczyły jej wielkodusznie sprzętu woj. ogólnej wartości 20.000.000 funtów ster. Po upadku Włoch Turcja nie zdecydowała się przystąpić do wojny, ewent. w lutym czy też marcu b.r. i oddać sojusznikom swych baz lotn. Turcja przeceniła niebezpieczeństwo, grożące jej ze strony Niemiec . Wobec tego przestaliśmy na nią nalegać, by przystąpiła do wojny po stronie sojuszników, z którymi zresztą głosiła swą solidarność. Mimo rozczarowań, jakich doznaliśmy na Morzu Egejskim, posiadamy tam obecnie wystarczająco silną pozycję, by odnieść zwycięstwo nawet bez współudziału Turcji, aczkolwiek jej udział byłby koniec wojny przyśpieszył. Z obecnej polityki Turcji nie wynika jednak bynajmniej, by miała być pozbawiona uczestnictwa w przyszłej konferencji pokojowej. Pragnę jednak przy tej sposobności zwrócić uwagę na wymowny gest ze strony Turcji, mianowicie przerwanie dostaw chromu dla Niemiec.-

6/ Hiszpania : Stosunki z Hiszpanią rozwinęły się bardzo szczęśliwie. Cztery lata temu wydawało się rzeczą prawie pewną, że Hiszpania przystąpi do wojny po stronie Niemiec. Prawdą jest, że przymykała ona oczy na działalność niem. łodzi podwod., z drugiej strony jednak odrobiła to, nie reagując zupełnie nie obecność ogromnej floty sojusz.częściowo na jej wodach terytorialnych pod Algeciras w zasięgu ciężkiej artylerii hiszpańskiej. Umożliwiło nam to późniejsze zwycięstwo w Płn. Afryce.

Prawdą jest również, że dopomogły nam wielce nasz
zwycięstwa, dzięki którym Hitler nie ma już moż-
liwości zagrażania Hiszpanii. Jestem szczęśliwy,
że doszliśmy się z Hiszpanią do porozumienia w
sprawie przebywających w jej portach okrętów włos
kich, oraz w sprawie dostaw wolframu, które Hisz-
pania w drodze porozumienia, jakie bez jakiegokol
wiek uszczerbku dla swej godności z nami zawarła
postanowiła Niemcom do tego stopnia zredukować, ż
nie przedstawiają obecnie żadnego praktycznego zn
czenia. Nie mamy zamiaru interesować się wewnętrz
reżimem Hiszpanii, który jest wyłącznie jej własn
sprawą.-

7/ Jugosławia: Rząd ang. zdecydował się wstrzym
dostawy dla gen.Michajłowicza, ponieważ nie walcz
on z Niemcami, a szereg jego podwładnych weszło z
Niemcami w konszachty. Dowiedziałem się ostatnio
o ustąpieniu rządu gen.Puricza, co oznacza, że
gen.Michajłowicz nie wejdzie w skład nowego rządu
jugosłowiańskiego. Przeprowadziłem długie rozmowy
z gen.jugosłowiańskim, który przybył do Anglii na
czele misji wojsk., wysłanej przez gen.Tito i rząd
bryt. będzie gen.Tito dostarczał wszelkiej możliw
pomocy.-

8/ Francja : Nieulega wątpliwości, że ten zespół
polityczny, jakim jest Franc. Komitet Wyswobodzen
Narodowego dokonał wielkiego wkładu w wysiłku woj
aljantów, dostarczając sił zbroj., czwartych w ko
lejności pod względem rozmiarów. Rozumie się samo
przez się, że Komitet będzie sprawował kierownict
nad zarządem w swobodzonych obszarów Francji pod
naczelną kontrolą gen.Eisenhovera. Nie mogliśmy j
nak zobowiązać się do uznania Komitetu za rząd fr
czy też nawet za rząd prowizoryczny Francji. Nie
posiadamy pewności, czy rząd ten reprezentuje nar
franc. tak, jak reprezentują swe narody rządy
W.Brytanii czy też Rosji. Sytuacja przedstawia s
całkiem inaczej w Norwegii i Holandii. Rządy króla
Haakona i królowej Wilhelminy nigdy nie przestały

być rządami legalnymi swych krajów, podobnie ma się rzecz z rządami Danii i Belgii, aczkolwiek monarchowie tych krajów pozostają więźniami.
Sądzę jednak, że dekret, ogłaszający Komitet za rząd prowizoryczny Republiki Franc. jest pociągnięciem bardzo energicznym i bardzo pożytecznym. Zaprosiłem gen. de Gaulle do Londynu i z radością dowiedziałem się, że zaproszenie to zostało przyjęte.-

<u>9/ Grecja :</u> Wiadomości z Grecji napełniają otuchą. Po rozruchach, które trwały trzy tygodnie i w czasie których nasze wojska musiały otoczyć 4000 żołnierzy grec. na Bliskim Wschodzie, przyczym poległ jeden oficer bryt., otwarta wymiana poglądów na konferencji w Libanonie doprowadziła do całkowitej jedności i w nowym rządzie grec. zasiadają zarówno komuniści, jak i przedstawiciele partii EAM.-

<u>Organizacja światowa :</u> Jako przedstawiciel tylko jednego narodu nie mam prawa narzucać mych poglądów innym rządom. Jedno jednak jest pewne; przyszła organizacja światowa musi być wyposażona we wszelkie siły, potrzebne do tego, by przeszkodzić bezprawiu i zapewnić ochronę słabszym narodom. Nie oznacza to, by mniejsze narody nie mogły żyć swobodnie, lecz tylko, że nie dozwoli się apetytom narodów większych na rozrastanie się kosztem innych. W przyszłej radzie światowej muszą zasiadać główne mocarstwa i muszą jej oddać swe siły na usługi. Na nich będzie spoczywała główna odpowiedzialność. Gdy nadejdzie jednak właściwa pora, to tego rodzaju organizacja potrafi zapewnić szczęście i dobrobyt nawet tym narodom, które dziś są obciążone winą i które zostaną pokonane.-

W toku dyskusji ogromna większość mówców aprobowała stanowisko prem. Churchilla /serwisy europ. głosów krytycznych zupełnie nie przytoczyły, serwis zamorski tylko bardzo niedokładnie, a serwis krajowy, który zazwyczaj najdokładniej

streszcza przebieg rozpraw parlamentarnych, nie był słyszalny wskutek przeszkód/. Trzej posłowie jednak, reprezentujący wszystkie trzy główne partje wystąpili z krytyką stanowiska premiera w sprawie Francji. Oświadczyli oni, że rządy U.A. i W.Brytanii popełniają ciężki błąd, nie uznając Franc. Komitetu za rząd Republiki Francuskiej.- Poseł Harold Nicolson / niezależny liberał/ [illegible] zarzucił zwłaszcza rządowi ang. traktowanie zgóry swych mniejszych sojuszników na zachodzie Europy i podkreślił, że na przyszłość rząd winien zachowywać wobec nich właściwy szacunek.-

Londyn, dnia 25.V.44r. Z polskiego przeglądu porannej prasy londyńskiej.

Dzisiejszy "Times" zaznacza we wstęp.artykule, że szeroki przegląd polityki zagr., dokonany przez prem. Churchilla był szczery w ujęciu przeszłości, oraz głęboki i ufny w spojrzeniu w przyszłość. Głębokim rozczarowaniem było dla nas zeszłoroczne niepowodzenie na Morzu Egejskim, spowodowane częściowo brakiem sił sojuszników, częściowo małą gotowością Turcji, mimo, iż USA. i W.Brytania wielkodusznie jej pomagały. Z drugiej strony jednak ostatni zwrot Hiszpanii w kierunku pogłębienia stosunków przyjaznych z W.Brytanią; objawy pogłębiania się ducha oporu we Włoszech, uznanie gen. Tito jako dowódcy sił sojusz. w Jugosławii, to wszystko niewątpliwie objawy dodatnie. W dalszym ciągu artykułu "Times" zaznacza : ileż się zmieniło od ub.wojny, gdy państwa były związane tajnymi traktatami ; W.Brytania prowadzi dziś politykę jawną i żadnymi tajnymi traktatami związana nie jest. Sprawy graniczne przestały być groźne, z wyjątkiem polsko-sowiec., gdzie wznowiono nieszczęsny system kompensat terytorialnych , który nietyle stanowi

rozwiązanie trudności poprzednich, co zaczątek trudności na przyszłość.-

Z porannego kom.polskiego z dn.25.V.44r.-

Głównodowodzący na froncie Śródz.gen.Alexander, wysłał do gen.Andersa telegram następującej treści :
"Otrzymałem polecenie od Jego Królewskiej Mości, króla Jerzego VI, by przesłać moje najlepsze gratulacje z powodu znakomitych sukcesów Pana Generała i jego żołnierzy. Jego Królewska Mość postanowił Panu nadać Order Łaźni. Moje najlepsze życzenia z powodu tak zaszczytnego wyróżnienia".-
Koresp. radia bryt. donosi,że z wierzchołka góry klasztornej Cassino rozlega się codziennie Hejnał Marjacki.-

Londyn, piątek, dnia 26.V.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front śródz.: Oddz.V-ej armii nawiązały łączność z VIII-mą armią na połud.wsch.od drogi przybrzeżnej między Terracina a Anzio. W ciągu dnia wczorajszego toczyły się gwałtowne walki w Cisterna, które było centrum dawniejszego przyczółka pod Anzio, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx stanowiącego część ciągłego frontu, przebiegającego dzisiaj od wybrzeża aż po Cassino. Najzacięcie walki toczą się w środku miasta, gdzie Niemcy zamienili każdy dom w warownię i bronią się z tą samą zaciekłością, co swego czasu w Cassino. Upadek miasta jest jednak tylko kwestią czasu.- Oddz.ameryk. posunęły się o 6 mil ang. w kier. Velletri, xx są obecnie oddalone o niecałe 20 mil ang. od Rzymu.-

Na odcinku VIII-ej armii oddz. kanad., które zdobyły Pontecorvo i przełamały się wzdłuż xxxxx xxxxxxx doliny rzeki Liri przez linję Hitlera postępują w dalszym ciągu, przeprawiając dalsze posiłki w czołgach przez rzekę Melfa, stanowiącą lewobrzeżny dopływ rzeki Liri na płn.od Cassino.- Pod Cassino oddz. polskie i bryt.kosolidują swe pozycje.- Nader ożywiona działalność sojusz.lotn. W ciągu 48-miu godz. unieruchomiono 900 ciężarówek niem. W środę wykonano rekordową ilość lotów, mianowicie 2950. Atakowano m.in. lotniska pod Medjolanem, oraz objekty w Trieście i Wenecji.-

Włochy : Partyzanci włoscy, walczący na płn.Włoch dostarczyli wczoraj partyzantom franc. w górach Sabaudii zdobyte na Niemcach samochody. Wczoraj o północy upłynął ostateczny termin do poddania się, zakreślony powstańcom i dezerterom włoskim przez władze niem.-

Rząd marszałka Badoglio zdezawuował zagr. politykę faszyzmu. Marszałek oświadczył, że rząd faszystowski wtrącił Włochy w najmniej włoską ze wszystkich wojen, oraz potępił agresję na Francję, Grecję, Jugosławię i Albanię.-

Ocean Spokojny : Oddz.ameryk., które walczą na Nowej Gwinei o ujścia rzeki Tor / 140 mil ang. na zach.od Hollandia/, posunęły się o dalsze 5 mil ang. Straty ameryk. stosunkowo niewielkie, japon znaczne.- Pod Hollandia likwidowanie japon. niedobitków prawie zupełnie ukończone. Naliczono dotąd ponad 3000 zabitych Japończyków. W czasie nalotu na Gaelwing w Gwinei holend. zniszczono bądź uszkodzono 31 samolotów na ziemi.- Na wyspie Wagde inż.ameryk. w ciągu 5-ciu dni powiększyli bieżnę z 2500 na 6000 stóp dług. Jest to obecnie jedno z najlepszych lotnisk w rej. połud. zachod.Pacyfiku.-
Z USA. donoszą, że nalot na wyspę Markus z końca ub.tygodnia został wykonany przez ameryk.zespół bombowców. Zrzucono przytym 150. ton bomb. Ta sama formacja wykonała następnie nalot na wyspę Wake, zrzucając taką samą ilość bomb. W czasie obu tych operacyj Amerykanie stracili tylko 4 samoloty.
Admiralicja ang.zwróciła się z wezwaniem o dostarczanie fotografij amatorskich z Japonii. Dwa lata temu skierowała analogiczne wezwanie o dostarczanie fotografij z Włoch i Sycylii, i w ciągu 2-ch lat zebrała 2.000.000 zdjęć, które w czasie kampanii włoskiej oddały znakomite usługi.-
Chiny : W płn.części prowincji Honan odbywa się wyścig w czasie między Japończykami, oblegającymi miasto Lo-Yang, a oddz. chińskimi, podążającymi z odsieczą.-

Liczebność garnizonu miasta jest oceniana na trzy dywizje. Odsiecz chińska osiągnęła dobre postępy, ale jeszcze nie dotarła do miasta. Brak do tej pory potwierdzenia japon. kom. o zdobyciu miasta Lo-Yang.-
Birma : Rozpaczliwe wysiłki Japończyków, by zdobyć Imfal jeszcze przed nastaniem pory monsunów.- Rzucają oni do natarcia wszystkie rezerwy, ale ponoszą przytym ciężkie straty, nie osiągając żadnych postępów. Poraz pierwszy Anglicy użyli czołgów.-

Japończycy również ich używali, przy tej sposobności jednak wykazali ponownie brak zdolności techn. Ich czołgi są całkiem przestarzałe i odpowiadają typom z przed dziesięciu lat. Pancerz grub.1/2 cala, brak nawet radia i peryskopu.-

Rosja : Na lądzie bez zmian. W Zatoce Fińskiej samoloty ros. zatopiły dwa transportowce niem.-
W związku z drugą rocznicą zawarcia przymierza ros.-ang. min.Eden wysłał do Mołotowa depeszę, w której podkreśla doniosłość uchwał w Teheranie i Moskwie i stwierdza, że oba narody, krocząc ramię przy ramieniu, zacieśnią łączące je więzy. W odpowiedzi Mołotow stwierdził również, że zwycięska walka, przeciwko Niemcom hitlerowskim zacieśni stosunki między obu państwami.-

Portugalia: Prem.Salazar oświadczył, że W.Brytania zażądała od Portugalii trzech rzeczy :
1/ utrzymanie strefy pokoju na Atlantyku, 2/ ochronę portów atlantyckich, 3/ baz na wyspach Azorskic[h]
Można było zgóry oczekiwać pewnych tarć między obu państwami , jednakowoż dało się je usunąć. Musimy zrozumieć reakcję ze strony narodu ang., który prowadząc wojnę, ponosi z tego tytułu cierpienia i ofiary.-

Wojna na morzu : Poraz pierwszy doniesiono urzęd. w Londynie o używaniu przez samoloty ~~przeciwko~~ przeciwko łodziom podwod. dział rakietowych. Działo takie zatopiło ostatnio łódź podwodną z odległ. 2-ch mil ang.-

USA.: W Waszyngtonie zapowiedziano rozpoczęcie narad z Rosją i Chinami na temat lotn. cywil.po wojnie. Rozmowy będą miały charakter czysto informacyjny i nie zapadną żadne uchwały wiążące.- Delegacja ros . została zaproszona również do Kanady. Dokonano 15.000 przelotu przez Atlantyk do Anglii. W ciągu ostat.5-ciu mies.wykonano 5000 takich przelotów, które odbywają się obecnie regularnie. Straty wynosiły ostatnio niecałe 1/2% i stale się.zmniejszają.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia 750 ciężkich bombowców ameryk.atakowało ze swych baz w W.Brytanii objekty w Belgii, Francji i Holandii. Myśliwce sojusz. w czasie nalotów ostrzelały 36 lokomotyw, oraz zniszczyły 9 samolotów npl. Straty własne 20 samolotów, w tym 4 ciężkie bombowce.-
W czasie patroli lotn.RAF. zatopiło w pobliżu Ostendy wielki niem.statek cysternę. W nocy ze środy na czwartek nalot RAF. na Akwizgran i na zakłady Forda pod Anwers, ponadto "Moskit`y" atakowały Berlin, który w ten sposób w ciągu 24-ch godz. przeżył trzy naloty./ Z poniedziałku na wtorek nalot "Moskit`ów" we wtorek w ciągu dnia nalot silnej eskadry bombowców ameryk/.- Ze wstystkich tych operacyj nie powróciło 30 samolòtów.-
Anglia : Król spędził dwa dni na inspekcji oddz. wojsk.- Królowa wdowa Maria ukończyła 77 lat życia i w związku z tym otrzymała liczne depesze.-
Rząd ang. ogłosił Białą Księgę, zawierającą program na okres powojenny, zmierzający do uniknięcia bezrobocia. Przewiduje on m.in.wspomaganie przedsiębiorstw, które w okresie przejściowym zgodzą się na przestawienie produkcji z wojennej na normalną, wyszukiwania i ewidencję robotników wykwalifikowanych, wreszcie odpowiedni rozdział zasobów ludzkich i surowcowych, oraz utrzymanie w pewnych rozmiarach jeszcze w okresie powojennym systemu kartkowego i kontroli cen.-
Wczoraj zakończono w Izbie Gmin drugi dzień rozpraw nad zagadnieniami polityki zagr., poruszonymi w przemówieniu prem.Churchilla. Wczorajsze posiedzenie zagaił przemówieniem min.Eden. Minister rozpoczął swe przemówienie od ostat.spotkania premierów Dominjów. Było ono uwieńczone największym powodzeniem i najdonioślejszym ze wszystkich spotkań tego rodzaju. Wszyscy byli jednomyślni co do konieczności utrzymania i zaciśnienia więzów między uczestnikami imperium które może wyjść tylko na pożytek światu. Imperium Bryt. jest jedynym w dotychczasowej historii, uwieńczonym powodzeniem przykładem międzynarodowej współ-

pracy. W.Brytania nie zawarła z nikim jakiegokolwiek tajnego traktatu w toku obecnej wojny. Z chilą nastania pokoju ujawni się dopiero, do jakiego stopnia było to korzystne. Odpowiadając na zarzuty niektórych posłów z powodu zbyt ustępliwej postawy W.Brytanii wobec państw neutralnych, minister zaznaczył, że rząd starał się utrzymywać swą interwencję w niezbędnych granicach i kierował się tylko ~~skmiłxzmaśxzą~~ względami na możliwość skrócenia wojny. Bardziej zresztą, niż państwa neutralne obchodzą nas kraje okup., którym chcielibyśmy zanieść słowa otuchy. Osiągnięciem olbrzymiej donioełości jest konsolidacja narodowa w Grecji. Wszyscy pamiętamy o obecnych wielkich cierpieniach Polski. i Czechosłowacji. W szczególności jednak jesteśmy zainteresowani w krajach Europy płn.zach. Jesteśmy zgodni co do tego, by Belgia, Norwegia i Holandia możliwie szybko wznowiły rządy nad swymi terenami. Przechodząc do omówienia spraw franc. minister podkreślił, że żaden wzgląd w ang.polityce zagr. nie jest ważniejszym ponad wolę przywrócenia wielkiej i niezależnej Francji. Jest to nasz największy sąsiad. Zdajemy sobie z tego sprawę, że żaden inny naród nie dokonał większego wkładu w cywilizację europ., przyczym używam tego słowa cywilizacja w jego najwyższym znaczeniu. Nie mamy najmniejszego zamiaru narzucać rządów wojsk., czegoś w rodzaju " Amgotu " Francji, podobnie zresztą, jak żadnemu innemu krajowi. Sprawa Francji wymaga wyjaśnień z uwagi na pewne nieporozumienia, jakie powstały w związku ze sprawą Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Zzadowoleniem stwierdzamy, iż uznaliśmy Komitet za jedyny organizm, ponoszący odpowiedzialność za zarząd Kolonialnego Imperium Francuskiego. Co więcej, omawialiśmy z nim liczne sprawy gosp.i finansowe, dotyczące metropolii franc., tak, jak gdyby to był legalny rząd Francji. Rozmowy z Komitetem Wyzwolenia Narodowego uległy pewnej zwłoce z powodu ograniczeń w komunikowaniu się z zagranicą,

nałożonych nam przez ograniczenia w komunikowaniu się z zagranicą, wywołanych koniecznościami wojennymi. Uważamy nadal bezpośrednie rozmowy za najlepszą metodą i zamierzamy je kontynuować w czasie wizyty gen. de Gaulla w Londynie. W dalszym ciągu swego przemówienia minister rozprawił się z twierdzeniami propagandy niem., jakoby W.Brytania zupełnie zaprzestała się interesować Europą i pozostawiła ją własnemu losowi. Prawdą jest, że na zach. Europy i w rej. śródziemnomorskim posiadamy więcej interesów, niż w innych jej częściach, jednakowoż niema części Europy, któraby nas nie dotyczyła. Naszym pierwszym zadaniem w okresie powojennym, doniosłym zarówno dla nas, jak i dla całej Europy będzie utrzymanie ścisłej współpracy z USA. i Rosją. Nie znaczy to, byśmy zamierzali narzucić dyktaturę trzech mocarstw. Nasze postanowienie współpracy nieposiada w niczym charakteru ekskluzywnego. Tylko te trzy mocarstwa rozporządzają jednak środkami siły, wystarczającymi do tego, by zabezpieczyć świat w przyszłości przed powtórzeniem się agresji ze strony Japonii i Niemiec. Po rozmowach z podsekretarzem Stanu USA. Stettiniusem nasze stosunki z USA. stały się bardziej. ścisłe i bliskie, niż kiedykolwiek poprzednio. Uważamy za niezbędne utrzymywanie możliwie najściślejszych stosunków z Rosją. Byłoby bezcelowym ukrywać, że w stosunku do niej istnieją pewne trudności, wynikające z dwóch przyczyn : 1/ daleko wstecz sięgający spadek przeszłości w postaci wzajemnej nieufności, 2/ różnice w ustosunkowaniu się do wolności jednostki i swobody prasy. To dziedzictwo nieufności odgrywa wielką rolę, tym konieczniejsze jest jednak poznanie się wzajemne obu narodów. Walczyliśmy obok siebie w okresie napoleońskim i w czasie pierwszej wojny światowej, z każdym razem jednak po zakończeniu wojny nasze narody się rozchodziły. Nie wolno nam z tego błędu popełnić poraz trzeci. Rosja dała nam ostatnio dowód swej przyjaźni, interwenjując na naszą prośbę

przed rządem japon. w sprawie naszych jeńców woj.
Przechodząc do sprawy Chin, jako czwartego z
tych mocarstw, których bliska współpraca jest
istotnym warunkiem trwałego pokoju, minister
podkreślił ich ogromny wysiłek w ósmym roku woj-
ny. Anglia zobowiązała się nie spocząć, dopóki
Japonia nie zostanie zupełnie pobita i Chinom
nie zostaną zwrócone wszystkie zagrabione tery-
toria. Chiny poniosły ciężkie ofiary i żałujemy,
że nie byliśmy w stanie wcześniej im dopomóc.
Obecnie jedyną bezpośrednią pomocą, której dos-
tarczamy jest jedyna w swym rodzaju działalność
RAF., przelatującej cały Półwysep Malajski z
dostawami dla Chin. W przyszłości musimy przy-
jąć pięć zasad za podstawę naszej polityki :
1/działanie organizmu światowego, mającego za-
bezpieczyć pokój świata musi być wpełni poparty
siłą, która umożliwi zapobiegnięcie agresji,
2/ w tym celu niezbędna jest jaknajściślejsza
współpraca wojsk. i polityczna między W.Brytanią,
U.A., Rosją i Chinami przy współdziałaniu innych
krajów, 3/ ponieważ xxxxxxxxxxxxx za działa-
nie przyszłej organizacji światowej będzie oparte
na sile, a tę reprezentują w pierwszym rzędzie
cztery wymienione mocarstwa, przeto na nich
musi spoczywać główna odpowiedzialność za funkcjo
nowanie tego organizmu międzynarodowego, a doko-
ła nich zgrupują się wszystkie inne narody, miłu-
jące pokój, 4/ organizacja nie może być związana
żadnym sztywnym schematem, lecz być giętka i od-
znaczać się zdatnością do przystosywania się do
potrzeb, 5/ wszystkie narody, zarówno wielkie,
jak i małe muszą współpracować z sobą zarówno w
dzidzinie politycznej, jak i gospodarczej.-

Londyn, sobota, dnia 27.V.44. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Front śródz.: Na odcinku V-ej armii oddz. sojusz. znajdują się już na 6 mil ang. poza Cisterna i zajęły wczoraj miejscowość Corni, dominującą nad drogą appijską. Inne formacje posunęły się w kier. Velletri i wg. wiadomości z wczoraj rana znajdują się o 20 mil ang. od Rzymu. Velletri, które jest położone pomiędzy dwoma grzbietami górskimi Lipini i Albani będzie niewątpliwie zacięcie bronione przez Niemców. Radio niem. w audycjach dla krajów okup. podkreśliło jednak, że Niemcy zatrzymają się być może dopiero na płn. od Rzymu. Radiostacja powołała się przytym na wielokrotne dawniejsze enuncjacje tego rodzaju.-
Na bagnach pontyjskich sojusznicy zajęli miasto i lotnisko Littoria, tak, iż obecnie cała część bagien między Terracino i Anzio została oswobodzona. Koresp. stwierdzają, że wbrew twierdzeniom niem. o zatopieniu bagien pontyjskich cała droga appijska jest sucha i doskonale się nadaje do użytku, z wyjątkiem paru odcinków, powysadzanych przez Niemców, które są obecnie naprawiane.-
Na odcinku VIII-ej armii oddz. bryt. i polskie zajęły Monte Cairo, które stanowiło główny bastion linij Hitlera i Gustawa. Na połud. od doliny rzeki Liri Francuzi zajęli San Giovanni. Koresp. donoszą, że opanowanie tych punktów jest niezmiernie ważne ze względu na możliwości dalszych postępów wzdłuż szosy "Nr.6". Niemcy będą obecnie przypuszczalnie stawiać opór na odcinku między Ceprano a ~~xxxxx~~ Arce.-
Radiostacja finlandzka oznajmiła, że sytuacja Niemców we Włoszech jest bardzo ciężka i że Niemcy nie mają możliwości skierowania tam odpowiednich rezerw.-
Dzień wczorajszy był rekordowy dla lotn. sojusz., które w ciągu 24-ch godz. wykonało ponad 3000 lotów. Atakowano w szczególności szosy. W ciągu 2-ch dni Niemcy stracili 1750 pojazdów. Powód tkwi w tym, że poprzednio posługiwali się drogami kołowymi tylko w nocy, podczas, gdy obecnie ze względu na sytuację na froncie zmuszeni są korzystać z dróg również w

porze dziennej, co oczywiście bardzo ułatwia pracę sojusz. lotnictwu. Lotn. sojusz. atakowało również dworce kolej. na połud. Francji, przez które przejeżdżają dostawy z Francji do Włoch. Pięćset ciężkich bombowców ameryk. pod eskortą myśliwców atakowało dworzec St.Etienne pod Lyonem, Grenoble Chambery i Nicea.-

Koresp. radia bryt. zaznacza, że we Włoszech strategia niem. już czwarty raz wykazuje, że ważniejsze są dla niej względy prestiżowe, niż czysto wojskowe. Podobnie, jak to było pod Stalingradem, w Tunisie i na Krymie, tak i obecnie trzymali swe pozycje do ostat. chwili, w rezultacie czego musieli okupić swój odwrót nieproporcjonalnie wysokimi stratami. Obecnie, jakkolwiek wielkim sukcesem jest przełamanie w tak błyskawicznym tempie linij Hitlera i Gustawa, zdobycie terenu i połączenie się V-ej i VIII-ej armii, to jednak największym jest nadwyrężenie niem.armii z powodu ciężkich strat w ludziach i sprzęcie woj., jakie musiała ponieść. Tenże komentator / w serwisie zamorskim / podkreśla, że ze wszystkich odcinków najzacięciej bronionym był odcinek pod Cassino, gdzie Polacy, którym nienawiść dodała jeszcze bodźca walczyli wspaniale. Do tej pory wzięto od początku ofenzywy 12.000 jeńców do niewoli.-

Dzisiejszy kom.polski donosi, że gen. Alexander, składając gratulacje gen.Andersowi z powodu jego odznaczenia, jak również oddz. polskim, gdyż odznaczenie ich dowódcy dowodzi także uznania dla nich oświadczył m.in.: " Mówię wam całkiem szczerze : gdybym miał do wyboru, jakim żołnierzem dowodzić, to wybrałbym was".-

Jugosławia : Lotn.sojusz. ostrzeliwało z karab. maszyn. i bombardowało koncentracje npl.na połud. Zagrzebia, oraz w pobliżu Zara.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia lotn. sojusz. atakowało Francję płn.- Nie powrócił jeden myśliwiec bombardujący i jeden ciężki bombowiec.-

Kwatera gł.gen.Eisenhovera donosi, że wszystkie czołgi i wogóle pojazdy mechan.armii inwazyjnej będą miały jednakową odznakę, mianowicie białą gwiazdę pięcioramienną. Jest to dowód, jak dalece została posunięta unifikacja w armiach sojusz skoro zarzucono wszelkie rozróżnienia pomiędzy narodowościami poszczególnych oddz. Jedyny wyjątek będą stanowiły niektóre pojazdy ang., mianowicie te, których używa lotnictwo.-
Gen.Eisenhover został przyjęty na śniadaniu przez króla.- Ze Sztokholmu donoszą, że port w Kilonii poniósł tak silne uszkodzenia z powodu nalotów, iż Niemcy zmuszeni są obecnie posługiwać się portem w Gdyni. Port ten posiada wprawdzie bardzo nowoczesne urządzenia, ale służą one w pierwszym rzędzie dla żeglugi handl., brak natomiast pomieszczeń dla większej ilości jednostek bojowych.-
Ocean Spokojny : Oddz. japon., wycofujące się na zach . od ujścia rzeki Toro, są bez przerwy ostrzeliwane i bombardowane przez lotn.sojusz. W Zatoce Gelwink od kilku dni stale jest bombardowana baza japon. Manakwari. Dalsze naloty na wyspy Ponape i Kutaie w central. Pacyfiku, jak również na bazy japon. w archipelagu Marshalla.-
Miesięcznik " Pacific Monthly " zaznacza, że mało kto zdaje sobie z tego sprawę, do jakiego stopnia pogorszyła się sytuacja Japończyków na Oceanie Spokojnym w ciągu ostat. roku. Podczas, gdy rok temu kontrolowali wszystkie bazy na połud. zach. Pacyfiku, to teraz doszło do tego, że w pięciu częściach Melanezii oddz. japon. są zupełnie izolowane i wyczerpane z braku żywności. Największa ilość odciętych wojsk japon. znajduje się w okręgu Rabaul. Japończycy rabują żywność tubylców, o czym wiadomość szybko rozeszła się na całym Pacyfiku za pośrednictwem swoistego telegrafu tubylców, przekazujących sobie wiadomości bębnami. Zbędne dodawać, że za rabunek żywności, uchodzący wśród tubylców za największą zbrodnię, Japończycy będą musieli drogo zapłacić.

Oddz.japon.coraz częściej stanowią bandy maruderó zupełnie zdemoralizowanych.-
Rosja : Na lądzie w dalszym ciągu bez zmian.-
Na Morzu Barenţa lotn.ros. zaatakowało niem.konwój złożony z pięciu statków i jednostek eskortujących. Zatopiono dwa statki łącznej pojemn. 15.000 ton i dwie jednostki eskortujące, a inne uszkodzono. Ponadto zestrzelono 10 samolotów, tracąc 8 własnych.-
Koresp. Reutera w Moskwie donosi, że Rosjanie przygotowują w związku z bliskim początkiem ofenzywy olbrzymią flotę transportowców powietrz przeznaczonych zwłaszcza do zaopatrywania wojsk na odcinku Karpat i Białej Rusi. Oddz.partyzanckie są już regularnie zaopatrywane z powietrza.-
Dztwo sojusz. na froncie śródz. ogłosiło sprawozdanie, wykazujące usługi oddane dzięki ofenzywie lotn. na linje komunikac. i ośrodki naft. na Bałkanach.-
Dzisiejszy "Manchester Guardian" podkreśla, że od stosunków Anglii z Rosją i Francją zależy w ostatecznym wyniku rozwiązanie problemu niem.-
Mołotow wydał w Moskwie śniadanie dla przedstawicieli W.Brytanii, Kanady, Australii i USA. Mołotow wniósł toast na cześć Churchilla, Eisenhovera i dowódców sojuszniczych.-
Francja : Do Anglii przybędzie gen.de Gaulle w towarzystwie komisarzy dla spraw zagr., xxxxxxx wewnętrz., oraz zarządu obszarami wyzwolonymi.-
Finlandia : Koresp. radia bryt. w Sztokholmie donosi, że jak dotąd, brak jakichkolwiek oznak, by Finlandia zmieniła swą postawę w stosunku do Rosji. Znamiennym jest jednak istnienie w kołach rząd. obaw przed zamachem stanu z inspiracji niem. Z wiarygodnego źródła koresp.otrzymał wiadomość, że w czasie rokowań z Rosją marszałek Mannerheim celowo poprzerzucał na różne oddalone posterunki poszczególnych oficerów , podejrzewanych o sympatie faszystowskie.

W opinii fińskiej przeważa chęć zawarcia pokoju i porozumienia się z demokracjami. Ostatnio uchwałę tej treści powzięła Rada główna fińskich związków zawodowych. Charakterystycznym było oświadczenie rzecznika berlińskiego, że propozycje sojusz. opierają się na przypuszczeniu przegranej Niemiec, że jednak możliwe są ze strony Niemiec podobne kroki, jak swego czasu podjęte we Włoszech po ich kapitulacji.-

USA.: Wczoraj na konferencji pras.prez.Roosevelt oznajmił, że sojusznicy opracowali już zasady planu przyszłej organizacji światowej i prace w tym kierunku są już obecnie dalej posunięte, niż były swego czasu w r.1918. Współpraca z Rosją jest zupełna. Konferencja walutowa zostanie zwołana na lipiec z udziałem Rosji. Prezydent zapowiedział ponowne spotkanie z Churchillem.-
Szef produkcji woj., Donald Nelson oznajmił, że od przystąpienia do wojny USA. wyprodukowały m.in. 170.000 samolotów, 130.000 czołgów, 1.300.000 wojsk. pojazdów mechan. i okręty woj. łącznej pojemn. 4.000.000 ton.-

Anglia : W czasie dyskusji w Izbie Gmin nad polityką zagr. dwa główne punkty sprawozdania prem.Churchilla były krytykowane. Pierwszy z nich dotyczy jego przyjaznych uwag o rządzie gen.Franco. Posłowie podkreślali, że Anglia nie ma najmniejszych powodów do wdzięczności wobec gen Franco, a pochwały o jego rządzie niech sobie wygłaszają sami Hiszpanie. Drugi punkt, będący przedmiotem krytyki, to odmowa uznania Franc.Komitetu Wyzwolenia Narodowego za rząd franc., czy też nawet rząd prowizoryczny. Komentator radia bryt. podkreśla, jako znamienny rys rozpraw, że nie próbowano wypowiadać się za, czy też przeciw poszczególnym odłamom ruchów wyzwoleńczych w krajach okup., oraz nie poruszano sprawy granic.-Przywódca Partii Pracy podkreślił w swym przemówieniu, że Anglia jest mocarstwem europ. i że świat musi to zrozumieć, iż posiada ona tak wielkie doświadczenie w sprawach międzynarodowych, jak żaden inny kraj.

Prawdziwą siłą W.Brytanii jest jedność celów. My sami tylko wypowiedzieliśmy wojnę, gdy Polska została zaatakowana, mimo tego jednak Dominia zupełnie dobrowolnie zaraz potym do nas się przyłączyły. Celem naszym jest umożliwienie naszym koloniom i terytoriom od nas zależnym tej samej ewolucji, jaką przeszły Dominja, t.zn. osiągnięcia przez nie zupełnej swobody i uczestniczenia w Bryt. Wspólnocie Narodów na równych prawach.-

Poseł socjalistyczny Shinwell oświadczył, że celem Bryt. Wspólnoty Narodów nie jest imperializm dawnego typu, ale postęp społeczny w przeciwieństwie do wyzysku.-

W czasie dyskusji w Izbie Lordów oświadczył lord Buxton, ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ że mamy wobec Polski większe długi, niż możemy spłacić. Nie powinniśmy nigdy pomijać jej interesów, czy też ich poświęcić dla świętego spokoju.-

Londyn, środa, dnia 31.V.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i europ.

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia silna formacja lotn.ameryk., licząca 750 ciężkich bombowców i 1200 myśliwców atakowała z baz Wielkiej Brytanii trzy niem. fabryki lotn. w Dessau, Oschersleben i Halberstadt, oraz sześć lotnisk we wsch.Niemczech. Opór niem. nader zacięty, gdzieniegdzie walczyły z lotn.sojusz. formacje, liczące po 100 myśliwców. Zestrzelono w powietrzu 56 myśliwców, straty własne 9 bombowców i 11 myśliwców.-

Wczoraj w ciągu dnia inne formacje atakowały dworce przetokowe, mosty kolej.i lotniska we Francji i Belgii.-

Front środz.: Wczoraj nader gwałtowne ataki w rej. Valmontone. Kontrataki niem. odparte. W rej.Velletri i Lavinia ameryk. czołgi przekroczyły rzekę Molleta.-

Na odcinku VIII-ej armii oddz.ameryk.bryt. i kanad., które zajęły Arce posunęły się dalej w kier.Frosinone.- Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk. atakowały z baz we Włoszech fabryki lotn. pod Wienner Neustadt, oraz na 15 km.na połud.zach.od Linzu.-

Dowódca V-ej armii ameryk., gen.Clark oświadczył, że wyswobodzenie Rzymu jest kwestią niewielu dni.- Sprawozdawca wojsk. radia bryt. major Louis Hastings daje krótką charakterystykę gen.Alexandra. Nie ulega wątpliwości, że jest to jeden z nielicznych dowódców w obecnej wojnie, którego nazwisko zostanie przekazane potomności. Z początkiem obecnej wojny w r.1939 był dowódcą I-ej dywizji bryt. korpusu expedycyjnego. W czasie odwrotu pod Dunkierką osłaniał tyły wojska bryt. i był jeden z ostatnich, którzy opuścili wybrzeże.

W r.1942 przypadło mu jedno z najcięższych zadań, mianowicie wykonanie odwrotu w Birmie, który przeprowadził po mistrzowsku w ciągu 3-ch miesięcy. W sierpniu 1942 r. objął dztwo w Egipcie, gdzie na ten okres przypada początek wielkiej ofensywy

przeciwko Rommlowi, prowadzonej pod bezpośr dnim kierownictwem gen.Montgommery. Kampania została zakończona sławnym manewrem w Tunisie, gdy gen.Alexander zaskoczył Niemców przerzuceniem VIII-ej armii z prawego na lewe skrzydło i zwycięstwo w Tunisie, stanowiącym największy wyczyn w dziedzinie sztuki dowodzenia xx w całej obecnej wojnie. Także i przebieg obecnej kampanii we Włoszech wykazał wyższość gen.Alexandra nad przeciwnikiem zarówno pod względem technicznym, jak i czasowej koordynacji. Mimo całej swej fachowości gen.Alexander w niczym nie przypomina ciasnego specjalisty. Zawsze okazywał zrozumienie dla czynnika psychologicznego, a szczególnym przedmiotem jego pieczołowitej opieki był zwłaszcza piechur, walczący w pierwszej linii.Tę umiejętność kontaktu czysto ludzkiego gen.Alexander wyniósł jeszcze z ub.wojny, w czasie której doprowadził do tego, że w 1918r. w wieku 26-ciu lat dowodził batalionem irlandskim.-

Rosja : Zastój w walkach lądowych został przełamany gwałtownym atakiem niem., podjętym na płn. od Jassów na b.wąskim odcinku. Kom.sowiec.donosi, że Niemcy, którzy skupili tam przeważające liczebne siły, wrazili wąski klin w pozycje ros. Ten niewielki sukces opłacili stratą50-ciu czołgów, zniszczonych bądź uszkodzonych, oraz 36-ciu samolotów. Koresp. donoszą z Moskwy, że ten manewr jest jednak tam oceniany raczej, jako próba pokrzyżowania ros.przygotowań do ofenzywy, niż jako rozpoczęcie ofenzywy niem. w wielkim stylu.-

Na Morzu Bałtyckim samoloty ros. zniszczyły 5 małych statków.

Birma : Oddz.gen.Stillwella przeciąły drogę, łączącą rozwoje japon. Kamaing i Mogaung w płn.części Birmy. Pod Myitkina dalsze postępy sojusz.-
Chiny : Rzecznik rządu chińskiego oznajmił, że nowa ofenzywa japon. w płn.części prowincji Honan jest największa ze wszystkich, jakie dotychczas podjęli. Głównym ośrodkiem walki jezioro Tung-Ting.
Australia : Prem.Curtin przemówi jutro do obu Izb parlamentu Kanadyjskiego. Oświadczył on, że ostatnie spotkanie premierów Dominjów było najowocniejszym ze wszelkich tego rodzaju spotkań, jakie się wogóle kiedykolwiek odbyły.-
USA. : Prez.Roosevelt oświadczył wczoraj na konferencji pras., że pierwszy szkic organizacji międzynarodowej, mającej na celu zabezpieczenie pokoju został już przez USA.opracowany i przedłożony W.Brytanii, Rosji i Chinom. Celem projektu jest nowa i lepsza Liga Narodów. Prezydent zaznaczył, że chodzi o tak silnie zacieśnienie więzów między poszczególnymi narodami, by jeśli tylko jeden z uczestników ulegnie atakowi szału i zacznie atakować swych sąsiadów, opinia całego świata spowodowała natychmiastową interwencję przeciw napastnikowi zanim będzie zapóźno. Plan jest opracowany realistycznie i przewiduje konkretne środki działania. Prez.Roosevelt, nawiązując do swego niedawnego oświadczenia, że jeszcze w ciągu lata dojdzie do inwazji na zach.Europy, oświadczył, że użył terminu "lato" w znaczeniu ogólnym, a nie meteorologicznym.-
Sekretarz Stanu Hull odbył konferencję z ambasadorami W.Brytanii, Rosji i Chin i wysłał zaproszenie do odnośnych rządów w celu omówienia wspomnianego przez prez.Roosevelta planu. Minister zaznaczył, iż zasięgnął opinii nietylko Senatu, którego kompetencji wchodzą sprawy polityki zagr., ale również i Izby Reprezentantów. Stwierdził on wielką jednolitość poglądów. Wg.powszechnych przewidywań konferencja się zbierze w środku lata, przyczym zaproszone państwa będą miały swobodę delegowania swych ministrów bądź też ambasadorów.-

Prezydent Roosevelt zaznaczył, że przeprowadził dyskusje z przedstawicielami demokratów i republikanów w atmosferze, wolnej od różnic partyjnych.-

Londyn, dnia 31.V.44r. Z połud. kom. franc.

Front śródz.: Dzisiejszy kom. sojuszników donosi, że V-ta armia napotyka na odcinku od wybrzeża aż po Valmontone wzrastający opór niem. Pod górami albańskimi oddz. sojusz. posuwają się powoli, wydzierając każdą piędź ziemi broniącym się zaciekle Niemcom. Została zajęta miejscowość Ceccano / 8 km. na południe od Frosinone/.-
Wzdłuż drogi z Cassino do Rzymu dalsze postępy w kier. płn. zach.-
Na płn. od Cassino działa korpus włoski, t.zw. "Wyzwolenia Włoch", składający się ze Strzelców Alpejskich, Bersaglieri i oddz. spadochronowych. Oczyszcza on teren z niedobitków niem.-
Znaleziono rozkaz Kesserlinga, nakazujący wojskom XIV-ej armii niem. obronę gór albańskich ze wszelką ceną i przypominający, że w rękach żołnierzy niem. spoczywa bezpieczeństwo wszystkich żołnierzy niem., walczących na połud. Włoch.-
W czasie wczorajszego nalotu na Wienner Neustadt i objekty w Jugosławii lotn. sojusz., startujące z Włoch zniszczyło 15-cie samolotów niem., tracąc 8 własnych.-
Front zach.: Bryt. min. lotn. donosi, że w ciągu ostat. 8-miu dni RAF. wykonała nad Niemcami i terenami okup. 25.000 lotów. Głównymi celami były dworce przetokowe, drogi kołowe, radiostacje i komunikacje rzeczne. Dworce w Tours, Creil pod Paryżem, Amiens, Le Mans i Lecdium zostały silnie uszkodzone. Połączenie między Calais a Boulogne jest nie do użytku. Połączenie Le Havre-Paryż przecięte, połączenie Paryż-Tulon przecięte w szeregu punktów. W rezultacie Niemcy coraz częś-

są zdani
ciej na komunikacje rzeczne, które jednak również nie są bezpieczne od nalotów.-
Radio Vichy donosi, że pod przewodnictwem Lavala odbędzie się dzisiaj posiedzenie rządu, poświęcone specjalnie ponownemu rozpatrzeniu zagadnień transportów.-
Bułgaria : Z Istambułu donoszą, że przybyło tam z Bułgarii 7-miu wyższych oficerów, w tym jeden generał w zamiarze zaciągnięcia się do armii ros. W czasie ucieczki przez granicę bułgarską Niemcy ostrzeliwali samochód i zranili generała.-
Szwajcarski dziennik " La Suisse " donosi, jakoby regent Filoff powrócił z Berchtesgaden przywożąc ze sobą ultimatum Hitlera, upływające jutro o północy. Hitler żąda utworzenie nowego rządu, zdatnego do utrzymania porządku, bliskiej współpracy z Niemcami i zerwania stosunków dyplomatycznych z Rosją.-
Agencja Tass donosi, jakoby na połud. Bułgarii znaczne tereny zostały opanowane przez powstańców, oraz jakoby bułgarski generał/nazwisko niezrozumiałe/,organizował oddz. partyzanckie z pośród antyhitlerowskich elementów w Bułgarii.
Turcja : Do Ankary przybył jeden z kierowników Gestapo Erich Pfeffer w związku z ostat. wypadkami zbiegostwa członków niem. placówek w Turcji.-
Szwecja : Donoszą o coraz częstszych wypadkach zbiegostwa niem. żołnierzy z Norwegii do Szwecji.-

Londyn,dnia 31.V.44r. Z kom.polskiego.

W dn.30-go maja br.rada ministrów pod przewodnictwem prem.Mikołajczyka rozpatrywała bież. sprawy polityczne i gospodarcze.- W czasie nabożeństwa w Zielone Święta odczytano list pasterski biskupa polowego ks.Gawliny w związku ze zwycięstwem pod Cassino. Bóg dał zwycięstwo. Oczy całego świata zwrócone są na tę twierdzę, która uchodziła za niezdobytą.

N.p.31.V.44r.

Londyn,dnia 31.V.44r. Aleksander Werth : Korespondencja z Moskwy.

Ub.tydzień w Moskwie można nazwać tygodniem ang.-ros. Upłynął on pod znakiem drugiej rocznicy sojuszu między W.Brytanią a Rosją. Ten dokument o dalekosięgającym znaczeniu, który stał się jednym z kamieni węgielnych bryt.i ros. polityki zarówno na okres obecnej wojny, jak i na czasy pokoju został podpisany w roku 1942, gdy Niemcy stali na Kaukazie i u wrót ALEKSANDRII. Zainteresowanie się opinii ros. tą rocznicą wyraziło się w najróżniejszych formach. W sali, w której odbyła się w końcu ub.r. konferencja ministrów spraw zagr., zawieszono obraz malarza ang., przedstawiający podpisanie traktatu. W opinii tut. panuje przekonanie, że jakkolwiek mogłyby istnieć wątpliwości co do niektórych szczegółów, to jednak dwustaletnie sojusz z Anglią przedstawia dla Rosji zasadnicze znaczenie. Przemówienie prem.Churchilla, oraz rozprawy parlamentarne, które się potym odbyły, były na łamach prasy bardzo dokładnie omówione. Panuje powszechne przekonanie, że ani jeden głos w Anglii nie podał w wątpliwość potrzeby tego traktatu i porzucenie go byłoby katastrofą. Wielkie znaczenie przywiązują do oświadczenia min.Edena,iż było wielką tragedią europ.,że Rosja i W.Brytania działały zawsze razem w chwilach wielkiego niebezpieczeństwa, jak np. w czasie wojny napoleońskiej i ub.wojny światowej, natomiast jak tylko niebezpieczeństwo minęło, to każde z obu mocarstw szło swoją drogą. Nie ukrywa się zresztą tego, że w przemówieniu prem.Churchilla pewne punkty zostały nie-wyjaśnione, co do innych zaś zarysowały się różnice zdań między opinią ang. a ros. Odmiennym jest stanowisko Rosji, zwłaszcza w sprawach Hiszpanii i Grecji, jak również Francji, gdyż

istnieje tu silna tendencja w kierunku uznania Franc.Komitetu Wyswobodzenia Narodowego za prawowity rząd. Jest również sprawa polska, ale to już długa historia. Odmawiają tutaj uznania rządu polskiego i gen.Sosnkowskiego jako przedstawicieli całego narodu. Przybyli tutaj przedstawiciele podziemnych organizacyj w Polsce. Pragną oni widocznie współpracy z Rosją Zostali przyjęci przez Stalina. Istnieją dane, wskazujące na to, że ci przedstawiciele znajdują się w opozycji wobec rządu polskiego, ale brak oznak, któreby wskazywały na to, że to przeciwieństwo jest nie do usunięcia. Panuje tu przekonanie, że mosty nie zostały jeszcze spalone. Opinia ros. uważa jednak, że każdy dalszy dzień oznacza wzmocnienie armii polskiej na terenie Rosji i osłabienie rządu polskiego w Londynie.-
Uczestnicy bankietu ang.-ros., wydanego przez Mołotowa, stwierdzają, że atmosfera nigdy jeszcze nie była lepsza i szczęśliwsza. Mołotow wzniósł szereg toastów na cześć poszczególnych przywódcówscjusz. Panuje tu przekonanie, że aljanci faktycznie wojnę już wygrali. Na konferencji pras., zorganizowanej przez ang.wydział propagand.przy ambasadzie przedstawiciele prasy ros. objawiali wielkie zainteresowanie dla kampanii włoskiej, która jest uważana za wstęp do wielkich wydarzeń na zach., oraz w Rosji. Przeważa tu przekoanie, że gdy raz zostanię podjęta ofenzywa od Zachodu, to wojna może się skończyć jeszcze w tym roku. Wzrastającą ilość niem.jeńców we Włoszech Rosjanie uważają za dowód, że bojowy duch Niemców szybko upada, gdy tylko Niemcy trafią na właściwego przeciwnika.-
Tydzień ros.-ang. zaznaczył się również rozbudową stosunków w dziedzinie kulturalnej. W koncercie muzy ang.i ros., który się odbył w Moskwie w nowej sali koncertowej Czajkowskiego uczestniczyli Prokofjew i Szostakowicz. Kierownik ros.sekcji ang.min.informac. odbył podróż na Kaukaz, gdzie zwiedził Tyflis i Erivan Eriwań i był obecny w festiwalu szekspirowskim z udziałem znakomitych aktorów armeńskich.

Tygodnik " Brytyjski Sojusznik", wydawany przez wydział informac.ambasady ang. w języku ros. rozchodzi się teraz w 50.000 egzemplarzy, przyczym 1 egz. jest czytany przez 10-20 osób. Największa ilość czytelników rekrutuje się z pośród robotników i żołnierzy. Ukazuje się on już od 2-ch lat i przynosi liczne wiadomości na temat wysiłku woj.W.Brytanii i Dominjów, a ostat.poświęca coraz więcej miejsca sprawom społecz. w Anglii i planom na okres powojenny. Ilość stron powiększona ostat.z 8-miu na 12-cie, a dodane szpalty są poświęcone w całości ang.literaturze, dla której zainteresowanie ogromnie wzrosło w społeczeństwie ros.-